

Tamamla

TFF'nin Aylık

**Hedefteki
durak
Viyana...**

Türkiye Futbol

Federasyonu

Adına Sahibi:

Hasan Doğan

Yayın Yönetmeni:

Zeki Çol

Sorumlu Yazışları Müdürü:

Mazlum Uluç

Yazışları:

Bağış Erten

İlker Uğur

Cem Zamur

Barış Tarık Mutlu

Nihat Özten

Türker Tozar

Görsel Tasarım:

Hasan Teoman

Baskı:

Elma Basım

Organize Sanayi Bölgesi

Keresteciler Sitesi 13/B Blok

Kat: 4 D: 3

İkitelli / İstanbul

Tel: (212) 670 05 25

Faks: (212) 670 28 58

Yazışma Adresi:

Türkiye Futbol Federasyonu

Medya İletişim Departmanı

Konaklar Mah. İhlamurlu Sok.

No: 9 34330

4. Levent/İstanbul

Telefon: (212) 282 70 20

Dahili: 157-159

e-mail: tamsaha@tff.org.tr

Web Sitesi:

<http://www.tff.org>

YEREL SÜRELİ YAYIN

Para ile satılmaz

Bu sayıya fotoğraf
katkısı sağlayan
Vatan ve Türkiye
gazeteleriyle foto muhabiri
dostlarımız Haydar Tanışan,
Eser Erenler, Bahadır Çekişler,
Halid Kayacan ve
Fehim Kayacan'a
teşekkür ederiz.

1.4 milyar euroluk pazar

Avrupa Şampiyonası finalleri için geri sayım tüm hızıyla sürerken, bir yandan da bu turnuvanın ekonomik boyutları inceleme konusu olmaya devam ediyor. Yapılan bir araştırmaya göre Euro 2008, Avrupa ekonomisine 1.4 milyar euroluk katkı sağlayacak. Şampiyonanın sadece İsviçre ekonomisine yapacağı katkı, dev bir şirketin parasal büyüklüğünü buluyor.

Burak Gürkan

Avrupa'nın en büyük futbol organizasyonunun başlamasına sayılı gün kala, hem turnuvaya katılan 16 ülkede, hem de katılma hakkı elde edememiş ülkelerde heyecan hızla zirveye çıkmaya başladı. Avrupa Futbol Şampiyonası; sadece tek kıta üzerinde organize ediliyor olmasına, 32 yerine 16 takım katılıyor olmasına, FIFA Dünya Kupası kadar kozmopolit olmamasına rağmen tahmini ve öngörülmesi FIFA'nın amiral gemisi konumundaki Dünya Kupası'na kıyasla çok daha zor bir turnuva olarak değerlendiriliyor. FIFA Dünya Kupası'nı 80 yıllık tarihinde sadece 7 ülke kazanabilirken, Avrupa Futbol Şampiyonası'nda mücadele edecek 16 takımın her biri şampiyonluk adayı olarak görülebiliyor. Bu sebeple de UEFA turnuvanın ticari haklarını çok ciddi maddi getiriler sağlayacak şekilde satabiliyor. Turnuvanın sportif heyecan ve keyif yönünün yanında elbette ki yadsınamaz bir ticari boyutu da mevcut. Turnuvanın UEFA tarafından satışı gerçekleştirilmiş 10 adet sponsoru bulunuyor. Bu sponsorlar, Adidas, Canon, Carlsberg, Castrol, Coca-Cola, Continental, Hyundai/Kia, JVC, Mc Donald's ve Mastercard. Bunlara ek olarak turnuvanın bir de yerel sponsorları ve destekçileri var. Yerel sponsorların en önde geleni ise ünlü banka UBS. UBS, İsviçre'de yaşayan herkesin turnuva heyecanını yaşaması, maçları stadyumlarda seyretme imkanı olmayanların da bu müthiş turnuvayı seyredebilmeleri için "UBS Arena" adını verdiği konsept çerçevesinde ülke çapında 16 alanda dev ekranlar kurarak herkesi turnuvayı hissetmeye ve yaşamaya çağırıyor. Söz konusu ekranların çevresinde 1.200 kişilik koltuklu tribünler yer alacak ve bu koltuklar 11 İsviçre Frankı bedelle satılacak. Bunun yanında lokasyona göre 3.000 ile 9.000 seyirci kapasitesi arasında değişiklik gösteren ücretsiz seyir alanları

bulunacak. UBS, oluşturduğu bu mini stadyum konseptiyle en az 3 milyon kişiye maçları seyrettirmeyi hedefliyor. Mini stadyum konseptinde, UBS adına 15 bin gönüllü görev yapacak. UBS, bu yönüyle de çok önemli bir sorumluluk üstleniyor. UBS'in Sponsorluk Müdürü Christof Marti, sporla, özellikle de futbolla UBS markasının hedef kitlesinin fazlasıyla uyum sağladığını ve örtüşüğünü belirtiyor. İsviçre'de UBS'in bu dev organizasyonu dışında da restoranlarda ve halka açık mekânlarda büyük LCD ekranlar kurulacağı ve maçların mümkün olan en yüksek sayıda seyirciye ulaştırılacağı muhakkak. Tüm bu faaliyetlerin yaratacağı gelirin 1.5 milyar İsviçre Frankı olacağı ön görülüyor. İsviçre'nin milli havayolu şirketi Swiss International Airlines ise turnuvayla ilgili konseptini "Tüm taraftarların havayolu" şeklinde açıkladı ve tüm ekstra uçuş taleplerini karşılamak için çok yoğun bir çalışma sürecine gireceklerini, bu konuda büyük çaba göstereceklerini belirtti. Bu çalışmaya ek olarak Swiss International Airlines'a ait bir Airbus A320, "Uçan Fan Kulüp" adıyla, futbol konsepti çerçevesinde dekore edildi, maçlardan, tribünlerden fotoğraflarla süslendi. Dolayısıyla turnuvanın ulusal ve uluslararası tüm sponsorları, ortamı ısıtmak, insanları futbolla yatırıp futbolla kaldırmak için ellerinden gelen tüm çabayı gösteriyor. Bu çabalar elbette ki sponsorlarla hedef kitle arasında duygusal bir bağ kurulmasını sağlıyor ve hem marka bilinci hem de satış rakamları olarak geri dönüyor. Turnuvanın yayın hakları ise UEFA'nın ihalesini kazanan spor pazarlama sektörünün dev şirketi Sportfive tarafından satıldı ve Euro 2008'in 200'den fazla ülkeye ulaşması sağlandı. Rütter & Partners isimli araştırma ve

danışmanlık şirketinin yaptığı araştırmaya göre turnuva tek başına, İsviçre'de faaliyet gösteren bir büyük şirketin sağladığı parasal büyüklüğü yaratacak. Rütter & Partners, turnuvanın İsviçre üzerinde yaratması muhtemel ekonomik etkilerini hesaplarken, etkileri dolaylı ve direkt olarak ikiye ayırdı, dolaylı etkileri de aşağıdaki konu başlıklarına göre sınıflandırdı:

- Stadyum yatırımları
- Euro 2008'in operasyonel bütçesi ve etkileri
- Turizm etkisi

- Medya ve reklam faaliyetleri
- Telekomünikasyon etkileri

Görüldüğü gibi turnuvanın ülke ekonomisi üzerinde direkt ve dolaylı yollarla çok ciddi etkileri söz konusu. Rütter & Partners'ın ön gördüğü 357 milyon CHF direkt gelir, İsviçre'de daha evvel organize edilen uluslararası spor faaliyetleriyle kıyaslandığı zaman, aradaki uçurum daha net anlaşıyor. Daha evvel İsviçre'de organize edilen Engadine Maratonu toplamda 11 milyon CHF, Uluslararası Kürek Şampiyonası 8.5 milyon CHF ve Uluslararası Lauberhorn Kayak Yarışları 7 milyon CHF gelir yaratabilirdi. İsviçre ekonomisine sağlanacak toplam katkının içerisinde en büyük payı yüzde 51'le turizm alıyor. Normalde turizm ülkesi olarak tanımlanmayan ve ekonomisi içerisinde turizmin önemli bir yer almadığı İsviçre'nin bu alanda da kendisine, kısıtlı süre için bile olsa

	Maks.	Min.
Direkt Etki		
Gelirler (CHF Milyon)	357	307
Sağlanacak Katkı (CHF Milyon)	206	179
İş İmkânları	2.640	2.255
Dolaylı Etki		
Gelirler (CHF Milyon)	187	161
Sağlanacak Katkı (CHF Milyon)	110	97
İş İmkânları	1.150	985
Toplam Etki		
Gelirler (CHF Milyon)	544	468
Sağlanacak Katkı (CHF Milyon)	316	276
İş İmkânları	3.790	3.240

ciddi gelirler yaratacak olması elbette ki ekonomisi için önemli bir getiri. İsviçre gibi Avusturya da turnuva sayesinde ciddi ekonomik girdiler sağlayacak. Avusturya Ticaret Odası'nın, Avusturya Futbol Federasyonu'yla ortak yapmış olduğu araştırmaya göre turnuva Avusturya ekonomisine 321 milyon euroluk dolaylı katkı sağlayacak. Almanya'da düzenlenen 2006 FIFA Dünya Kupası gösterdi ki; futbol turisti olarak tanımlanan kitle, normal turistlerin harcadığından yüzde 50 daha fazla harcama yapıyor. Bu gerçek normal şartlarda turizm ülkesi olmayan İsviçre ve Avusturya için bulunmaz fırsat. Turnuvanın ev sahiplerinden Avusturya'nın Euro 2008'den önce üstlendiği en büyük organizasyon, 1976 senesinde Innsbruck'un ev sahipliği yaptığı Kış Olimpiyat Oyunları'ydı. İsviçre'nin ise bu ölçekte bir ev sahipliği daha evvel hiç olmadı. Turnuva nedeniyle iki ülkeye 2 milyon ile 5 milyon arasında yabancıların giriş yapması bekleniyor ki, rakamlar aslında İtalya, Fransa, İspanya gibi diğer Avrupa ülkelerine kıyasla daha içine kapanık hayatlar süren iki ülke için inanılmaz boyutlarda. Avusturya turnuvanın ev sahipliği için bugüne kadar 203 milyon euro harcama yaptı. Bu rakam ülkenin toplam federal

rezervinin 2/3'ü kadar. İsviçre ise altyapı olarak daha hazır olduğundan Avusturya'ya kıyasla daha az para harcadı. Turnuvanın düzenleyicisi ve sahibi UEFA her turnuva döneminde katılımcı ülkelere önceden belirlenmiş kurallara göre çeşitli ödemeler yapıyor. Portekiz'in ev sahipliği yaptığı ve Yunanistan'ın şampiyonluğa ulaştığı bir önceki turnuva olan Euro 2004'te elde edilen toplam gelir 1.31 milyar CHF

olarak gerçekleşti. Bu miktar, Euro 2000'de elde edilen gelirin 3 katından daha fazla. Elde edilen gelirin en önemli kaynağını sponsorluk anlaşmaları, bilet satışları ve TV yayın hakkı satışları oluşturuyor. Euro 2004'te 862 milyon CHF tutarında TV yayın hakkı satışı, 276 milyon CHF tutarında sponsorluk satışı, 124 milyon CHF tutarında bilet satışı, 45 milyon CHF tutarında hospitality paketi satışı

gerçekleştirildi. Bunlara ek olarak 2.5 milyon CHF tutarında başka gelir kalemleri de yaratıldı. Gelir havuzunda toplanan paranın 200 milyon CHF tutarlık kısmı turnuvaya katılan ülke federasyonlarına, aşağıdaki tabloda görüldüğü şekilde ödendi. Buna ek olarak 490 milyon CHF tutarlık bir kısım UEFA'nın başarıyla yürütmekte olduğu yardım programı HatTrick'e kaynak olarak aktarıldı.

	GRUP MAÇLARI		ELEME MAÇLARI			TOPLAM
Ülkeler	Katılım Ücreti	Performans	Çeyrek Final	Yarı Final	Final	CHF
A Grubu						
Portekiz	7.500.000	2.000.000	3.000.000	4.000.000	6.000.000	22.500.000
Yunanistan	7.500.000	1.500.000	3.000.000	4.000.000	10.000.000	26.000.000
İspanya	7.500.000	1.500.000				9.000.000
Rusya	7.500.000	1.000.000				8.500.000
B Grubu						
Fransa	7.500.000	2.500.000	3.000.000			13.000.000
İngiltere	7.500.000	2.000.000	3.000.000			12.500.000
İsviçre	7.500.000	500.000				8.000.000
Hırvatistan	7.500.000	1.000.000				8.500.000
C Grubu						
İsveç	7.500.000	2.000.000	3.000.000			12.500.000
Bulgaristan	7.500.000	0				7.500.000
Danimarka	7.500.000	2.000.000	3.000.000			12.500.000
İtalya	7.500.000	2.000.000				9.500.000
D Grubu						
Çek Cum.	7.500.000	3.000.000	3.000.000	4.000.000		17.500.000
Letonya	7.500.000	500.000				8.000.000
Almanya	7.500.000	1.000.000				8.500.000
Hollanda	7.500.000	1.500.000	3.000.000	4.000.000		16.000.000
TOPLAM	120.000.000	24.000.000	24.000.000	16.000.000	16.000.000	200.000.000

Avrupa Futbol Şampiyonası'nın 1992'den beri Resmi Sponsoru olan Mastercard'ın yaptırdığı uzman araştırmasına göre Euro 2008 Avrupa ekonomisine 1.4 milyar euro katkı sağlayacak. Avrupa'nın spor ekonomisi konusunda lider uzmanlarından Profesör Simon Chadwick tarafından yürütülen araştırmada, Euro 2008'in İsviçre'nin Lucerne şehrinde yapılan kura çekilişi ile birlikte bilet, yiyecek-icecek satışlarında, yolculuklarda, ticarete, sponsorluk ve reklam gelirlerinde yaşanacak artışın yanı sıra telekomünikasyon ve yeni medya servislerinin daha fazla kullanılmasıyla sağlanacak pozitif ekonomik etkilerin yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde hissedileceği belirtiliyor. Chadwick'in hazırladığı raporda, Türkiye'nin oynayacağı her maçın ortalama 42 milyon Euro değerinde olduğu tahmini

yapılıyor. Rapora göre, elde edilecek kazanç, maçı oynayan ve ev sahibi ülkeler (Avusturya ve İsviçre) arasında paylaşılacağı gibi, Avrupa ekonomisinin tümüne yansıyan olumlu etkileri de olacak. En kazançlı maçların potansiyel gelirinin maç başına 49-56 milyon euro dolayında olacağı düşünülüyor. Derinlemesine incelendiği zaman, Avrupa Şampiyonası finallerinin organize edildiği ülke ya da ülkelere çok ciddi ekonomik katkı sağladığı, sadece futbol ortamını değil genel olarak ekonomik faaliyetleri hareketlendirdiği görülüyor. Bu yönüyle ele alındığı zaman, bu tarz turnuvalar ülke tanıtımına sağladığı paha biçilmez katkının yanında, ekonomik katkısıyla da çok önemli. Bu nedenle Türkiye'nin de bu tarz büyük organizasyonlara talip olması, bu amaçla yatırımlar yapması ve ısrarcı olmasının uzun vadede çok önemli getiriler sağlayacağı muhakkak. ■

UEFA
EURO2008
Austria-Switzerland

'e Doğru

Kadroyu yenilemekten asla korkmam

Luiz Felipe Scolari

Brezilyalı teknik adam Luiz Felipe Scolari günümüz futbolunun en iyi milli takım teknik direktörleri arasında yer alıyor. Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Türkiye'nin rakibi olan Portekiz'in başındaki deneyimli çalıştırıcı, FIFA'nın resmi dergisine verdiği röportajda futbol tutkusu, anlayışı, kariyeri, hedefleri ve Portekiz Milli Takımı hakkında detaylı açıklamalar yaptı

Çeviri: Türker **Tozar**

▼Çoğu kişi milli takımda teknik direktörlük yapmanın dünyadaki en iyi işlerinden biri olduğunu söyler. Bu görüşe katılıyor musunuz?

▲Milli takım teknik direktörü olmak elbette iyi bir iş, bunu yadsıyamam. Ancak, bu görevle birlikte gelen büyük sorumluluğu da unutmamak gerekir. Bazı durumlarda bir devlet başkanı ya da başbakanından daha fazla sorumluluk yüklenmeniz gerekebiliyor.

▼Sizce neden sorumluluk bu denli artıyor?

▲Çünkü bütün dünya futbolu konuşuyor. İnsanlar siyaset, sağlık ya da ekonomi hakkında daha az konuşurken, futbol hakkında herkesin belli bir fikri var. Milli takım teknik direktörü olabilmek için çok çalışmalı ve iyi sonuçlar üretebilmelisiniz. Özetlersem, milli takım teknik direktörü olmak güzel fakat kimse bunun kolay bir iş olduğunu sanmasın.

▼Milli takımda görev almak kulüp takımı çalıştırmaktan daha mı iyi sizce? En azından daha az stresli bir görev sayılabilir.

▲Böyle söylerseniz yanılırsınız. Her gün antrenman sahasına inmeseniz bile yoğunluğunuzda herhangi bir azalma olmadığı gibi nadiren zaman ayırabilirsiniz. Oyuncuları gerek bireysel gerekse takım içerisindeki performanslarına göre

sürekli takip etmeniz gerekir. Bir de işin psikolojik yönü var elbette. Kısacası, göz ardı edemeyeceğiniz sayısız detay bulunuyor. Milli takım hocası olarak her zaman tetikte olmalısınız.

▼İyi bir milli takım teknik direktörü olmak için neler gerekli?

▲Özellikle, futbol hakkında derinlemesine bilgi sahibi olmalısınız. Ayrıca, iyi yardımcılarınız olmalı. İyi bir imaj ve deneyim de oldukça önemli etkenler. Çünkü sadece oyuncuların değil bütün bir ülkenin güvenini kazanmanız gerekecek. Son olarak da işinizi tutkuyla yapacaksınız.

▼Bir milli takım teknik direktörü için öncelik taktikte mi yoksa motivasyonda mıdır?

▲Öncelikle, teknik adam kendi oyun felsefesine uygun futbolcuları kadroya almalı. Bundan sonra, oyuncu motivasyonu ve psikolojisi üstünde düşünmeye başlayabilir. Yapılması en zor olan kısımlardan bir tanesi de oyuncuyu en verimli şekilde kullanabilmek için onu iyi bir şekilde tanımadır.

▼Belli ki psikoloji kavramının sizin için büyük bir önemi var. Öyle değil mi?

▲Kesinlikle! Yine de unutulmasın ki, iyi oyuncularla çalışmak kötü oyuncularla çalışmaktan daha kolaydır. Zihinsel alanla uğraşmak,

sportif alanla uğraşmaktan daha basittir. Eğer bir futbolcuya nasıl şut çekileceğini ya da kademe anlayışının ne demek olduğunu anlatmanız gerekirse, zamanınız yetmez. Ama oyuncuya birkaç kelime ederek fikrini değiştirebilir, ikna edebilirsiniz. En kötüsü de en az diğerleri kadar iyi olduğunu düşünen kötü oyuncularla uğraşmaktır.

▼2002 yılında Brezilya ile Dünya Kupası'nı kazandınız. 2004'te ise Portekiz'le Avrupa Şampiyonası'nı finalde Yunanistan'a yenilerek kaybettiniz. Bu iki farklı deneyimi nasıl karşılaştırırsınız?

▲Çılgın zafer sarhoşluğu iki sene sonrasında büyük çaplı bir depresyona dönüştü. Yine de bütün bu üzüntümün ortasında Avrupa Şampiyonası, Portekiz'in daha rekabetçi bir takım olması ve yüksekleri hedeflemesi anlamında atılan önemli bir ilk adım oldu. Yenilginin verdiği yıkıcı duyguya rağmen, ben iyi bir iş çıkardığımı düşünüyorum. Bunun son oynadığımız final olmayacağına eminim. Gerçekten, bundan hemen sonra iyi bir Dünya Kupası deneyimi yaşadık. Euro 2008 finallerine yükselmeyi başardık ve bu turnuvada daha üst turlara gitmeyi amaçlıyoruz. Portekiz'in şimdi her zamankinden daha çok

kendine güveni var.

▼Bu bir zihniyet değişimi mi?

▲Kesinlikle! Zaten bizim hedeflediğimiz de buydu. Artık, Portekiz Milli Takımı zihinsel anlamda çok güçlü. 2008 Avrupa Şampiyonası'na katılmaya hak kazanmak kolay olmadı. Bazı sıkıntılar yaşasak da hedefimizden şaşmadık. Birkaç sene önce olsa, belki bunu başaramayabilirdik ama Euro 2004'te finalist olmamız işte bu anlamda pozitif etkisini gösterdi.

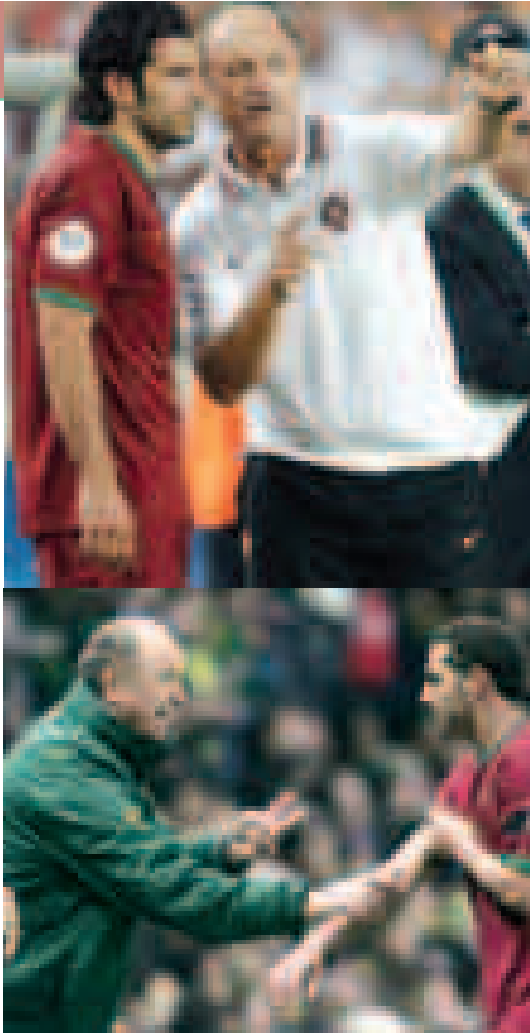
Finale kadar gideriz

▼Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Portekiz ne kadar ileriye gidebilir?

▲Finale kadar gidebileceğimize inanıyorum. Bu yolda grup aşamasında itibaren çok kuvvetli takımları saf dışı bırakmamız gerekecek. Çoğu kişi sadece finale gitmemiz hakkında yorumlar yapıyor. Ancak unutmayalım ki finale kadar gitmek isteyen tek takım biz değiliz.

▼Portekiz'in Euro 2008'deki başarısı, 2010 Dünya Kupası için de bir referans teşkil edebilir mi?

▲Evet edebilir. İki turnuva arasındaki dönem oldukça hassastır. Tüm teknik direktörler için de zorlu bir zamandır. Kadroda değişiklik yapmaktan ya da genç oyuncuları lanse etmekten korkmamak gerekir.

Milli takım teknik direktörü olmak elbette iyi bir iş. Ancak bazı durumlarda bir devlet başkanı ya da başbakanın daha fazla sorumluluk yüklenmesi gerekebiliyor. Çünkü bütün dünya futbolu konuşuyor.

İyi bir milli takım teknik direktörü futbol hakkında derinlemesine bilgi sahibi olmalı. İyi yardımcılar bulunmalı. İmaj ve deneyim de oldukça önemli. Son olarak da işinizi tutkuyla yapacaksınız.

Euro 2008'de finale kadar gidebileceğimize inanıyorum. Bu yolda grup aşamasında itibaren çok kuvvetli takımları saf dışı bırakmamız gerekecek. Çoğu kişi sadece finale gitmemiz hakkında yorumlar yapıyor. Ancak bunu isteyen tek takım biz değiliz.

Ne zaman değişiklik yapsanız, deneyim anlamında bir kayıp yaşarsanız da aynı zamanda gelecek için yeni yetenekler kazanmış olursunuz.

▼Portekiz Milli Takımı'nın yaş ortalamasını neredeyse fark edilmeden düşürmeyi başardınız. Bununla ilgili neler söylersiniz?

▲Geçiş sürecimiz hâlâ sona ermiş değil. Euro 2008 için açıklayacağımız son kadroda bir-iki sürpriz olacak ama biz hâlâ dünyanın en iyi beş milli takımı arasında yer almaya devam edeceğiz. 2002'deki takımdan sadece üç ya da dört oyuncu Euro 2008 kadrosunda olacak. Brezilya'nın başındayken, Gilberto Silva, Kleberon ve Kaka gibi bazı genç oyuncularını milli takım kadrosuna aldığım için eleştirilmiştim. Bu oyuncuların hiçbirinin o dönemde bir Dünya Kupası deneyimi yoktu. Brezilya Futbol Federasyonu Başkanı Ricardo Teixeira bile bu konuda dikkatimi çekmişti. Deneyim mutlaka önemli. Fransa, Dünya Kupası'nı çok deneyimli oyuncuları sayesinde kazanmıştı. Bence gençliğin ve deneyimin harmanlanması daima en iyi seçenektir. Her zaman bunun peşindeyim. Şimdiye kadar bu stratejim faydalı oldu ama bu işler hiç kötü gitmez demek değil elbette.

Portekiz'in teknik kapasitesi mükemmel

▼Brezilya ve Portekiz arasında bir nicelik farkı mı yoksa bir nitelik farkı mı var?

▲Bir nicelik farkı var. Teknik kapasite anlamında Portekiz mükemmel diyebiliriz. Brezilya'ya benzer bir futbol anlayışına sahipler. Örneğin, topa yumuşak dokunuşlar, kaliteli paslar ve hareketli bir oyun. Çoğu Avrupa takımının Brezilya'nın yaptığı gibi Portekiz de fizik güce fazla önem vermez. Brezilya ile Portekiz arasındaki tek fark bir tanesinin 200 milyon, diğerinin ise sadece 10 milyonluk nüfusa sahip olması. Bunun da haliyle oyuncu seçimi üzerine bir etkisi oluyor.

▼Ama nitelik ve nicelikten ziyade Brezilya'nın başka bir sırrı da olmalı, öyle değil mi?

▲Brezilya'nın sırrı nedir biliyor musunuz? Brezilya'da bir futbol topu 200 çocuğu mutlu edebilir. İhtiyacınız olan tek şey bir toptur. Futbolu bu denli popüler yapan da zaten budur. Brezilya'da diğer sporları yapmak ekipman maliyeti yüzünden oldukça zordur. Brezilya'nın iklimi de başarılı

futbol için gerekli imkânı sunar. Hepsi bir araya getirildiğinde, tamamen futbolla donatılan bir kültür ortaya çıkar. Her Brezilyalı, kanında futbolla doğar. Avrupa ile karşılaştırıldığında belki de en önemli fark budur.

▼Brezilya'da rekabet öylesine ki, oyuncular diğer ülkelerin milli takımlarında oynamaya karar veriyor. Sizce bu bir problem mi?

▲Bence yetkililer artık bu tür uygulamalara bir son vermeli. FIFA Başkanı Sepp Blatter bu bağlamda önemli bir rol oynayabilir. Bana kalsa, ulusal ligleri de konuya dahil etmek gerekir. Örneğin, bir kulüpte azami dört ya da beş yabancıyı oynamasına izin verilmeli.

▼Futbolda yeni teknolojilerin kullanımı ile ilgili görüşleriniz neler? Bu teknolojiler devreye sokulurken ne kadar ileri gidilmeli?

▲Bence insanların etki edemeyeceği noktaya kadar gidilebilir. İnsan eliyle kontrol edilebilecek her türlü teknolojiye "hayır" derim. Çünkü bu halde teknoloji manipülasyona fazlasıyla açık olacaktır. Yine de futbol topunun içine çip konulması gibi insanların etkisinin olamayacağı alanlar futbolun şeffaflığını artıracaktır.

▼Sizce futbol hangi yönden daha fazla gelişti? Fiziksel mi yoksa teknik bakımdan mı?

▲Ağırlıklı olarak fiziksel bakımdan. Günümüzde fiziksel anlamda güçlü bir takım, teknik kapasitesi yüksek bir takıma karşı ciddi problem oluşturabilir. Artık takımların antrenman programları da birbirine çok yakın.

Futbolcuların fizik kondisyonları arasında çok az fark bulunuyor. Bu durum da teknik bakımdan üstün takımları daha hızlı düşünüp oyunu daha hızlı oynamaya zorluyor ve bu hiç de kolay değil. Bu yüzden de şimdilerde futbolda gittikçe daha fazla sürprizler görüyoruz. İyi takımlar için önemli turnuvalara katılmak gittikçe daha zorlaşmaya başladı.

▼Röportajın başlarında Kaka'dan bahsetmiştiniz. 2002 Dünya Kupası kadrosuna onu çağırduğunuzda, çok kısa bir süre içerisinde dünyanın en iyi futbolcusu olacağını düşünmüş müydünüz?

▲18-19 yaşındaki futbolcuların yıldız olup olamayacaklarını söylemek için erkendir çünkü bazı özelliklerin yerine oturması için zaman gereklidir. Ancak, Kaka'nın müthiş bir potansiyeli olduğu o zamandan belliydi.

Ronaldo çabuk olgunlaştı

▼Cristiano Ronaldo, 2007'de dünyanın en iyi futbolcusu unvanını Kaka'ya kaptırsa da Manchester United'da her

zamankinden daha iyi bir performans sergiliyor. Bu derece formda bir Ronaldo'nun sizin gözünüzdeki değeri büyük olmalı.

▲Hiç şüphesiz ki öyle. Hem kulübü hem de Portekiz Milli Takımı için kilit bir oyuncu. Ronaldo çabuk olgunlaştı. Kesinlikle eminim ki, Ronaldo gelecek üç, dört hatta beş yılda dünyanın en iyi futbolcuları arasında bulunacak ve uzun vadede kaptan olarak milli takımın liderlerinden biri olacak.

▼Güney Afrika'da düzenlenecek Dünya Kupası da gittikçe yaklaşıyor...

▲Afrika için büyük önemi olan bir şampiyona olacak. Afrika futbolunun gelişmesi için bu kıtanın böyle büyük çaplı bir etkinliğe ihtiyacı vardı. Yetenek anlamında zengin olan Afrika futbolunun asıl büyük aşamayı yapabilmesi için tesisleşme ve sinirlerine hâkim olma anlamında ilerleme kaydetmesi gerekiyor.

▼Brezilya da 2014 Dünya Kupası'na ev sahipliği yapmaya hazırlanıyor. Ama onların Afrika'dan farklı bir durumları var...

▲Dünya Kupası, Brezilya için de ülkenin gelişmesi açısından en az Afrika kadar önemli. Ülke bu sorumluluğu üstlenmeye hazır ve Brezilya'nın idaresinde organizasyonun en iyi şekilde düzenleneceğinden en ufak bir şüphem yok. Tüm ülkenin altyapısı anlamında da önemli olacak bu organizasyon. Zaten, artık beş kez Dünya Kupası'nı kazanmış bir ülkenin, bir kez daha kazanmasının zamanı geldi.

▼Saha dışındaki Luiz Felipe Scolari nasıl birisidir?

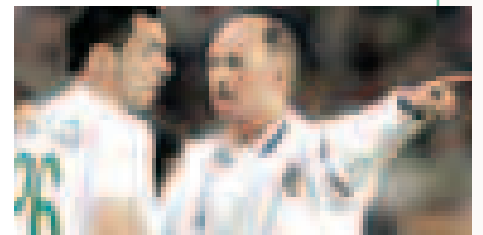
▲Tamamen sakin ve rahat bir kişidir. Zamanının büyük kısmını evimde ailemle geçiririm. Sade ve sessiz bir yaşamı vardır.

▼Sizi Ivica Dragutinovic'le karşı karşıya getiren olayı gören herkes farklı düşünürdü ama...

▲Hayatımdaki hoş olmayan anlardan bir tanesiydi ama oyuncularına kötü bir şey olmasına asla izin veremedim.

▼Eşiniz Olga'nın olayın fotoğraflarını size gösterdikten sonra sizin yanlış yaptığınızı kabul ettiğiniz söylentisi çıkmıştı.

▲Bu doğru. Eşim davranışına çok üzül müştü. Ancak, oyuncularımı korumaya çalışmak benim kontrolden çıkmama yol açacak çok az nedenden bir tanesidir. ■

Akıl oyuncularını

Modern futbolda en büyük pay teknik direktörlerin. Takımlar onların planlarına göre oluşuyor, onların taktik anlayışları sahadaki oyunu belirliyor. Futbolu hâlâ futbolcular oynuyor; fakat teknik adamların direktifleri doğrultusunda. Euro 2008 yaklaşırken herkesin gözü en çok onların üzerinde. Çünkü kimin sahada olacağına da futbolun nasıl oynanacağını da onlar karar verecek. O yüzden Euro 2008 sürecinde önce onlara bakmak lazım. Ne de olsa takımlar belli değilse de onlar kesin olarak belli. Üstelik tüm felsefeleri ve birikimleriyle...

Bağış Erten

Her basın toplantısında hep aynı sözler dökülür ağızlarından. Özellikle başarısızlık söz konusu olduğunda "Tüm sorumluluk bana ait" derler. Büyük zaferlere imza attıklarında ise bu sefer de oyuncularını öne çıkarırlar. Bir teknik adam atasözünün dediği gibi, "Başarı herkesindir, başarısızlık sadece teknik direktörlerin." Oysa modern futbolda en büyük pay onların. Bütün takımlar onların planlarına göre oluşuyor, onların taktik anlayışları sahadaki oyunu belirliyor. Evet, futbolu hâlâ futbolcular oynuyor; fakat teknik adamların direktifleri doğrultusunda. Euro 2008 yaklaşırken herkesin gözü en çok onların üzerinde aslında. Çünkü

kimin sahada olacağına onlar karar verecek ve futbolun nasıl oynanacağını teknik adamlar belirleyecek. O yüzden Euro 2008 sürecinde ilk olarak onlara bakmak lazım. Ne de olsa takımlar belli değilse de onlar kesin olarak belli. Üstelik tüm felsefeleri ve birikimleriyle... Önce bir genel değerlendirme yapalım ve ilk olarak yaş sırasına göre bakalım. En yaşlıları İspanya'nın teknik direktörü Luis Aragones ve Yunanistan'ın teknik direktörü Otto Rehhagel. 69 yaşındaki kurt ikilinin ilerleyen yaşlarına rağmen söz konusu takımlarla bu sadece ikinci büyük turnuvaları. Hırvatistan'da görev alan 39 yaşındaki Slaven Bilic ise en

genç teknik patron konumunda ve dolayısıyla bu ilk turnuvası. Ortalama yaşa baktığımızda ise 57 çıkıyor. Bu durumda Domenech, Fatih Terim, Piturca, Löw, Donadoni ve Van Basten, Bilic'le birlikte genç isimler arasında yer alırken, Brückner, Kuhn, Beenhakker, Hiddink, Hickersberger, Lagerbäck ve Scolari ise yaşlı isimler olarak göze çarpıyor. En uzun süredir takımının başında olan isim Lars Lagerbäck. Bu İsveçli teknik adamın takımıyla birlikte sekiz yılda tam beşinci turnuvası. Onu İsviçre'yle üçüncü turnuvasına giden ve 2001'den beri görev başında olan Kuhn izliyor. Rehhagel de aynı süreden beri takımının başında ama Yunanistan'la birlikte bu ikinci

turnuvası. Scolari ise 2003'te Portekiz'in başına geçti ve hiç turnuva kaçırmadı. Katılım demişken, başka takımlarla da olsa tecrübeli olan isimlere bakalım bir de. Tabii ki ilk isim Hiddink. Bu onun beşinci büyük turnuvası, Rusya ise böyle turnuvalara götürdüğü dördüncü ülke. Scolari de dördüncü kez büyük şampiyona görüyor. Son olarak da ülke olarak bakalım. Tam üç Hollandalı teknik adam var, iki de Alman görüyoruz. Kıta dışından tek teknik adam Brezilyalı Scolari. Buna karşın takımı olsa da teknik adamı olmayan ülkeler Rusya, Yunanistan, Polonya ve Portekiz. Artık Euro 2008'in teknik patronlarına teker teker bakabiliriz.

➤ Fatih Terim

Aslında burada Fatih Hocayı baştan anlatmanın bir âlemi yok. Hepimiz onun hikâyesini gayet iyi biliyoruz. Yine de satırbaşlarını tekrar hatırlamakta fayda var. 1985 yılında futbolu bıraktıktan sonra çok geçmeden teknik adam olarak Türk futbolundaki yerini korudu Fatih Terim. Ankaragücü'nde başlayan süreç onu çok geçmeden 1990'da Milli Takım'a taşıdı. Önce 21 Yaş Altı Takımı'yla Akdeniz Oyunları madalyası geldi, ardından A Takım'da antrenörlük dönemi başladı. Milli Takım'da geçirdiği tam altı sene boyunca gelecek vaat eden iyi bir teknik adamlıktan usta bir teknik patrona dönüştü. Türkiye'yi ilk defa bir büyük futbol turnuvasına götüren isim oydu. O dönemde Milli Takım kimi yense, kendi deyimiyle 40 yıldır yenemediğini yenmiş oluyordu. En alt torbadan girdikleri grubu tepede bitirdiler ve Euro 96 biletini alarak bir ilke imza attılar. Ardından kulüp yılları başladı Fatih Terim'in. Bu sefer Galatasaray'la birlikte Türk futbol tarihinin en önemli sayfalarını çatmaya başlamıştı. Dört sene üst üste şampiyonluk ve Türkiye'ye getirilen UEFA Kupası bu dönemde

onun yıldızını sadece ülke içinde parlatmakla kalmadı, ününü dünya sahnesine de taşıdı. Nitekim gelen tekliflere cevap verdi ve Serie A'da görev yapan ilk Türk teknik adam oldu. Fiorentina'da da çıkışını devam ettirince artık devler liginin de gündemine geldi ve dünyanın en büyük kulüplerinden biri sayılan Milan'a transfer oldu. Artık o Avrupa'nın elit antrenörlerinden biriydi. Milan'daki kısa macerasının ardından yeniden Galatasaray'a geldi. Ama bu sefer işler o kadar da iyi gitmedi. İki seneyi doldurmadan sarı-kırmızılılarla yollarını ayırdı. Çok geçmeden yeniden Milli Takım'ın başındaydı. Önce Dünya Kupası için mücadele verdi, olmadı. Zaten yolun yarısı geçildikten sonra işbaşı yapmıştı. Ardından Euro 2008'de yeniden Türkiye'yi finallere taşıdı. Şimdi Euro 2008'de yeni şeyler başarmak peşinde. Yine iddialı, yine hırslı. Bakalım Türkiye onunla yeniden tarih yazacak mı?

➤ Karel Brückner

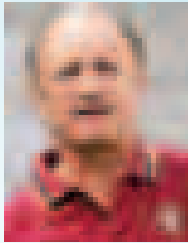

Turnuvanın en tecrübeli isimlerinden biri Brückner. 34 yaşına kadar Sigma ve Baník Ostrava'da top koşturdu. Futbolu bırakır bırakmaz ilk takımı Sigma Olomouc'a antrenör oldu. Zaten Sigma onu kariyeri boyunca

bırakmadı. Önce dört sene kaldı, sonra dört senelik bir aradan sonra yeniden takımın başına getirildi. Bir sene daha Sigma'da çalıştı, fakat araya yine dört yıl daha girdi. Bu sefer 21 Yaş Altı Milli Takımı için bırakmıştı Sigma'yı. Fakat çok geçmeden geri döndü ve kulüp tarihinin en büyük başarılarından birini yakalayıp o sene Olomouc'a UEFA'da yarı final oynattı. Aynı sene elediği takımlardan biri de Fenerbahçe'ydi. Bu başarılarından sonra yolu bir ara eski takımlarından Ostrava'ya düştü. Orada kısa deneyimlerin ardından, bir süre başka kulüplerde de çalıştıktan sonra Sigma'nın kapısını çaldı tekrardan. Artık onun için gidebilecek iki yer kalmıştı, ya Sparta Prag ya da Milli Takım. O ikincisini seçti. Önce tekrar 21 yaş altını çalıştırdı, 2002'den beri de A Takımın başında. Bu turnuvanın sonunda görevi bırakacak olan Brückner'in takımı en iyi dönemini Euro 2004'te geçirmişti. O kupanın favorilerden olan takım, şampiyon Yunanistan'a elenmekten kurtulamadı. Bakalım Brückner jübilesini yapacağı kupayı nasıl bitirecek?

➤ Luiz Felipe Scolari

Dünya futbolunun en önemli teknik adamlarından biri Scolari. Belki de en zekilerinden. Aslında uzun yıllar sadece Brezilya'da ve Arap Yarımadası'nda tanınıyordu. Tamam, Copa Libertadores başarıları onu öne çıkarmıştı. Ama ne olduysa 2002 Dünya Kupası'nda oldu. O turnuvada yıldızlardan müthiş bir takım yarattı ve dünya futboluna imzasını koydu. Portekiz'in başına geçtikten sonra da başarılar devam etti. İki milli takımla hiç turnuva kaçırmadı. Üç büyük turnuvada iki final, bir de yarı final oynadı. Portekiz'e tarihinin en büyük başarılarını tattırdı. Tamam, elinde çok iyi bir jenerasyon ve büyük yıldızlar var. Ama o bunlardan iyi bir maya çıkarmayı başarıyor ve kimyayı iyi oturtuyor. Turnuva sonunda görevi bırakacağı söyleniyor. Nitekim o da "Bir teknik adam aynı takımda en fazla 5-6 yıl verimli olur" dedi. Portekiz'le jübilesini fiyakalı yapmak isteyeceği kesin.

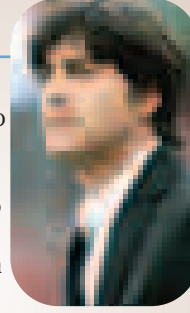
➤ Kobi Kuhn

Jakob Kobi Kuhn'u aslında Türk kamuoyu yakından tanıyor. Dünya Kupası'na gidemeyen A Milli Takımımızı çelmeleyen İsviçre'nin antrenörüydü o. Bilinmeyen yönlerine gelince. Müthiş de bir futbolculuk kariyeri var Kuhn'un. 1966 Dünya Kupası'nda oynadığı bir maç da dahil tam 69 kez milli oldu. Ama futbolculuktan ziyade teknik adamlıkta kariyer yaptı. Uzun yıllar 21 Yaş Altı Milli Takımı'nda pişirdiği gençlerin hasadını A Milli Takım'da topladı. Enzo Trossero'nun yerini aldığı 2001'den beri takımın başında. Takımını son üç büyük turnuvaya taşımayı başaran Kuhn, İsviçre tarihinin de Karl Rappan'dan sonraki en büyük antrenörü olarak gösteriliyor. Lakin söyleyecek son bir sözü daha var. Ev sahibi olduğu bu turnuva onun jübilesi olacak ve Kuhn bir sürpriz peşinde.

➤ Joachim Löw

Aslında Joachim Löw yeterince tanındık bir isim. Euro 2008 antrenörleri arasında Türkiye'de görev yapan üç teknik adamdan biri. Üstelik o iki takım birden çalıştırdı. Almanya ve Avusturya dışında en önemli kariyer adımlarını da ülkemizde attı. Fakat sıçrama tahtasına asıl Klinsmann'ın yardımcısı olduğunda bastı. Takımın başına getirilmesinin aslında bir tek nedeni var. Göreve devam etmek istemeyen Klinsmann'ın sistemini sürdürmek. Son yılların göze en hoş gelen Alman takımını yaratanlardan biri olarak bu sefer başarı da istiyor. Bakalım Joachim Löw ilk büyük turnuvasında hedefine ulaşabilecek mi?

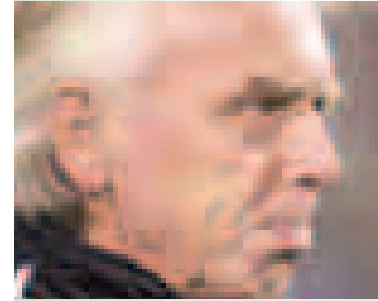
➤ Slaven Bilic

Aslında o daha çok Hırvat futbolcularının bir efsanesiydi. Karlsruhe, West Ham ve Everton döneminde Hırvat futbolunun en önemli isimlerinden biri oldu. 1998 Dünya Kupası mucizesinin yaratıcılarındandı. 2001 yılında futbolu bıraktı. Teknik adamlık kariyeri ise en az futbolculuk kariyeri kadar hızlı gitti. 2006'da Asamovic'le birlikte 21 Yaş Altı Takımı'nda iyi işlere imza attılar. Çok geçmedi, bir adım yukarı çıktı Biliç ve Milli Takım'ın teknik direktörlük koltuğuna oturdu. Prosinecki, Mrmic gibi diğer Hırvat efsaneleriyle birlikte müthiş bir başlangıç yaptılar ve Euro 2008 hakkını kazandılar. Gitar çalan, küpe takan, hukuk eğitimi alan Biliç, imajıyla farklı bir teknik adam izlenimi veriyor. Fakat Hırvatlar ona çok güveniyor. Ne de olsa İngiltere'yi iki kez mağlup edip saf dışı bırakan süreç onun eseri.

➤ Leo Beenhakker

İşte turnuvanın en önemli tecrübelerinden biri. Dünyanın belki de en deneyimli teknik adamlarından. İstanbulspor da dahil, tam 18 ayrı takım çalıştırdı. Bu takımlar arasında Ajax, Real Madrid ve Hollanda Milli Takımı da var. 2006 Dünya Kupası sırasında ise Trinidad Tobago'nun başındaydı. Zorlanan her takım için hep seçeneklerden biri oldu. 7

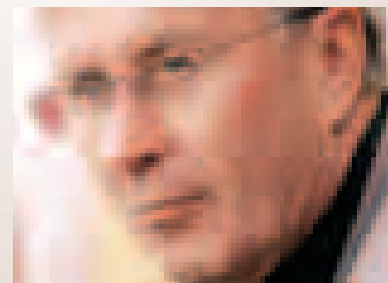

dil bilen kurt hoca şimdi ilk kez bu turnuvaya katılan Polonya'yı bir basamak yukarıya taşımak istiyor. Portekiz'in

önünde grubu lider tamamlayan takım hâlihazırda ondan çok memnun. Nitekim sözleşmesi de uzatıldı. Bu demektir ki, çoktan sürpriz pususuna yatmış Hollandalı hoca.

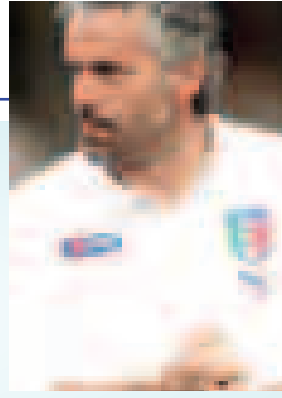
➤ Josef Hickersberger

Aslında o bir Rapid Wien efsanesi. Hem futbolculuk yıllarında hem de teknik adamlık yıllarında adı hep Rapid'le bütünleşti. Nitekim oynadığı dönemde de, antrenörlük döneminde de hep orada parladı. Futbolculuğu hiç de yabana atılır cinsten değildi. Avusturya'nın ender kupa tecrübelerinden biri olan 1978 Dünya Kupası kadrosunda o da vardı. Teknik adamlığa da hızlı girdi. Mesleğe 1987'de başladı. 1990'da efsanevi kadroyu Dünya Kupası'na götüren isim de oydu. Prohaska'ların, Krankl'ların futbolu bıraktığı bir dönemde Herzog'ları, Polster'leri müthiş bir başarıya taşımıştı. Lakin takımı önce kupada başarısız olup, ardından Faroe Adaları'na yenilince istifa etmek zorunda kaldı. Bir süre sonra Arap yarımadasında yeniden ortaya çıktı. Bahreyn Milli Takımı'nı çalıştırdı. 2002'de yeniden Rapid'e döndü ve takıma şampiyonluk yaşattı. Avusturya futbolu belki de tarihinin en kötü günlerini yaşadığı şu günlerde işte bu yüzden ondan medet umuyor.

► Roberto Donadoni

80'li yılların sonu ve 90'lı yılların başı itibarıyla belki de en kariyerli İtalyan oyuncularından biriydi o. Yaşamadığı başarı kalmadı, efsane Milan'ın en önemli oyuncularından biriydi. Teknik adamlık kariyeri de biraz bu sürecin sonucu oldu aslında. Bu kadar akıllı futbol oynayan birinin hocalığı da akıl dolu olmalıydı. Öyle de oldu. 2001'de Lecce'yle başlayan süreç, Livorno ve Genoa ile devam etti. Ama kısa kulvarda giden kariyerinde beklenmedik bir zıplama oldu. Lippi'nin Dünya Şampiyonu takımının başına davet edilmişti. İlk sınavı da Euro 2008'di. Aslında çok kötü başladı elemelere. Ama sonunu iyi getirdi. Bakalım ilk turnuvasında ne yapacak?

► Raymond Domenech

Fransa kamuoyu yıllarca onun başarılı mı başarısız mı olduğunu tartıştı durdu. Her açıklaması olay oldu, her tepkisi tartışma yarattı. Euro 2008'in gruplarını görünce "Kahretsin" diye yorum yapan tek isimdi.

Lakin bazıları Raymond'u sevmese de ortada bariz bir başarı var ve bu onu görevde tutmaya yetiyor. Tam dokuz yıl 21 Yaş Altı Milli

Takımı'nın antrenörüydü. Şimdi de A Takım'da bir istikrar sağladı. Zidane sonrası takımı ayakta tutmayı başarması önemli. Ribery, Nasri, Anelka gibi yıldızlarla yeni bir ufka gidebilir. Ama muhtemel bir başarısızlık onun da kaderini kötü kılacaktır.

► Victor Piturca

Rumen futbolunun efsane santrforlarından biriydi Piturca. 175 maçta 165 gol atmıştı. Efsane Steau Bükreş takımının da bir parçasıydı. Antrenörlük kariyerinin en önemli bölümünü de aynı takımda geçirdi. İki senelik Steau kariyerinin ardından Craiova'yı lig ikinciliğine taşıdı. Bu başarılarıyla milli takım kariyeri de başlamış oldu. Önce 21 Yaş Altı Takımı'nı çeyrek finalist yaptı, ardından da A Milli Takımın başına geçti. Namağlup götürdüğü Euro 2000 elemelerinden sonra herkes takımı turnuvaya Piturca götürecekti diye beklerken, Hagi, Popescu ve onların

menajeri olan Becali'yle yaşadığı sürtüşme görevine mal oldu. Yeniden Steau'nun başına geçmekte buldu çareyi. 2001'de şampiyonluk yaşadıktan sonra bu sefer de kulüp başkanıyla ters düştü ve istifa etti. Çok geçmeden yeniden göreve çağrıldı. Bu sefer hedef 2006 Dünya Kupası'ydı. Ne yazık ki beklediklerini bulamadılar. Çünkü çok kötü bir kura çekmişler ve Çek Cumhuriyeti-Hollanda ikilisiyle aynı gruba düşmüşlerdi. Ama Euro 2008'i ıskalamadı. Üstelik bir sürpriz peşinde koşmaya da devam ediyor.

► Otto Rehhagel

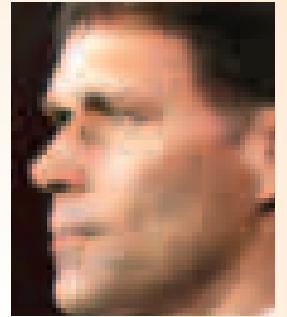

Yunanistan onun ilk milli takım deneyimiydi. Oysa kurt hocanın başka hiçbir anlamda bir tecrübe eksiği yoktu. Ama o eksiği de inanılmaz bir mucizeyle kapattı. Son şampiyon Yunanistan unvanını koruyamasa da Otto Rehhagel'e müteşekkirmeye devam edecek. Son üç büyük turnuvanın ikisinde yer aldılarsa bunu ona borçlular. Üstelik boyunlarındaki altın madalya da hiç unutulmayacak. Rehhagel'in kariyerinin nasıl parladığını tahmin edersiniz. Şöyle söyleyelim. Hem antrenör hem de futbolcu olarak Bundesliga'da 1000 maçtan fazlasını gören tek isim o. İşte bu yüzden Kinder Bundesliga diyorlar ona. Çünkü gerçekten de Bundesliga'nın öz oğlu gibi. Bütün rekorlarda onun ismi var; en çok o kazandı, en çok o berabere kaldı, hatta en çok o yenildi. Zor zamanlarda Yunan futbolcuların gözü hep onda. Çünkü o bir çare buluyor ve takımını bir üst seviyeye taşıyor. Türkiye'ye 4-1 yenildikleri maçtan sonra Yunanistan kamuoyundan sıkıntılı sesler yükselmisti. Ama o yine takım ruhunu diriltti ve Yunanistan'ı turnuvaya lider olarak taşıdı. Yunanistan bir kez daha aynı sürprize imza atar mı? Evet diyebilmek zor. Ama hayır demek daha da zor.

► Marco van Basten

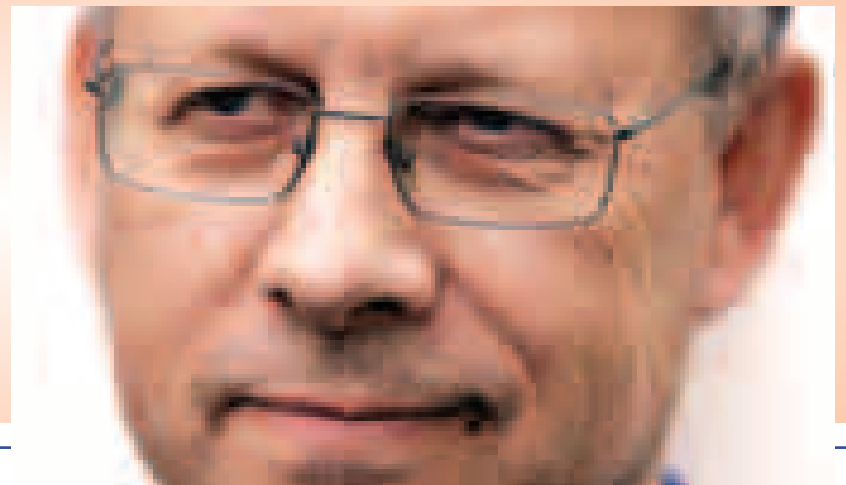
Belki de son yirmi yılın en yetenekli golcüsü oydu. Ama ne yazık ki sakatlıklar yüzünden sahalarda çok uzun süre kalamadı. Milan'daki yıllarında dünyanın en iyi takımı sayılan Kızıl

Karaların mihenk taşı gibi görülüyordu. SSCB'ye Euro 1988'de attığı golü kimse unutmadı, unutmayacak. Ama teknik adamlık kariyeri aynı hızla yürümedi. Dünya Kupası sırasında pek çok yıldızı kadro dışı bırakması, bir türlü ideal onbirini bulamaması konusunda eleştiri almaya devam ediyor. 2006 Dünya Kupası'na takımı namağlup götürmüştü, fakat sonrasında ağır eleştiriler aldığı Portekiz yenilgisinden sonra bir türlü düzen tutturamadı. Gençleri öne çıkaran bir yapısı var. Umarız, o gençler ölüm grubunda onun yüzünü kara çıkarmaz.

► Lars Lagerbäck

Euro 2008'in en tecrübeli ismi o olacak. 1997'den beri İsveç Milli Takımı'nda çalışıyor. Önce yardımcı antrenördü, sonra Tommy Soderberg'le birlikte ana kumandaya geçti. Euro 2004'ten sonra Soderberg görevi bırakınca, artık direksiyonda tek başınaydı. 98 Dünya Kupası'nı göremedi ama sonrasında her kupada o da vardı. 2000'de Türkiye'yle aynı gruptaydılar, çıkamadılar. 2000'de Soderberg'in ortağı olarak göreve geldikten sonra 2002 Dünya Kupası'nda gruptan lider çıktılar ama Senegal'e takıldılar. 2004'te çeyrek finalde çelmelendiler. Buraya kadar hep ikinci adamdı Lagerbäck. İlk kez birinci adam olduğu 2006 Dünya Kupası'nda ise çok eleştiri aldı. Şimdilerde görevi turnuva sonrasında bırakması bekleniyor. Tabii ki büyük bir başarıya imza atmazsa.

➤ Guus Hiddink

Kabul edelim ki, bu seviyede bir turnuvaya en çok alışkın isim o. Son yılların en büyük teknik adamlarından biri sayılan Guus Hiddink 1946 doğumlu. Futbolculuktan gelme, lakin o dönemde büyük bir yıldız olduğu söylenemez. PSV, De Graafschap ve ABD'de futbol oynayan Guus, nihayet yeniden Hollanda döndü ve futbolu başladığı yerde bıraktı. Zaten Hiddink hikâyesi de aslında o günlerde başladı. Önce De Graafschap'ta yardımcı antrenörlüğe getirildi. Oradaki başarıları onu yine aynı unvanla PSV'ye taşıdı. Üç sene de PSV'de asistanlık yapan Hiddink, nihayet teknik direktör unvanıyla takımın başına geçti. 1987'de göreve başlayan Hiddink, 1988'de kulüp tarihinin en büyük başarılarından birini elde ederek adını duyurdu. O yıl PSV Şampiyon Kulüpler Kupası'nı kazanmıştı ve bu başarının altındaki en kalın imza ona aitti. Üstelik daha ilk yılında takımı şampiyonluğa da ulaştırmıştı. 1990'daki ikinci şampiyonluktan sonra ise yolu tanıdık bir yere, Türkiye'ye düştü. Fenerbahçe'nin başına geçen Hiddink belki de kariyerinin en kötü günlerini burada yaşadı. Bir sene sonra Valencia'ya geçti. Valencia'daki üç yılın ardından artık kendini ispatlamıştı ve milli görev onu çağırıyordu. 1995'te Hollanda Milli Takımı'nın başına geçti. İlk turnuvası olan Euro 96'da işler pek de iyi gitmedi. Takım içindeki huzursuzluklar onu da zora sokmuştu. Özellikle siyahi oyuncuların beyaz oyuncular tarafından ağır bir dille eleştirilmesi, ardından Davids'in Hiddink'i de bunun bir tarafı olarak suçlamasıyla ipler koptu. Gruptan mucize eseri çıkan Hollanda Fransa'ya elendi. 1998 Dünya Kupası'nda da yine görev başındaydı Hiddink. Hollanda Milli Takımı'yla ikinci turnuvasında artık rengini hissettirmeye başlamıştı. Nitekim Hollanda enfes bir turnuva çıkardı ve Arjantin'i müthiş bir oyunla geçip yarı finale çıktı. Yarı finalde Hiddink'in takımı Brezilya'ya elendi ama Portakallar ve hocası alkış almıştı. Bu başarılar onu Real Madrid'e taşıdı. Lakin Real Madrid de tıpkı Fenerbahçe gibi kötü sonuçlara alışkın değildi ve Hiddink'in Madrid macerası kısa sürdü. Çok geçmeden yeniden milli göreve çağırıldı. Fakat bu sefer davetin sahibi Güney Kore'ydi. Kariyerinin en büyük başarılarından birine imza atıp 2002'de o takıma yarı final oynattı. Böylece efsane teknik adamlar arasında ismi anılır olmuştu. Kupadan sonra PSV'ye döndü. Burada da başarılar devam etti. Şampiyonlar Ligi'nin yeni formatında PSV'ye tarihinin ilk yarı finalini oynattı. Takımı lig şampiyonu yapmaktan da geri kalmadı. Bu arada PSV ile beraber yürüttüğü Avustralya teknik adamlığıyla da sükse yapıyordu. "Kral" lakabı alan teknik adam, 32 yıl sonra Avustralya'yı kupaya taşıdı. Üstelik orada da kalmadı, takım gruptan çıkmayı başardı. Bu zaferler ona "Rinus Michels Ödülü" getirdi. Şimdi Rusya'nın başında. 7 dil bilen, Rusça ve İtalyancaya da aşina olan kurt hoca, bakalım Ruslara da bir tarih yazdıracak mı?

➤ Luis Aragones

Turnuvarın en yaşlı isimlerinden biri Aragones. Üstelik en çok tartışılan teknik adamlar listesinde de tepeyi zorluyor. Oysa kariyerine baktığınızda müthiş bir parıltıyla karşılaşıyorsunuz. Real Madrid ve Atletico Madrid'in efsanevi futbolcularından biri Aragones. Özellikle Atletico Madrid için unutulmazlar arasında yer alıyor. Teknik adamlık kariyeri de son derece şışkin. Atletico Madrid'le başladı, Betis, Barcelona, Sevilla, Valencia, Mallorca'da teknik adamlık yaptıktan sonra 1974'te Atletico

Madrid'de başladığı kariyerine geri döndü. İspanya'dan önce Mallorca'yı çalıştırıyordu. Bu aralar teknik-taktik analizlerinden ziyade Raul'u kadroya almaması ve bir önceki şampiyonada yaptığı ırkçı açıklamalar gündemi daha fazla meşgul ediyor. Oysa artık İspanya bir büyük turnuvada başarı bekliyor ve onu bunun için göreve çağırıyorlar.

Futbol Kültürü

Yedi Kandilli Avize

(Ali Sami Alkış - Yarımada Yayıncılık)

Futbolun tarihi denildiğinde aklımıza kulüplerin kuruluş hikâyeleri geliyor hep. "Hangi kulüp hangi koşullarda kuruldu, gelişti, büyüdü ya da büyüdüktan sonra kayboldu? Elde ettiği başarılarla ulaşıran teknik direktörler ya da futbolcular kimlerdi?" sorularına cevaplar arıyoruz. Kulüplerin tarihi bir yana bir de tarihin içindeki kulüpler ya da futbolcular var. Örneğin savaş tarihinin içindeki futbolcular.

Usta gazeteci Ali Sami Alkış'ın kaleme aldığı "Yedi Kandilli Avize" kitabı da Osmanlı İmparatorluğu'nun son zaferi Çanakkale Savaşı'nda şehit düşen futbolcular anlatılıyor. Yarımada Yayınevi'nden çıkan kitapta yalnızca şehit düşen 70 futbolcunun değil, yaralanan ve esir düşenlerin çarpıcı öyküleri de bulunuyor. Alkış kitabın önsözünde "Bu kitabın içinde 'Joyeux Noel' filmindeki olayları aratmayacak zenginlikte futbolcu hikâyeleri var. Dünyanın hiçbir savaşında, cepheden sahalar, sahalardan cephelere koşmuş futbolcu örneklerine rastlanmaz" diyor. Haksız da sayılmaz Alkış. Onun da söylediği gibi, Fenerbahçe'den Arif Emirzade, Kaptan Galip Kulaksızoğlu, Galatasaray'dan Hasnun Galip, Robenson kardeşler, Beşiktaş'tan Kaptan Nazım'ın hikâyeleri çarpıcı olaylarla dolu. O hikâyelerden birinin özetini Ali Sami Alkış'ın satırlarından okuyalım:

"Galatasaray Lisesi'nden kaçarak askere yazılanlar geride kalanların gözünde çok yücelmişti. Askere gidemeyenlerin bir bölümü çok huzursuzdu. Bunların içinde, anne ve babası Müslüman olup Hindistan'dan gelerek İstanbul'a yerleşen İngiliz Robenson ailesinin çocukları da vardı. Özellikle Abdurrahman Robenson çok düşünceliydi. Arkadaşı Hasnun Galip sebebini sorduğunda 'Askere gitmek istiyorum' cevabını aldı. Hasnun Galip 'Beraber gidelim' dedi. Abdurrahman 'Sen Paşa çocuğusun, askerlikten muafsin' cevabını verdi. Ancak 238 Hasnun Galip elini çabuk tuttu. Çanakkale'de cepheye koştu. Ne var ki şehit olduğu haberi çok çabuk geldi..."

Peki, Robensonlar ve diğerleri... Bu hüznü öyküleri Ali Sami Alkış'ın kelimelere hayat veren kaleminden okuyabilirsiniz.

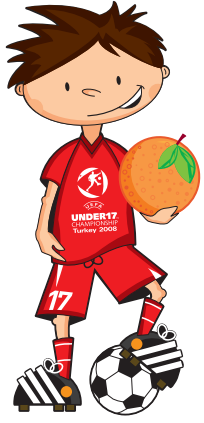

40 Yıldır Mor Beyaz

(Reşat Güngör - Köroğlu Matbaacılık)

Bir dönem, o zamanki adıyla 1. Lig olan Süper Lig'in keyif veren takımlarından biriydi Orduspor. 1974-75 sezonunu şampiyon olarak tamamlayıp gelmişlerdi 1.Lig'e. Salih'li, Güven'li, Turgay'lı, Üstün'lü, Arif'li, Tuna'lı Orduspor, 1978-79 sezonunu dördüncü sırada bitirerek ülkemizi UEFA Kupası'nda temsil ediyor, Milli Takımımıza da oyuncu gönderiyordu. 1981'de gittiler, 1983'te geri döndüler. 1986'daki gidişleri ise kalıcı oldu. Öyle veya böyle Orduspor ülke futbolunda tam 40 yıldır var. Üstelik bazı dönemlerinde üst düzeyde var. 1967'de kurulan ve 40 yılını dolduran Orduspor'un tarihini Reşat Güngör kaleme aldı. Kulübün kuruluş öyküsünden sezon sezon oynadığı maçlara, unutulmaz oyunculara ve yöneticilere kadar dört başı mamur bu bilgiler "40 Yıldır Mor Beyaz" isimli kitapta toplandı. Tam 352 sayfalık bu eser Köroğlu Matbaacılık tarafından piyasaya çıkarıldı.

U17 Avrupa Futbol Şampiyonası Antalya'da başlıyor

Avrupa'nın geleceği santrada

U17 Avrupa Futbol Şampiyonası, 4-16 Mayıs tarihleri arasında Antalya'da düzenlenecek. U17 Milli Takımımızın da yer aldığı A Grubu'nu Hollanda, İskoçya ve Sırbistan oluşturuyor. B Grubu'nda ise İspanya, Fransa, İrlanda Cumhuriyeti ve İsviçre bulunuyor. Gruplarını ilk iki sırada tamamlayan takımlar çapraz eşleşmeyle yarı finalde karşı karşıya gelecek. U17 Takımımızın 1994 ve 2005'te iki Avrupa Şampiyonluğu bulunuyor.

Karim Benzema, Nuri Şahin, Cesc Fabregas, Caner Erkin, Samir Nasri, Tevfik Köse, Hatem Ben Arfa, Özgürhan Özcan, Bojan Krkić, Anıl Taşdemir... Art arda sıralanmış bu isimler zinciri ilk bakışta size anlamsız gelebilir. Hepsinin bugünün futbolunda önemli genç oyuncular olduğunu düşünürsünüz ama ortak noktalarını bulmakta zorlanabilirsiniz. Hemen söyleyelim, bu oyuncu isimlerinin aynı cümlede bulunmasının tek sebebi, tümünün farklı dönemlerde de olsa U17 Avrupa Şampiyonası Finallerinde şühtlerini ispatlaması. Şunu demek istiyoruz kısacası; U17 Avrupa Şampiyonası finalleri dünya futboluna her daim yeni yıldızlar kazandıran önemli bir platform olmuştur. Ve şimdi yeni bir U17 Finallerinin arifesindeyiz. Bu kez finalleri daha önemli kılan bir özellik daha var üstelik. U17 Avrupa Şampiyonası Finalleri'nin 26.'sına ev sahipliği yapıyoruz. Zorlu bir eleme sürecinde rakiplerini alt ederek Antalya'ya ulaşan 7 takımın yanı sıra ev sahibi olarak Genç Milli Takımımız da finallerde mücadele edecek. Antalya'daki Atatürk Stadi,

A Grubu

- Türkiye
- Hollanda
- İskoçya
- Sırbistan

B Grubu

- İspanya
- Fransa
- İrlanda Cum.
- İsviçre

WOW Football Center ve Mardan Spor Kompleksi'nde organize edilecek şampiyona 4 Mayıs'ta başlayıp 16 Mayıs'taki final maçıyla sona erecek. Şampiyonanın kura çekimi 3 Nisan günü Topkapı Palace Otelindeki Aya İrini'de yapıldı. Kura çekimine tüm finalistlerin

temsilcileri, UEFA ve TFF'nin Turnuva Yetkilileri ile TFF Yönetim Kurulu Üyeleri Levent Kızıl, Serdar Güzelaydın, TFF Genel Sekreteri Metin Kazancıoğlu, Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel, Antalya Vali Yardımcısı Fazlı Akgün ile Kültür Daire Başkanı İlyas Çopur katıldı. Projenin koordinatörü Sami Çölgeçen'in sunumuyla başlayan seremonide ilk konuşmayı yapan TFF Genel Sekreteri Metin Kazancıoğlu, Antalya'nın artık Avrupa'nın futbol merkezlerinden biri olduğunu ve bu turnuvanın Antalya'da yapılmasından dolayı büyük memnuniyet duyduğunu söyledi. Kazancıoğlu "UEFA'nın da büyük önem verdiği Fair Play ruhuna yakışır nitelikte bir turnuva olmasını temenni ediyorum" dedi.

Arkasından bir önceki turnuvanın şampiyonu İspanya'nın temsilcisi, kupayı UEFA Gençler ve Amatörler komitesi Başkan Yardımcısı Jim Boyce'a iade etti. Boyce da kupayı bir ay boyunca Antalya'nın çeşitli bölgelerinde teşhir ederek Antalya halkıyla bütünleşmesini sağlamak üzere Antalya Belediye Başkanı Menderes Türel'e verdi. Menderes Türel tüm katılımcılara başarılar dilerken, kupanın Türkiye'de kalmasını dilediğini ekledi. Arkasından ise UEFA Gençler ve Amatörler Komitesi Başkan Yardımcısı Jim Boyce ile Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim tarafından kura çekimi gerçekleştirildi. Kura çekiminin ardından Jim Boyce, UEFA tarafından turnuvanın fahri elçisi seçilen Fatih Terim'e hediye verdi. Fatih Terim ise kura sonrası yaptığı açıklamada "Öncelikle UEFA'nın böyle bir organizasyonda beni Fahri Elçi olarak seçmesinden

dolayı büyük onur duyduğumu belirtmek isterim. Biz Milli Takımlar olarak her yaş grubumuza büyük önem veriyoruz. Gençlerimizin bu turnuvada iyi bir sonuç alacağına inancım tam. Ayrıca bu organizasyonun Türkiye'de yapılması da ülke tanıtımı ve vizyonu açısından çok güzel bir gelişme. O tarihlerde benim de Antalya'da olup takip edeceğim maçlar muhakkak olacak. Tüm finalistlere başarılar ve Fair Play'e uygun güzel bir turnuva olmasını diliyorum" dedi. Genç Milli Takımımızın da

Maç Programı

Tarih	Grup	Maç
04.05.2008	A	Türkiye-Hollanda
04.05.2008	A	İskoçya-Sırbistan
04.05.2008	B	Fransa-İrlanda Cum.
04.05.2008	B	İspanya-İsviçre
07.05.2008	A	Türkiye-İskoçya
07.05.2008	A	Hollanda-Sırbistan
07.05.2008	B	Fransa-İspanya
07.05.2008	B	İrlanda Cum.-İsviçre
10.05.2008	A	Sırbistan-Türkiye
10.05.2008	A	Hollanda-İskoçya
10.05.2008	B	İsviçre-Fransa
10.05.2008	B	İrlanda Cum.-İspanya
13.05.2008	Yarı Final	A1-B2
13.05.2008	Yarı Final	B1-A2
16.05.2008	Final	

yer aldığı A Grubu'nu Hollanda, İskoçya ve Sırbistan oluşturuyor. B Grubu'nda ise İspanya, Fransa, İrlanda Cumhuriyeti ve İsviçre bulunuyor. Grup maçlarında ilk iki sırayı alan takımlar yarı finale yükselecek. Yarı finalde grup birincileri ile ikincileri karşılıklı olarak eşleşecek. Kazanan takımlar ise 16 Mayıs'taki finalde Avrupa'nın en iyi U17 takımı olabilmek için mücadele edecek. Bugüne kadar 25 kez düzenlenen finallerde en fazla şampiyonluk sevinci yaşayan takım İspanya. Tam 7 şampiyonluğu bulunan ve ayrıca 4 defa da final oynayan İspanya, Antalya'da şampiyonluk kovalayacak takımlar arasında bulunuyor. 5 şampiyonluğu bulunan Portekiz final vizesi alamazken, turnuvaya katılan takımlar arasında en fazla şampiyonluk yaşayan ikinci takım Türkiye. Gençlerimiz 1994 ve 2005 yıllarında iki defa U17 Avrupa Şampiyonluğu'nu elde etti. Finalistlerden Fransa, İsviçre ve İrlanda Cumhuriyeti'nin de birer şampiyonluğu bulunuyor. Sırbistan, Yugoslavya'nın parçalanmadığı dönemde elde edilen şampiyonlukta pay sahibi. Hollanda'nın ise bir kez final oynamışlığı var. Bugüne dek final oynayamayan tek katılımcı ise İskoçya.

TÜRKİYE

İki kez şampiyon olduk

Şenol Ustaömer'in Teknik Direktörlüğünü, Hami Mandıralı'nın Antrenörlüğünü yaptığı U17 Milli Takımımız, ev sahibi olduğu için finallere direkt katılıyor. Eleme oynamayan ancak bu süreçte birçok turnuvaya katılan U17 Genç Milli Takımımız, sadece iki yenilgi aldı. Son iki hazırlık maçını Nisan ayını içinde Romanya ile oynayan gençlerimiz, 1-1 biten ilk karşılaşmanın ardından ikinci maçı 2-1 kazandı. U17 Takımımızın Avrupa Şampiyonası tarihindeki 113 maçlık bilançosunda ise 55 galibiyet, 22 beraberlik, 36 yenilgisi bulunuyor. Gençlerimiz attıkları 69 gole karşılık, 120 gol yedi. Genç Milli Takımımızın gol yollarındaki en etkili kozları Batuhan Karadeniz, Emre Çolak ve Muhammet Demir. U17 Takımımız, 1994'te İrlanda'da, 2005'te ise İtalya'da iki kez Avrupa Şampiyonu olmayı başarmıştı.

Antalya Atatürk Stadı

Final maçının yanı sıra yarı finallerden biri de bu statta oynanacak. Organizasyonun gerçekleştirileceği statların içinde en yüksek kapasiteli olanı. 5 bin 179'u açık, 6 bin 559'u kapalı tribünde olmak üzere 11 bin 738 koltuk kapasiteli stat, şehir içinde bulunuyor.

Şenol Ustaömer

Şansımız yüzde 51

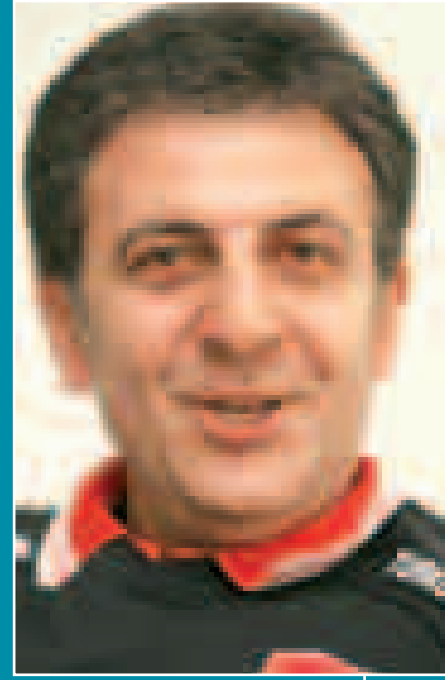
U17 Milli Takımımızı yaklaşık iki yıldır Şenol Ustaömer çalıştırıyor. Kadronun geniş bir seçme faaliyetinden sonra oluşturulduğunu anlatan Ustaömer, U15 için seçilen oyuncuların iki yıl içinde birlikte oynama alışkanlığını kazanarak bu düzeye geldiğini söylüyor. Finallere katılan 7 takımın eleme oynamalarına karşılık U17 Takımımız ev sahibi olarak resmi maç yapmadı. Bu durum dezavantaj olup olmadığını Şenol Hocaya soruyoruz. Katılım hakkını garantilemenin avantaj olduğunu söyleyen Ustaömer, "Çok ciddi hazırlık turnuvalarına katıldık ve maçlar yaptık. Ama tabii ki bu maçlar hiçbir zaman resmi müsabaka gibi olmuyor. Elemelere katılıp resmi maçlar oynasaydık takımımız hakkında daha doğru değerlendirmeler yapabilirdik" şeklinde konuşuyor.

Bu kadronun kurulduğu günden bu yana ilk 10 maçın dışında takımın başında bulunan Ustaömer, sadece iki yenilgi aldıklarını, bu maçların ikisini de Fransa'ya kaybettiklerini söylüyor ve "Ancak biz de bir kez onları yendik. Fransa finallerdeki en büyük rakiplerimizden birisi olacak" diyor. Takımın en önemli sorunu sakatlar. Sağ bek ve stoper olarak oynayan Galatasaraylı Semih ile golcülerden Cem Sultan sakatlıkları nedeniyle kadroya alınmadı. Şenol Ustaömer, "Sol kanat oyuncumuz Bursasporlu Eren hücum gücümüzdeki en önemli kozlarından biri ve yaklaşık 7 aydır sakatlığı sebebiyle bizimle değil. Ancak onu turnuvaya yetiştirmeye çalışıyoruz. Eğer yetişirse bize büyük katkı sağlayacağını düşünüyoruz" diyor.

Kadrodaki oyuncuların takımlarındaki performansı ise Ustaömer'i mutlu ediyor ve bu konudaki görüşlerini "Yaşları küçük olmasına rağmen önemli hedeflere doğru emin adımlarla ilerliyorlar. En bariz örneği Batuhan'ın Beşiktaş A takımında oynaması ve gol atması. Abdülkadir Ankaragücü'nde, Eren Bursaspor'da kadroya giren oyuncular. Diğerleri de B Genç kategorisinde olmalarına rağmen PAF takımlarında oynayabiliyor" sözleriyle açıklıyor.

Şenol Ustaömer ve Hami Mandıralı, rakiplerin birçok maçını canlı olarak izlemiş. Özellikle Mart ayı içindeki turnuvalarda Ustaömer, Hollanda ve İspanya'yı, Mandıralı da Fransa'yı mercek altına almış. İsviçre ve Hırvatistan ile de oynadığımız hazırlık maçlarımız bulunuyor. Ustaömer, tüm rakipleriyle en azından başa baş mücadele edecek bir düzeyde bulunduklarını söylüyor ve "Öncelikle turnuvaya iyi başlamamız gerekiyor. Turnuva ilerledikçe takımımızın daha iyi olacağını düşünüyorum. Ülkemizde düzenlenecek bu şampiyonada bir adım öndeyiz. Şansımız yüzde 51" diyor.

Turnuvaya katılan takımlardan İspanya'nın müthiş bir sürekliliği bulunduğunu anlatan Ustaömer, tüm Genç Milli Takımlar kategorilerindeki amaçlarının bu şampiyonalara sürekli katılan bir ekip haline gelmek olduğunu anlatıyor. Ustaömer, "Yeni oluşumlarla birlikte Genç Milli Takımlarımızın başarısı belirli bir seviyeye geldi. Başarıyı şampiyonluk olarak da düşünebiliriz, eğitim olarak da düşünebiliriz. Ben asıl başarının A takıma oyuncu kazandırmak olduğuna inanıyorum. Fatih Hoca da bizimle toplantılar yapıyor ve 'Bana oyuncu

verin' diyor. Arda Turan'ın, Serdar Özkan'ın, Serdar Kurtuluş'un, Caner Erkin'in, Nuri Şahin'in, Mevlüt Erdinç'in A takımında oynadığını gördüğümüzde doğru işler yaptığımıza inanıyoruz. Mesela U19 Takımımız şampiyonada derece yaşamadı ama Fatih Hoca, Arda ve Caner'i turnuvarın hemen ardından A Milli Takım'a aldı. Fatih Hoca'nın bakışı böyle olduğuna göre demek ki doğru işler yapıyoruz. Ama diğer taraftan da herkes başarılı olmak ister. Futbolcumuzdan başkanımıza, ülkemizin her ferdine kadar herkes sahada da başarı istiyor. Başarı zaten iyi oyun ve iyi futbolcuyla geliyor. Biz de Genç Milli Takımlar olarak bu yolda ilerliyoruz. Kalıcı olmak istiyoruz. Bir sene şampiyon olalım, sonra 5 sezon finallere katılmayalım diye düşünmüyoruz. Dolayısıyla düzenli ve planlı programlarla bu işi götürmemiz lazım" şeklinde konuşuyor.

Fatih Terim de U17 Avrupa Şampiyonası'na büyük önem veriyor. Bu nedenle Euro 2008 için yeni oluşturulan çalışma ekibini U17 Takımı'nın emrine vermiş. Şenol Ustaömer, Fatih Terim'in bu turnuvarın önemini kendilerine anlattığı ve A Milli Takım'ın bütün ekibini verdiğini söyleyerek, "Euro 2008 öncesi A Milli Takım'da ilk kez çalışacak performans ekibi, psikologlar ve diyetisyenler ilk uygulamalarını U17 Takımımızda yapıyor. Oyuncuların kan testleri Çapa Tıp Fakültesi'nde yapıldı. İnşallah faydasını göreceğiz" diyor.

U17 Takımını, "Rakibine göre oynayan değil, kendi oyun felsefesini sahaya koyan bir ekip" olarak tanımlayan Şenol Ustaömer, "Bugüne kadar hep böyle oynadık ve başarılı da olduk. Her maçta kendi oyunumuzu rakibe kabul ettirmeye çalışıyoruz. Ama elbette B planlarımız da var. Önemli olan oyuncularımızın yeteneklerini özgürce sergilemelerini sağlamak. Bu yaşta oyuncuların yeteneklerini kısıtlarsak A Milli Takım seviyesinde başarılı olmaları mümkün değil. Oyunun her iki yönünü de iyi oynayabilen bir takımız. Özellikle savunmayı çok iyi yapabiliyoruz. Hücum yönünde de oyuncularımız formda olduğu dönemde hiçbir sıkıntı çekmedik" ifadelerini kullanıyor.

Kadrodaki oyuncuların gelecekte A Milli Takım kapılarını zorlayacak kapasitede olduğunun altını çizen Şenol Ustaömer, "Şu anda bulundukları yer gayet iyi. Tek beklentileri kamuoyunun ve medyanın kendilerine destek vermesi. Bu takımda başarıya ulaşacak potansiyel var. Büyük aksilikler olmazsa hedefimize ulaşabileceğimize inanıyorum" diyor.

Bu takımın başarılı olmasının Türk futbolu adına da çok önemli olduğunun altını çizen Ustaömer, "Belki o zaman kulüplerimiz de altyapılarına biraz daha eğilmeyi düşünür. Kulüpler A takımlarla ilgilendiklerinin yüzde 10'u kadar altyapılarla ilgilenirse Türk futbolunun önündeki sorunları çok kolay aşacağını düşünüyorum. Orada çalışan hocalara güven ve imkân vermeleri gerekiyor. Genç Milli Takımlarda uluslararası tecrübe kazanan oyuncuların fırsat verildiğinde neler yapabildiğini hep birlikte görüyoruz. Arda'nın, iki Serdar'ın, Barış'ın ve diğer oyuncularımızın kulüp takımlarımızda şans bulduklarında yaptıkları ortada. Yöneticilerimiz altyapılarından skor değil oyuncu talep etmeli. Gençlerimiz gerçekten çok yetenekli. 17-18 yaşına kadar Avrupa'da çok başarılıyız ama 19-20 yaşında tablo değişiyor. Bunun en önemli sebeplerinden biri de bu oyuncularımızın kulüplerinde oynama şansı bulamaması" şeklinde konuşuyor.

HOLLANDA Castillon'a dikkat!

Nasıl geldi?

Eleme Turu: Arnavutluk: 3-0 (Castillion 10, 39, Mokhtar 54), Letonya: 3-1 (Castillion 5, 29, Hoesen 23), Fransa: 1-0 (Castillion 2)
Elit Tur: Bosna Hersek: 0-1, Norveç: 2-0 (Castillion 19, Cabral 38), Macaristan: 2-0 (Castillion 36, Sneijder 45)

Hollanda U17 Takımı, bugüne kadar sadece bir kez final oynadı. İlginç bir tesadüf, Portakallar o finalde Genç Milli Takımımızın karşındaydı. 2005'in İtalya'daki finalinde Gençlerimiz, Hollanda'yı 2-0'lık skorla mağlup ederek şampiyonluğa ulaştı. Albert Stuivenberg'in Teknik Direktörlüğünü yaptığı Hollanda U17 Takımı, eleme turunda Fransa'nın, Elit Tur'da da Norveç'in önünde birinci oldu. 6 maçta 5 galibiyet, 1 yenilgi aldılar. 11 gol atıp sadece 2 gol yediler. Bosna maçı dışında tüm maçlarda rakip ağları sarsan ve 7 gole ulaşan Ajaxlı Geoffrey Castillon takımın en önemli kozu. Hollandalılar bu düzeydeki 135 maçta 65 galibiyet, 33 beraberlik, 37 yenilgi aldı. 254 gol atıp, 148 gol yedi.

İSKOÇYA En golcü takım

Teknik Direktörlüğünü Ross Mathie'nin yaptığı İskoçya, Antalya'ya gelen takımlar arasında bugüne dek final oynayamayan tek ekip. Ancak eleme performansları oldukça etkileyiciydi. 6 maçta tek yenilgilerini Slovakya'dan aldıktan sonra tüm maçlarını kazandılar. 6 maçlık eleme sürecini 5 galibiyet, 1 yenilgiyle tamamlarken, 18 gol atıp, 6 gol yediler. Gol sayılarının bu kadar yüksek olmasında 8-0'lık Liechtenstein ve 5-1'lik Beyaz Rusya maçlarının etkisi büyük. Glasgow Rangerslı Archie Campbell 4, Celticli Fitzharris, Rangerslı Fleck ve Livingstonlı Smith de 3'er golle takımın en etkili hücum oyuncularını. İskoçlar bu düzeydeki 107 maçta 46 galibiyet, 23 beraberlik, 38 yenilgi alırken, 159 gol atıp, 130 gol yedi.

Nasıl geldi?

Eleme Turu: Slovakya: 0-4, Liechtenstein: 8-0 (Beck kendi kalesine 11, Fitzharris 16, 47, Love 23, 65, Smith 31, 49, McHugh 80), Beyaz Rusya: 5-1 (Smith 17, Fitzharris 41, Campbell 43, 63, 80), **Elit Tur:** Kuzey İrlanda: 3-1 (Fleck 5 pen, 18, McHugh 9), Galler: 1-0 (Campbell 70), Slovenya: 1-0 (Fleck 75)

SIRBİSTAN Tehlikenin adı Aleksic

Nasıl geldi?

Eleme Turu: İzlanda: 1-0 (Stevanovic 3) Litvanya: 2-0 (Aleksic 39, 72) İsrail: 1-2 (Stevanovic 7)
Elit Tur: Slovakya: 3-1 (Aleksic 5, 46, Ljajic 43) Çek Cumhuriyeti: 2-1 (Aleksic 35 pen, 55) İsveç: 1-1 (Aleksic 57 pen)

Dejan Djurdjevic'in takımı, ilk eleme turunda gruptan İsrail'in ardından ikinci olarak çıktı ama gerçek performansını Elit Tur'da gösterdi ve Slovakya, Çek Cumhuriyeti, İsveç'in önünde birinci olarak final biletini kaptı. 6 maçta 4 galibiyet, 1 beraberlik, 1 yenilgi alan Sırlar, 10 gol atıp, 5 gol yedi. 10 golden 7'sinin ardından Vojvodinalı Danijel Aleksic'in imzası bulunuyor. Diğer üç golün ikisini Stevanovic, birini de Ljajic kaydetti. Sırların U17 düzeyinde 121 maçta 60 galibiyet, 25 beraberlik, 36 yenilgisi bulunuyor. Attıkları 199 gole karşılık ise 141 gol yediler.

İSPANYA

Nasıl geldi?

Eleme Turu

San Marino: 6-0
(Pacheco 16, 40,
80+ 3, Alcantara
40+ 3, 46,
Vallecillo 66)
Andora: 3-0 (Vidal 10,
Alcantara 44,
Gontan 58)
Galler: 2-2 (Gontan 27,
76)
Elit Tur
Romanya: 2-2 (Rochina
45, Gaztanaga 63)
Avusturya: 1-0 (Canales
80+ 2)
İtalya: 1-0 (Gavilan 60)

Son şampiyon, en şampiyon

Bugüne dek 25 kez düzenlenen U17 Avrupa Şampiyonası'nda 11 kez final oynadılar ve 7 kez kupa kaldırdılar. Son şampiyonluk da onlara ait. Juan Santisteban'ın çalıştırdığı İspanya, elemelerde iki grubu da birinci sırada bitirdi. 6 maçta 4 galibiyet, 2 beraberlik alan İspanyollar, attıkları 15 gole karşılık 4 gol yedi. Takımın en golcü oyuncuları üçer gol atan Barcelonalı Daniel Pacheco ve Thiago Alcantara ile Real Madridli Sergio Gontan. İspanyollar oynadıkları 170 maçta 115 galibiyet, 29 beraberlik, 26 yenilgi alırken, 373 gol atıp, 121 gol yedi.

FRANSA

2004'ün en iyisi

Teknik Direktörlüğünü Francis Smerecki'nin yaptığı Fransa, 2004'ün şampiyonu. Antalya'ya gelene kadar oynadıkları 6 grup maçında 4 galibiyet, 1 beraberlik, 1 yenilgi aldılar, 14 gol atıp, 5 gol yediler. İlk eleme grubunu 9 puanlı Hollanda'nın ardında 6 puanla ikinci olarak tamamlayıp, Elit Tur'da İsrail'in önünde 7 puanla birinci oldular. Eleme sürecindeki en golcü oyuncuları 4 gol atan Lyonlu Clement Grenier. Onu 3 golle Chelseali Gael Kakuta ile 2'ser gollü Lille'li Yannis Tafer ve La Havre'li Geida Fofana izliyor. Fransızlar bu düzeyde oynadıkları 153 maçta 86 galibiyet, 37 beraberlik, 30 yenilgi aldılar, 290 gol atıp 121 gol yediler.

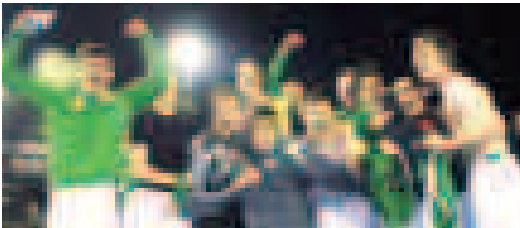

Nasıl geldi?

Eleme Grubu: Letonya: 1-0 (Ihou 11 pen)
Arnavutluk: 6-0 (Grenier 4, 35, 75, Fofana 30, 39, Kakuta 36)
Hollanda: 0-1
Elit Tur: İngiltere: 1-1 (Nego)
İsrail: 3-2 (Grenier 17, Tafer 39, 69)
Rusya: 3-1 (Kakuta 13, 49, Damour 80+2)

İRLANDA CUMHURİYETİ

Portekiz'i elediler

Nasıl geldi?

Eleme Turu: Ukrayna: 3-1 (Hourihane 34, Sheppard 72, Gunning 74), Danimarka: 2-0 (Doran 31, Connolly 40), Slovenya: 1-0 (Hourihane 80+ 1)
Elit Tur: Almanya: 1-1 (Cunningham 67)
Yunanistan: 1-2 (Gunning 52)
Portekiz: 2-0 (Sullivan 46, Gunning 55)

İlk grupta Ukrayna, Danimarka ve Slovenya, ikinci grupta ise Almanya, Yunanistan ve Portekiz gibi güçlü rakipleri eleyerek final vizesini aldılar. Eleme grubunu üçte üç yaparak geçtiler, dört takımın da 4'er puan topladığı Elit Tur'da, bu seviyenin en iyilerinden Portekiz'i yenerek finalist oldular. Sean McCaffrey'nin öğrencileri, 6 maçta 4 galibiyet, 1 beraberlik, 1 yenilgi alırken, 10 gol atıp, 4 gol yediler. Takımın en etkili oyuncusu, elemelerde üç gol atan Blackburnlü Gavin Gunning. Sunderlandli Conor Hourihane de takımına iki golle katkı yaptı. 1998'in şampiyonu İrlanda Cumhuriyeti, 91 maçta 36 galibiyet, 22 beraberlik, 33 yenilgi aldı, 99 gol atarken, 89 gol yedi.

Sami Çölgeçen

Bu organizasyon örnek olacak

U17 Avrupa Şampiyonası'nın Proje Koordinatörü Sami Çölgeçen'e "Nasıl bir organizasyon olacak?" sorusunu yönelttik. Çölgeçen'in ilk sözü "Bu organizasyon bugüne kadar düzenlenmiş tüm U17 şampiyonalarının en mükemmeli olacak. Çıtayı yüksek tuttuk. Bu organizasyon, bundan sonra düzenlenecek tüm U17 şampiyonaları için örnek teşkil edecek" oldu. Türkiye'nin 1991'de İstanbul ve Bursa'da U16 Avrupa Şampiyonası finallerini organize ettiğini hatırlatan Çölgeçen, "İyi bir organizasyon olmuştur ama yine de fakirdi. Çünkü ne Federasyonumuz özerkti ne de UEFA şampiyonaya bu derece önem veriyordu. Bugün ise şartların çok değişmiş olduğunu gördük. Bir kere Federasyonumuz özerklikle birlikte belirli bir finansal güce kavuştu. Öte yandan Eurosport için içine girince böyle şampiyonalar oynandıkları ülkelerin propagandası için bir vesile haline geldi. 9 maç Eurosport naklen verecek. Bu arada Eurosport naklen yayınlanacak her maçtan önce Antalya'yı tanıtacak. 30 saniyelik bir film yayınlayacak. TFF olarak ciddi bir para sarf ederek bu filmi yaptık. Bu da bizim Türkiye'ye bir hediyemizdir. Bir televizyonda 30 saniyelik tanıtım önemli bir süre. Bu turnuvayı Eurosport'tan milyonlarca insan izleyecek" şeklinde konuştu.

TFF'nin futbolu, yapısı, vizyonu ve geliriyle Avrupa'da çok önemli bir Federasyonu haline geldiğini vurgulayan Çölgeçen, "Dolayısıyla böyle bir şampiyonayı en iyi şekilde yapmakla mükellefiz. Biraz iddialı bir şekilde yola çıktık. UEFA yetkililerine 'Bugüne kadar yapılmış en mükemmel U17 şampiyonasını düzenleyeceğiz' dedim. Bu lafı Şampiyonlar Ligi finalinde de söylemişim. Onu başardık, inşallah bunu da başaracağız" dedi.

UEFA'nın bu şampiyona için 450 bin İsviçre Frangı verdiğini, başarılı olmaları halinde 150 bin frank daha vermeyi taahhüt ettiğini anlatan Çölgeçen, "Ancak UEFA'cılara iyi bir organizasyon yaptığımızı anlattım ve 600 bin frangın garanti ödenmesi konusunda söz aldım. İnaniyorum ki üste de biraz daha para alabiliriz. Benim bütün derdim çok güzel bir organizasyonu Federasyona yük olmadan yapmak" ifadelerini kullandı.

2005 Şampiyonlar Ligi finalinde yaptıkları organizasyonun UEFA ile birebir çalışma açısından önemli bir tecrübe olduğunu vurgulayan Sami Çölgeçen, "Federasyon bünyesinden 13 arkadaş full time çalışacak. Dışarıdan şirketleri de kullanıyoruz. Gönüllüler de yan işlerde katkı sağlayacak" bilgisini verdi.

Beş-altı sene evvel düzenledikleri uluslararası hakem seminerinin ardından, Avrupa'nın ünlü hakemlerinin

"Bundan sonraki bütün seminerleri burada yapmak istiyoruz" dediğini anlatan Çölgeçen, "Bu başarının, o günden bu yana Türk takımlarının yabancı hakemler tarafından gadre uğramamasının sebeplerinden biri olduğunu düşünüyorum. Şimdi bu şampiyonaya gelenlerin de 'Türkiye'de ne müthiş bir organizasyon düzenlenmişti' demeleri lazım" şeklinde konuştu. Antalya'da düzenlenecek U17 Avrupa Şampiyonası'nın geçmiştekilerden farklarının ne olacağını sordüğümüz Çölgeçen, "Bir kere maskotumuz var. İlk kez böyle bir şey yapılıyor ve UEFA'nın da çok hoşuna gitti. Ayrıca takımlar ilk kez bu kadar mükemmel bir otelde kalacak. Yemek kalitesi en üst düzeyde. Oyuncular için mükemmel rekreasyon alanları var. Playstatitonlar, masa tenisi, bilardo salonu, tenis ve squash oynama imkânları mevcut. Oynanacak sahalardan da farklıyız. Hiçbir takım otobüse binip maç yapmak için 45 dakika gitmeyecek. 15 dakika içinde sahalara ulaşılabilir. Bu gibi turnuvalarda en büyük sorun, ulaşım hizmetleridir. Mercedes sayesinde arabalar temin ederek hiç kimseyi yolda yaya bırakmayacağız. Misafirlerimizin alacakları hediyeler de kalıcı olacak" cevabını verdi. Yaptıkları kura çekimi organizasyonu için UEFA'dan teşekkür aldıklarını da hatırlatan Çölgeçen "Bundan sonra organizasyonun tümü için de teşekkürü hak edeceğiz" dedi. Maçların bir kısmının oynanacağı Mardan Spor Kompleksi'nin bir Rus yatırımcı tarafından inşa edildiğini ve tesislerin açılışının bu şampiyonayla yapılacağını da vurgulayan Çölgeçen, "Naklen yayınlanacak maçlar bu statta oynanacak ve biz tesis için ücret ödemeyeceğiz. Çok hoş ve modern bir stat" diye konuştu. Maçların ücretsiz izlenebileceğini ancak düzeni sağlamak için girişlerin biletli olacağını belirten Sami Çölgeçen, "Bilet uygulamasını disiplini sağlamak için yapacağız. Avrupa'da genç takım maçlarına ne yazık ki ilgi yok. Ancak UEFA da hiç değilse TV'nin verdiği maçlarda tribünler boş gözükmesin istiyor. Biz de seyirci çekmek için farklı uygulamalar yapacağız. Maçların oynanacağı tesisler şehrin dışında ve oraya düzenli vasıta yok. Lara bölgesindeki otellere panolar ve broşürler koyarak turistlerin ilgisini çekmeye çalışacağız. Sağolsunlar, Antalya Valisi Alaattin Yüksel ve Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel vizyon sahibi insanlar. Organizasyona da sahip çıktılar. Bu konuda da bize destek verecekler. Ayrıca tanıtım için orijinal bir fikirimiz var. Bir konvoy yapacağız. İki tane kamyonu süsleyecek ve bu kamyonlara, turnuvaya iştirak eden bütün takımların formlarını giymiş ponpon kızları bindireceğiz. Mercedes'in arabaları arkada, motosikletli polisler önde, müzik eşliğinde şehirde tur atacağız. Ayrıca billboardlarda da şampiyonayı tanıtacağız. Belediyeden otobüs seferleri için imkân isteyeceğiz" bilgisini verdi.

İSVİÇRE

Son dakikada geldiler

Nasıl geldi?

Eleme Turu : Kazakistan: 4-0 (Daprela 5, 80, 42, Ben Khalifa 54), Lüksemburg: 4-0 (Sabedini 20, Rebronja 37, Aratore 53, 70), Yunanistan: 2-1 (Ben Khalifa 55, Mehmedi 75)

Elit Tur: Belçika: 1-1 (Ben Khalifa 73), Danimarka: 1-0 (Mehmedi 5), Hırvatistan: 1-0 (Borkovic 80+ 3)

Teknik Direktörlüğünü Yves Debbonnaire'nin yaptığı İsviçre, final hakkını, son maçın uzatma dakikalarında attığı golle elde etti. Eleme grubundan üç galibiyetle çıkan İsviçre, Elit Tur'daki son maçını Hırvatistan'la oynadı. Hırvatlara beraberliğin yettiği maçın uzatma dakikalarında Borkovic'in attığı gol İsviçre'ye Antalya kapısını açtı. 6 maçta 5 galibiyet, 1 beraberlik alan, 13 gol atıp, 2 gol yiyen İsviçre'nin en önemli kozları, 3'er gol kaydeden Ben Khalifa ile Fabio Daprela. İsviçre bu düzeydeki 132 maçta 60 galibiyet, 28 beraberlik, 44 yenilgi alırken, 227 gol atıp, 161 gol yedi.

WOW Football Center

Bu stat da Kundu bölgesinde yer alıyor ve 6 grup maçına sahne olacak. Statta 550 kişilik kapalı tek tribün bulunuyor. Bu statta oynanan maçlardan televizyon yayını yapılmayacak.

Mardan Spor Kompleksi

Otellerin bulunduğu Kundu bölgesinde yer alan stat yeni inşa edildi. Bu statta 6 grup maçının yanı sıra bir de yarı final karşılaşması oynanacak. Stat 4 bin 447'si açık, 2 bin 951'i kapalı tribünde bulunmak üzere 7 bin 428 kişilik kapasiteye sahip.

U17 Avrupa Şampiyonası Finalleri

Tarih	Finalistler	Skor	Yer
07.05.1982	İtalya-F. Almanya	1-0	İtalya
05.05.1984	F. Almanya-SSCB	2-0	Almanya
26.05.1985	SSCB-Yunanistan	4-0	Macaristan
10.05.1986	İspanya-İtalya	2-1	Yunanistan
03.06.1987	İtalya-SSCB	1-0	Fransa
21.05.1988	İspanya-Portekiz	0-0(p)	İspanya
14.05.1989	Portekiz-D. Almanya	4-1	Danimarka
27.05.1990	Çekoslovakya-Yugoslavya	3-2 (u)	Almanya
18.05.1991	İspanya-Almanya	2-0	İsviçre
17.05.1992	Almanya-İspanya	2-1	Kıbrıs R.K.
08.05.1993	Polonya-İtalya	1-0	Türkiye
08.05.1994	Türkiye -Danimarka	1-0	İrlanda Cum.
06.05.1995	Portekiz-İspanya	2-0	Belçika
11.05.1996	Portekiz-Fransa	1-0	Avusturya
10.05.1997	İspanya-Avusturya	0-0 (p)	Almanya
08.05.1998	İrlanda Cumhuriyeti-İtalya	2-1	İskoçya
07.05.1999	İspanya-Polonya	4-1	Çek Cum.
14.05.2000	Portekiz-Çek Cumhuriyeti	2-1 (u)	İsrail
06.05.2001	İspanya-Fransa	1-0	İngiltere
10.05.2002	İsviçre-Fransa	0-0 (p)	Danimarka
17.05.2003	Portekiz-İspanya	2-1	Portekiz
15.05.2004	Fransa-İspanya	2-1	Fransa
14.05.2005	Türkiye -Hollanda	2-0	İtalya
14.05.2006	Rusya-Çek Cumhuriyeti	2-2 (p)	Lüksemburg
13.05.2007	İspanya-İngiltere	1-0	Belçika

Tek hayalim Beşiktaş

Batuhan Karadeniz

Süper Lig'in 50 yıllık tarihinde gol atan en genç oyuncu. Beşiktaş A takımının formasıyla ağları havalandırdığında henüz 16 yaşındaydı. Altyapıda maç başına 3 gol ortalamasıyla oynaması onu Ertuğrul Sağlam'ın da gözdelelerinden biri yaptı.

Uzun boyuna rağmen ayaklarına hâkimiyetiyle de ilginç bir golcü. Gözü A Milli Takım'da ve o formayı giydikten sonra Hakan Şükür'ün rekorunu kırmak istiyor. Başka futbolcuların aksine Avrupa hayalleri kurmuyor. Çünkü onun gözünde ulaşılacak en önemli nokta Beşiktaş A takımının banko oyuncusu olmak. Ama öncelikli amacı U17 Takımımızla Avrupa Şampiyonası finallerini kazanmak.

Babam eski futbolcu, Beşiktaş'ın eski kalecilerinden Orhan Karadeniz. Sabahın 5'inde, 6'sında kalkıp beni antrenmanlara götürürdü. İçerenköy'den Fulya'ya gidip gelmek kolay değildi. Çantamı bile o taşırdı. Futbolcu olmamı öncelikle babama borçluyum.

Yetenekli bir oyuncunun konsantre olduğunda her şeyi yapabileceğine inanıyorum. Benim için maç öncesi çok önemli. Dört gün kala bilgisayarım ile ilişkiyi keserim. Akşam yemeği için bile dışarı çıkmam. Sabah 7'de kalkar ve mutlaka açma-germe yaparım.

▼Gaziantepspor maçının son dakikasında attığın golle Süper Lig'in 50 sezonluk tarihinde gol atan en genç oyuncu unvanını elde ettin. İstersen seni biraz daha yakından tanıyarak başlayalım.

▲1991 İstanbul Beyoğlu doğumluyum. Benden bir yaş büyük bir ağabeyim var. Ailem aslen Trabzonlu. Babam devlet memurluğundan emekli.

▼Futbola nasıl başladın? Seni ilk keşfeden kimdi?

▲Beni bir arkadaşım keşfetti. İçerenköy'de oturuyorduk ve her çocuk gibi mahalle arasında futbol oynuyordum. Bir yaş büyük bir arkadaşım İçerenköy kulübünde oynamaya başladı. Bir yıl sonra beni de götürdü. Orada iki sezon oynadım ve İstanbul şampiyonu olduk. Ardından Beşiktaş'ın seçmelerine gittim ve kazandım.

▼Bugün birçok aile çocuğunun futbolcu olması için çaba harcıyor. Senin ailenin futbolcu olmana bakışı nasıldı?

▲Babam eski futbolcu, Beşiktaş'ın eski kalecilerinden Orhan Karadeniz. Bu nedenle hiçbir sorun yaşamadım. Hatta babam arkamda olmasaydı bugünkü noktaya gelebileceğimi de zannetmiyorum. Futbol konusunda iyi bir şeye karar verdiğimde babamın karşı çıktığını hiç görmedim. Sabahın 5'inde, 6'sında kalkıp beni antrenmanlara götürürdü. İçerenköy'den Fulya'ya gidip gelmek kolay değildi. Yaşım küçük olduğu için hep babam götürüp getirdi beni. Çantamı bile o taşırdı. Yani futbolcu olmamı öncelikle babama borçluyum.

▼Peki, bu yoğunluk içinde eğitimi nasıl sürdürdün?

▲İlkokul ve ortaokulda derslerim çok iyiydi. Ama liseye geçtikten sonra biraz bozulmaya başladı. Bir yandan iki kategoride Milli Takım kampları, bir yandan Beşiktaş'ta A takıma yükselme derken

devamsızlık sorunları nedeniyle lise ikinci sınıfta okulu bıraktım. Ama ne yapıp edip mutlaka mezun olacağım.

▼Altyapıda maç başına 3 gol ortalamaıyla oynuyorsun. Dolayısıyla yaşitlarının üzerinde bir noktadasın. Seni onlardan farklı kılan özelliklerin neler?

▲İsterseniz buna farklı olmak değil de bazı şeylerin değerini bilmek diyelim. Ben yetenekleri ve kapasitesi müsait bir oyuncunun konsantre olduğunda her şeyi yapabileceğine inanıyorum. Benim için maç öncesi çok önemli. Maça dört gün kala bilgisayarım ile ilişkiyi keserim. İki gün kala akşam yemeği için bile dışarı çıkmam, adeta inzivaya çekilirim. Gece 11'i geçirmeden yatarım. Sabah 7'de kalkarım ve mutlaka açma-germe yaparım.

Tecrübelerden faydalaniyorum

▼Şimdiden profesyonelce yaşamaya başlamış bir oyuncu sayılabilirsin yani.

▲O kadarını söylemeyeyim, çünkü daha öğreneceğim çok şey var. Özellikle İbrahim Üzülmüş ve Toraman ağabeyleri dikkatle izliyor, onların profesyonelliğini örnek alıyorum. İkisiyle de diyalogum çok iyi. İkisi de bana kendi hayatlarıyla ilgili örnekler veriyor. Ali Tandoğan ağabey de öyle. Geçmişte yaptıkları yanlışları anlatarak bana yol gösteriyorlar. Onları gerçekten dinlediğinizde çok yardımcı olduklarını görüyorsunuz. Ya onları dinleyerek öğreneceksiniz ya da dinlemeyecek ve yaşayarak öğrenirken zaman kaybedeceksiniz.

▼Bu yaşta bu noktaya gelmek ve öğrenmek için başkalarının tecrübelerinden yararlanmayı bilmek önemli bir gelişme.

▲Ben tecrübe kazanmak için ille de bir şeyleri yaşamak gerektiğini düşünmüyorum. Zaten insanın ömrü bütün tecrübeleri yaşamaya yetmez. Oysa önümüzde başkalarının yaşadığı bir sürü tecrübe duruyor. Onları görmek, anlamak ve ders almak, başarıya giden yolu kısaltır.

▼Beşiktaş'ın altyapısından uzun süre sonra yeni bir jenerasyon A takıma yükseldi. Serdar Özkan, Aydın, ardından sen. Bu gelişmeyi neye bağlıyorsun? Ne değişti altyapıda?

▲Bence Beşiktaş'ta Mehmet Sedef'lerin 1987-88 jenerasyonu çok iyi bir takımdı. İnanılmaz yetenekli oyuncular vardı. Ama birçoğu A takıma yükselemedi. Zaten altyapıdaki antrenörlerimiz bize "Yetenek önemli ama daha önemlisi kişiliktir" diyorlardı. Belki kişilik zafiyetlerinden dolayı bazı kayıplar yaşandı. Ancak ben o yetenekli oyuncuların her nerede olurlarsa olsunlar ortaya çıkacaklarına inanıyorum. Şimdi 1990-91 jenerasyonumuz da çok yetenekli. PAF takımında herkes 1987'li oyuncularla oynarken biz

1991'lilerle sahaya çıkıyoruz. Altyapıdaki imkânlarımız mükemmel ve orada eğitim alan birisinin futbolcu olmaması mümkün değil.

▼Tamam ama biraz önce kullandığın bir cümle var. Çok yetenekli çocukların A takım düzeyine çıkamadan kaybolduğunu söylüyorsun. Sen onların bu durumundan kendine ders çıkarıyor musun?

▲İsim vermeyeceğim ama benden çok daha yetenekli oyuncular vardı altyapıda. Yanlış yaşadılar ve yukarıya çıkamadılar. Bundan elbette ders alıyorum. O nedenle bir maçtan dört-beş gün önce sadece o karşılaşma için konsantre olmaya başlıyorum. Eğer ben Beşiktaş A takımında direkt on birde oynamaya başladığımda da bugünkü konsantrasyonumu sürdürür ve bugünkü uygulamalarımı devam ettirsem, o zaman bunun adı profesyonellik olur. Oyuncu ön plana çıktığında profesyonel hayatından vazgeçtiğinde, zaten bu durum onun futbolunu da zedelemeye başlar.

▼Galiba çevrenin yoğun ilgisi, yaşitlarının çok üzerinde para kazanmaya başlaması genç

Ağabeylerimin yaşadığı tecrübelerden dersler çıkarmaya çalışıyorum. Ya onları dinleyerek öğreneceksiniz ya da dinlemeyecek ve yaşayarak öğrenirken zaman kaybedeceksiniz. Çünkü insanın ömrü bütün tecrübeleri yaşamaya yetmez.

Özellikle Bobo bana çok yardımcı olur. Ama onun da bir huyu var, söylediği lafı aldınız aldınız; uygulamadığınızı görürse beş gün ağzından başka bir şey çıkmaz. Türk oyuncular ise öyle değil, söylediklerini yapmasanız bile nasihat vermeyi sürdürürler.

oyuncuların ayağını yerden kesiyor. O noktada oyuncu "Ben oldum artık" dediğinde sorun çıkıyor.

▲Aslında bizim altyapımızda bunun eğitimi de var. Psikolojik eğitim de alıyoruz. Asla "Ben oldum" dememek lazım, çünkü öğrenmenin sonu yok. Geçen günlerde kaptanımız İbrahim Üzülmüzle oturmuyorduk; futbolla ilgili bir konuda "Aaa, ben bunu yeni duydum" dedi. Benim de o anda duyduğum bir şeydi. İbrahim ağabey birkaç sezon sonra futbolu bırakacak ama hâlâ bilmediği, yeni öğrendiği bir şeyler olabiliyor demek ki.

▼Futbola başlarken örnek aldığın oyuncular var mıydı?

▲Van Basten'i örnek alırdım ama ona benzemek de imkânsız gibi bir şey. Gerçi futbol günümüzde çok değişti. Bençe geçmişteki birçok yıldız bugünkü futbolun içinde aynı konumda olamayabilirdi.

Nouma'nın futbolunu örnek alıyorum

▼Peki, bugün için örnek aldığın oyuncular var mı?

▲Dört sene önce Pascal Nouma'yı örnek alıyordum. Ama kişiliğini değil, futbolunu ve hırslarını.

▼Uzun boylu bir oyuncusun ve top tekniğin de oldukça yüksek. Kendini öncelikle nasıl bir santrfor olarak tanımlıyorsun? Havada mı yoksa yerde mi daha etkili bir oyuncusun?

▲"Maç başına üç gol atıyorsun" dediniz ya. Bu 5 maçta 15 gol eder. Ben bu 15 golden sadece 3'ünü kafayla atıyorum. Kafayla fazla golüm yok, çünkü futbol artık ağırlıklı olarak yerden oynanıyor.

▼Kendi muhasebeni yaptığında artılarını ve eksilerini nasıl değerlendiriyorsun?

▲Fazla gördüğüm bir yanımda yok. Eksiklik olarak ise biraz daha çabuk olmam gerektiğini biliyorum ve bunun için gerçekten çok çalışıyorum.

▼Ertuğrul Sağlam'la ilişkilerine gelelim. Seni A takıma alan o oldu. Üzerinde özel bir ilgisi olduğunu da biliyoruz. Neler konuşuyor seninle?

▲Bana neler yapmayacağım konusunda nasihatlerde bulunuyor. Mesela "Şunu yapmak istediğini biliyorum ama yapma, çünkü senin için zararlı" diyor. Bunu hem saha içi hem de saha dışı konularda yapıyor. Beni her zaman doğru biçimde yönlendiriyor. Zaten söylediklerini uyguladıktan sonra bazı şeylerin olumlu yönde değiştiğini görüyorum. Bende çok şeyleri değiştiren bir teknik adam. 1991 doğumlu bir oyuncuyu A takıma alarak bana ne kadar güvendiğini de gösterdi.

Bobo bana yardımcı oluyor

▼Beşiktaş'ta senin mevkinde Bobo, Nobre, Holosko gibi iyi golcüler var. Onlardan da bir şeyler öğreniyor musun?

▲Bobo ve Nobre'yle aram gayet iyi. Holosko ise takıma yeni geldi. Özellikle Bobo bana çok yardımcı olur. Ama onun da bir huyu var, söylediği lafı aldınız aldınız; uygulamadığınızı görürse beş gün ağzından başka bir şey çıkmaz. Mesela "O topa çaprazdan öyle değil, ayağının içiyle vuracaksın" der. Eğer bir dahaki pozisyonda ayağının dışıyla vurursanız Bobo'nun ağzından beş gün başka bir nasihat alamazsınız. "Beni dinlemiyor ki, niye boşuna konuşayım" der. Türk oyuncular ise öyle değil, söylediklerini yapmasanız bile nasihat vermeyi sürdürürler.

▼Kendi özelliklerini onlarla kıyaslıyor musun? Bir yerde senin "Ben onlardan daha iyiyim" dediğini okumuştum.

▲Kesinlikle böyle bir şey yok ve olamaz. Bazı yanlış haberler çıkabiliyor. Böyle bir şey söylemek için insanın beyninin yüzde 75'inin

alınması gerekir.

▼Mutlaka gelecekle ilgili hayaller kuruyorsundur. Kısa, orta ve uzun vadeli planlarında neler var?

▲Benim konumumdaki birçok oyuncunun Avrupa hedefi olabilir ama benim ilk ve son hedefim Beşiktaş'ta oynamak. Ben futbolu bırakana kadar Beşiktaş formasını giymek istiyorum. Beşiktaşlıyım ve bana "git" demedikleri sürece gitmem.

▼Beşiktaş sevgin takımın altyapısında oynamaya başlamanla mı doğdu?

▲Hayır, ben kendimi bildim bileli Beşiktaşlıyım. Evdeki odamı görmeniz lazım. 30 tane forma, 10 tane bayrak, sayısını bilmediğim kadar çok atkı var. Kapıdan içeri girerken kafanıza gözünüze atkılar çarpar. Annem bana kızıyor, "Oğlum bu kadar atkıyı ne yapacaksın?" diyor.

▼O formaları futbolcu ağabeylerinden mi istedin, yoksa parayla mı satın aldın?

▲Eskiden parayla alıyordum. Çünkü oyunculardan istemeye utanırdım. Ama A takıma çıktıktan sonra oyunculardan alınmış birçok formam oldu. İbrahim Toraman, İbrahim Üzülmüz, Delgado, Tello, Holosko... Hepsinin forması var bende.

▼Avrupa'da oynamak istemediğini söylüyorsun ama Manchester City sana ciddi bir teklifte bulunmuştu. Hatta oraya gidip antrenmana da çıktın. Sonrasında neler yaşandı?

▲Beşiktaş'ta kalmak istediğim için gitmedim. Bir de Manchester City ile bir turnuvaya katılmıştım. Borussia

Benim konumumdaki birçok oyuncunun Avrupa hedefi olabilir ama benim ilk ve son hedefim Beşiktaş'ta oynamak. Ben futbolu bırakana kadar Beşiktaş formasını giymek istiyorum. Beşiktaşlıyım ve bana "git" demedikleri sürece gitmem.

Evdeki odamı görmeniz lazım. 30 tane forma, 10 tane bayrak, sayısını bilmediğim kadar çok atkı var. Kapıdan içeri girerken kafanıza gözünüze atkılar çarpar. Annem bana kızıyor, "Oğlum bu kadar atkıyı ne yapacaksın?" diyor.

Bir Beşiktaşlı olarak Hakan ağabeyi geçmek isterim. Onu geçebilir miyim bilmiyorum ama A Milli Takım için 60 gol hedefim var. Ancak bu hedefin gerçekçi olabilmesi için öncelikle A Milli Takım'da oynamam gerekiyor.

Dortmund'la yarı final oynuyorduk. Bir gol attım ve tekmeliğimin altından Beşiktaş şapkasını çıkardım. İsteseydim oraya Manchester City şapkası da koyabilirdim. Ama ben Beşiktaşlı olduğumu göstermek istedim. Tekrar söylüyorum, ben ancak kulübüm beni göndermek isterse giderim. Manchester City beni defalarca istedi ama kulübüm fikrimi sorduğumda gitmek istemediğimi bildirdim.

▼Bazı oyuncular için Avrupa'ya gitmek korkutucu da olabilir. Senin için böyle bir durum söz konusu mu?

▲Hayır korkmuyorum. Sadece ben Beşiktaş'ı seviyorum ve takımımnda oynamak istiyorum. Kariyer açısından bakıldığında ise Beşiktaş'ta ve Milli Takım'da oynamak da kariyer için yeterli. İyi oynadığınız zaman o kadar kulüp sizi istediğinde kariyeriniz ortaya çıkar.

Tanıyanlar şımarık olmadığı anlar

▼Kendi nasıl bir insan olarak tanımlarsın? Dışarıdan gözlemleyenler biraz şımarık olduğunu düşünüyor.

▲Bilmiyorum ama benimle tanışanlar, "Seni şımarık sanıyorduk, hiç de öyle biri değilmişsin" diyor. Şımarık olup olmadığımı isterseniz ben cevap vermeyeyim, insanlar benimle tanıştıktan sonra karar versin. Ama yardımsever bir insan olduğumu söyleyebilirim.

▼Arkadaşlarınla ilişkilerini merak ediyorum. Çocukken birlikte oynadığın, gülüp eğlendiğin arkadaşlarınla ilişkilerin, Beşiktaşlı Batuhan olduktan sonra nasıl bir şekil aldı?

▲İçerenköy'de birlikte oynadığım çok yakın arkadaşlarım oldu. Birlikte misket oynar, evlerin camına yumurta atardık mesela. Şimdi İçerenköy'de oturmuyorum ama en azından ayda bir kez oraya gidip arkadaşlarımla görüşüyorum. Bana "Sen parayı bulunca bizi unutursun" derlerdi ama unutmadığımı gösterdim. Şimdi bile evlerin camına yumurta atıyorum. (Gülüyor)

▼Parayı buldun mu gerçekten?

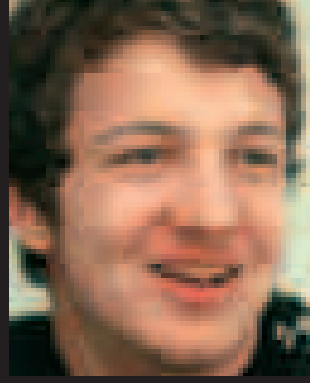
▲Henüz hayır. Üç-beş kuruş kazandım ama şimdilik yolun başındayım.

▼Şenol Ustaömer senin için "Kendine güveni çok gelişmiş bir oyuncu" diyor.

▲Evet. Birkaç yıl önce Ege Turnuvası'na katılacaktık. Ben gol kralı olacağımı söylüyordum, Şenol

Denenmek için gittiğim Manchester City ile bir turnuvaya katılmışım. Borussia Dortmund'la yarı final oynuyorduk. Bir gol attım ve tekmeliğimin altından Beşiktaş şapkasını çıkardım. İsteseydim oraya Manchester City şapkası da koyabilirdim. Ama ben Beşiktaşlıyım.

Geçtiğimiz sezon Galatasaray-Beşiktaş derbisini dev ekranda izlemek istedim. İçeri giriş 5 liraydı ama cebimde 4 lira vardı. 1 liram yok diye beni içeri almadılar. Televizyondan bile izleyemediğim derbide bir yıl sonra oynamak gözlerimi yaşarttı.

Hocam ise "Hayır olamazsın" diyordu. Bu iddialaşma bir ay kadar sürdü. Turnuvanın başlamasına kısa süre kala yine "Hocam ben bu turnuvada gol kralı olurum" dedim. "Olamazsın" deyince, "Sana rağmen gol kralı olacağım" cevabını verdim. O da o zaman "Kendine çok güveniyorsun" demişti. Ama gerçekten de o turnuvada 5 maçta 5 gol atıp gol kralı oldum

▼Saha içinde bencil olduğun yönünde eleştiriler var. Gerçi golcülerin bencil olması da normal karşılansın ama sen bu konuda neler söyleyeceksin?

▲Gol pozisyonuna girdiğim zaman niye ben atmayayım ki?

▼Doğru ama mesela Fenerbahçe maçında vermediğin bir pas dolayısıyla çok eleştirilmişsin.

▲Evet biliyorum. Ama kesinlikle görmediğim için vermedim. Gökhan Gönül'ü, kaleci Volkan'ı ve bir oyuncuyu daha geçtim. O sırada kale bomboştu. Öyle bir pozisyonda ister istemez kaleye kilitleniyorsunuz. Sağınıza soluza bakamazsınız. Hele bir golcü kale boş olduğu zaman kimseye pas vermez. Ben de şut attım ama ayağımı yere vurdum. Eğer ayağımı yere vurmasam o pozisyon gol olacak ve bugün bunlar konuşulmayacaktı.

▼Futbolun dışında nelerle ilgileniyorsun?

▲Bilardo ve voleybol oynarım, yüzerim, bilgisayarda çok oyun oynarım. Sinema ve tiyatroya giderim. Zaten kız arkadaşım da tiyatrocu.

Hakan ağabeyi geçmek istiyorum

▼Şu anda Genç Milli Takımlarda en çok gol atan oyuncusun. A Milli Takım'da ise Hakan Şükür'ün 51 gollük bir rekoru var. Bugün oynayan oyuncuların içinde Tuncay Şanlı ve Nihat Kahveci'nin 14 golü bulunuyor. Sen de 51 gollük bu rekoru kırmaya aday gençlerden biri olarak gösteriliyorsun. Kendine bu tip hedefler koyuyor musun?

▲Bir Beşiktaşlı olarak Hakan ağabeyi geçmek isterim. Ama çok zor gerçekten. Hakan ağabey bir idol olmuş. Çok da iyi bir golcü. Onu geçebilir miyim bilmiyorum ama A Milli Takım için 60 gol hedefim var. Ancak bu hedefin gerçekçi olabilmesi için öncelikle A Milli Takım'da oynamam gerekiyor.

▼Fatih Terim Euro 2008 için sürpriz isimleri de kadroya alabileceğini söyledi. Diyelim ki bu oyunculardan birisi de sen oldun. Böyle bir seçim sende nasıl bir etkiye yol açar?

▲Benim heyecanlanmak gibi bir duygum yok. Elbette normal bir şey

gibi karşılamam ama "Benim burada ne işim var?" diye de düşünmem. İkisinin ortasında bir noktada dururum ve oradaki tecrübeli ağabeylerimizden, Fatih Hocamdan alabileceğim her şeyi almak isterim. Mesela Rüştü ağabey bizde, onun her dediğini yaparım. Hakan ağabeyle tanışmayı çok istedim, bu sezon tanıştım. Hatta Galatasaray'la oynadığımız maçta çok güzel bir anımız oldu. Bir serbest atış pozisyonunda ceza sahası içinde onu tutmam gerekti. Bana "Hadi formamdan tut çek" dedi. "Hakan ağabey ben seni tutamam" dedim. Golü atsa belki fatura bana kesilecekti ama elimi uzatmama rağmen formasından tutup çekemedim. O pozisyonda çok duygulandım. Özellikle Galatasaray maçını kazandıktan sonra en çok duygulanan oyuncu bendim. Gözümünden yaş geldi.

▼Neden?

▲Çünkü bir sene önce Galatasaray-Beşiktaş derbisini dışarıda bir yerde izlemem gerekiyordu. Dev ekranda maç izlemek için 5 YTL lazımdı. Ama benim cebimde 4 YTL vardı. Adama "1 YTL'yi sonra getiririm, içeri girmeme izin ver" dedim ama müsaade etmedi. Televizyondan bile izleyemediğim derbide bir yıl sonra oynamak gözlerimi yaşarttı.

▼Peki, aynı yere şimdi gitsen ne olur?

▲Herhalde adam bir tek ben izleyeyim diye dev ekranı kapatır, içeriye başkasını almaz.

▼Böyle bir şeyi dener misin?

▲Eğer bir maçta sakat olursam ya da kadroya giremezsem oraya bir kez daha gideceğim. Hem de 4 YTL ile gidip izleyeceğim.

▼U17 Milli Takımımızla Avrupa Şampiyonası finallerinde oynayacaksın. Grubumuzda Hollanda'nın, diğer grupta ise İspanya ve Fransa'nın bulunduğunu da göz önüne alarak şansımızı nasıl değerlendiriyorsun?

▲Takım olarak iyi konsantrte olmamız durumunda kupayı kazanmamamız için hiçbir neden göremiyorum. Hollanda, Fransa ve İspanya'yı yakından tanıyoruz. Bu ekipleri kesinlikle yenebilecek kapasitedeyiz. Örneğin, aklıma hemen Ege Kupası finali geliyor. Orada İspanya'yı yenerek kupayı almıştık.

▼Daha önce turnuvalarda gol kralı olmuştun. Bu defa da böyle bir iddian var mı?

▲Şu an için benim açımdan önemli olan gol krallığından çok, takımımızın başarılı olup kupayı alması. Bu hedefe yürürken, ben de atacağım gollerle takımımıza katkı sağlayabilirsem daha da mutlu olurum. ■

Kaptan köşkündeki oyuncular

Artık futbolcular, özellikle de onların Avrupalı olanları, futbolu eğitimi engelleyecek bir bahane olarak görmüyor, tersine hem oyunlarını oynuyor hem de kendilerini geliştirip nitelikli eleman olarak kulüplere hizmet veriyorlar.

Tabii kulüpler de bu durumdan çok memnun.

Çünkü hem futbolcu olup hem de yöneticilik vasfı olan bu isimler işleri kolaylaştırıyor ve herkesi memnun edecek formüller üretiyor. Velhasıl, futbolu yöneten yeni bir sınıf oluşuyor.

Bağış Erten

Futbolculuk zor zanaat. Artık bunu hepimiz her geçen gün daha iyi anlıyoruz. Daha 6-7 yaşındayken iş başlıyor. Küçük çocukların en büyük aşkı olan futbolcu olma hayallerine start verilmesi için ise 10'lu yaşlara gelmeleri yetiyor. O andan itibaren futbol hayatın bir parçası, hem de en büyük parçası olmaya başlıyor. O kadar ki, futbolcu olmak uğruna çocukların, gençlerin kişisel eğitimi, öğrenim hayatları hep sekteye uğruyor. Sonuçta futbolcu olanlar şanslı kesimi oluşturuyor, olamayanlar hayat yarışına epey geriden başlamak durumunda kalıyor. Futbolcu olanlar şanslı dedik ama işler aslında onlar için de tıkr tıkrı oluyor sayılmaz. Evet, kaymak tabakasında yer alanlar hayatları boyunca yetecek kadar para kazanıyor, ama diğerleri sadece futbolculuk dönemindeki gelirle hayatlarını idame ettirmekte zorlanıyor. Bu yüzden futbolculuk hayatı bittikten sonra da çalışmak zorunda kalıyorlar. Futbol yüzünden yıllarca eğitimlerini aksattıkları ve en iyi bildikleri iş bu olduğu için oyunculuk bitse de genellikle futbolun içinde kalıyorlar. Bu işlerin başında tabii ki antrenörlük ve teknik direktörlük geliyor. Onu spor yazarlığı izliyor. Ama son zamanlarda yeni bir moda var; profesyonel futbol yöneticiliği. Artık

futbolcular, özellikle de onların Avrupalı olanları, futbolu eğitimi engelleyecek bir bahane olarak görmüyor, tersine hem oyunlarını oynuyor hem de kendilerini geliştirip nitelikli eleman olarak kulüplere hizmet veriyorlar. Tabii kulüpler de bu durumdan çok memnun. Çünkü hem futbolcu olup hem de yöneticilik vasfı olan bu isimler işleri kolaylaştırıyor ve herkesi memnun edecek formüller üretiyor. Velhasıl, futbolu yöneten yeni bir sınıf oluşuyor. Özellikle de seksenli yılların yıldızları, başta UEFA Başkanı Michel Platini olmak üzere artık futbolun dümenine geçmiş durumda. İşte öne çıkan isimler.

Franz Beckenbauer

Yönetici futbolcuların başında o geliyor. Futbol dünyasının belki de gelmiş geçmiş en başarılı üç futbol adamından biri. Dünya futbolunun en önemli akıl adamlarından biri. Futbolculuk başarısının ardından teknik direktörlüğe geçti. Çok uzun

tutmadığı ama bir Dünya Kupası kazandığı teknik adamlık serüveninden sonra, Bayern'in başkanlığına soyunan Kaiser, başarısını sürdürerek takımını Şampiyonlar Ligi dahil birçok zafere ulaştırdı. Cruyff'un Hollanda futbolunda ve Barcelona'da

gösterdiği gizli ağırlığı, federasyon başkanı olmasa da Almanya hatta FIFA ve UEFA gibi yönetim organlarında da hissettirdi, hissettirmeye de devam ediyor.

Michel Platini

Futbolculukta ve futbol adamlığında onun kadar yükselen pek az isim var. Futbolu 1988'de bıraktıktan sonra dört yıl boyunca Fransa Milli

Takımı'nı çalıştıran Platini, bu süre zarfında 19 maçlık bir yenilmezlik serisi dahil olmak üzere, genel anlamda başarılı bir performans sağlasa da, Euro 92 sonrası görevini bıraktı. Ardından tüm konsantrasyonunu 1998 Dünya Kupası'na adayan Platini, Fransa ve UEFA'da çeşitli yöneticilik görevlerinde bulunduktan sonra 2007'de 52 yaşındayken UEFA Başkanı seçilerek futbolun Avrupa'daki bir, dünyadaki iki numaralı yöneticisi konumuna geldi.

Karl Heinz Rummenigge

1955 doğumlu Rummenigge, 80'li yıllarda en önemli futbolcu figürlerinden biriydi. 1989'da futbolu bıraktı. 1991'de Beckenbauer ile birlikte Bayern Münih'te başkan yardımcılığı mertebesiyle, yöneticilik görevlerini üstlenmeye başladı. 2002'de ise yeniden yapılanan kulüp yönetim şablonunda yetkileri artırılarak, Beckenbauer'in bir alt kademesinde ikinci adam olarak yönetim kurulu başkanlığına getirildi. Artık Bayern Münih'i ve Alman futbolunu yönlendiren isimlerden biri o.

Uli Hoeness

1974 Dünya Kupası'nı kazanan Almanya'nın yıldızlarından biriydi Uli Hoeness. 1979'da yaşadığı ağır diz sakatlığının iyileşmemesi üzerine, henüz 27 yaşındayken futbolculuğu bıraktı. Aynı yıl, bugüne dek sürdürdüğü Bayern'in hem idari hem de sportif direktörlüğünü üstlenmeye başladı. Ek olarak da, 2002'de kulübün yeniden yapılanması sırasında, Rummenigge'nin yardımcılığı görevini de omuzlarına aldı. Bayern'de önemli bir güç odağı olan Hoeness, hem futbolculuk hem de yöneticilik döneminde kazandığı kupalar, elde ettiği başarılarla Bayern ve Almanya futbol tarihinin en önemli isimlerinden biri konumunda.

Dieter Hoeness

Ağabeyi Uli'den bir yaş küçük olan Dieter Hoeness, 80'lerin en önemli golcülerinden biriydi. Futbolu bıraktıktan sonra o dönemin en önemli bilgisayar firması Commodore'da yöneticilik yapmaya başladı. Sonrasında, 1995'e kadar görevde kalacağı Stuttgart takımının idari ve sportif direktörlüğü görevini icra etti. Ardından da 1996'da Hertha Berlin başkan yardımcılığına getirildi. Bir yıl sonra kulübün idari ve sportif direktörlüğünü de üstlenen Hoeness, Hertha'nın Şampiyonlar Ligi'ne kadar çıkışında ve maddi açıdan güçlenmesinde büyük rol oynadı.

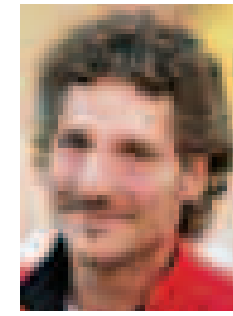
Predrag Mijatovic

1969 doğumlu eski Real Madrid efsanesi Mijatovic, kariyerinde 420 maçta toplam 197 gol kaydetti. Her zaman liderlik vasıflarıyla dikkat çeken Sırp futbolcu, futbolu bıraktıktan sonra da oyuncu menajerliği ile uğraştı. Daha sonrasında ise Ramon

Calderon'un 2006'daki Real Madrid başkanlık kampanyasında önemli roller üstlendi ve seçim sonrası kulübün futbol direktörlüğü görevine getirildi.

Jean-Luc Etti

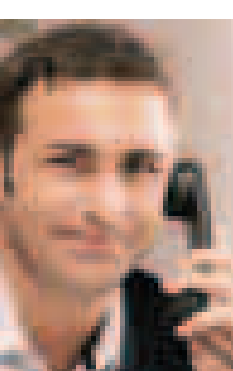
Etti'yi giydiği 22 numaralı formasından ve 1982 Dünya Kupası'nda Federal Almanya'ya karşı oynanan meşhur yarı finalden

hatırlarsınız. Kısa kollu kaleci forması modasının öncüsü olan Etti, Monaco'nun simge oyuncularındandı. Jübilesinden sonra kulüpte kaleci antrenörü olarak çalışmaya başladı ve Fabien Barthez'in gelişimine büyük katkı sağladı. Didier Deschamps'ın gidişine kadar kaleci antrenörü olan Etti, daha sonra Başkan Michel Pastor tarafından sportif direktör olarak yöneticilik görevine getirildi.

Stefan Kuntz

Her ne kadar Türk futbolseverler onu 1995-96'daki başarılı Beşiktaş macerasından hatırlasa da o aynı zamanda Bundesliga tarihinin önemli golcülerindendi. Bundesliga'da toplam 449 maçta 179 gol kaydetti. 1983'de başladığı futbolculuk 1999'da sona ererken, çeşitli

kulüplerde teknik direktörlük yaptıktan sonra, 2006'da Bochum'da sportif direktörlüğe getirildi. Bu yılın Nisan ayında ise Kaiserslautern'in başına geçti.

Klaus Allofs

1975'te Fortuna Düsseldorf'ta başlayan futbolculuk kariyerinde sayısız gol kaydeden ünlü forvet, Bundesliga kariyerinde 424 maçta toplam 177 gol atarak tüm zamanların en başarılı yedinci golcüsü unvanını ele geçirdi. 1999'dan bu yana da başarıyla, Werder Bremen kulübünün hem yönetim kurulunda yer alıyor, hem de sportif direktörlüğünü üstleniyor. Kardeşi Thomas Allofs da futbolculuk kariyerinden sonra ağabeyiyle futbola başladıkları Fortuna Düsseldorf'un direktörlüğünü yürütüyor.

Txiki Beguiristain

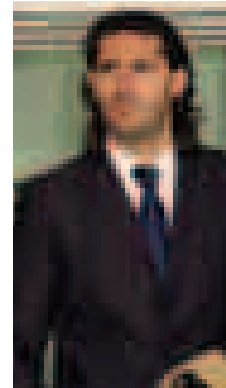
Johan Cruyff yönetimindeki o muhteşem Barcelona'nın en önemli parçalarından biriydi. Bask kökenli

olan Beguiristain 1995'te ayrıldığı Barça'dan sonra iki yıl Deportivo La Coruna'da, iki yıl da Japonya'nın Urawa Red Diamonds takımında forma giyerek futbola veda etti. Daha sonra televizyonlarda yorumculuk yapan Txiki, Joan Laporta'nın başkanlığa gelmesiyle beraber futbol direktörü olarak Barcelona'da görev almaya başladı.

Jose Luis Caminero

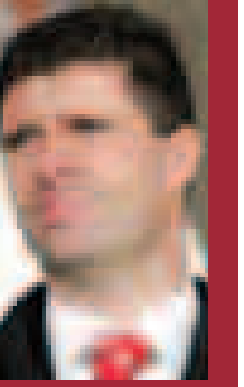
1990'lı yılların isim yapmış orta saha oyuncularından biriydi. Futbol zekâsı, çalımları, driplingleri ünlü yönetmen Almodovar'ın filmlerine dahi malzeme olmuştu. 40 yaşındaki Caminero, futbolu bıraktığından bu yana bir efsane olduğu Atletico Madrid'de sportif direktörlük görevini başarıyla yürütüyor.

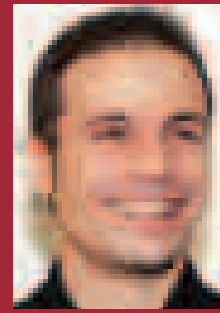
Başkan futbolcular

Niall Quinn

1.93 metrelik boyuyla Niall Quinn modern futbolda pivot santrfor mevkinin kurucularındandı. Arsenal, Manchester City ve Sunderland'de oynadı. 2003'te Sunderland formasıyla futbolu bıraktıktan sonra da, kısa bir teknik adamlık denemesi oldu. Bir süre televizyonda yorumculuk yapan Quinn, 2006'da Sunderland'e menajer oldu. Bir süre sonra İrlandalı işadamlarının konsorsiyumunda yer alıp, kulübün hisselerini de satın alarak başkanlık koltuğuna geçti. Kısa bir süre hem başkan hem teknik direktördü.

Demis Nikolaidis

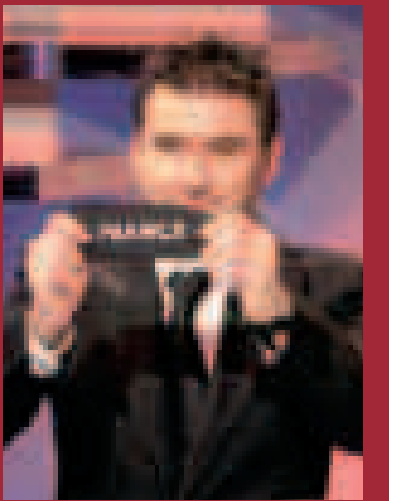

189 maçta attığı 123 golle AEK'in ve Yunan futbolunun en önemli golcülerinden biriydi. Başkan Makis Psomiadis'le yaşadığı tatsız olaylar nedeniyle bir sene Atletico Madrid'e gitse de aklı hep gönlündeki takım olan AEK'de kaldı. 2004'te Avrupa Şampiyonu Yunanistan Milli Takımı'nda sakatlığına rağmen yer aldı. Henüz 31 yaşındayken kramponlarını rafa kaldırdı ve taraftar tabanını

arkasına alarak AEK'li işadamlarının da desteğiyle kulübü satın aldı. Artık o bir başkandı. Yaptığı akılcı hamleler ve transferlerle takımı ligin tepesini zorluyor.

Theodoros Zagorakis

Bir başka Yunan efsanesi Theodoros Zagorakis, 1971 Kavala doğumlu. Milli takım kaptanı olarak Euro 2004'te kupayı kaldırdı. Savunmaya yönelik, arı gibi çalışkan orta saha oyuncusunun en önemli örneklerinden biriydi, lider vasıflıydı. Aynı liderliği 2007 yazından bu yana mali problemler yaşayan PAOK kulübünün başkanı olarak sergilemeye çalışıyor.

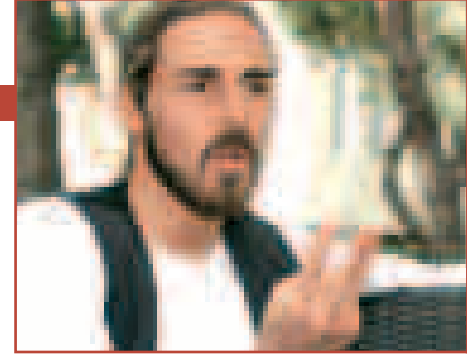

Jozef Kovanec 1980'lerde Avrupa futboluna damga vuran isimlerdendi ve Çekoslovakya döneminin son yıldızlarından biriydi. 1995'te 35 yaşında futbolu bıraktı. Bir süre teknik direktörlük yaptı. Çek Cumhuriyeti Milli Takımı, Sparta Prag dahil birkaç takımı çalıştırdıktan sonra, yuvası olan Sparta Prag'ın başkanlık koltuğuna oturdu.

Kaleci takımın huzur

Galatasaray'ın Antalya kampında iki-üç gün geçirdikten sonra beni çağırdılar ve "Aykut bavullarını toparlıyorsun" dediler. Benim için her şey bitmişti. İkinci cümle "Git, mukaveleni feshet ve geri dön" oldu. O anda yaşadıklarımı anlatamam.

Babam benden sonra erkek kardeşlerim Erkut ve Deniz'in de antrenörlüğünü yaptı. Deniz halen futbola devam ediyor. Deniz'in ikizi Melis ise eskrim yapıyor ve geçtiğimiz ay İtalya'daki Dünya Şampiyonası'nda dokuzuncu oldu.

Mazlum **Uluç**

▼2003'te geldiğin Galatasaray'da o kadar uzun bir süre yedekte bekledin ki, kamuoyu seni yakından tanıma fırsatı bulamadı. İstersen en başa dönelim ve hayat hikâyesinin kısa bir özetiyle başlayalım.
▲14 Eylül 1982'de Almanya'da doğdum ve bütün hayatım orada geçti. Orada hem diller hem de spor üzerine yüksek okulu bitirdim. İngilizce, Fransızca ve Latince okudum. Son iki senemde spor ve İngilizce bölümlerini seçmiştim. Futbola kasabamızdaki küçük bir takımda başladım. Babam bir hentbol takımının kalecisiydi. 5 yaşına geldiğimde bana da "Spor yapman gerek" dedi. Futbolu sevmezdim ve benim de hentbolcu olmamı istiyordu. Bense futbolcu olmak niyetindeydim.

30 | TamSaha

Aykut Erçetin

Latince bilen kaç kaleci tanıyorsunuz? Ya da kaç insan? O sadece Latince bilmekle kalmıyor, Fransızca, İngilizce, Almanca ve İspanyolca da konuşabiliyor. Eğitimi Almanya'da lisan ve spor üzerine almış. 2003'te geldiği Galatasaray'da yedek beklediği sürede ayakta kalmasını geliştirdiği felsefeye ve "büyük takım kalecisi olma" inancına borçlu. Sabrı, çalışma azmi ve kalitesiyle artık sarı-kırmızılı takımın 1 numarası. Bugün geldiği noktada Milli Takım kalesi için de önemli bir alternatif olarak sivriliyor.

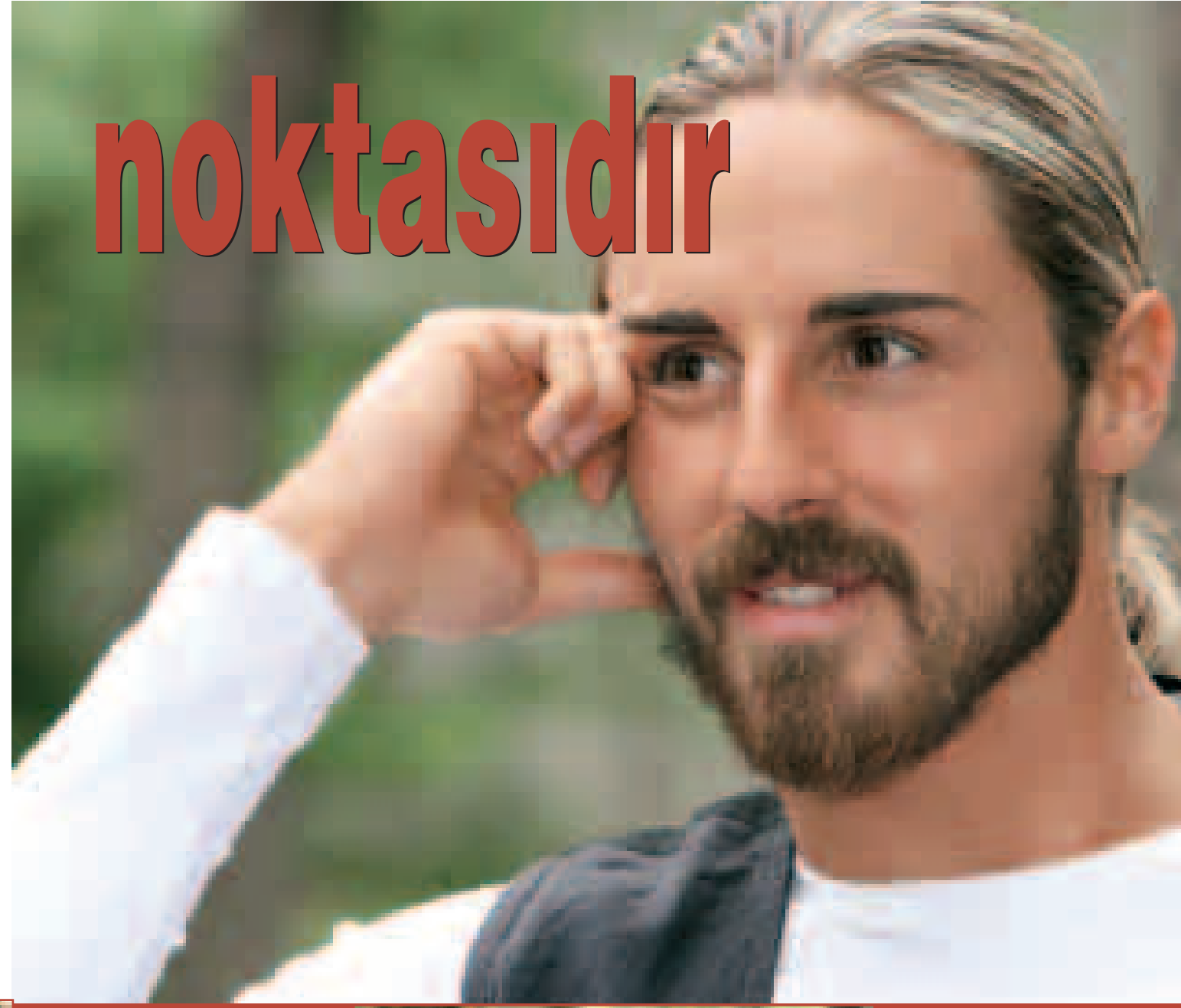
Antrenmanda diğer iki kaleciyi de izlerim. Çünkü daima yeni bir şey öğrenme şansınız var. Maç oynarken de diğer kalecinin ısınmasını ve oyun tarzını izlerim. Televizyonda maç izlerken de gözüm hep kalecinin üzerindedir.

Bazen "Niye bir hafta boyunca çalıştım da maç günü emeğimi sahaya koyamadım?" diye düşünürdüm. Ama siz bir hafta sonu için değil tüm hayatınız için çalışıyorsunuz. Bazen 20 yaşındaki çalışmayı, 35 yaşınıza geldiğinizde bir topu çıkarmak için yapmışsınızdır.

Beni bir kulübe götördü ama orada futbol branşı yoktu. İkinci bir kulübe gittiğimizde, merdivenlerden çıkarken bana dönüp "Burada da futbol branşı yoksa seni hentbola yazdıracağım" dedi. Binaya girene kadar, orada futbol branşı olması için nasıl dua ettiğimi anlatamam. ▼Futbol oynamayı o kadar çok istiyordun yani.
▲İki-üç yaşından beri garajın duvarıyla top oynardım. O kadar çok seviyordum futbolu. Neyse ki ikinci gittiğimiz kulüpte futbol branşı varmış. Oraya 6-7 ay devam ettim. Sonra babam beni bir kenara çekti ve "Ben futboldan çok anlamam ama kaleci olmak istersen sana yardımcı olabilirim" dedi. Gerçekten de 6-7 yaşında kalecilğe

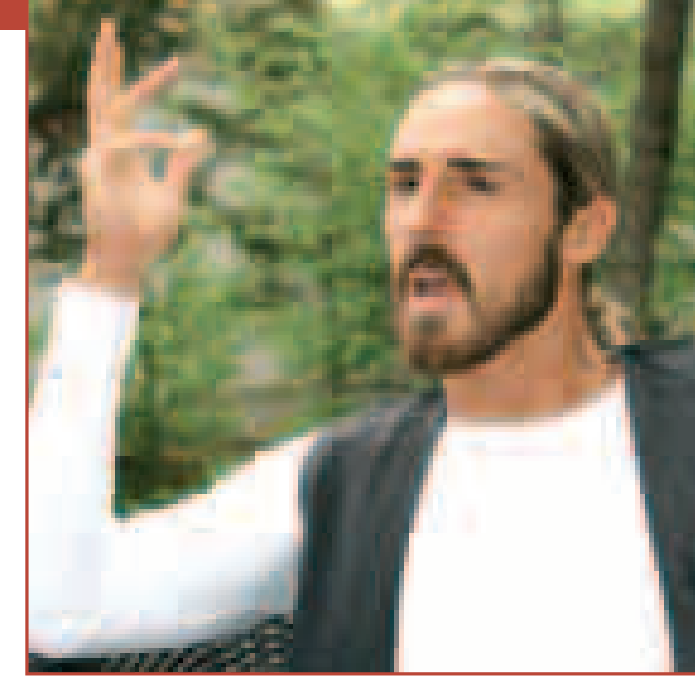
noktasıdır

başladığımda kulüpte haftanın bir günü çalışırken, babam benimle en az 4-5 gün çalışıyordu.

Babama borçluyum

▼Hentbol kaleciliğiyle futbol kaleciliğinin benzer yönleri var mı?
▲Hentbol kalecilerinin özellikle el ve ayak reaksiyonları çok hızlıdır. Ben de reflekslerimin hem genetik yapımdan hem de babamın çalışma sisteminden geldiğine inanıyorum. Babam, kulübümde antrenörümün yardımcılığını yapıyordu. Almanların güzel bir sözü vardır, "Bir gün durursanız, bu bir adım geridir" derler. 10 yaşına geldiğimde, babam bana daha iyi katkı sağlamak için antrenörlük lisansı aldı. Öyle ki, bazen Cumartesi günü 14.00'te maçımız oluyordu, babam "Bu rakip zayıf" diyordu ve sabah beni kaldırıp 9.00'da antrenman yaptırıyordu. Bu arada Stuttgart sürekli beni istiyordu. 14 yaşına geldiğimde babam "Artık benim sana verebileceğim bir şey kalmadı" dedi ve 50 kilometre

mesafedeki Stuttgart'a gitmeme izin verdi. Stuttgart gerçekten Almanya'nın en iyi altyapısına sahiptir. O düzeyde rekor şampiyonlukları vardır. Ben de Stuttgart'ta birçok şampiyonluk yaşadım. ▼Almanya'da Türk oyuncu olmanın zorluklarını yaşadın mı?
▲Evet. Stuttgart'ta benim yaş kategorimde Alman Genç Milli Takımlarında oynayan iki kaleci daha vardı. Stuttgart kalesinde ben oynamaya başlayıp gayet iyi giderken antrenörümüz bir anda beni yedek bıraktı. Aslında böyle şeyler yapmaya yatkın bir insan değilim ama antrenörüne gidip "Beni neden oynamıyorsunuz?" diye sordum. "Kusura bakma. Alman Federasyonu'ndan aradılar ve 'Elinde milli kaleciler varken neden onları oynamıyorsun?' diye sordular" cevabını verdi. Bunu gördükten sonra Almanya'da işimin çok zor olduğunu anladım. Daha sonra Stuttgart'ın amatör takımında oynadım. Sonrasında güzel bir gelişmeyle Galatasaray beni transfer etti. ▼Galatasaray'a transferin nasıl gerçekleşti?

Almanya'da bana "Bir kaleci takımını sakınleştiren adamdır. Maçın bütün stresli atmosferi içinde oyuncu, kalecisine döndüğünde bir güven ışığı alabilmeli" demişlerdi. Takımın huzur noktası kalecidir. Oyuncular "Top kalecimize geldiği anda rahatlıyoruz" diyebilmeli.

Babam hentbol kalecisiydi ve benim de hentbolcu olmamı istedi. Ancak futbolu tercih ettiğimde o da antrenörlük lisansı alıp 14 yaşına kadar beni çalıştırdı. Reflekslerimi ve hızımı hem genetik yapıma hem de babamın antrenmanlarına borçluyum.

Benim hayat felsefem şudur; geriye baktığımda, "Elimden gelen her şeyi yaptım" diyebilmeliyim. Bu benim için çok önemli. Özellikle Galatasaray'da oynamadığım dönemde bu felsefe beni ayakta tuttu.

Türkiye’de kaleci her topa çıksın isteniyor. Almanya’da ise kalecinin sadece emin olduğu topa çıkması beklenir. Tabii ki kaleci ceza sahasının içini koruyacak ama öncelikli görevi kaleyi koruması. Kaleci eğer çıkıyorsa, topu orada öldürebilmeli.

Elbette Euro 2008’de oynamak isterim. Ancak benim düşündüklerimin bir önemi yok. Benim elimde olmayan şeyleri de düşünmem. Sonuçta bu karar bana ait değil. Teknik adamın kararıyla ilgili konuşmak da eleştiri anlamına gelir.

Artık top ve oyuncular daha hızlı, şutlar daha sert. Eskiden kaleci 1.90’ın üzerindeydi ve kilosuna da 90’la 100 arasındaydı. O dönemde kaleci çıktığında herkes korksun istenirdi. Şimdi hızlı, kıvrak, beli çabuk dönebilen kaleciler aranıyor.

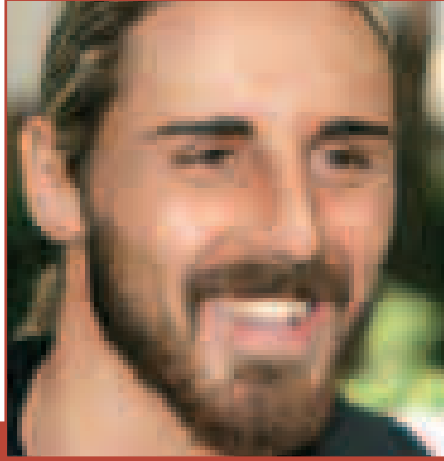
Rakip de olsa bir takım kaleci hatasıyla gol yerse asla sevinmem. Çünkü onun hissettiklerini ben de hissederim. Onun yediği gol benim de mideme oturur. O kaleci o anda bir kürek bulup bir delik kazmak ve içine girmek ister.

Aslında kaleci yalnız adam değil, ters adamdır. Herkes oyunu kurmaya, kaleci ise bozmaya çalışır. Futbolun amacı gol atmaktır ve defans oyuncularını bile gol atabilir. Ama oyunu bozan ters adam kalecidir.

Stoperleriniz ne kadar iyiye bir kaleci için tehlike de o kadar büyüktür. Çünkü o zaman “Stoperler nasıl olsa her şeyi temizleyecek” diye düşünebilir ve rehavete kapılabilirsiniz. Takımın içindeki en tedirgin adam olmak zorundasınız.

Birçok oyuncu “Ben şu takımda oynamak istiyorum” diyebilir ama benim açık ve net hedefim yarın bugünden daha iyi olmak. Önümde basamaklar varken neden uzaktaki ışığa bakayım ki? Ben o basamakların götürdüğü yere giderim.

▲İspanya kampına çağırdılar. Ama omzumdan sakattım ve “Bana birkaç gün zaman verir misiniz?” diye rica ettim. Aslında büyük bir riskti ve “Hayır” deselerdi bu defter orada kapanabilirdi. Ama “Tamam” dediler ve 12 gün sonra Antalya kampına çağırdılar. Ancak o 12 günü “Acaba arayacaklar mı?” tedirginliğiyle nasıl geçirdiğimi bilmiyorum. Bu arada 12 gün boyunca çift antrenman yaptım. Çünkü benim hayat felsefelerimden bir tanesi de şudur; geriye baktığımda “Elimden gelen her şeyi yaptım” diyebilmeliyim. Bu benim için çok önemli. Özellikle Galatasaray’da oynadığım dönemde bu felsefe beni ayakta tuttu. Sonuçta beklediğim telefon geldi ve beni Antalya kampına davet ettiler. ▼Seni Almanya’da kim keşfetmişti? ▲Galatasaray’a gelmemi Erdal Keser sağlamıştı. Antalya kampında takımla çalışmaya başladım. Kaybedecek bir

şeyim yoktu. İlk antrenman maçında, Bülent Korkmaz’a “Topu niye bana atmıyorsun” diye bağırdım. Önce ters ters baktı. İkinci bir pozisyonda aramıza atılan bir pasta “Bu benim topum” diye uyardım. Bu sefer bana döndü ve “Doğru söylüyorsun, haklısın” dedi. Benim için çok önemli bir andı. Bülent Korkmaz gibi bir oyuncunun bu sözü güvenimi artırdı. İki-üç günden sonra beni çağırdılar ve “Aykut bavullarını toparlıyorsun, Almanya’ya gidiyorsun” dediler. Kendi kendime, “Tamam. O zaman

yapabileceğim bu kadar. Elimden gelen buydu” dedim. İkinci cümle “Git, mukaveleni feshet ve bizimle sözleşme imzalamak için geri dön” oldu. Yani o anda yaşadıklarımı anlatamam. Bir anda her şeyi kaybettiğinizi düşünürken, iki saniye sonra hayallerinize kavuşuyorsunuz. İnanılmaz bir olaydı. Almanya’ya dönüp mukaveleni feshettim. Buraya geldiğimde “Seni 6 aylığına Antalya Kepez’e vereceğiz, sonra geri döneceksin” dediler. Ancak kurallara göre bir oyuncu aynı dönem içinde iki transfer yapamıyordu ve Kepez’e gitseydim Galatasaray’a

dönemeyebilirdim. Transferim yine çıkmaza girmişti. Burak Elmas “Sen bunu bir düşün” dedi. Hayallerim yıkılmıştı. Bu işin olmayacağını söylemek için geri döndüğümde Burak Elmas’ı odasında bulamadım. Ondan sonra bir kapı açıldı ve Burak Elmas geldi, “Fatih Hoca ile konuştum. Seni hiçbir yere yollamıyoruz. Şimdi sözleşme imzalayacağız” dedi. Bir hafta içinde yaşadıklarımı kimseye anlatamam. Ama Fatih Hoca’nın sayesinde Galatasaraylı oldum. O olmasaydı belki de futbol hayatım bitecekti.

Ailece sporcuyuz

▼Bu arada babanın ne yaptığını da merak ediyorum. Sen kaleci olduktan sonra baban antrenörlüğe devam etti mi? ▲Biz dört kardeşiz. Benim küçüğüm Erkut da

futbola başladı. Babam onun da antrenörlüğünü yaptı. Bir de ikizler var, Melis ve Deniz. Babam daha sonra Deniz’in de antrenörlüğünü yaptı. Erkut futbolu bıraktı, Deniz devam ediyor. Kız kardeşim Melis ise eskrim yapıyor ve geçtiğimiz ay İtalya’daki Dünya Şampiyonası’nda dokuzuncu oldu. Türkiye’den bir teklif gelmediği için çaresiz kaldı ve maalesef Almanya Milli Takımı adına yarışıyor.

▼Genç ve Ümit Milli Takım kalecisiydin ama Galatasaray’da yedek kalınca bu unvanını da bir süre sonra kaybettin. Milli Takım’dan uzak kalmak nasıl bir duygu? Bir özgüven eksikliği oluşturur mu insanda?

▲Bir kalecinin özgüveni çok önemli ve bunu kendisinin oluşturması lazım. Bunu da çok çalışmakla ve sağlam bir psikolojiyle sağlayabilir. Bana göre bir kalecinin psikolojisinin diğer oyuncularından çok daha sağlam olması lazım. Milli Takım olayına gelirsek, hep şu düşüncedeyim. Benim için oynamak değil, iyi oynamak önemli. Çok oynayan ama kötü olduğu için bir süre sonra kaybolan bir sürü futbolcu gördüm. Önemli olan istikrarı yakalamak. Kendi kendime, “Takımında oynamazken Milli Takım’a çağrılmam çok yanlış olur” dedim.

▼Yıllarca yedek bekledin. Bu süre içinde hiç “Gidip kendimi bir başka takımda göstereyim” diye düşünmedin mi? Neydi senin direnmeni sağlayan şey?

▲Galatasaray’a geldiğimde 21 yaşındaydım ve görev aldığım maçlarda beğeni kazanmıştım. Çünkü her transfer döneminde teklifler alıyordum. Ama bu tekliflere hiç sıcak bakmadım. Birincisi, gitmek kolay yol olurdu.

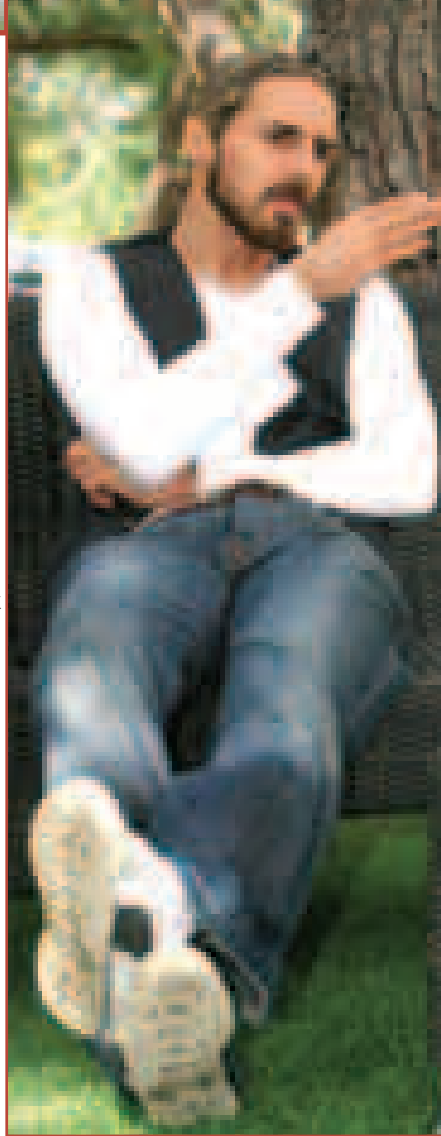
Kalıp da mücadele etmek zor olanı tercih etmekte. Bu baskı altında dayanmak ve çok çalışarak kendimi geliştirmek önemliydi. İkincisi, bir başka takıma gidip de oynasaydım amacıma ulaşmış olmazdım. Çünkü benim amacım herhangi bir kulübün kalesinde oynamak değil, Galatasaray’ın kalecisi olmaktı. Almanya’nın en iyi altyapısından gelen bir kaleciyim. Galatasaray da her sezon şampiyonluğa oynayan bir takım. Büyük takım kaleciliği ile küçük takım kaleciliği çok farklıdır. Küçük takım kalecisine çok top gelir, kendini fazlasıyla gösterir. Galatasaray’da kalmak ise benim için büyük takım kaleciliği

vurulur ve siz o topları kurtarmaya çalışırsınız. Ben altı topu tuttuktan sonra dönüp gidersem belki işimi yapmış olurum. Ama orada iki kaleci daha var. Onları da gözlemlem gerekir. İkinci kaleci olduğunuzda sadece birinciyi değil, üçüncü kaleciyi de izlemeniz gerekir. Daima yeni bir şey öğrenme şansınız var. Maç oynarken de diğer kalecinin ısınmasını ve oyun tarzını izlerim. Televizyonda maç izlerken de gözüm hep kalecinin üzerindedir. Bu nedenle oynamadığım sürece hiç surat asmadım. Tabii ki zor günler geçirdim. Bazen “Niye bir hafta boyunca çalıştım da maç günü emeğimi sahaya koyamadım?” diye düşündüm. Ama siz bir hafta sonu için değil tüm hayatınız için çalışıyorsunuz. Bazen 20 yaşındaki çalışmayı, 35 yaşınıza geldiğinizde bir topu çıkarmak için yapmışsınızdır. Oynamak ya da oynamamak değil, aldığınız destek önemli. ▼Bugüne kadar ayakta kalabildiğine göre bu desteği almış olmalısın. ▲Elbette. Taraftar, yöneticiler ve medya antrenmanı izlemeye gelir. Onlar da görürler ki sahaya ilk inen ve en son ayrılan Aykut’tur.

Çünkü kaleci her zaman ekstra çalışır. İçimde gerçekten çok büyük bir çalışma hırısı var. Bazı günler çalışmadığımda kendimi kötü hissediyorum. Zaman zaman izin günlerimde gelip çalışma ihtiyacı duyuyorum.

Kaleci emin olduğu topa çıkmalı

▼Altyapı eğitiminden söz edersek, Almanya ile Türkiye arasında bir fark var mı sence? Eser Özalp’tundere Türkiye’de standart bir kaleci eğitimi olmadığını, kaleciliğin doğaçlama yapıldığını söylüyor. ▲Almanya’da oynadıktan sonra Galatasaray’a geldiğim için böyle bir fark görmedim. Çünkü burada Eser Hoca olsun, Nezih Hoca olsun kalecilere standart bir eğitim veriyor. Ama Almanya ile Türkiye arasında kaleciye bakış açısından önemli bir fark var. Türkiye’de kaleci her topa çıksın isteniyor. Almanya’da ise kalecinin sadece emin olduğu topa çıkması beklenir. ▼Seninle ilgili de “Yan toplara fazla çıkmıyor” diye bir eleştiri var. ▲Buna çok katılmıyorum. Tabii ki kaleci ceza sahasının içini

koruyacak ama öncelikli görevi kaleyi koruması. Türkiye’de yan toplara çıkan kaleciler de var ama topa dokunamıyor. Bana göre bu güven verici bir şey değil. Bir kaleci çıktığı topu orada öldürebilmeli. ▼En önemli artıların reflekslerin ve penaltılarda gösterdiğin ustalık. Ama bir de denir ki, “Kaleci penaltı kurtarmaz, atan oyuncu kaçırır.” Sen bu görüşe katılıyor musun? ▲Hayır katılmıyorum. Penaltı kurtarmanın bir sırrı var ama söyleyemem. Çünkü bu dergiyi okuyan forvetler de var. (Gülüyor) ▼Son dönemde takımların kalelerinde Türk kaleciler şans bulmaya başladı. Büyük takımların kaleleri Türklere emanet. Yabancı kalecisi olan takımlarda bile Türk kaleciler oynuyor. Sence ne değişti de Türk kaleciler bu

konuma yükseldi? ▲Bana göre en büyük pay Türk kalecilere ait. Başarılı oldukları için kulüpler de onlara güveniyor. Rüstü, Volkan, Tolga, Hakan, Serdar, Serkan hepsi başarılı oynadığı için insanlar da Türk kalecilere güvenmeye başladı. Fenerbahçe son şampiyonluklarını Türk kalecilerle kazandı. Bakın Almanlar her zaman der ki, “En iyi kaleciler bizde.” Öyle olup olmaması önemli değildir. Ama Almanlar buna inanır. Tekrarlına tekrarlına ben inanış Avrupa’ya da yansıdı. Ancak ben buradaki bazı Türk kalecileri görüyorum, Alman kalecilerden çok daha iyiler. Kamuoyunda “Türk kaleciler iyidir” inancı kemikleşse, gerçekten çok daha iyi bir duruma

Beş sene Latince, üç sene Fransızca eğitimi aldım. Üç ay da İspanyolca kursuna gittim. Ama Fransızca ve İspanyolca biliyorum dersem yalan olur. Yüzde yüz biliyorum dediğim diller ise İngilizce, Almanca ve Türkçe.

Maça çıkmadan önce Phil Collins’in şarkılarını dinlerim. Her maçtan önce aynı şarkıyı dinleyince beyin de anlıyor ki “A, tamam ben maça doğru gidiyorum.” Bu müzik vücuduma ve kafama “Maça doğru gidiyorsun” sinyalinin veriyor.

geleceğiz. Ama biz bazen kendi değerimizi bilmiyoruz. Bugün Türk kalecilerin gösterdiği başarı bir sinyal olabilir. Artık Türk kalecileri için de Avrupa kapıları açılacak. ▼Uzun süre yedek bekledikten sonra öyle bir dönemde oynamaya başladın ki, önümüzdeki 2008 Avrupa Şampiyonası finalleri için de alternatiflerden biri haline geldin. Bu bir tesadüf mü yoksa kariyer planlaması mı? ▲Hayır hayır. Benim düşüncem her zaman maçtan maçadır. Sadece önümdeki maçı düşünürüm. Futbol günlük bir iştir. Hiçbir planım yok. Açıkçası keşke daha önce oynamaya başlasaydım. ▼Ama yine de 2008 finalleri için içinde bir ümit var herhalde. Sonuçta sen Türkiye’nin en iyi takımlarının birinde banko oynayan kalecisin. ▲Aslında hangi takımda

oynadığınız değil, iyi oynamanız önemli. Elbette her oyuncu gibi benim de içimde Euro 2008’de oynama isteği var. Ancak benim düşündüklerimin bir önemi yok. Burada bir hayat felsefem var. Elimden geleni yaparım ve arkaya baktığımda “Keşke şunu da yapsaydım” demem. Benim elimde olmayan şeyleri de düşünmem. Sonuçta bu karar bana ait değil. Teknik adamın kararıyla ilgili konuşmak da eleştiri anlamına gelir. Bir tarafta bir sürü kaliteli oyuncu var ve siz aralarından sınırlı sayıda bir seçim yapmak zorundasınız. Açıkçası ben Fatih Terim’in yerinde olmak istemezdim.

▼Başlangıçtan itibaren beğendiğin ve örnek aldığın kaleciler kimler?

▲Her yönüyle beğendiğim bir kaleci yok. Her kalecinin bir yönünü beğenirim. Van der Sar’ın iki ayağını da kullanması inanılmaz. Buffon gerçekten çok hızlı bir kaleci. Coupet’yi de yine hızı sebebiyle çok beğeniyorum. Bu kalecilerin ortak özelliği de istikrarlı olmaları. Büyük kaleci olmak da zaten istikrar demek. Saydığım kaleciler senelerden beri çok üst düzeyde oynuyor.

Devir çabuk kaleci devri

▼Schmeichel da örnek alınacak kalecilerden biri sayılabilir mi?

▲Schmeichel eskiden fazlasıyla örnek alınabilececek bir kaleciydi ama artık kaleciler de değişti, futbol da. Top ve oyuncular daha hızlı, şutlar daha sert. Eskiden kaleci 1.90’ın üzerindeydi ve kilosu da 90’la 100 arasındaydı. O dönemde kaleci çıktığında herkes korksun istenirdi. Ama günümüzün iyi kalecileri Buffon’a ve Coupet’ye bakarsanız çok daha atletikler. Artık hızlı, kıvrak, beli çabuk dönebilen kaleciler aranıyor. Tek adım ve plonjon diye bir şey kalmadı. Kalecinin çok çabuk birkaç adım atması ve ona göre çok hızlı olması gerekiyor. Hantal kaleciler devri bitti. Kalecinin yeni çağının özelliği çabukluk ve refleks. Tabii ki yine fitness çalışacaksınız ama ağır olmak için değil, patlayıcı güç elde etmek için.

▼Beğendiğin ve çekindiğin golcüler var mı?

▲Özellikle bizim forvetlerin hepsini beğeniyorum. Hakan Şükür’ün bu yaşına rağmen inanılmaz bir sıçrama gücü var. Patlayıcı gücü müthiş. Nonda gibi çok hızlı ve isabet yüzdesi yüksek bir oyuncumuz var. Serkan Çalık çok hızlı bir forvet. Ümit Karan da benim için Türkiye’nin en iyi tek vuruş yapan oyuncusu. Ama

çekindiğim bir forvet yok.

▼Kaleci yalnız adam ve yenilen golde direkt hedef gösteriliyor. Bu durum sizin psikolojinizi nasıl etkiliyor?

▲Dediğim gibi kalecinin psikolojisi çok sağlam olmalı. Kalecilik çok nankör bir meslek. 89 dakika çok başarılı oynayan bir kaleci son dakikada bir gol yer ve bir anda kötü kaleci olur.

▼İyi bir noktaya geldik.

Galatasaray-Denizlispor maçında Souleymanou birçok topu kurtardı ama son dakikada kötü bir gol yedi. Sen de maçtan sonra yaptığın açıklamada onun için üzülüğünü söyledin.

▲Rakip de olsa bir takım kaleci hatasıyla gol yerse asla sevinmem. Tam tersine üzülürüm. Çünkü onun hissettiklerini ben de hissederim. Kendimi onun yerine koyabilirim. Onun yediği gol benim de mideme oturur. O kaleci o anda bir kürek bulup bir delik kazmak ve içine girmek ister. Ancak bunu da yapamazsınız. O golü yedikten sonra belki 5 saniye düşünürsünüz ama 6. saniyeden itibaren yine aynı adam olmak zorundasınız.

▼Tamam da o geri dönüşü sağlamak için ne yapıyorsun? Psikolojini sağlamak tutmaktan söz ediyorsun ama bunu nasıl sağlıyorsun?

▲Hayat felsefeleri çok önemli. Elinden geleni yapmış olduğuna inanmak ve değiştiremeyeceğin şeylere kafayı takmamak gerekiyor. Kaleciler kendi hayatlarını yaşar. Hiç kimsenin bir şey düşünmediği anda bile kaleci bir şeyler düşünür. Benim hakkımda da “Kendi dünyasında yaşıyor” derler ve böyle bir şey de gerçekten var.

Kaleci ters adamdır

▼İçine kapanık mısın yani?

▲Hayır. Ama mesela takımım gol attığında herkesle birlikte ben de sevinirim. Ancak birkaç saniye sonra benim düşüncem kaleyi kapatmaktır. Aslında kaleci yalnız adam değil ters adamdır. Herkes oyunu kurmaya, kaleci ise bozmaya çalışır. Futbolun amacı gol atmaktır ve defans oyuncuları bile gol atabilir. Ama oyunu bozan ters adam kalecidir.

▼Bazı kaleciler için deli denilir. Onlar kendilerini dışa vuranlardır. Sense daha sakın bir yapıya sahipsin.

▲Almanya’da gördüğüm eğitimde bana “Bir kaleci takımı sakinleştiren adamdır. Maçın bütün stresli atmosferi içinde oyuncu kalecisine döndüğünde bir güven ışığı alabilmeli” demişlerdi. Takımın huzur noktası kalecidir.

Bu sessiz ve sakin olmanız anlamına gelmez. Ama oyuncular “Top kalecimize geldiği anda rahatlıyoruz” diyebilmeli.

▼Önünde oynayanların sana güvenmesini bekliyorsun.

Önünde oynayan Servet ve Song Türkiye’nin en iyi ikililerinden biri olarak gösteriliyor. Sen de onlarla oynamanın rahatlığını hissediyor musun?

▲Servet, Song, Emre veya İsmail gerçekten üst seviyede stoperler. Ama aynı zamanda stoperleriniz ne kadar iyiye bir kaleci için tehlike de o kadar büyüktür. Çünkü o zaman “Stoperler nasıl olsa her şeyi temizleyecek” diye düşünebilir ve rehavete kapılabilirsiniz. Takımın içindeki en tedirgin adam olmak zorundasınız. Servet’in hava toplarının hemen hemen hepsini kazanacağını bilirim ama kaybedebileceği tek hava topu için her zaman tetikte olmalıyım.

▼2006’daki şampiyonlukta arkadaşların Fenerbahçe’ye gönderme yaparken sen onları sakın olmaya davet etmiştin. Bu da pek rastlanılan bir davranış biçimi değil.

▲Sonuçta ben olaylara ters açıdan da bakarım. Bugün biz şampiyon olduysak, 6 hafta sonra bu şampiyonluk bitiyor ve yeni bir yarış başlıyor. Dediğim gibi, futbol günlük bir iştir.

▼Gelecekle ilgili kariyer planlamanda neler var?

▲Birçok oyuncu, “Ben şu takımda oynamak istiyorum” diyebilir ama benim açık ve net hedefim yarın bugünden daha iyi olmak. Her gün bir adım daha ileri gitmek istiyorum. Önümde basamaklar varken neden uzaklardaki ışığa bakayım ki? Ben o basamakların götürdüğü yere giderim. Bazen hedef sandığınız şey değildir hedef olan. Önemli olan o hedefe giderken yürüdüğünüz yoldur.

▼Bildğin dillerden söz edelim

biraz da...

▲Beş sene Latince, üç sene Fransızca eğitimi aldım. Kendimi her açıdan eğitmek için üç ay da İspanyolca kursuna gittim. Ama Latince zaten ölü bir dil. Fransızca ve İspanyolca biliyorum dersem yalan olur. Sadece o dili bilen insanlarla konuşabilirim. Yüzde yüz biliyorum dediğim diller ise İngilizce, Almanca ve Türkçe.

▼Futbol dışındaki hayatında neler var?

▲Benim için arkadaşlık çok önemli. Çevrem çok dardır. Bu konuda çok seçiciyim. Karşımdaki insana güvenmek çok önemli. Başlangıçta kendimi çok açmam. Güvenebileceğim ışığını görürsem dost olurum. Bunun dışında bir köpeğim var. Ailem benim için çok önemli. Sık sık buraya geliyorlar. Fırsat buldukça ben gidiyorum. Dışarıda yemek yemeyi çok seviyorum. Türkiye’de dışarıda yemek yemek yanlış algılanıyor. Almanya’da insanlar ev gezmelerinde değil dışarıda yemekte buluşur. Bu nedenle benim için dışarıda yemek bir hayat tarzı. Sinemayı da seviyorum.

▼Bir yerde Candan Erçetin’le akraba olduğunı okumuştum.

▲Bildiğim kadarıyla akrabalığımız yok. Annem Sakaryalı, babam Marmara Ereğlisi’nden. Ama babamın ailesi Makedonya’dan gelmiş. Candan Erçetin de galiba Makedonya kökenli. Belki araştırılsa bir yerden bağlantı bulunabilir.

▼Müzikle aran nasıl?

▲Daha çok yabancı müzik dinliyorum. Maça çıkmadan önce Phil Collins’in şarkılarını dinlerim. Her maçtan önce aynı şarkıyı dinleyince beyin de anlıyor ki “A, tamam ben maça doğru gidiyorum.” Bu müzik vücuduma ve kafama “Maça doğru gidiyorsun” sinyalini veriyor. ■

Sahaların trilyonerleri

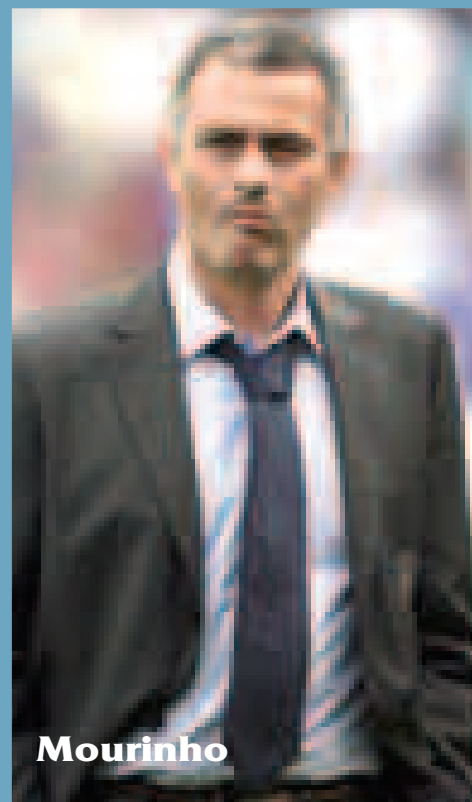
Son 10 yıldır futbolcuların yıllık gelirlerini hesaplayan France Football, 2008'in sıralamasını açıkladı. 2003, 2004 ve 2005 yıllarının birincisi İngiliz David Beckham, iki yıllık bir aradan sonra Brezilyalı Ronaldinho'yu geride bırakarak, yeniden liderlik koltuğuna oturmayı başardı. Derginin 2007-08 sezonu değerlendirmesinde ilk kez en çok kazanan isim Avrupa Kıtası'nın dışından çıkarken, 25 milyon euroluk yıllık gelir rekoru da tarihe karıştı. Antrenörler kategorisinde ise "işsiz" Mourinho rekor niteliğindeki geliriyle rakiplerine fark yaptı. Bu yılki sıralamaya Beşiktaş'ın eski teknik direktörü Vicente Del Bosque de girmeyi başardı.

Dr. Cem Çetin

Manchester United (1992-2003) ve Real Madrid'de (2003-2007) forma giydikten sonra geçen yıl sürpriz bir kararla ABD'nin LA Galaxy takımına transfer olan David Beckham, dördüncü defa en çok kazanan futbolcu sıfatını eline geçirdi. Yıllık 31 milyon euroluk geliriyle, kendisine ait rekoru iyileştirerek zirveyi kapatan 33 yaşındaki İngiliz futbolcu, aynı zamanda Avrupa Kıtası dışında da top koşturarak çok fazla para kazanılabileceğini ortaya koydu. Şimdilerde futbol dünyası, "Beckham gibi Amerika yolunu tutacak diğer isimler hangileri olacak?" sorusunun cevabını arıyor. Adayların başında Thierry Henry geliyor. Barcelona'nın Fransız yıldızının İspanya'da mutlu günler geçirmemesi, en

David Beckham

Mourinho

Del Bosque

yakın arkadaşı Tony Parker'ın NBA oyuncusu olması, eski Arsenalinin ABD'ye gitme ihtimalini güçlendiriyor. France Football'un 1999 yılından bu yana yaptığı futbolcuların yıllık gelir araştırmasında David Beckham, müthiş bir istikrar örneği sergileyip, sürekli ilk 10 içinde yer alıyor. 1999'da 4.42 milyon euro ile ikinci basamakta bulunan İngiliz futbolcu, daha sonraki yıllarda gelirini 5.5, 6.4 ve 10.3 milyon euroya çıkarttıktan sonra 2003'te 15 milyon euro ile ilk defa zirveye adını yazdırdı. 2004 (22.4 m.) ve 2005'te (25 m.) bu yerini korumasını bilen Beckham, son iki sezondur Ronaldinho'nun arkasında kalıyordu. Ne

var ki ABD macerası Beckham'ı yeniden zirveye taşıırken, sezon sonunda Barcelona'dan ayrılmasına kesin gözüyle bakılan "sorunlu" Ronaldinho ikinci sıraya indi. İlk 10'daki futbolcuların gelir dağılımları incelendiğinde, kulüpler kadar şirketlerin de ticari hedeflerine ulaşma arzuları çerçevesinde, futbolculara göz kamaştıran ödemeler yaptığı dikkatli gözlerden kaçmıyor. Örneklendirmek gerekirse; primler dahil Beckham yeni takımı LA Galaxy'den yılda 6 milyon euro kazanırken, yıllık reklam geliri ise 25 milyon euro. Ortaya çıkan bu tablo, telaffuz edildiği gibi Amerikalıların İngiliz yıldız için öyle astronomik bir transfer ücreti ödemediğini de ispatlıyor. En çok kazananlar listesinde ikinci ve üçüncü sıradaki Ronaldinho ve Messi de Beckham gibi reklam gelirleriyle ceplerini fazlasıyla dolduruyor. Ne var ki, her

2007-08 Sezonunun En Çok Kazanan Futbolcuları (Euro)

Futbolcu	Takımı	Sportif Kazanç	Reklam	Toplam
David Beckham	LA Galaxy	6.000.000	25.000.000	31.000.000
Ronaldinho	Barcelona	8.600.000	15.500.000	24.100.000
Lionel Messi	Barcelona	7.000.000	16.000.000	23.000.000
Christian Ronaldo	M. United	9.500.000	10.000.000	19.500.000
Thierry Henry	Barcelona	8.300.000	8.500.000	16.800.000
John Terry	Chelsea	10.000.000	3.900.000	13.900.000
Michael Ballack	Chelsea	9.600.000	4.200.000	13.800.000
Ronaldo	Milan	4.400.000	9.000.000	13.400.000
Kaka	Milan	7.900.000	5.000.000	12.900.000
Steven Gerard	Liverpool	7.900.000	3.900.000	11.800.000

futbolcu bu üçlü kadar şanslı değil. İlk 10'dakilerden Ballack, Terry ve Gerard sportif performanslarıyla para kazanıyor.

Gelir artışı sürüyor

France Football'un ortaya çıkardığı bir başka gerçek, 2000'li yılların başından bu yana futbola giren paranın hızında bir yavaşlama olmadığı. Futbolcuların yıllık gelirlerindeki artış, dikkat çekici bir şekilde devam ediyor. 1999'da ilk 10'daki futbolcuların toplam geliri 44.33 milyon euroydu. Daha sonra bu miktar 2002'de 95.68, 2005'te ise 124.1 milyon olarak kayıtlara geçti. Bu toplam geçen yıl 144.6 milyon olduktan sonra 2008'de 180.2 milyon euro şeklinde gözüküyor. 1999'da ilk 10 içindeki futbolcuların hiç biri 10 milyon euronun üzerinde para kazanmazken, bu sınırı ilk geçen 2000'de Del Piero oldu. Daha sonraki yıllarda İtalyan futbolcu Zidane (12.35 m./2001), Beckham (10.30 m./2002), Batistuta (10.04 m./2002) ve Ronaldo (11.70 m./2003) izledi. 2007'de ise ilk 10'daki

tamamının yıllık geliri 10 milyon euronun üzerine çıktı. Mevcut gidişat dikkate alındığında önümüzdeki 2-3 yıl içinde ilk 10'un, 15 milyon barajını geçme ihtimali oldukça yüksek. Antrenörler kategorisinde ise Portekizli Mourinho son 4 yıldır zirveye kimselere bırakmıyor. Eski Chelseali 2008'in ilk 4 aylık bölümünü "dinlenerek" geçirmesine rağmen yıllık 29 milyon euroluk geliriyle liderlik koltuğunun keyfini sürüyor. Elbette ki bu astronomik miktarın

ortaya çıkmasında, Chelsea'nin kapı dışarı ettiği Mourinho'ya ödediği tazminat belirleyici oldu. Benzer durum ilk 10'a girmeyi başaran Del Bosque için de geçerli. Beşiktaş'tan ayrıldıktan sonra takım çalıştırmayan, sadece medya yorumculuğu yapan 57 yaşındaki İspanyol teknik direktör, siyah-beyazlılardan aldığı tazminat sayesinde yıllık gelirini 5.2 milyon euro yapıp sekizinci basamağa oturdu. Antrenörler sıralamasında ilk sıraları İngiltere'de çalışanlar alıyor. İngiltere Milli Takımı'nın başına geçen İtalyan Capello 14.2 milyon euro ile Mourinho'yu izlerken, daha sonra Ferguson (7.4 m.), Ramos (7.3 m.), Eriksson (7.1 m.) ve Wenger (6.4 m.) geliyor. Dikkat edilecek olursa, Ada futbolu, oyuncularından sonra son derece cazip ekonomik imkanlarla teknik adamları da bünyesinde topluyor. Bakalım zaman içinde Ada futbolu, kendi futbolu için olumsuz sayılabilecek bu gelişmeye nasıl bir reaksiyon gösterecek? ■

Messi

Ronaldinho

2007/08 Sezonunun En Çok Kazanan Antrenörleri (Euro)

Antrenör	Yaş/Ülke	Takımı	Kazanç
Jose Mourinho	45/Portekiz	Boşta	29.000.000
Fabio Capello	62/İtalya	İngiltere	14.200.000
Alex Ferguson	66/İskoçya	M.United	7.400.000
Juande Ramos	53/İspanya	Tottenham	7.300.000
Sven G. Eriksson	60/İsveç	M.City	7.100.000
Arsene Wenger	58/Fransa	Arsenal	6.400.000
Martin Jol	52/Hollanda	Boşta	5.800.000
Vicente del Bosque	57/İspanya	Boşta	5.200.000
Roberto Mancini	43/İtalya	Inter	5.000.000
Frank Rijkaard	45/Hollanda	Barcelona	4.800.000

FORTIS

Türkiye Kupası

5 Eylül 2007'de başlayan 46. Fortis Türkiye Kupası mücadelesi 7 Mayıs 2008'de Bursa Atatürk Stadı'nda oynanacak final maçıyla sona erecek. Ya Kayserispor sevinecek ya da Gençlerbirliği gülecek. Bu finalin özelliği, tam 19 yıl sonra ilk kez büyük takımlardan birinin son ikide yer almaması. Gençlerbirliği'nin dört finalde iki kupa şampiyonluğu bulunuyor. Kayserispor ise ilk kez final oynuyor.

Anadolu ateşi

Avrupa'nın büyük liglerindeki kupa mücadelelerine bakıp özenirdik hep... Orada adı sanı duyulmamış takımlar, dev rakipleri karşısında adeta şahlıyor, kupa finallerine adını yazdırabiliyordu. Rekabet dozunun yüksekliğini, futbolun sonucu tahmin edilemeyecek bir oyun olduğunu gösteren bu sürprizlerden keyif alırdık. İşte şimdi tam 19 yıl sonra Fortis Türkiye Kupası da içinde "büyük" bulunmayan bir finale sahne oluyor. 7 Mayıs'ta Bursa'da oynanacak final maçında kupanın birer kulpundan tutan takımlar Kayserispor ve Gençlerbirliği...

Dedik ya, böyle bir finali görebilmek için tam 19 yıl bekledik. Bu 19 yıllık süreçte kupanın bir kenarında ya Galatasaray vardı ya Beşiktaş ya Fenerbahçe ya da Trabzonspor... Zaten kupayı da genellikle onlar götürdük müzelerine. 45 kupanın 14'ünü Galatasaray kazandı. Beşiktaş ve Trabzonspor 7'ser, Fenerbahçe de 4 kez yaşadı bu mutluluğu. Geri kalan 11 kupayı ise ikiye kez Altay, Gençlerbirliği, Kocaelispor, Ankaragücü, Göztepe, birer kez de Bursaspor, Eskişehirspor ve Sakaryaspor paylaştı. 45 kupada bir ucunda büyük takımın bulunmadığı finaller sadece 7 kez oynandı. Birincisi 1966-67 sezonunda

Altay ve Göztepe arasında oynanan ve 2-2 sonuçlanan finaldi. O maçta kupa kurayla Altay'ın olmuştu. Sonuncusuna ise tam 19 yıl önce, 1987-88 sezonunda tanıklık ettik. O gün finalde Sakaryaspor ve Samsunspor vardı. Çift maç üzerinden oynanan finalde 2-0 ve 1-1'lik skorlarla kupayı Sakaryaspor kazanmıştı.

Şimdi sıra Gençlerbirliği ile Kayserispor'da... İki takım 7 Mayıs günü Bursa Atatürk Stadı'nda karşı karşıya gelecek ve 46. Fortis Türkiye Kupası sahibini bulacak. Gelin isterseniz finale giden yolda neler yaşanmış birlikte hatırlayalım.

Kupa mücadelesi başlıyor

Fortis Türkiye Kupası maçları bu sezon 5 Eylül'de oynanan 1. kademe maçlarıyla başladı. Süper Lig takımları ise kupaya 2. Kademe'den itibaren katıldı. Bugünün finalistlerinden Gençlerbirliği'nin rakibi Akçaabat Sebatspor, Kayserispor'un rakibi ise Diyarbakırspor'du. İki takım da bu maçları evlerinde oynadı. Gençlerbirliği, Akçaabat Sebatspor'u 4-1, Kayserispor da Diyarbakırspor'u 3-1'lik skorlarla elerken zorlanmadı. Grup aşamasına gelindiğinde Gençlerbirliği B Grubu'nda Trabzonspor, Vestel Manisaspor, Adana Demirspor ve MKE Kırıkkalespor'la, Kayserispor da C Grubu'nda Fenerbahçe, Gaziantepspor, Şanlıurfaspor ve Alanyaspor'la eşleşmişti.

Grup aşaması

Gençlerbirliği, grup maçlarında işi son müsabakaya bırakmadan çeyrek finale çıkmayı başardı. Başkent ekibi, Vestel Manisaspor'u 3-0, Kırıkkalespor'u deplasmanda 4-0 ve Adana Demirspor'u 1-0'lık sonuçlarla yenerek çeyrek finali garantilemiş ve

Avni Aker'de Trabzonspor karşısına formalite amacıyla çıkmıştı. Son maçta Trabzonspor'un da bir iddiası kalmamıştı. Gençlerbirliği maçı 3-2 kaybetse de grubunu birincilikle tamamladı.

Kayserispor'un işi ise Gençlerbirliği kadar kolay olmadı. Sarı-kırmızılı takım 0-0'lık Fenerbahçe beraberliğinin ardından deplasmanda Şanlıurfaspor'la da 1-1 berabere kaldı. 5-0'lık Alanyaspor galibiyetinden sonra Kayserispor için tek yol deplasmandaki Gaziantepspor maçını kazanmaktı. Gaziantepspor'a çeyrek final için beraberliğin yettiği maçı 2-0 kazanan Kayserispor, zoru başararak çeyrek final biletini cebine koydu.

Çeyrek finaller

Kupada 8 takım kaldığında ilginç bir eşleşme yaşandı. Gençlerbirliği'nin rakibi, grup aşamasında geride bıraktığı Adana Demirspor olmuştu. Başkent ekibi Adana'da oynanan ilk maçı Mehmet Çakır'ın tek golüyle 1-0 kazandığında herkes yarı finale garanti gözüyle bakıyordu. Ancak Adana Demirspor kolay teslim olmayacaktı. Başkent'teki rövanş maçında Adana Demirspor, Mehmet Akdemir'in golüyle öne geçiyor, Gençlerbirliği bu gole Kahe'nin penaltısıyla cevap veriyordu. 74. dakikada Bora Kalyon'un golü skoru Adana Demirspor lehine 2-1'e getiriyor ve bu skor da konuk takımın yarı finale çıkmasına yetiyordu. Ancak 83. dakikada Traore ile bir gol daha bulan Gençlerbirliği, zor da olsa yarı finale yükselmeyi başarmıştı. Çeyrek finalin diğer ayağında ise Kayserispor Gençlerbirliği OFTAŞ Spor'la eşleşmişti. Ankara'da oynanan ilk maç golsüz sona erdi. Kayseri'deki maçta ise ev sahibi ekip Toledo ve Mehmet Topuz'un gollerıyla fazla zorlanmadan 2-0'lık bir galibiyet elde ederek yarı finale yükseldi.

Yarı finaller

Kupada son 4 takıma gelindiğinde Gençlerbirliği'nin işi Kayserispor'a oranla daha zordu. Çünkü rakibi Fenerbahçe'yi eleyerek yarı finale yükselen Galatasaray'dı. Kayserispor ise Beşiktaş'ı eleyerek yarı finalist olan Çaykur Rizespor'la eşleşmişti. Gençlerbirliği-Galatasaray yarı finalinin

ilk maçı 19 Mart'ta Ankara'da oynandı. Kazanan takım, 72. dakikada Burhan Eşer'le bir gol bulan Gençlerbirliği oldu. Ancak Galatasaray gibi bir rakip karşısında bu skor finalin garantisi gibi görünmüyordu. Ali Sami Yen'de 15 Nisan'da oynanan rövanş maçında

Gençlerbirliği, Tuna Üzümcü'nün 76. dakikadaki golüyle 1-0 öne geçtiğindeyse yol çoktan yarılanmıştı. Galatasaray'a final için üç gol gerekiyordu. Sarı-kırmızılı takım 89. dakikada Ümit Karan'la skoru eşitledi. Son dakikada kazanılan penaltıyı ise Lincoln, kaleci Recep'e teslim etti ve maç 1-1 sona erdi. Ama bu penaltı gol de olsa finalistin adı değişmeyecekti. Kayserispor ise yarı finalin ilk maçını 18 Mart'ta Rize deplasmanında oynadı. Sarı-kırmızılı takım, iç saha maçı rahatlığında geçen karşılaşmayı Iglesias, Cangele ve Toledo'nun golleriyle 3-0 kazanarak rövanşı formaliteye dönüştürdü. Zaten 16 Nisan'daki rövanş maçı da neredeyse bir antrenman rahatlığında oynandı. Sarı-kırmızılı takım bu karşılaşmayı da Toledo ve Iglesias'ın 3 golüyle 4-1 kazanarak finalistliğini resmileştirdi.

İlk yarıda Kayseri, ikinci yarıda Gençler

Finalist iki takımın oynadıkları 9'ar maçta attıkları gol sayıları birbirine çok yakın. Gençlerbirliği 19, Kayserispor ise 20 gol kaydetti.

Ancak yenilen gollere bakıldığında Kayserispor'un savunması daha sağlam görünüyor. Kayserispor'un yediği 3 gole karşılık, Gençlerbirliği kalesinde 6 gol gördü. Her iki takımın gollerini de 9'ar futbolcu paylaştı. Kayserispor, iki golünü Alanyaspor maçında rakip oyuncuların ayağından bulurken, Arjantinli Iglesias 5 golle takımının kupadaki en önemli hücum silahı oldu. Mehmet Topuz ve Toledo 3'er, Cangele de 2 golle final yolunda takımlarına katkı yaptı. Gençlerbirliği'nde ise Isaac ve Kahe 4'er golle başı çekiyor. Mehmet Çakır'ın 3,

Tuna Üzümcü'nün de 2 golü bulunuyor. Takımların golleri nasıl attığına bakıldığında, iki takımın da birer penaltı golü kazandığı görülüyor. Kayserispor'un kafayla attığı 6 gole karşılık Gençlerbirliği'nin bu yolla bulduğu

gol sayısı 3. Ayakla atılan gollerde ise Gençlerbirliği'nin 14'e 11 üstünlüğü bulunuyor. Gelelim hangi takımın maçın hangi periyotlarında daha tehlikeli olduğuna. Kayserispor maçların ilk yarılarında 13 gol bulurken, Gençlerbirliği'nin ilk 45 dakikada 7 golü var. İkinci yarılarda ise bu tablo değişiyor. Kayserispor'un 7 ikinci yarı golüne karşılık Gençlerbirliği'nin bu bölümlerde attığı gol sayısı 12. Kayserispor en fazla golü 31 ile 35. dakikalar arasında bulmuş. Sarı-kırmızılı takım bu bölümde tam 7 gol kaydetmiş. Gençlerbirliği'nin en tehlikeli olduğu dakikalar ise 5'er gol kaydettiği 61-75 ve 76-90. dakika aralıkları.

Gençlerbirliği daha tecrübeli

İki takımın kupa tarihlerine baktığımızda Gençlerbirliği'nin çok daha tecrübeli olduğu ortaya çıkıyor. Başkent ekibi, bugüne kadar kupada tam 4 defa final oynadı ve bu finallerin ikisinde kupanın sahibi oldu. İlk finaline 1986-87 sezonunda çıkan Gençlerbirliği, o dönemde iki maç üzerinden oynanan mücadeleden 5-0 ve 1-2'lik skorlarla üstün çıkarak ilk kupasını kazandı. Başkent ekibi ikinci finalini ise 2000-2001 sezonunda Fenerbahçe ile oynadı.

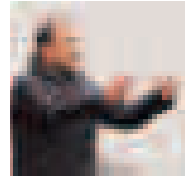
Kayseri'deki final maçı 2-2 sona erdi. Penaltılarda 4-1'lik üstünlük sağlayan Gençlerbirliği, ikinci finalinden de kupayla ayrıldı. 2000'li yıllarda final oynamayı alışkanlık haline getiren kırmızı-siyahlılar, 2002-2003 ve 2003-2004'te de kupanın bir ucundan tutmayı başardı. Antalya ve İstanbul'da oynanan bu finallerde Gençlerbirliği'nin rakibi Trabzonspor'du. Her iki finali de 3-1 ve 4-0'lık sonuçlara kaybeden Gençlerbirliği, 7 Mayıs 2008'de beşinci defa kupa finaline çıkacak. Bugüne kadar kupa başarısı bulunmayan Kayserispor ise tarihinde ilk kez final oynayacak. ■

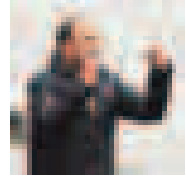
Oyunun keyfinden asla vazgeçmem

Antrenörlük hayatına İstanbulspor'da adım attı. Aynı takımın altyapısında çalıştıktan sonra bu görevini Galatasaray'da sürdürdü. Asıl çıkışını U17 Milli Takımımızla Avrupa Şampiyonluğu ve Dünya dördüncülüğünü elde ederek yaptı. Büyükşehir Belediyespor'u ilk sezonunda Süper Lig'e çıkardı ve takımına oynattığı futbolla beğeni topladı. Galatasaray'dan gelen teklifi "takımını yarı yolda bırakmamak" adına geri çeviren genç teknik adamın futbola bakışını ve yaşadığı deneyimleri bu röportajda okuyacaksınız.

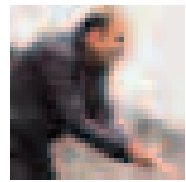
Abdullah Avcı

Arkamda büyük kulüp kimliği yoktu. Çok sağlam gitmek zorundaydım. Bana belki ikinci bir şans vermeyeceklerdi. Süper Lig takımları isterken Lig A'yı tercih etmemin sebebi, "Burada da bir şeyleri kanıtıyor" düşüncesini yerleştirebilmektir.

Bizim jenerasyonumuz, teknik adam ve yöneticiler tarafından yoğun baskı altında tutuldu. Futbolcusunun yeteneklerini bile elinden alan teknik adamlarla çalıştık. Ben de teknik adamlık sürecimde bunları yapmayacağımı kendime telkin ettim.

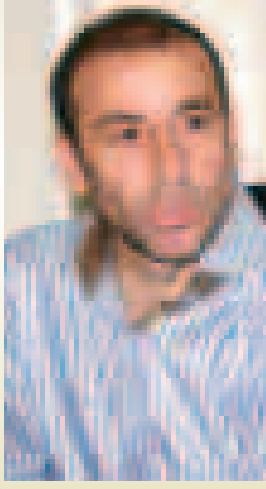
Herkes "Bu yanlış oynadı" ya da "Bu sistemle oynaması lazım" diyebilir. Önemli olan oyuncunun ruhuna inebilmek. Oyuncudan maksimal verimi nasıl alabileceğimi düşünüyorum. Bu bazen antrenman sahasında bazen de dışarıdaki konuşmayla olur.

Mazlum **Uluç**

▼Genellikle büyük takımlarda futbol oynamış oyuncular teknik adam olarak ön plana çıkma şansını daha fazla buluyor. Sizse arkanızda bir kulüp desteği bulunmadan belirli bir noktaya geldiniz. Büyük takım oyuncularının teknik adamlığa başlarken bir adım önde durduğu görüşüne katılıyor musunuz? ▲Büyük takımlarda oynayan arkadaşlarımızın kimlikleri ve uluslararası tecrübeleri bir avantaj. Dolayısıyla Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş ağırlıklı oyuncular her zaman ön plana çıkıyor ve belki bizden on adım önde başlıyorlar. İşlerini doğru yapanlar açısından tercih haklarının bu arkadaşlarımızdan yana kullanılması normal. Ancak sadece kimliklerinin arkasında bu hakların verilmesini veya her seferinde "Bu kez olmadı, bir şans daha tanıyalım" mantığını kabul etmiyorum. Bence temelden başlayarak gelmek daha sağlıklı olacaktır.

Basamakları sağlam çıktım

▼Büyük takım çizgisinden gelmeden nasıl ön plana çıkabildiğinizi merak ediyorum. ▲İstanbulspor'da üç sezon Ziya Doğan, Metin Türel ve Aykut Kocaman'la çalışarak bu işe başladım. Daha sonra İstanbulspor'un altyapısında çalıştım. Burada kendi başıma çalışmak, yanlış ve doğruyu bulmak adına bana büyük katkı sağladı. Antrenman planlamasından tutun, ilişki yönetmeyle kadar çok şey öğrendim. Daha sonra Galatasaray altyapısı derken zor ve meşakkatli bir yoldan geçtim. Oyun nasıl oynanırsa oynansın, netice almanın önemli olduğu bir ülkedeyiz. 2005'te U17 Takımıyla Avrupa Şampiyonluğu apoleti Abdullah Avcı'yı aranan antrenör konumuna getirdi. Çünkü o şampiyonlukla hem eğitimci hem de yarışmacı kimliği ortaya çıktı. Daha sonra dünya dördüncüsü olmamız, oynadığımız futbolla konuşulmamız ve o takımdaki oyuncuların liglerde oynamaya başlaması Abdullah Avcı ismini çok ön plana çıkardı. Herkes Süper Lig'e geleceğimi beklerken, başkalarına ters gelen ama bana göre doğru bir kararla Lig A'yı tercih ettim. Çünkü "Avrupa Şampiyonluğu tesadüf. Dünya Şampiyonası'nda da strateji hatası yaptı, final oynamadı" gibi eleştiriler doğmuştu. Ama Lig A'da da

Bütün marka takımlar üzerinde nasıl bir sistemle oynuyorlar, sistemden sisteme nasıl geçiyorlar veya oyuncu profilleri nedir diye araştırmalar yapıyoruz. Oyuna haz almak açısından baktığım için benim hayalim Barcelona.

Benim felsefem, oyunu ısrarla doğru oynamak. İnsanlar bugün Barcelona'yı izlemekten haz duyuyor. Topun ayağa çabuk paslarla oynandığı, kenarların çok iyi kullanıldığı, rakibin arkasına direkt gidilen bu anlayıştan oyuncu da keyif alıyor.

Süper Lig'de de başarılı oldum. Basamakları böyle çıkan bir teknik adam yukarıyı-aşağıyı bilerek, yanlış-doğruyu bularak geliyor. ▼U17 Takımı ile o kadar öne çıktığınız dönemde neden Lig A ve neden Büyükşehir Belediyespor tercihini yaptınız? ▲Ülke olarak her şeyi çok çabuk tüketiyoruz. Abdullah Avcı'nın arkasında büyük kulüp kimliği yoktu. Çok sağlam gitmek zorundaydı. Bana belki ikinci bir şans vermeyeceklerdi. Altı Süper Lig takımı isterken Lig A'yı tercih etmemin sebebi, "Abdullah Avcı burada da bir şeyleri kanıtıyor" düşüncesini yerleştirebilmektir. Büyükşehir Belediyespor da kurumsal bir yapıya sahipti ve Başkanımız Göksel Gümüşdağ bana uzun vadede çalışma imkânı verebilecek birisiydi. "İki sene buradasın, ister düş, ister çık" mantığıyla yola çıktık ve ilk sezonumuzda Süper Lig'e yükseldik. Şu anda ligin iki sezondur çalışan iki teknik adamından biri benim. Eğer Süper Lig'e gitseydim, belki üç maç sonra "Yapamadı, o zaten Genç Milli Takım hocası" diyerek önumü kapatacaklardı. Ama şimdi kredi sağladığımı düşünüyorum. ▼Teknik adamlık aslında futbolculuktan başlayıp bir şeyleri biriktirerek oluşan bir süreç. Futbol oynadığınız dönemde, ileride teknik adam olma yolunda neler biriktirdiniz? ▲Futbol yaşıntım 20 yıl sürdü. Antrenörlükle beraber 29 yıldır aralıksız futbolun içindeyim. Bu süreçte tanıdığım antrenörlerin çalışma metotlarından kafamda bir

şey kalmasa da 25 yaşımdan sonraki dönemlerimde takım kaptanlığı yapan, lider özelliği taşıyan bir oyuncu oldum. Dolayısıyla teknik adamlarla yakın ilişki içindeydim. Bu liderlik vasfım bana teknik direktörlükte de önemli katkı sağladı. ▼Bu süreçte kimleri örnek aldınız, hangi teknik adamlardan etkilendiniz? ▲Başlangıç noktasında Ziya Doğan bana çok katkı sağladı. Metin Türel ve Aykut Kocaman'ın da mutlaka katkısı var ama Abdullah Avcı'nın kendi modeli, davranış şekli ve iletişim biçimi mevcut. Abdullah Avcı 20 yıl önce de var olan özellikleriyle devam ediyor. ▼Bir röportajınızda "Futbolculuğumda bana yapılanları ben oyuncularına yapmadım" demiştiniz. Size neler yapılmıştı? Bu sorunun cevabı bugünkü teknik adam modeliyle geçmişteki teknik adam modeli arasındaki farkı ortaya koymak açısından önemli. ▲Bir kere biz teknik adamından yöneticisine kadar yoğun baskı altında tutulduk. Futbolcusunun yeteneklerini bile elinden alan teknik adamlarla çalıştık. Kendimden örnek veririm, eğer hâlâ oynuyor olsaydım bugün bile aranan futbolcu modeli olurdu. Ama 20 sene boyunca bana "Sen çok iyi kafa vuruyorsun, çok iyi plase yapıyorsun, her sene 15-20 gol atıyorsun" değil, "Çok ağırsın" denildi. Bende de psikolojik olarak, "Çok ağırım, top önüme atıldığında gitmeyeyim" düşüncesi oluşmaya başlamıştı. Kamp düzeninden tutun da içmeyeceğiniz suya kadar, odanızın anahtarını kapının üzerinde

bırakmaktan kapınızın dinlenmesine kadar farklı baskılar yaşadık. Ben bunları yapmayacağımı, son derece özgür bir ortam bırakacağımı, oyuncuyla iletişimi daha sağlıklı kuracağımı hep kendime telkin ettim. Aslında bu mesleğe girmek gibi bir düşüncem de yoktu. Sadece Ziya Doğan'ın "Bu piyasaya senin gibi düzgün adamlar lazım" tetiklemesiyle başladım.

Oyuncunun ruhuna inmek lazım

▼Futbol teknik direktörün oyunu mudur? Yani ortada bir dama tahtası var ve oyuncuların hepsi de birer dama taşı mı? Yoksa o oyuncuların ruhları vardır diye düşünmek mi daha doğru? ▲Elbette oyuncuların ruhları var. Bu taşları herkes bir yere koyabiliyor. Marketteki insan bile "Bu yanlış oynadı" ya da "Bu sistemle oynaması lazım" diyebiliyor. Önemli

olan oyuncuların ruhlarına inebilmek. Ben oyuncudan maksimal verimi nasıl alabileceğimi düşünüyorum. Bu bazen antrenman sahasında bazen de dışarıdaki konuşmayla olur. At yarışını seven oyuncuyla at yarışı konuşabiliyorum. Böyle bir kültüre sahibim. Kasımpaşa'da büyüdüm, İstiklal Caddesi'ni de Etiler'de kebab yemesini de biliyorum. Geçtiğimiz ay ayrılacağımla ilgili gazetelerde yayınlanan haberler üzerine buradaki insanların yüz ifadeleri çok önemliydi benim için. Aşçının millete yemek vermemesi de önemliydi. Dolayısıyla o duyguları yakaladığımı düşünüyorum. ▼Futbol sürekli değişim ve gelişim gösteren bir oyun. Sistemler, antrenman metotları, beslenme biçimleri konusunda gelişmeleri nasıl takip ediyorsunuz? ▲İyi bir sağlık ekibimiz var. Bülent Bayraktar'ın eli de bir şekilde sağlık ekibimizin üzerinde. Bilimsel testler

Topu 70 metreye şişirip de düştüğü yerde kavga etmenin keyfi yok. Türkiye Ligi'nde futbol yüzde 80 böyle oynanıyor. Oyunu bizim anlayışımızla oynayan takımlara lütfen müsaade etsinler. Tabii etik kurallar içinde.

Futbolu futbolun içinden gelmiş insanlar yönetmeli. Ancak bizim ve bizden önceki jenerasyonun kültürünü biliyorsunuz. İlkokul mezunu, gecede üç gece kulübü gezen insanlar. Şimdi siz bana o insanların bugün futbolu nasıl yöneteceklerini anlatın.

lütfe müsaade etsinler. Tabii etik kurallar içinde.

İyi takımlar pas yaparak oynar

▼Siz böyle düşünüyorsunuz ama pasa inanmayan teknik direktörler de var. Onlar da istatistiklere bakıyor ve gollerin çok pasla değil, bir veya iki pasla geldiğini savunarak sizin “kavga” dediğiniz oyun biçimini benimsiyor.

▲Aslında istatistikler onları haklı çıkarmıyor. Futbolun iyi oynandığı ülkelere bakın. İspanya’da, İngiltere’de, Almanya’da, Fransa’da bizdeki gibi mi futbol oynanıyor? Mesela benim takımım 17-18 pasla çok gol attı. Üstelik topa sahip olduğunuzda gol yeme ihtimaliniz ortadan kalkar. Bunun için 3-5 metrelik koşular göstermek bile yeterlidir. Ama ülkemizde futbol başka türlü oynanıyor. Hele bu sözünü ettiğim takımlar öne de geçiyorsa, yerden kalkmayarak oyunu provoke ediyor. Çünkü oyun oynama gibi bir düşünceleri yok. Bir de kendilerine gelen topları sağa sola vuruyorlar. Ne yazık ki ligimizde topu yere indiren takım sayısı çok az.

▼Peki, sizce tüm takımların sizin söylediğiniz anlamda futbol oynamasını nasıl sağlayabiliriz?

▲Hakemlerin bu noktada çok dikkatli olması lazım. Bugün birçok takım topu 70 metreye şişiriyor ve o bölgede kavga ediyor. Hakemlerin topun düştüğü o bölgede neler yaşandığına dikkat etmesi lazım. Veya bu

tip takımlar öne geçtikten sonra neler yapıyor diye dikkat

yapıyoruz. Sistem konusuna gelince... Televizyonu açtığınızda bütün kanallarda her ligi izleyebiliyorsunuz. Yardımcılarım her şeyi çok yakından takip ediyor ve benimle paylaşıyor. Bugün bütün marka takımlar üzerinde nasıl bir sistemle oynuyorlar, sistemden sisteme nasıl geçiyorlar veya oyuncu profilleri nedir diye araştırmalar yapıyoruz.

▼Marka takımlar arasında hangisinin modelini size uygun görüyorsunuz?

▲Benim hayalim senelerdir Barcelona’dır. Ayağa çabuk oynamaları, kenarları çok iyi kullanmaları bana müthiş keyif veriyor. Oyuna haz almak açısından baktığım için Barcelona benim hayalim.

▼Şimdi biraz da oyuna gelelim isterseniz. Herkes kazanmak ister ama önemli olan ne olursa olsun kazanmak mıdır, yoksa önceliği futbol oynamaya mı vermek gerekir?

▲Her şeye kazanmak açısından bakmıyorum. Keyif veren futboldan vazgeçmem. Belki de kulüp açısından bu anlamda rahatım. Anadolu’daki arkadaşlarımız baskı altında olabilir. Benim felsefem, oyunu ısrarla doğru oynamak. Bu sadece benim doğrum da değil. İnsanlar bugün Barcelona’yı izlemekten haz duyuyor. Topun ayağa çabuk paslarla oynandığı, kenarların çok iyi kullanıldığı, rakibin arkasına direkt gidilen bu anlayıştan oyuncu da keyif alıyor. Topu 70 metreye şişirip de düştüğü yerde kavga etmenin keyfi yok. Türkiye Ligi’nde futbol yüzde 80 böyle oynanıyor. Biz de topu ısrarla yere indirmeye çalışıyoruz. Oyunu bizim anlayışımızla oynayan takımlara

etmeleri lazım.

▼Avrupa’da marka olmuş, başarı elde etmiş takımlara baktığımızda, oyunu sadece bir-iki pasla gol üzerine mi kuruyorlar?

▲Hiçbiri böyle oynamıyor. Hepsisi topa rakiplerinden daha fazla sahip oluyor, çabuk ve ayağa pas yapıyor, rakibinin arkasına gidiyor, kenarlara inerek gol ortası yapıyor. Zaten futbol böyle oynanır. O ülkelerde seyircinin ve oyuncunun bir futbol kültürü var. Oyundan zevk almak istiyorlar. Diğer oyun tarzını ise mantığım almıyor. Ama ülkemizdeki oyuncu tiplerimiz de bunun üzerine kuruldu. Önde bir-iki uzun koyalım, kavga etsin, topu şişirip bir faul kazanalım. Ya da kendisini yere atsın, hakemi kandırsın yine faul

alalım. Arkadan stoperlerimiz de gelsin, ceza sahasına yıkılalım. Ben bir futbolsever olarak bundan son derece şikâyetçiyim.

▼Türkiye’de seyirci sayısının azalmasını da bu futbol anlayışına bağlayabilir miyiz?

▲Buna bağlayabiliriz tabii. Statların fiziki durumuna, sosyo-ekonomik yapıya, yeni oyuncuların çıkmamasına da bağlayabiliriz. Tabii bir sezonda 35 teknik direktörün değiştiği bir ligde hocalar da sonuç almanın yolunun bu olduğunu düşünüyor.

▼O zaman suç sadece teknik adamlarda değil. İşini korumak için 3-4 maçlık bir opsiyonu bulunan teknik adam, oyun anlayışını sadece kazanmak üzerine kuruyor galiba.

▲Zincir teknik kadroları baskı altına alan yöneticiden başlıyor, bu direnci gösteremeyen teknik adamlarla devam ediyor. Medya da futbol kültürü olmadan yaptığı eleştirilerle kamuoyunu etkiliyor ve teknik adamları zor durumda bırakıyor. Belki antrenörlerin oyun felsefesi böyle değil ancak Türkiye’nin şartlarında bunu uygulamak zorunda kalıyorlar. Ama kaos futbolunda herkes hakeme saldırıyor. Çünkü bu tarz oyun sürekli hakem kararlarının tartışıldığı bir kargaşaya yol açıyor.

Baştan sona eğitim lazım

▼Ben taraftarın da artık güzel futboldan önce “Ne olursa olsun benim takımım kazansın” anlayışına doğru kaydığını düşünüyorum.

▲Biz bazı şeyleri o kadar büyütüyoruz ki...

Mesela bir takım küme düşmemek için bu yolu seçiyor. Ama ligimiz senelerdir inen-düşen takımlarla dolu. Düşmek de dünyanın sonu değil ki. Bir şeyleri yerleştirmemiz lazım. Düşen takım bir sezon sonra çıkıyor, dünyalar onların oluyor, ertesi sezon düşüyor, dünyanın sonu oluyor. Böyle bir şey yok. Biz bu kültürü seyirciye de yöneticilere de yerleştirmeliyiz. Bu noktada eğitilmiş bir topluma geliyoruz. Eğitimsiz bir toplum içinde aşağıdan gelen oyuncularımız, yöneticilerimiz, teknik adamlarımız, medyamız hepsi bir zincirle birbirine bağlı. Bunun için sıkıntı yaşıyoruz. Ama okul ve futbol eğitimini doğru almış, spor okullarının bulunduğu bir toplum çok daha farklı bir noktaya gelebilir. Çünkü biz gerçekten çok yetenekli bir toplumuz. Futbol Federasyonumuz, kulüplerimiz ve devletimizin eğitimle futbolu bir arada çözmesi gerekiyor. Önemli olan oyuncularımızı doğru zihniyetle eğitmemiz. Buna antrenörlerimizin ve yöneticilerimizin eğitimi de dahil. Futbol bir şirketin sahibi değil, futbolun içinden gelmiş insanlar yönetmeli. Ben bir şirketin toplantısına girip onun işi hakkında konuşabilir miyim? Bizim yaptığımız işe de saygı gösterilmesi lazım. Bir idareci çıkıp da “Hoca bugün yanlış oyuncu değişikliği yaptı. Bunun görevine son verelim” dediği anda bir adım ileri gidemeyiz.

▼Avrupa’nın büyük liglerine baktığımızda kulüp yönetimlerinde futboldan gelmiş insanları görüyoruz. Bizde neden böyle bir uygulama yok? Oyuncularımızın yönetme kabiliyetlerinde mi bir sorun var?

▲Yine eğitime geliyoruz. Özellikle bizim ve bizden önceki jenerasyonun kültürünü biliyorsunuz. İlkokulu bitirmiş, bir yerde çalışırken futbolcu olmuş, bir gecede üç gece

kulübe giden bir jenerasyondan söz ediyoruz. Şimdi siz bana o jenerasyondaki insanların bugün futbolu nasıl yöneteceklerini anlatın.

▼Ama bugünün genç oyuncularını eskisinden oldukça farklı görüyoruz.

▲Doğru ancak kaplumbağa hızıyla ilerliyoruz. Sözünü ettiğim jenerasyon futbolu bıraktıktan sonra bir yandan antrenörlüğe sarılmaya çalışıyor, bir yandan medyada ya da kulüplerde yer tutmaya. Ancak bakıyorsunuz her yönde bir eksiklik var. Tamam, kulüpler uzun süre hizmet eden oyuncularına sahip çıksın ama adama göre iş anlayışının olmaması gerekir.

▼Biraz önce oyuncunun az yetiştiğini söylediniz. Ama sizin döneminizdeki U17 oyuncularını liglerde oynamaya başladı. Bugün için de iyi bir jenerasyonun geldiğini söyleyebilir miyiz?

▲Geliyor ama önemli olan bunların sayısını eğitimle birlikte artırmak. O çocuklarımız da aileleri tarafından baskı altında. Çünkü bir an önce para kazanma duygusu var.

Galatasaray'ın altyapısında oynayan oyuncu A takımı hedefliyor ama 11 kişinin 6'sı yabancı. Genç oyuncu 5 kişinin arasına girmeye çalışıyor.

▼Bu baskı meselesi enteresan. Yani aileler çocuklarının spor yapmasından önce futbolu bir ekmek kapısı gibi mi görüyor?

▲Tabii ekmek kapısı gibi görüyor. Çocuğum spor yapsın gibi bir mantık yok. Burada çocuğun psikolojisini sağlam tutmak için

▲Spor okulları derken bunu kastettim. Oyuncunun okul eğitimini aldıktan sonra doğru bir beslenme ve istirahatın ardından yürüyerek antrenman sahasına çıkacağı bir ortamın hazırlanması gerekiyor. Özellikle büyük tesisleri ve arazileri olan veya sponsorlarla bu işi çezebilecek olan kulüplerin bu adımı atması gerekiyor. Ancak yukarıda o kadar sorun varken kimse aşağıdakilerle ilgilenmiyor. Altyapıdaki antrenöre 1-2 milyar lira maaş verilip 1 milyon dolarlık oyuncu istenen bir atmosferde yaşanan sıkıntıyı düşünün.

▼Çok genç yaşta büyük paralar kazanan genç oyuncuların bazen dengelerinin bozulduğunu da gözlemliyoruz.

▲Bu oyuncuların danışmanları olmalı. Bu danışmanların oyuncunun ekonomisi, okul eğitimi, psikolojisi, yabancı dili ve futbol eğitimiyle ilgilenmesi lazım. Böyle bir kurumun devreye girmesi gerekir. Ancak bu donanımda insanların da bulunmadığını düşünüyorum.

▼Avrupa'da takım çalıştırmak gibi bir hedefiniz var mı?

▲Var. Geçtiğimiz günlerde İsviçre-İtalya ortak yapımı bir danışmanlık şirketi benimle çalışmak için geldi. Şirket hakkında bir araştırma yaptım ve daha sonra sahibiyile oturup görüştüm. Onlara "Siz bir teknik adam için ne yapıyorsunuz? Ben Manchester United'in lige nasıl hazırlandığını takip etmek istiyorum. İngilizceyi geliştirmek istiyorum. Bana bunları sağlayabilir misiniz?" diye sordum. Şirketle ilişkimiz resmi boyutta olmasa da sürüyor. Öncelikle ülkemizde doğru şeyleri yapmak amacındayım. Ancak bu

kadar kaosun ve baskının olduğu bir ligde çalışmaktansa Avrupa'ya açılmak gibi bir niyetim de var.

▼Nerede çalışmak istersiniz?

▲İspanya'da, Barcelona'da (Gülüyor). Onlara bir şey söylemenize gerek yok, zaten almışlar, istedikleri gibi pas yaparak oynuyorlar.

▼Aslında Barcelona'yı bir İspanyol ya da Katalan takımı gibi değil, bir Hollanda takımı gibi düşünmek lazım. Cruyff'un yerleştiği mantaliteyi 20 yıldır sürdürüyorlar.

▲Genç Milli Takımlarla çalıştığım dönemde Hollanda ile çok karşılaştık. Onları hayranlıkla izliyorum. 2005'te finalde onları yendik. Aynı otelde kalıyorduk.

Antrenörleri köşede oturmuş gazete okuyordu. Hollanda takımı tek sıra halinde otelden içeri girdi. Oyuncular "Bizi ikinci yaptın" diyerek antrenörlerini alkışlıyordu. Onlar için finali oynamak çok önemliydi.

Bunu yakalamışlar. Antrenörleri de "Hayır siz beni ikinci yaptınız" diyerek oyuncularını alkışladı. Ben düşünüyorum, acaba biz ikinci olsaydık ne olurdu?

Bir de Hollanda'nın tüm genç takımları turnuvalara giderken eğitimleri de başlarında. Ders saatleri var. Bir kez yanlışlıkla toplantı odalarına girdim ve bunu gördüm. Başlarında öğretmenleri dolaşıyor ve ders çalışmalarını sağlıyor. Bu iki örnek benim için çok önemli. Bir de tüm yaş gruplarında ısrarla pas yapan bir takım kimlikleri var.

▼Ligimizde beğendiğiniz teknik adamlar var mı?

▲Beğendiğim veya beğenmediğim demeyeyim, çünkü herkesin kendisine göre bir anlayışı var. Ama Giray Bulak'ın oynattığı futbolu ayrı tutuyorum. Vestel Manisaspor, Giray Bulak döneminde oyun oynamaya çalışan bir takımdı. Ancak takım savunmasında bazı sıkıntıları vardı. Onun dışında Fenerbahçe bunu yapıyor zaten. Pas trafikleri iyi ve zaman zaman vitesi

Aileler çocuklarını ekmek kapısı görüyor. Burada çocuğun psikolojisini sağlam tutmak için eğitimin, kulüpteki insanların yaklaşımının ve mentörlerin devreye girmesi lazım.

Oyuncuların ev, okul, antrenman sahası üçgeninde neler yaşadığını çok iyi gördüm. Oyuncu Ümraniye'de oturuyor, Florya'ya antrenmana geliyor, Şehremini Lisesi'nde eğitim görüyordu. Ona nasıl bir beslenme ve antrenman programı uygulayacağım?

eğitimin, kulüpteki insanların yaklaşımının ve mentörlerin devreye girmesi lazım. Aile baskısı dışında, genç oyuncuların fiziki çalışma şartlarının düzeltilmesi gerekiyor. Genç oyuncular sentetik sahalarda çalışıyor. Ayrıca İstanbul gibi bir metropolde oyuncuların ev, okul, antrenman sahası üçgeninde neler yaşadığını çok iyi gördüm. Benim oyuncuym Ümraniye'de oturuyor, Florya'ya antrenmana geliyor, Şehremini Lisesi'nde eğitim görüyordu. Ben bu oyuncuya nasıl bir beslenme, nasıl bir antrenman programı uygulayacağım?

▼Bu problem nasıl çözülebilir? Bir dönem kulüplerin kolej projeleri vardı ama hiçbirini uygulamaya geçmedi.

İbrahim Akın beni heyecanlandıran bir oyuncuydu ve devre arasında onu aldım. Benim için özel bir oyuncu. Yetişme tarzına, nasıl problemlerle geldiğine, Beşiktaş'ta yaşadığı dört yıllık sürece bakmak lazım. Bunda İbrahim Akın'ın suçu yok mu? Çok var. Başkalarının suçu yok mu? Var. İbrahim Akın bugün yeterli oynuyor mu? Hayır. Tamam, ön plana çıktı ama çok daha fazlası var. Kapasitesinin yüzde 50'sine kullanabilse İspanya'da oynaması gerekir.

yükseltiyor. Beşiktaş bunu yapamıyor. Galatasaray önde uzun oyuncular olduğu için topu devamlı şişiriyor. Aslında çok iyi bir potansiyelleri var.

İbrahim Akın özel bir oyuncu

▼“Keşke benim takımımda olsa” deddiğiniz oyuncu var mı?

▲İbrahim Akın beni heyecanlandıran bir oyuncuydu ve devre arasında onu aldım. Benim için özel bir oyuncu. Yetişme tarzına, nasıl problemlerle geldiğine, Beşiktaş'ta yaşadığı dört yıllık sürece bakmak lazım. Bunda İbrahim Akın'ın suçu yok mu? Çok var. Başkalarının suçu yok mu? Var. İbrahim Akın bugün yeterli oynuyor mu? Hayır. Tamam, ön plana çıktı ama çok daha fazlası var. Kapasitesinin yüzde 50'sine kullanabilse İspanya'da oynaması gerekir. Bunu Del Bosque de söylemişti. Ama ondan sonra çok sıkıntılı bir dönem yaşadı. İnşallah bu süreci burada geçirir. Yoksa birkaç yıl içinde aşağı doğru seyredecektir.

▼İbrahim Akın Beşiktaş'ta bir değil, birçok teknik direktörle çalıştı ama hiçbir tarafından kazanılmadı. Siz hangi cesaretle onu transfer ettiniz ve neleri değiştirdiniz?

▲İbrahim Akın'ı istediğimde herkes “Sen ne yapıyorsun?” dedi. Onlara “Önce İbrahim'le oturup konuşacağım. Futbola bakış açısı ne, niye Türk futbolunda yok? Bunları öğreneceğim” dedim. Yoksa ona “Sen iyi futbolcusun, niye oynamıyorsun veya niye at yarışı oynuyorsun” diye sormayacağım. Zaten bunlar devamlı söylenmiş ve artık bıkmış. Bu yüzden de tepki veriyor. Transfer etmeden önce 1.5 saat oturup konuştum. Verdiği doneler gayet iyiydi. Bir şeyleri kanıtlamak istediğinden, 2008 gibi bir hedefi olduğundan söz etti. Ama bunlar söylemdeydi ve eyleme geçmesi gerekirdi. Bana, “Dört senedir hiç kimse benimle 1.5 saat konuşmadı. Ben buraya gelmek istiyorum” dedi. Anlaştık. Son derece iyi ve düzgün bir insan. Tabii ki aşılması gereken sorunları var. Bu da süreç gerektiriyor. Geçiş dönemini burada iyi geçiriyor. Türk futbolunda yeniden yukarıda olmak veya Avrupa'ya gitmek için önünde 1-2 senelik zaman var. Önümüzdeki 1-2 sene İbrahim Akın'ın ne olduğunu gösterecek.

▼Galatasaray'dan gelen teklifi kabul etmediniz. Önünüzdeki planlardan söz eder misiniz?

▲Geçtiğimiz sezon Başkanımız Göksele Gümüşdağ'la iki senelik bir planlamayı konuşmuştuk. Lige çıkma hedefimiz vardı, bunu ilk sezonumuzda gerçekleştirdik. İyi futbol oynayan takım olmanın dışında kurumsal yapının üzerine de bir şeyler ilave ettik. Türk futboluna yeni yüzler kazandırmak, ligin sempatik takımı olmak istiyorduk. Bunu da gerçekleştirdik. İki senelik geçiş dönemini başarıyla tamamladık.

Takımımı yolda bırakmam

▼Galatasaray'dan teklif almak da ciddi bir kariyer adımı sayılabilir mi?

▲Bence ciddi bir kariyer adımı. Özellikle bu sene çok gündeme geldi ve konuşuldu. Bunun detayını da fazla açmak istemiyorum. Takımını yarıda bırakıp giden antrenör olmak istemiyorum. Çünkü bir duruşum ve kamuoyunun bir sevgisi var. Kulüp adına önemli adımlar attık. Büyükşehir Belediyespor'un önümüzdeki sezon 23 yaş ortalaması olan oyuncu profili hazır. Belediyespor birkaç doğru transferle önümüzdeki sezon da ligin sevimli takımı olacak. Altyapıda da önemli şeyler yaptık.

▼Evet, onu soracaktım. Süper Lig'deki teknik adamlar genellikle A takımla ilgilenir ve gözünü altyapıya çevirmeye pek vakit bulamaz.

▲Altyapılarda çalışmış bir teknik adam olarak bu bana yakışmazdı zaten. Burada altyapı da bana bağlı. PAF takımını her Çarşamba buraya çağırıp A takımla maç yaptırdım. Birlikte yemek yedik. İsrarla oyuncu istediğimiz altyapının başındaki antrenörlerin ekonomik durumu çok önemliydi. Öncelikle ekonomik durumlarını iyileştirdik. Benim futbolcum ne prim alıyorsa, altyapıdaki antrenörler de iki senedir o primden pay alıyor. Başkan bu konuda bana destek verdi. Karşılığını da aldık. Mahmut ve Hasan Ali artık A takımında. Takdir edersiniz ki Belediyespor'un altyapısından her sene 5 oyuncu gelmez.

▼Önümüzde bir U17 Avrupa Şampiyonası var. O takımın başından gelmiş bir teknik adam olarak bu şampiyonadaki şansınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?

▲Bu grubun seçiminde ben de vardım. Dolayısıyla oyuncuları yakından tanıyorum ve yetenekli bir jenerasyon olduklarını biliyorum. Cam fanusta korunması gereken oyuncular var. Şampiyonanın ülkemizde düzenlenmesinden dolayı bu finallerde çok şanslı olduklarını düşünüyorum. Umarım futbol şansları yanlarında olur ve 2005'ten sonra böyle bir duyguyu bir kez daha yaşarlar. Ancak Fransa, Hollanda ve İspanya'nın da gençler kategorisinin çok iyi takımları olduğunu unutmamak gerekiyor. Ben de bu şampiyonayı izlemek için Antalya'ya gideceğim. Takımın başında Şenol Ustaömer Hoca var. Zaten takımın kuruluşundan beri takımla birlikte. En ince noktasına kadar her şeyi planlamıştır. Ben bildikleri oyun felsefesinden vazgeçmemelerini diliyorum.

Bu turnuvayı kaybetmenin dünyanın sonu ya da kazanmanın her şey olmadığını bilmeleri lazım.

▼Milli Takım'ın Euro 2008'deki şansını nasıl değerlendiriyorsunuz?

▲Avrupa'da özellikle takımlar arasında büyük farklar kalmadı. Turnuva maçlarına daha fazla konsantre olan, başarıyı daha fazla isteyen öne geçiyor. Bu anlamda bizim takımımız başarılı olacaktır diye düşünüyorum. Turnuva maçları kırılma maçları. Hiç unutmam, Euro 2000'de Belçika maçımızı izliyordum. İlk 20 dakikada 3-0 mağlup duruma düşebilirdik. Ama 45'te Hakan Şükür'ün golüyle maç bir anda bize döndü. Turnuva maçları böyledir. Milli Takımımız ciddi bir potansiyele sahip. Çok önemli oyuncularımız var. İnşallah Hamit de turnuvaya yetişir. Ben takımın iyi şeyler yapacağına inanıyorum. Oyuncularımızın uluslararası tecrübesinin fazla olması da bizim için avantaj.

▼Ülkemizdeki yabancı oyuncu sayısını nasıl değerlendiriyorsunuz?

▲Bence bizde de kotaların konulması, kriterlerin getirilmesi gerekiyor. 50-100 bin dolara oyuncu getireceğiz diye buradaki genç oyuncunun önü kesilmemeli. Yabancı transferinde milli olma, yaş gibi kriterleri devreye sokarsak hiç olmazsa kalitemiz yükselir.

▼Yoğun futbol hayatı içinde özel yaşamınıza zaman ayırabiliyor musunuz?

▲Etrafım bu konuda benden biraz şikâyetçi. Çok boğuluyorsun diyorlar. En geç saat 10'da tesislerde oluyorum. Akşama kadar mesaim sürüyor. Aileme, iki oğluma vakit ayıramıyorum. Sosyal hayatım arkadaşlarımla haftada bir-iki gün yemeğe çıkmaktan ibaret. Aileme ayırabildiğim bir tam 24 saatim yok. Ama böyle bir noktada bulunmak çok çalışmayı gerektiriyor. Zaman zaman çok sıkılıyorum ve mental destek alıyorum. Dışarı çıktığımda genellikle balık yemeği seviyorum. Sinema ve tiyatroya bazen çocuklarımla gidiyorum. Müzik dinlemekten hoşlanıyorum. Türk Sanat Müziği'ni, fasıl dinlemeyi çok seviyorum. Onun dışında Sezen Aksu, Kayahan, Kıracı ve Funda Arar'ı dinliyorum. Kitap okumaya çalışıyorum. En son Mourinho'yu okudum. Bir arkadaşım da “Pozitif düşüncesi sana çok benziyor” diyerek The Secret'i hediye etti ve onu okuyorum. Bunların dışında giyinmeyi çok seviyorum. Modayı takip etmek ve iyi giyinmekten keyif alıyorum. ■

Uzun ve şapkalı adam

1964'te Herberger görevi bırakırken çok rahattı. Zira asistanı 49 yaşındaki Schön, milli takımın yeni patronu oluyordu. Herberger gibi tüm bir ulusun kahramanı olmuş bir teknik adamın arkasından milli takımın başına geçmek elbette çok riskliydi. Ancak zaten yıllardır takımın içinde olan Schön, gerek karakteri gerek futbol bilgisiyle kendini kısa sürede sevdirdi. Oyuncularıyla kurduğu dostane ilişkilere rağmen hiçbir zaman iş ciddiyetinden ödün vermeyen yapısını, esas olarak oyundan zevk almak üzerine kurulu taktik anlayışıyla da birleştiren, kazanılan başarılar anlamında Herberger'den daha üstün bir teknik adam ortaya çıkacaktı.

"En büyük üzüntüm, futbolun her geçen gün daha çok spor dışı eğilimlerin etkisinde kalmasıdır. Tabii bundan milli takım da nasibini alacak. Ticarileşme büyük boyutlara ulaştı. Sporla ilgisiz atraksiyonlar futbola gittikçe daha çok karışıyor ve durum gittikçe daha düşündürücü bir hal alıyor." Bu sözler 2000'lerin, 1990'ların başında hatta 1980'lerde söylenmiş değil; 1978'den. Barındırdığı öngörüğü bir yana koyacak olursak, futbol hakkında gerçekten kafa patlatan, gerçekten endişelenen birinin sözleri olduğu aşikâr... Uzun yıllar yardımcılığını yapmış Jupp Derwall'in deyişiyle "Gerçekçilikten hiç uzaklaşmayan bir futbol esteti" olan Alman futboluna damgasını vurmuş teknik direktörlerden Helmut Schön'e ait bu sözler. Tıpkı soyadının anlamı gibi futbol dünyasında "hoş" bir seda bırakıp geçen "Uzun"a...

Babaya çalım...

15 Eylül 1915'te Dresden'de doğan Helmut Schön'ün babası bir antikacıydı. Oldukça titiz bir adam olan babasının, oğluna dair büyük

hayalleri vardı. Helmut'un saygın bir iş sahibi olmasını istiyordu. Bunun için oğluna çizdiği kariyer planında onun "en azından" doktor olması yer alıyordu. Bir noktaya kadar plan hayata geçti. Liseyi bitirdikten sonra

önce iki yıl kadar bir bankada staj yapan Schön, hemen sonrasında bir ilaç fabrikasında çalışmaya başladı. Ne var ki, genç adamın kafasında yeşil sahalara vardı. Babasına da şık bir çalım atarak futbol yoluna saptı ve aslında belki de babasının umduğundan çok daha saygın bir insan olmayı da başardı... Futbola 1928'de Dresdensia'da başlayan Schön, son derece parlak bir hücum oyuncusu olarak 1933'te Dresdner Sport-Club'e geçti. 1940 ve 1941'de Almanya Kupası'nı kazanan, 1943 ve 1944'te ise Almanya şampiyonu olan

takımın kadrosunda yer alan alan Schön, bir yandan da milli takımda kendisine spor tarihine geçecek bir kariyer yapmaya başladı. 1937'de Sepp Herberger tarafından kadroya alınan genç oyuncu, Almanya'nın İsveç'i 5-0 yendiği ve kendisinin ilk kez milli olduğu maçta iki gol atarak hızlı bir başlangıç yapmış oldu. Sakatlıklar ve geçirdiği ameliyatlardan yüzünden bir seneden uzun bir süre milli formadan uzak kalsa da 1941'e gelindiğinde oynadığı toplam 16 maçta 17 gol atarak, 1.06 ortalamayla uzun yıllar "Alman milli takımında en yüksek gol ortalamasına sahip oyuncu" unvanını korudu. (Hâlâ kendisini geçebilen tek isim 68 milli maçta 62 gol atan Gerd Müller). 1.86'lık boyu yüzünden arkadaşlarının "Uzun" olarak çağırdıkları Schön, 1945'te II. Dünya Savaşı'nın ardından Almanya'nın ikiye ayrılması ve Dresdner'in kapatılmasıyla, bu takımın yerine kurulan SG Friedrichstadt'a geçti. Bir yandan da teknik adamlık diploması alan Schön, 1945-1950 arasında yine oyuncu-teknik adam olarak Friedrichstadt'ta görev yapmaya devam etti. Kısa bir süre Saksonya Eyalet Milli Takımı'nın ve o zamanki adıyla "Ostzone"nin, yani daha sonraki Doğu Almanya'nın antrenörlüğünü de üstlendi. Ne var ki, ülkede birçok alanda yaşanan değişim sahalara da yansımış, bir ideolojik araç haline dönüşen futbol "birilerinin" istekleri doğrultusunda yönlenecekti. Friedrichstadt'ın "politbüro üyesi" yeni idarecilerinin devreye girip, Horch Zwickau ile oynanan maçın açıkça hakemin de yardımıyla 5-1 kazanılmasının ardından, soyunma

Nerede bu otel?

1970'ten itibaren Schön'ün yardımcılığını yapan Jupp Derwall, biyografisi *Futbol Basit Bir Oyun Değildir*'de Schön'le ilgili anılarına da önemli yer verir. Onun anlatımıyla 1974'teki Dünya şampiyonluğunun ardından Schön'ün yaşadığı bir olay, büyük teknik direktörün mütevazı ve bir o kadar da eğlenceli karakterini gösteriyor: "Arkadaşları 'Helmut'larını' bırakmadılar... Federal başantrenörün kafilesi lokantadan lokantaya, meyhaneden meyhaneye dolaşmış ve ancak taa sabahın erken saatlerinde Helmut Schön, adını bilmediği otelini aramaya başlamıştı.... Kentteki çeşitli otellerde yer bulmak için bizzat kendisinin canla başla soruşturmasına rağmen sonuç alınmadı. Sabah saatlerinde hâlâ bir yer bulmaya çabalıyordu.... Helmut, takım Grünwald Spor Okulu'ndan ayrılmak üzere yola çıkarken kendisinin kalacağı otelin adının ne olduğunu öğrenmekle filan ilgilenmemişti. Çünkü onun final günü üstesinden gelmesi gereken başka ödevleri vardı!... Schön kalktığı zaman bir başka problemi çözmek zorunda kaldı. Valizleri bir yerdeydi ve o yer Helmut Schön'ün kaldığı otel değildi. Pratik bir adam olarak otelin gece bekçisinin tıraş makinesini alıp kapı görevlisinin odasında tıraşını yaptı. Neşesi hâlâ yerinde olarak gecenin yarısından beri kendisine eşlik eden bando-mızıka takımıyla birlikte sabah saat 9'da iki taksiye doluşup havaalanının yolunu tuttu... Dünya şampiyonu takımın antrenörü ve bando-mızıka takımı!"

odasında “Çocuklar, Batı’ya gidiyoruz” demesi Batı’ya geçeceğinin belki de ilk işaretiydi.

Batı’ya geçiş...

Nihayet Hamburg’a giden ve St. Pauli’de kısa bir süre oynayan Schön, 1950-51 sezonunda Hertha Berlin’i, 1951-52 sezonunda ise Wiesbaden’i çalıştırdı. 1952’de ise yine bir başka sorunlu bölgenin teknik adamlığına getirildi. Almanya ve Fransa arasında çözümsüzlük doğuran Saarland eyaletinin, Dünya Kupası elemelerine dahi katılan milli takımının başındaki isim yine Schön’dü. 1956’da Saarland’ın Almanya’ya dahil olmasıyla birlikte dağılan milli takımın teknik direktörü, futbolculuk günlerinden beri bir başka efsanenin yakın takibindeydi zaten. Alman milli takımının hocası Sepp Herberger, Schön’ü asistanı olarak yanında istiyordu. İkilinin birlikteliği sekiz yıl sürdü. 1964’te Herberger görevi bırakırken çok rahattı. Zira asistanı 49 yaşındaki Schön, milli takımın yeni patronu oluyordu. Herberger gibi tüm bir ulusun kahramanı olmuş bir teknik adamın arkasından milli takımın başına geçmek elbette çok riskliydi. Ancak zaten yıllardır takımın içinde olan Schön, gerek karakteri gerek futbol bilgisiyle kendini kısa sürede sevdirdi. Oyuncularıyla kurduğu dostane ilişkilere rağmen hiçbir zaman iş ciddiyetinden ödün vermeyen yapısını, esas olarak oyundan zevk almak üzerine kurulu taktik anlayışıyla da birleştiren, kazanılan

başarılar anlamında Herberger’den daha üstün bir teknik adam ortaya çıkacaktı.

Galiptir bu yolda mağlup!

İlk büyük sınav 1966’da İngiltere’de düzenlenen Dünya Kupası’ydı. Arjantin, İspanya ve İsviçre’nin bulunduğu gruptan lider olarak çıkan Almanya, çeyrek finalde Uruguay’ı 4-0 gibi bir skorla rahat geçiyordu. Yarı finalde güçlü Sovyetler de 2-1 yenen Schön’ün öğrencileri, finalde ev sahibi İngiltere’nin rakibi oluyordu. 98 bin civarındaki taraftar, bugün hâlâ konuşulan maça tanıklık etmek üzere Wembley Stadyumu’nu doldurmuştu. 12. dakikada Haller’in golüyle 1-0 öne geçen Almanya’ya İngilizlerin cevabı Hurst’le geldi. 78. dakikada Peters’la üstünlüğü ele geçiren İngiltere, Schön’ün öğrencilerinin inatçılığını hesaba katmamıştı. Maçın bitimine bir dakika kala gelen gol, karşılaşmayı uzatmaya götürdü. Ne olduysa o uzatma dakikalarında oldu zaten. 101. dakikada ceza sahasında topla buluşan Hurst’ün sert şutu kaleciyi geçip üst direğe çarptı. Bir anda herkesin sesi kesilmiş, tüm gözler bir Alman futbolcu tarafından dışarıya gönderilmeden önce çizgiye düşen top için hakemin ne karar vereceğine çevrilmişti. Yan hakemi Azeri Behramov’un yanına koşan İsviçreli hakem Dienst’in kararı, yardımcısına uymak oldu; gol! Bu golden sonra süngüsü düşen Almanlara son darbeyi bir gol daha atarak Dünya Kupası finalinde hat-trick yapan ilk futbolcu olan Hurst vuruyor, Schön’ün takımı ikincilikle yetinmek zorunda

kalıyordu. Ancak oynadıkları futbol ve gösterdikleri azim, tüm Almanya’nın takdirini kazanmış, ülkeye dönüşlerinde havaalanında sanki kupayı kazanmışlar gibi bir kutlamayla karşılanmışlardı.

Dört yıl sonra 1970 Meksika Dünya Kupası’nda da Almanya belki de tarihinde ilk kez oynadığı futbolla herkesin beğenisini kazanıyor, ancak sonuca ulaşamıyordu. Peru, Bulgaristan ve Fas’lı gruptan rahat çıkan takım, çeyrek finalde 66 Dünya Kupası’nın rövanşını alma imkânı buldu. Rakip İngiltere’ydi. Normal süresi 2-2 biten maçın uzatma dakikalarında tarih tekerrür etmeye niyeti olmadığını gösterdi. Müller’in güzel golü, Almanları yarı finalde İtalya’nın rakibi yapıyordu. Tarihe “yüzyılın maçı” olarak geçen, maçın oynandığı Azteka Stadyumu’na “o maç burada oynandı” minvalli bir tabela asılmasına vesile olan 17 Haziran 1970’te oynanan Almanya-İtalya maçının da normal süresi Almanların 90’da attıkları golle 1-1 bitti. 95’te Müller’le öne geçen Almanya’ya 99’da cevap veren İtalyanlar, 104’te Riva’nın golüyle 3-2 öne geçmeyi başardı. Ancak Müller bir kez daha sahne alıyordu: 3-3. Herkes bu gol düellosunun daha ne kadar uzayacağını bekleyip, sergilenen futbolla kendinden geçerken, Rivera noktayı koydu. İtalya 4-3’le finale çıkan takım oluyor ama Schön ve öğrencileri ülkelerinde yine kahramanlar gibi karşılaşıyordu.

Şeytanın bacağı kırılıyor

Schön’ün ekibi 1972’de Belçika’da düzenlenen Avrupa Futbol Şampiyonası’nda ise nihayet mutlu sona ulaşmayı başarıyordu. O zamanki statüye göre iki maç üzerinden oynanan çeyrek finalde rakip artık “davalı” duruma geldikleri İngiltere’ydi. Wembley’de 3-1’lik skorla ilk kez İngilizleri yenmeyi başaran Almanlar, Berlin’deki maç 0-0 bitince yarı finale yükseldi. Ev sahibi Belçika’yı 2-1, finalde Sovyetler Birliği’ni 3-0 yenen Schön idaresindeki Almanya, nihayet kıyısından dönüp durduğu kupayı kaldırmayı başarıyordu. Sırada en son yirmi yıl önce Herberger zamanında kazanılan Dünya Kupası vardı. Şili ve Avustralya’yı rahat geçmesine rağmen Doğu Almanya’ya takılan ve 1-0 yenilen “Şapkalı Adam”ın

öğrencileri, bir anda eleştiri yağmuruna tutuldu. Ne var ki bu yenilgi Almanya’ya büyük bir avantaj da sağlamış oldu. Zira dönemin statüsüne göre ikinci tur gruplarında Hollanda, Brezilya ve Arjantin aynı gruba düşerken, Almanya’nın rakipleri Polonya, İsveç ve Yugoslavya oluyordu. Schön’ün oyuncularını üzerindeki etkisinin açıkça ortaya çıktığı maçlarda her üç takımı da yenerek grup birincisi olan Almanlar, finalde Hollanda’nın karşısındaydı. Cruyff idaresindeki Krol, Neeskens, Haan gibi fırtına Portakalları durdurabilecek tek takım tam da Panzerlerdi. Breitner ve Müller’in golüyle finali 2-1 kazanan Almanya, bir kez daha Dünya Şampiyonu oluyordu. Böylece gelmiş geçmiş en başarılı Alman Milli Takımı Teknik Direktörü olan Schön, hem Dünya Şampiyonu hem de Avrupa Şampiyonu olmayı başarmış tek teknik adam olarak da tarihe geçti. Üstelik 1976 Avrupa Şampiyonası finallerinde Çekoslovakya’ya karşı penaltılarla kaybedilen final de düşünülürse, belki de dünya futbol tarihinde onu bir daha kimse geçemeyecekti. Her durumda epeyce yorulan Helmut Schön’ün 1978 Dünya Kupası’ndan sonra takımı uzun zamandır yardımcılığını yapan Jupp Derwall’e bırakacağı çok önceden belliydi. Polonya’nın ardından ikinci olarak gruptan çıkan Almanya, iki tur gruplarında Hollanda ve İtalya’nın arkasında kalınca eve erken dönmek zorunda kaldı. 15 yıla yakın zaman Alman Milli Takımı’nı çalıştıran, sadece kupa kazanmakla kalmayıp, Almanların da göze hoş gelen futbol oynayabileceğini gösteren “Şapkalı Adam”, 15 Kasım 1978’de Macaristan’a karşı oynanan bir maçla görevi bıraktı. Ne var ki sanki kimse onun gitmesini istemiyor gibi, yağın yoğun yağmur nedeniyle maç 60. dakikadan sonra devam etmedi! 139 milli maçta 87 galibiyet, 30 beraberlik alan ve sadece 22 defa yenilen “Uzun”, 1996’da hayatını kaybetti. Ancak geride sadece başarılı bir kariyer değil, herkes tarafından çok sevilen bir karakter de bıraktı. Unutulmamanın sırrı biraz da bunda değil mi zaten?... ■

“Şapkalı Adam” için şarkı

Tüm Almanya’da çok sevilen Helmut Schön’ün milli takımdaki görevini bırakması dolayısıyla Udo Jürgens tarafından bestelenmiş “Der Mann mit der Mütze” (Şapkalı Adam) başlıklı şarkı oldukça popüler olmuştu:

“... Büyük sözler etmekten çok anlamayız ama
Sana sadece şunu söylemek isteriz:
‘Helmut, teşekkürler!’
Şapkalı adam eve gidiyor...”

Koray Çölgeçen

Matematikten 90 alsam ağlardım

▼U15'ten itibaren 101 kez milli formayı giymiş bir oyuncusun ama Süper Lig'e gelebilmek için uzunca bir süre bekledin. Dolayısıyla kamuoyu seni ancak bu sene tanımaya başladı. İstersen futbola ilk tanıştığın günlerden itibaren kendini anlatarak konuya girelim.

▲28 Mayıs 1985 İzmir doğumluyum ve futbola Göztepe'nin altyapısında

Süper Lig'de ilk kez forma giydiğinde 16 yaşındaydı. Ancak Göztepe küme düşünce o da alt liglerde oynamak zorunda kaldı.

Kocaelispor formasını giydikten sonra Kayserispor'a gelerek yeniden Süper Lig oyuncusu oldu. U15'ten itibaren giymeye başladığı milli formayı tam 101 kez taşıdı. "Eğitimle futbol bir arada yürümez" diyenlere inat, ilk ve ortaokulu 5 not ortalamasıyla birinci bitirdi. Milli Takım kamplarında ders çalışarak, bir yılda 25 gün devam edebildiği liseden de 4 not ortalamasıyla mezun oldu. İki kez çapraz bağları koptu ama yılmadı. Hırsı ve çalışkanlığıyla yeniden ay-yıldızlı takımın kapısını çalıyor.

başladım. Ailem aslen Niğdeli. Futbola büyük merakım vardı. Beş yaşından itibaren yatağa bile topuyla girerdim. 10 yaşında Göztepe'nin altyapısına yazıldım. Annem ve babam o dönemde çok destek oldu. Bunun futbolcu olmamla da ilgisi yok, çünkü kendimi bildim bileli hep arkamdaydılar. Zaten futbolcu olmam da çok uzun sürmedi. 14 yaşında Genç Milli Takım'a girdim ve Ümit Kayıhan tarafından Göztepe'nin A takımına alındım. Ancak takımımda oynayacak fırsatım olmadı. Çünkü 1985'li olmama rağmen

1983 ve 1984 Milli Takımlarına da gidiyordum. Ümit Kayıhan da "Seni oynatacağım ama hep yurtdışındasın" diyordu.

▼O dönemde 1 yaş farkı bile önemlidir. Sen kendinden 2 yaş büyüklerle oynadığına göre fiziksel gelişimini erken mi tamamlamıştın?

▲Hayır, ama çok hırslıyım. En önemli özelliğim agresif bir oyuncu olmam. Antrenörler de bu tip oyuncuları sever. 16 yaşında Süper Lig'deki ilk maçımı Trabzonspor'a karşı oynadım. Servet ağabeyle yan yana görev yapmıştım. Bushi'yi tutuyordum ve 4-1 kazandık. Çok iyi konsantre olmuştum. Zaten konsantre olduğum zaman her şeyi yapabiliyorum. Ama biraz konsantrasyonum eksik olunca kendim gibi oynayamıyorum.

▼Konsantrasyon sağlamak için özel bir uygulaman var mı?

▲Uğurum sayılabilecek bir şey, her maçtan önce mutlaka annemi, babası ararım ve onların duasını alırım. Bu benim için çok önemli. Anne ve babamla zaten çok yakın arkadaş gibiyiz.

▼Aileden açılmışken, biraz onlardan söz edelim.

▲Üç kardeşiz, iki ablam var. Babam Konak Belediyesi'nde memurdu, annem ise ev hanımı. Orta gelir düzeyinde bir ailenin çocuğuydum yani. Futbolcu olunca tabii her şey değişmeye başladı. İlk işim anneme ev almak oldu. Zaten benim için birinci planda ailem var. Ben nasıl olsa kazanırım. Babama da bir otomobil aldım. Aslında bunları yapınca hiçbir şey kaybetmiyorsunuz. Siz onlara verince Allah da size veriyor. Şimdi kendim de her şeye sahibim.

Okul birincisiydim

▼16 yaşında A takımında oynamaya başlayınca eğitimi nereye kadar sürdürebildin?

▲Bu işin çok enteresan bir yönü var. İlk ve ortaokulda okul birincisiydim. Not ortalamam 5'ti. Matematikten 90 alsam ağlardım. Kürsüye çıkıp şiir okuyan, her soruya parmak kaldıran tiplerdendim yani. Ama bir yandan da futbolum sürekli ilerliyordu. Hatta ortaokulda bir okuldan diğerine transfer edildim. Lise takımında bir maçta 13 gol attım. O dönemde serbest oynuyordum. Her şey pozitif geliyordu. Lise başladığında okula gidemiyordum. Milli Takım kampı nedeniyle bir senede 25 gün okula gittim. Okul yönetimi ailemi çağırıp "Ya futbolu ya okulu tercih etsin" demiş ama ben kafama ikisini bir arada yürütmeyi koymuştum. Artık hangi kampa gitsem yanımda ders kitaplarını da götürüyordum. Mesela Fransa'ya gidiyoruz, benim elimde tarih kitabı... Liseyi de 4 not ortalamasıyla bitirdim. Öğretmenlerim "Sen soruları başkasından mı alıyorsun?" diye soruyordu. Hiç kimse Milli Takım kampına gidip de ders çalıştığına inanmıyordu. Hayatımın her döneminde çalışmayı çok seven bir insan oldum. Çok hırslıyım. Sahanın içinde de böyle. Rakibimin beni geçmesini kendime yediremiyorum. Ama hiçbir zaman futbol kurallarının dışına çıkmam. Zaten bir defans oyuncusu olarak kart ortalamam oldukça düşük.

▼Bu kadar başarılı bir öğrenci olarak üniversiteye devam etmek konusunda ne düşünüyorsun?

▲Üniversiteyi de kazandım. Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu'ndaydım ama devam edemediğim için kaydım silindi. Ancak mutlaka Ege Üniversitesi'ne yeniden başvurup BESYO'yu

16 yaşında Süper Lig'deki ilk maçımı Trabzonspor'a karşı oynadım. Servet ağabeyle yan yana görev yapmıştım. Bushi'yi tutuyordum ve 4-1 kazandık. Çok iyi konsantre olmuştum. Zaten konsantre olduğum zaman her şeyi yapabiliyorum.

İlk ve ortaokulda okul birincisiydim. Not ortalamam 5'ti. Matematikten 90 alsam ağlardım. Kürsüye çıkıp şiir okuyan, her soruya parmak kaldıran tiplerdendim yani. Lisede bir senede 25 gün okula gittim. Ama kamplarda bile ders çalışırdım. Liseyi de 4 ortalamayla bitirdim.

PSV ve Ajax istemiş ama Göztepe vermemişti. 17 yaşında Trabzonspor'a gidecekken çapraz bağım koptu. Sonra yine çıkış yakaladım. Bu defa da Kocaelispor'da yine çapraz bağım koptu. Yoksa 101 defa milli olmuş bir oyuncunun daha çabuk ön plana çıkması gerekirdi.

Süper Lig ustaların yeri. Pozisyon almanız çok önemli. Aslında stoperim ama ilk kez bu sezon sağ bek oynuyorum. Bu nedenle sürekli Toledo'yu gözlüyorum. O solda ne yapıyorsa ben de sağda aynısını yapmaya çalışıyorum. Oynaya oynaya belirli bir seviyeye geldim.

▲İnanılmaz derecede mutluyum. Bu kadarını tahmin bile etmemiştim. Hem takım hem de ben çok iyi gittik. Sakat olmadığım maçların hepsinde 90 dakika oynadım. Sağ bek olmama rağmen üç gol atıp üç asist yaptım.

▼Uzun yıllar 1.Lig'de oynamış bir oyuncu olarak Süper Lig'le aradaki farklardan söz eder misin?

▲Dağlar kadar fark var. 1. Lig'de bir oyun şablonu yok. Herkes topun bulunduğu bölgede ve goller genellikle karambolden geliyor. Süper Lig ise ustaların yeri. Pozisyon almanız çok önemli. Ben hep tecrübeli oyuncuların ne yaptığına bakıyorum. Aslında stoperim ama ilk kez bu sezon sağ bek oynuyorum. Bu nedenle sürekli Toledo'yu gözlüyorum. Gerçekten de iyi bir gözlemci olduğumu düşünüyorum. Toledo sol bekte ne yapıyorsa ben de sağ bekte aynısını yapmaya çalışıyorum. Oynaya oynaya sağ bekte de belirli bir seviyeye geldim.

▼Başlangıçta hangi oyuncuları örnek almıştın?

▲Stoper oynadığım için Türkiye'de Alpay'ı beğeniyordum. Zaten beni ona benzetiyorlar. Avrupa'da da Cannavaro'yu ve Rio Ferdinand'ı beğeniyordum. Sürekli onları izliyorum. Çünkü antrenörünüz size belli bir yere kadar anlatır ama kendinizi geliştirmek için iyi oyuncuları gözlemlemeniz gerekir. Üstelik sizin de bir şeyler katmanız lazım. Yoksa ancak taklitçi olursunuz.

Hedefim A Milli Takım

▼En son U20 takımında oynadın ama sonrasında U21'i kaçırdın. Şimdi önünde A Milli Takım hedefi var herhalde. Sonuçta artık Süper Lig'in iyi takımlarından birinde banko forma giyen bir oyuncusun.

▲Çapraz bağlarımın koptuğu dönemde Milli Takımlardan uzak kaldım. Ama en azından son Romanya maçında A2 Takımına alınmayı bekliyordum. Hedefim Kayserispor'da kendimi çok iyi şekilde gösterip A Milli Takım'da yer alabilmek.

▼Ciddi sakatlıklar yaşadın. Bu sezon da bir süre futboldan uzak kaldın. Sakatlık sürecinde futbolcu neler yaşıyor?

▲Futbol gerçekten çok nankör bir meslek.

Oyuncunun hayatı iyi ve kötü olduğu zamanlar diye ikiye ayrılıyor. Kötü olduğunuz zaman arayanınız bile çok az. Daha önce 100 kişi arıyorsa bu sayı 10'a düşüyor. İyiyken ise herkes yanınızda. Sakat olduğum dönemde bunu çok iyi anladım. Tabii ki bunları Kayserispor için söylemiyorum. Kulübüm maddi ve manevi her zaman arkamdaydı. Bir kere Kayserispor'da herkes çok mutlu. Birçok oyuncu bu takıma gelmek istiyor. Maddi sorun yok. Süleyman Hurma gibi futbolu bilen ve oyuncunun halinden anlayan bir menajerimiz var. Süleyman Hurma burası için çok büyük bir kazanç yani.

▼Bazı takımlar öyle bir futbol anlayışını benimser ki, oyuncu da

bundan keyif alır. Kayserispor da bu tip futbol oynayan takımlardan biri gibi geliyor bana.

▲Burada çok iyi oyuncularla birlikte oynuyorum ve kendimi gösterme ihtimalim çok yüksek. Mehmet Topuz önümde oynuyor. İstedğim gibi çıkabiliyorum. Topu ona verip öne çıktığımda bana geleceğini biliyorum. Bir de verip alamamak var ki, en kötüsü de bu. Çok etkili oyunculara sahibiz, ağırlıklı olarak hücum oynuyoruz ve top genellikle bizde olduğu için oynadığımız futboldan da keyif alıyoruz.

▼Tolunay Kafkas birkaç yıl öncesine kadar oyuncuydu. Futbolu yeni bırakmış bir teknik adamla çalışmak oyuncuya nasıl yansıyor?

▲Bence artık işi bu tip teknik adamlara bırakmak lazım. Çünkü futbolcunun halinden çok iyi anlıyorlar. Tolunay Hoca kişisel olarak da çok hırslı ve bize de bunu aşıyor. Maça çıkarken öyle bir konuşuyor ki, siz de o konuşmanın etkisiyle daha da hırslanıyorsunuz. Bir de antrenörlükten öte çok iyi bir insan. Dertlerimizi dinliyor ve çözüm arıyor. Dışarıdan bakınca sert ve soğuk görünebilir ama melek gibi bir insan. Benimle ilişkisi de baba-oğul gibi.

▼Galiba teknik direktörünü sevmek sahaya da pozitif yansıyor.

▲Kesinlikle yansıyor. Elbette teknik direktörü sevmiyorsunuz diye takımı ve dolayısıyla ekmek paranızı sabote etmezsiniz ama kenarda sevdiğiniz, arkanızda olan bir teknik direktör varsa ekstra bir güç ortaya koyarsınız. Düşünsenize, kaybettiğimiz maçlardan sonra bile Tolunay Hoca hata yapan oyuncuyu ön plana çıkarmadı. Her seferinde sorumluluğun tamamını üzerine aldı.

Futbolcu, arkasında duran antrenörü sever

▼Bu önemli bir şey. Özellikle yabancı teknik direktörlerin oyuncularını isim isim suçladıklarını görebiliyoruz. Bu biçimde hedef gösterilmek rahatsız edici olsa gerek.

▲Oyuncu kendine yakın duran, koruyan ve sahip çıkan teknik direktörü sever. Zaten herkes yaptığı hatayı bilir. Teknik direktör de maçtan sonra soyunma odasında bu hata üzerine konuşur. Ama orası yatak odası gibi olmalı ve konuşulanlar dışarı çıkmamalı.

▼İzmir’de ve İstanbul’a çok yakın Kocaeli’de oynadın. Bu açıdan bakıldığında Kayseri’deki yaşam hakkında neler söyleyebilirsin?

▲Tabii ki bazen sıkıntı yaşıyorum. Çünkü gidebildiğimiz sadece birkaç yer var. Ben sosyal yaşama alışmış birisiyim. İzmir’de ve İstanbul’da arkadaşlarımızla alışveriş merkezlerine, kafelere gidebiliyorduk. Kayseri’de bu imkânlar çok kısıtlı. Ama bunun bir avantajı da var.

Kayseri ve Sivas gibi şehirlerde sadece futbolu düşünüyorsunuz. Bu takımların yaptığı çıkış ortada. Bir de İzmir takımlarının haline bakıyorsunuz ve aradaki farkı görüyorsunuz.

▼Türkiye’nin en modern stadı Kayseri’de yükseliyor. Şehrin de bakınca, “Bir gün Anadolu’dan bir şampiyon çıkacaksa bu takım Kayserispor olabilir” diye düşünüyor insan. Sen de böyle düşünüyor musun?

▲Bu sezon başında konuştuğumuzda hep şunu söyledik, “Önümüzdeki sezon en büyük favori Kayserispor. Çünkü oturmuş bir kadromuz var. Bu kadro korunacak ve nokta takviyelerle önümüzdeki sezon şampiyonluğa oynayacağız. Bu sezon Türkiye Kupası’nı alarak başlangıç yapmak istiyoruz.”

▼Bir yandan da Kayserisporlu oyunculara çok fazla talep var. Oyuncu bir tercih yapmak zorunda. Ya İstanbul’un büyük takımlarından birine gidecek ya da Anadolu’dan bir takımı

Tolunay Hoca kişisel olarak da çok hırslı ve bize de bunu aşıyor. Bir de antrenörlükten öte çok iyi bir insan. Dertlerimizi dinliyor ve çözüm arıyor. Dışarıdan bakınca sert ve soğuk görünebilir ama melek gibi bir insan. Benimle ilişkisi de baba-oğul gibi.

Önümüzdeki sezon en büyük favori Kayserispor. Çünkü oturmuş bir kadromuz var. Bu kadro korunacak ve nokta takviyelerle önümüzdeki sezon şampiyonluğa oynayacağız. Bu sezon Türkiye Kupası’nı alarak başlangıç yapmak istiyoruz.

şampiyon yapmak hayaliyle Kayserispor’da kalacak. Sen bu konuda ne düşünüyorsun?

▲Her futbolcunun hedefleri var elbette. Ama şunu açıkça söyleyeyim, Kayserispor’un maddi imkânları Fenerbahçe, Galatasaray veya Beşiktaş’tan daha geride değil. Tamam, kalmak istemeyen gidebilir. Kimseyi zorla tutmuyorlar. Ama kalmak isteyen oyuncu da gönül rahatlığıyla kalır. O kadar çok oyuncu Kayserispor’a gelmek istiyor ki, herkesin bir alternatifi var.

Avrupa’da oynayacak gücüm var

▼Anladığım kadarıyla senin için ilk etapta Kayserispor’da başarılı olmak geliyor. Peki, sonrası için nasıl planlar yapıyorsun?

▲Bu sezonu iyi geçirdiğime inanıyorum. Kalan maçlarda en iyi performans gösterip Türkiye’de gündemde olan bir oyuncu olmak istiyorum. İlk hedefim A Milli Takım’la Euro 2008 finallerine gidebilmek. Üç büyükler tabii ki herkes için bir hedeftir ama ben Avrupa’da oynamayı çok istiyorum ve kendimde bu gücü görüyorum. Avrupa’da artık güce dayalı futbol çok ön planda ve ben de gücüyle oynayan bir oyuncuyum. Biraz daha tecrübe kazanarak Avrupa’da oynayabilirim. Tabii en önemlisi A Milli Takım’ın banko oyuncusu olarak kendini gösterebilmek.

▼Futbolun dışındaki hayatında nelerle uğraşıyorsun?

▲En yakın arkadaşım Mehmet Eren. Aynı evi paylaşıyoruz. Birlikte DVD izliyoruz, zaman zaman kitap okuyoruz. Kitap tercihlerim kişisel gelişim üzerine. Hayata sadece futbol açısından bakmıyorum. Beni gelecekte de başarılı yapacak şeyler okumaya çalışıyorum. ■

Bir yanda olimpizm diğer yanda faşizm

Caner Eler

Luigi Bigiarelli adlı İtalyan hafif piyade erinin liderliğini yaptığı 9 kişilik bir sporcu grubu, 9 Ocak 1900 tarihinde Roma'nın Prati mahallesinde bir araya geldiler. Piazza Della Liberta'da (Özgürlük Meydanı) yapılan toplantıda Società Podistica Lazio (Lazio Atletizm Kulübü) ismiyle bir kulüp kuran dokuz arkadaş (ikisi Bigiarelli kardeşler), bugünkü Lazio spor kulübünün temellerini atmış oldular. Kulübün renkleri olan gök mavisi-beyazı seçerken de, birçok spor branşını temsil etmeyi düşündüklerinden, 4 yıl önce ilk kez düzenlenen modern olimpiyatlara ithafen, Yunan bayrağından esinlendiler. Günümüzde 36 branşı içinde barındıran, dev bir spor kulübü haline gelmesinin temeli de burada yatıyor. Kulübün ambleminde yer alan ve simgesi haline gelen Kartal ikonu da Bigiarelli tarafından belirlendi. Roma İmparatorluğu döneminde orduya L'Aquila (Kartal) denir ve Roma lejyonları savaşa giderken kartal sembolünü üstlerinde taşırlardı. 1901 yılına gelindiğinde dünyadaki yeni akıma uyup Lazio, futbol şubesini de hayata geçirdi. Bu Roma'da doğan ilk, İtalya'daki ise altıncı futbol kulübü manasına da gelmekteydi. Takım ilk resmi maçına 1902 yılında çıkarken, 1912'den

itibaren de yeni yeni kurulan İtalya Şampiyonaları'na katılmaya başladı. Sonunda da 1929'da ilk kez düzenlenen Serie A'ya katılan, kurucu ekiplerden biri oldu. Bu dönemde yerleşik bir stadi olmadığı için kulübü devamlı izlemeye gelen tribün grupları oluşmasa da, geniş kitlelere seslenmeye başlamışlardı. 1927'de ise iktidardaki Ulusal Faşist Partisi, kuzeyin güçlü takımlarına karşı, başkent Roma'nın kulüplerini bir çatı altında toplamaya çalışıyordu. Buna tek direnen, çoktan organizasyonunu kurup, arkasına önemli bir taraftar desteğini de alan Società Sportiva Lazio yani SS Lazio oldu. Ordunun hatırı sayılır generallerinden Giorgio Vaccaro (1965'de başkan da oldu), Lazio'ya arka çıktı ve yönetimi ikna etti. Faşist rejimin çatı olarak Roma'da belirleyip kurdıkları kulüp ise AS Roma olmuştu. 1937'de Roma Olimpiyat Stadı'nın açılmasıyla, kulüp tribün kültürü ile tanışmaya başlıyordu. Bu yıllarda ekibin ilk yıldızı, gol kralı Silvio Piola tribünleri dolduruyordu. Mussolini ve Lazio arasındaki ilişki de bu dönemde pekişiyordu. Kulübün temel taraftarı üzerinde Mussolini önemli bir etki yaratmıştı. Lazio, 1958'de İtalya Kupası'nı kazanmasına

rağmen uzun yıllar sonra ilk defa 1961'de küme düşüyor; ancak ertesi sene tekrar Serie A'ya dönüyordu. 60'ların sonunda, 68 hareketinin de etkisiyle tribünlerde irili ufaklı gruplar ortaya çıkıyordu. Artık "Laziali " yani Lazio taraftarı olarak çağrılıyorlardı. Stadio Olimpico'nun Curva Sud (Güney kale arkası) tarafında, ilk zamanlar kendi başlarına, güçleri yettiğince takımlarını desteklemeye çalışan bu gruplar, 1971 senesinde SS Lazio'nun gerçek anlamda organize olan ilk taraftar grubu, The Commandos Monteverde Lazio'nun öyküsünü başlattılar. Roma'nın daha çok Monteverde bölgesinden gelen bu topluluk, 1974 senesinde SS Lazio'nun Tommaso Maestrelli idaresinde Chinaglia, Re Cecconi ve Giuseppe Wilson gibi futbolcularla İtalya şampiyonu olmasından sonra adlarına 74'ü de ekleyerek CML 74 olarak tribündeki varlıklarını devam ettirdiler. Takvimler 1976 yılını gösterirken ise Curva Sud'da yer alan gruplar G.A.B.A. adı altında birleşmeye karar verdiler ve bundan bir sene sonra da Eagles Supporters adını alıp, alamet-i farikaları

Futbol, ilk keşfedildiği yıllardan bu yana büyülu yapısıyla milyonları hatta milyarları peşinden sürüklemeyi başardı. Dolayısıyla aynı aksiyonu gerçekleştirebilmek isteyen birçok iktidar sahibi ve güç odağıyla da yolu kesişti. Şili'de diktatör Pinochet, ünlü Colo Colo takımını desteklerken, Real Madrid hep Franco'nun takımı olarak bilindi. 1978 Dünya Kupası Arjantin'in askeri cuntasıyla hatırlanırken, İtalya'da Lazio tribün kültürü hep Mussolini ve faşizm ile tasvir edildi. Lakin Lazio hep faşist ve ırkçı taraftarların takımımıdır gerçekten de? Sanırım bu sorunun cevabı Lazio kulübünün, geçtiğimiz yüzyılın başına değin uzanan hikâyesinde gizli.

Erica Berardi

(27 yaşında bir Lazio taraftarı)

Lazio tribününü gökte gördüm

►Nasıl Lazio taraftarı oldunuz?

Takım tutmamama rağmen, küçükken hep "Anti Romanista" (Roma karşıtı) oldum, çünkü ilkokulda etrafımdaki herkes Roma taraftarıydı ve çok fanatiklerdi. Ben de Lazio'ya sempati duyuyordum. Romanılar hep şehrin takımı olmakla övünürler, ancak aslında şehre futbolu ilk getiren Lazio'dur. İlk kez bir Nisan ayında, 15 yaşında stada gittiğimde tam manasıyla Laziolu oldum. Curva Nord'a indiğimde tüm tribün gök mavisiydi. Kafamı kaldırıp gökyüzüne baktığımda, beyaz ve gök mavisi renkleriyle Lazio tribününü adeta orada gördüm, Lazio benim tutkum olmuştu.

►Lazio tarihinden en sevdiğin isimler?

Chinaglia, Signori ve tabii ki Alessandro Nesta..

►Kulübün son durumu hakkında neler düşünüyorsunuz?

Pek iç açıcı değil. Takımın çıkarını düşünmek yerine, kendini düşünen, televizyonlarda görülme meraklısı bir başkanımız (Claudio Lotito) var. Daha çok kafa yorup, nasıl daha iyi bir takım kuracağını düşünse memnun olacağız. Biz zaten futbolculara değil, kulübe, yönetime kızgınız. Eskiye özlüyoruz...

olan 56 metrelik devasa pankartları ile nam salmaya başladılar. 1978 de ise "Viking" adı ile başka bir grup Curva Sud'da boy göstermeye başlamıştı artık. O döneme göre oldukça sert olan bu oluşumun üyeleri, Viking başlığı ile dolaşıp, pankart ve flamalarında savaş baltaları sembolleri kullanmaktaydılar. 28 Ekim 1979'da AS Roma'nın ev sahipliği yaptığı SS Lazio maçı sırasında, 17 yaşındaki bir taraftarın attığı "acil yardım fişegi", Curva Nord'da bulunan 33 yaşındaki aile babası Vincenzo Paparelli'nin ölümüne neden oluyordu. Aynı yıl, Eagles Supporters, diğer irili ufaklı gruplara da öncülük ederek Curva Nord'a geçmeye karar vermişti. Fakat sadece Viking'ler Curva Sud'da kadı. Daha sonra onlar aynı yolu izlediler. 80'li yıllar, Lazio için ne kadar çalkantılı geçse de taraftarlar kulüplerine daha da bağlandı. Takımlarına olan tutkuları, bağlılıkları ve yaptıkları kendilerine özgü pankartlar, koreografiler ile diğer tribünleri kendilerine hayran bırakıyor, onlar tarafından taklit ediliyorlardı. Fakat Lazio, ayrı ayrı ligden düşürülme, puan silinme (9) cezalarıyla karşılaştığı, 1980 ve 1986'daki şike ve bahis skandalları nedeniyle tarihinin en karanlık günlerini yaşıyordu. Taraftarların ise tüm bunlara rağmen takıma verdiği destek gipta edilecek cinstendi

1987 yılında Podova'ya karşı oynanan maçla birlikte Eagles Supporters grubu artık SS Lazio'yu Curva Nord'da tek başına destekleyen grup değildi. Davulu kullanmayı bırakıp İngilizler gibi tezahüratla takımı desteklemek isteyen Iriducibili (Boyun eğmeyen) grubu ortaya çıkmıştı. Eagles Supporters, tribün kültürü olarak, daha eski alışkanlıklara tutunup geleneksel olurken, Iriducibili tam tersine Curva Nord'a yeni bir tarz getirmek niyetindeydi. 1992'de bu rekabeti kaybeden Eagles grubu, tarihin tozlu raflarında yerini aldı. 1992'nin diğer bir önemi de ünlü işadamı Sergio Cagnotti'nin başkanlığa gelişi ve kulübü karanlık günlerinden çekip, Avrupa arenasına doğru yükseltmesiydi. Ülke çapında gitmedik deplasman bırakmayan Iriducibili grubu, takımlarını Avrupa'da da yalnız bırakmıyor ve Inter, Verona, Real Madrid, Chelsea ve PSG taraftarları ile dostluklar ediniyordu. Iriducibili grubu o kadar meşhur olmuştu ki, Coca Cola şirketi onların yaptığı koreografileri Avrupa Şampiyonası için gösterime sunduğu reklam filminde kullanıyordu. Bu dönemde Cagnotti'nin büyük paralara aldığı Veron, Crespo, Vieri gibi yıldızlarla birlikte müthiş takımlar kurulmuş, 99'da Kupa Galipleri Kupası, 2000'de Lig Şampiyonluğu kazanılmıştı. Karanlık yıllarda dahi takımın peşini

bırakmayan gruplar, takımlarına gösterdikleri bağlılık ve yaptıkları şovlarla alkışlansa da verdikleri mesajlar farklı tepkiler görmekteydi. Çünkü faşizm ve ırkçılık en temel söylemleri haline gelmişti. Bu bağlamda Mussolini ve Nazizme yakın fikirleri savunuyorlardı. O kadar azıtmışlardı ki, işi tribünlerde Sırp savaş suçlusu Arkan'ın posterlerini asmaya ve Roma'nın Musevi taraftarlarına karşı "Auschwitz ülkeniz, fırınlar eviniz" tarzında pankartlar açmaya kadar götürdüler. Lazio'da siyahi oyuncu görmeyi istemiyorlar, bunu dahi protesto ediyorlardı. Buna rağmen, Somali kökenli siyahi İtalyan futbolcu Liverani, Lazio forması giyebilmişti. Neyse ki şimdilerde birkaç siyahi oyuncu kadroda yer alabiliyor. Laziolu taraftarlar için için kahraman futbolcu ise 90'larda Giuseppe Signori ile beraber forma giymiş olan Paulo Di Canio'ydu. Tribünlerden geldiği bilinen, gol sevinci sırasında Iriducibili'ye doğru neo nazi selamları veren, tam tersi sol görüşteki Roma tribünlerini iğneleyici hareketler yapan ve koluna Duce dövmesi yapacağını kadar Mussolini sevdalısı bu adamı doğal olarak çok sevdiler. Ama bu onları yine sevimli kılmaktan uzaktı. 2002-2003 sezonunda Iriducibili, Curva Nord'da 15. senelerini doldurmaları şerefine, SS Lazio

yönetimi tarafından 12 numaralı forma ile ödüllendirildi. Bu forma ömür boyu emekli edilip, Curva Nord'un sembolü ve bayrağı olacaktı artık. İşte o yıllarda Cagnotti'nin iflas etmesi ve kulübün büyük borç batağı içinde kalması Nedved, Nesta gibi isimlerin satılmasıyla sonuçlandı. Bu dönemde 2004 İtalya Kupası zaferi geldi, ancak hem yaşanan maddi sıkıntılarla kulübün el değiştirmesi hem de yine Calciopoli skandalında bir kez daha şike nedeniyle kulübün ceza alması, havayı iyice bozdu. Geçtiğimiz sene içerisinde, Gabriele Sandri adlı bir Lazio taraftarının, polis tarafından yanlışlıkla vurularak öldürülmesi de büyük fırtınalar kopardı. Fakat en son Başkent derbisinde Roma kaptanı Francesco Totti, yanında Roma tribününden bir lider ve elinde çiçeklerle, Curva Nord'un önüne geldi. Iriducibili'den liderlerle beraber Gabriele Sandri resminin önünde kolkola selam durdular. Bu uzun zamandır iki grup arasındaki en sıcak görüntüyü. Koyu Lazio taraftarı Erica Berardi ile konuştuğumda, Biancocelesti (Beyaz-Gök Mavililer) taraftarlarının günümüzde kulübün kurulduğu Piazza Della Libertà'da toplanıp, 9 kurucu heykelinin önünden stada doğru yollandıklarını öğrendim. Anlattığına göre, artık İtalya'da taraftar sayısının yüzde 4'ünü oluşturan Lazialiler, genelde şehrin çevresinde bulunan banliyölerde yaşıyorlar. Lazio taraftarlarına göre, Roma taraftarları daha sonradan şehre göç edip, asıl şehirli olan kendilerinden kenti çalmış olan köylü göçmenler. Sahip oldukları radyo istasyonu ile üyelerini yönlendiren Iriducibili ise en nüfuz sahibi grup olmayı sürdürüyor. Maç öncesi liderleri sahaya inip, yöneticilerle konuşup, maç koreografisini anlatacak kadar saygı görüyor. Politik görüşleri ne olursa olsun, verdikleri destek çok değerli olduğu için kulüp erkânı tarafından kollanıyorlar. Artık kendi giyim firmalarını yaratacak kadar da marka durumundalar. Belki tüm bu SS takısı, Iriducibili'nin söyledikleri, yaptıkları, Roma ve Livorno ile olan rekabetler kulübü faşizm ile aynı koltuğa oturtsa da, aslında kulübün temellerinin dayandığı Olimpiyat ruhunu yansıtan taraftar kesimi de mevcut. Ancak tribün desteği olarak Iriducibili temel grup. Çünkü onlara göre Iriducibili düşüncenin aksiyona dönüştüğü an... ■

Kosova

Kosova özerk yönetiminin mücadelesi, dünyanın son bağımsız devletinin ilanıyla sonuçlandı. Sırp tarafından bir zamanlar yasaklanan, dayak hatta ölüm sebebi olan futbol, yeni bağımsız devlet için bambaşka anlamlar taşıyor. Fenerbahçeli eski futbolcu Fadıl Vokri başkanlığındaki Kosova Futbol Federasyonu, bağımsızlığın ardından ilk resmi milli maç için kolları sıvadı bile. Daha önce oluşturulan ve resmi olmasa da maçlar yapan Edmond Rugova yönetimindeki Kosova Milli Takımı, başka ülkelerin formasını giyen yıldız oyuncularını geri çağırıyor.

Kıvanç **Koçak**

Sırbistan'daki Kosova özerk yönetiminin girdiği bağımsızlık yolu, dünyanın son bağımsız devletinin ilanıyla noktalandı. Kosova Başbakanı eski UÇK (Kosova Kurtuluş Ordusu) gerillası Haşim Taçi'nin hükümeti 17 Şubat'ta bağımsızlıklarını ilan ettiğinde binlerce Kosovalı "tarihe tanıklık" etmenin nasıl bir duygu olduğunu iliklerine kadar hissetti. En az kendileri kadar orada olmayı hak eden kayıplarını, ölümlerini, gözyaşlarını asla unutmadan, nihayet bağımsız olmanın coşkusunu haftalarca yaşadı. Artık Kosova'nın da bir bayrağı, Kosovalıların da resmi komşuları var. Hâlâ resmi olarak bir milli marşları olmasa da bir milli takımları zaten vardı!

Bir milli takım yaratmak

1946'da kurulan Kosova Futbol Federasyonu'nun 2006 yazında milli takım oluşturma kararı alması üzerine milli takım teknik direktörlüğüne getirilen Edmond Rugova, Kosovalı bir Arnavut. Eski futbolcu Rugova; Agim Cana, Fenerbahçe'de de oynayan Fadıl Vokri, Fadıl Muriqi gibi futbolcularla birlikte KF Priştina takımının yıldız isimlerinden birisiydi. Uzun zaman Amerika'da yaşayan, Cosmos ve Kansas City'de oynayan Rugova, milli takımın oluşturulması çalışmaları üzerine Kosova'ya dönmekte tereddüt etmedi. Ancak en temel derdi, bağımsız bir devlet olmadığı için FIFA ya da UEFA nezdinde temsil edilemeyen Kosova'nın ancak dostluk maçları yapabilmesiydi. Resmi olmayan ilk maçını 1993'te

Arnavutluk'a karşı oynayan Kosova Milli Takımı, bağımsız bir ülkesi olmasa da resmi bir milli takım olarak sahaya ilk kez Ankara'da çıktı. 15 Haziran 2007'de Suudi Arabistan'a karşı oynanan maçı 1-0 kazandılar. Şimdilik oynadıkları son maç da o zaten. Kosova'da futbolun seyrinin geçmişine dair ise ferah ferah konuşmak ne yazık ki pek mümkün değil.

Yasaklar, ölümler

Yugoslav Birinci Ligi takımlarından olan FC Priştina'nın 1989'da Proleter Zrenjanin (şimdilerdeki adıyla Banat Zrenjanin) ile yaptığı bir maçın sonunda çıkan karışıklıkta sahaya dalan Sırp polisi, 30 bin taraftarın önünde Kosovalı futbolcuları dövmeye

başladı. Sıradan bir arbededen söz etmiyoruz. En basitinden Priştina kaptanı Gani Llapashtica'nın bacağına kırıldığı bir dayak söz konusu! Aynı maçta birçok Kosovalı taraftar da gözaltına alındı, kötü muameleye maruz kaldı. Bu maçın/olayın bir dönüm noktası olduğu az çok belliydi aslında. Zira hemen ardından önce Priştina'nın iç saha maçlarına, daha sonra ülkedeki hemen hemen tüm statlara Kosovalı taraftarlar, üstelik sadece onlar değil, Kosovalı sporcular da alınmamaya başlandı. Kuşkusuz işin arka planında bir direniş simgesi olmak motivasyonu daha baskındır ama Kosovalıların futbol sevgisi, işi Sırpların ulaşamayacağı yerlere taşımaya götürdü. Kosovalı gazeteci Driton Latifi'ye bırakalım sözü: "El altından malzemeleri temin eden Kosovalı futbolcular, Kosova Ligi'ni organize ettiler. Tutuklamalara, dayaklara, mahkeme kararlarına, Sırp polisinin maçları durdurmasına artık alışmışlardı. Birçok maç durduruldu, çok azında 90 dakikanın sonunda kazanmanın mutluluğu yaşanabildi. Maç takvimi ve

oynanacak yerler son ana kadar gizli tutuluyordu. O kadar ki, bazen biz gazeteciler bile maçları kaçıırıyorduk. Sadece Sırp tarafından oluşan takımların maçlarını yalnızca oyuncuların birkaç arkadaşı seyrederken, gizli yerlerde yapılan karşılaşmaları taşların, ağaçların üstünden, maçı izleyebilecekleri herhangi bir yerden seyreden 10 bin kişiye yakın izleyici görmek mümkündü." Sadece yasaklamalar değil, ölümler de Kosova futbol tarihinde duruyor. Prizren'deki şehir stadına adı verilen Perparim Taçi gibi birçok futbolcu, yüzlerce Kosovalı sporcu, Sırp paramiliter güçlerin elinde hayatlarını kaybetti ya da kendilerinden bir daha haber alınamadı.

Kosova doğumlular milli takıma

Lafı uzatmayalım, Kosovalılar futbol oynadıkları için "terörist" ilan edildikleri bir noktadan buraya geldiler. Bağımsızlığın ilanından sonra artık Rugova'nın uluslararası turnuvalarda kendini gösterebilecek bir takımı söz konusu olacak. Lorik Cana (Marsilya), Besnik Hasi (Cercle Brugge), Besart Berisha (Burnley), Mehmet Dragusha (Elversberg) gibi Arnavutluk Milli Takımı'nda, Valon Behrami (Lazio) gibi İsviçre Milli Takımı'nda, Shefki

Kuqi (Fulham) gibi Finlandiya Milli Takımı'nda oynayan Kosova doğumlu futbolcular kabul etmeleri halinde -FIFA'nın da oluruyla- Kosova milli formasını giyebilecek. Rugova, meselenin "milliyetçilik meselesi değil Kosovalı olmak meselesi" olduğunun altını kalın kalın çiziyor. Nitekim yine eski bir Fenerbahçeli olan Nikola Lazetic (Torino) ve Jovan Tanasijević (Dinamo Moskova) de Sırp olmalarına rağmen, onlar kabul etmese de milli takıma davet etti. Başkanlığını eski Fenerbahçeli Fadıl Vokri'nin yaptığı Kosova Futbol Federasyonu, FIFA nezdinde ülkenin resmi müsabakalara kabulü ve Kosovalı futbolcuların transferlerde yaşayacakları sorunların giderilmesi için girişimlere başlamış durumda. Yakın zamanda bir sonuç almayı umuyorlar. Kosova Milli Takımı bağımsız olduktan sonra ilk maçını Türkiye'yle yapar mı şimdilik belli değil. Kosovalılar, bayrağın kabul edilmesiyle birlikte şimdiye kadar giydikleri kırmızı-siyah formayı bırakacaklar mı onu da göreceğiz. Fakat şurası kesin ki, attıkları her golde, kazandıkları her maçta hayatlarını kaybeden sporculara, kardeşlerine, akrabalarına, arkadaşlarına da bir selam göndermiş olacaklar... ■

Fadıl Vokri'nin bir ricası var...

"İlk maçımızı Türkiye ile oynayalım"

Kosova Futbol Federasyonu Başkanı Fadıl Vokri, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Hasan Doğan'ı makamında ziyaret etti. Kosova Futbol Federasyonu kurulduktan sonra ilk resmi ziyaretini Türkiye'ye yapan Vokri'nin kabulü sırasında TFF Başkanvekilleri Lutfi Arıboğan ve Mahmut Özgener ile A Milli Takım Antrenörü Oğuz Çetin de hazır bulundu. Sıcak ve samimi bir hava içerisinde geçen görüşmede karşılıklı fikir alışverişinde bulunuldu. Kosova Futbol Federasyonu Başkanı Fadıl Vokri, Federasyonlarının tanınmasından sonraki süreçte ilk milli maçlarını dost ülke Türkiye ile oynamak istediklerini belirtti. Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Hasan Doğan, bu öneriden büyük memnunluk duyduğunu belirterek, her konuda ve her yaş grubunda Kosova Milli Takımı'na destek olacaklarını ifade etti. Görüşme sonrasında Kosova Futbol Federasyonu Başkanı Fadıl Vokri, TFF Başkanı Hasan Doğan'a Kosova Futbol Federasyonu'nun plaket ve flamasını, Başkanvekili Lutfi Arıboğan ve A Milli Takım Antrenörü Oğuz Çetin'e ise birer şilt hediye etti.

Profesyonel hayatım 16 yaşında şehrimin takımı Balıkesirspor'da başladı. İlk sezonumuzda 2. Lig'e çıkma şansını son maçta kaçırdık, ertesi sezon da küme düştük. Bu iki talihsiz olayın ardından geldiğim OFTAŞ Spor'da 7 sezonda 3 şampiyonluk gördüm.

Başlangıçta orta sahanın solunda ve forvet arkasında oynuyordum. Ankara'ya geldikten sonra da iki sezon aynı bölgede oynadım. Ama stoper eksikimiz olduğu bir dönemde antrenörümüz fiziğimden dolayı beni stopere çekti. O gün bu gündür stoper oynuyorum.

Hep "iyi futbolcu, yıldız futbolcu olmak nedir?" diye düşünmüşümdür. Göze hoş gelen hareketler yapıp maçın 5-10 dakikasında ortaya çıkmak mı, yoksa performansını ligin tamamına yaymak mı? Ben ve arkadaşlarım için ikinci seçenek geçerli.

Osman Hoca ile çıkacağımız ilk maçtan önce arkadaşlar otobüste şarkılar söylüyordu. Hocamız bana "Bu takımın durumu ne böyle?" diye sordu. "Hocam bizi stresli görürsen kork" cevabını verdim. Ne kadar rahatsız o kadar başarılı oluyoruz.

1. Lig'de uzaktan hiç gol yemedik. Bu sezon uzaktan yediğimiz gollerle kaybettığımız maçlar oldu. Yani Süper Lig'de yapılan hatayı daha az affediyorlar. Burada skoru her an değiştirebilecek çok kaliteli oyuncular var.

Türk futbolu gerçekten de stoper sıkıntısı yaşıyor. Neredeyse her takımda en az bir yabancı stoper var. OFTAŞ Spor'da Giray'la yan yana oynuyoruz ve ligin en az gol yiyen takımları arasındayız. Bu, diğer takımlar için bir örnek olabilir.

Bir istikrar

Nihat Özten

▼OFTAŞ Spor oynadığı oyunla futbolseverlerin beğenisini topluyor. Sen de bu takımın kaptanısın. Ancak kamuoyunun yakından tanıdığı bir oyuncu değilsin. Bize biraz kendinden söz eder misin?

▲1 Ocak 1983 Balıkesir doğumluyum. Futbola da Balıkesirspor'da başladım. İlk profesyonel maçımı 16 yaşında oynadım. O dönemde takımımız Akçaabat Sebatspor'la oynadığı son play-off maçını kaybetti ve 2. Lig'e çıkmadı. ertesi sezon kadro korunmasına rağmen takımımız küme düştü. Futbol hayatım, bu iki talihsizlikle başladı. Ama her işte bir hayır vardır derler ya, benim için de sonrası farklı gelişti. Küme düştüğümüz sezonki hocamız Can Cangök'ün tavsiyesiyle son maçlarımızı seyreden Cem Onuk sayesinde Gençlerbirliği'ne transfer oldum. O zamandan beri de 7 sezondur OFTAŞ Spor'dayım. Bu 7 sezonda sadece bir dönem Gençlerbirliği'nin sezon başı kampına katılmıştım ama orada oynamanın zor olacağını görünce ASAŞ'a geri dönmüştüm. Burada geçirdiğim 7 sezonda 3 şampiyonluk yaşadım.

Ligin parmakla gösterilen takımı Gençlerbirliği OFTAŞ Spor'un kaptanı. Futbola doğduğu şehrin takımı Balıkesirspor'da başladı ve 16 yaşında profesyonel ligde oynadı. 7 sezondur forma giydiği OFTAŞ Spor'da üç şampiyonluk yaşadı. Üstelik bu 7 sezonluk süreçte neredeyse maç kaçırmadı. İstikrarını "profesyonelce yaşamak"la açıklıyor. Geçmişte orta saha oyuncusu olmanın avantajıyla, günümüz futbolunun "oyun kuran stoper" tipinin önemli örneklerinden birisi. Üniversiteden mezun olmak için gün sayıyor.

İlhan Eker

abidesi

Galatasaray'ın çok başarılı olduğu dönemde, Popescu'nun takımı yönetmesi ve Bülent'in savaşçı kimliğinin önemli rolü var. Bizde de o havayı görüyorum. Ben, Giray'a nazaran topu daha iyi kullanıyorum. Giray da bana oranla daha iyi kesici ve savaşçı.

Bence bugünün 4-2-3-1 sistemi, savunmalar açısından iki santrforlu sistemden daha tehlikeli. İki santrforlu sistemde forvetler hep gözünüzün önündedir. Tek santrforlu sistemde ise kanatlardan ve santrfor arkasından yapılan bindirmeler savunmayı zor durumda bırakır.

Plan yaparak hareket eden bir oyuncu değilim. Tabii ki her oyuncu gibi dört büyük takımdan birinde oynamak isterim ama asıl hedefim Avrupa. İngilizcem fena değil. Yurtdışındaki hayatı görmek ve orada oynamak isterim. Hayalim ise Milli Takım.

▼Başlangıçta bir idolün var mıydı?

▲Çok beğendiğim oyuncular vardı ama idolüm hiç olmadı. Gençlerbirliği'ne transfer olan kadar orta sahanın solunda ve forvet arkasında oynuyordum. Ankara'ya geldikten sonra da iki sezon aynı bölgede oynadım. Ama bir devre arası kampında stoper eksikimiz vardı ve antrenörümüz fiziğimden dolayı beni stoperde denedi. O gün bu gündür stoper oynuyorum.

Futbol sevgisi babamdan geldi

▼Futbola ilgin nasıl başlamıştı?

▲Çok küçük yaşlardan beri futbola tutkum vardı. En önemli etken de babamın eski bir kaleci olmasıydı. Babam amatör olarak futbol oynuyordu ve ben de onun maçlarını izlemeye gidiyordum. Onun dışında her hafta sonu Balıkesirspor'un maçlarını izler, mahalle aralarında, okul bahçelerinde sürekli top oynardım. Ama babam beni elimden tutup da bir kulübe falan götürmedi. Herkesten habersiz Balıkesirspor'un spor okuluna yazılmışım.

▼Peki, bu süreçte okul eğitimi ne yaptın?

▲Eğitim konusu çok komik. Ortaokul ve lise yıllarım çok parlaktı. Annem de okumamı çok istiyordu. Okulla futbolu bir arada götürdüm. Hatta çok ilginç bir anım var. Üniversite sınavına girmeden bir gün önce Gençlerbirliği'ne transferim gerçekleşmişti. Sınav Pazar günüydü ve ben Cumartesi günü eve gittiğimde kapıdan içeri girer girmez anneme Gençlerbirliği'ne transfer olduğumu söyledim. Annem "Yarın sınavın var, senin yaptığın şeye bak" diyerek kızdı.

O gün böyle konuşan annem, şimdi bütün spor programlarını seyreden, maçlarımızı sürekli takip eden ve karşılaşmalar sırasında neredeyse benden fazla strese giren birisi oldu. Ama ben de annemin eğitim konusundaki isteğini yerine getirdim. Gazi Üniversitesi'nde Beden Eğitimi Öğretmenliği bölümüne girdim. Mezun olmak için iki dersim kaldı. Zaten bizim takımında 13 arkadaşımız Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi bölümünde okuyor.

▼Futbolunun gelişmesinde en fazla kimin emeği olduğunu düşünüyorsun?

▲Birçok isim sayabilirim. Balıkesirspor'daki hocam Can Cangök, ASAŞ'ın 3. Lig'deki takımını kuran ve bence bu noktaya kadar gelmemizde büyük emeği olan Özgün Kaya ve ayrıca Metin Diyadin. Stoper oynamaya başladıktan sonra, yaygın stoper anlayışındaki gibi sadece topu uzaklaştıran oyuncu olmak istemiyordum. Metin Hoca da beni oyuna daha çok çıkmam ve geriden oyun kurmam konusunda teşvik etti. Bu konuda onun katkısı çok fazladır.

▼Dört sezon önce 3. Lig'de bulunan bir takım üst üste şampiyon olarak Süper Lig'e yükseliyor ve burada da oldukça başarılı bir performans sergiliyor. Bu durumu nasıl açıklıyorsun?

▲Buraya geldiğim ilk sezonda Gökhan Unal, Gökhan Gönül, Emre Toraman, Sedat Ağçay, Serdar Özbayraktar gibi çok kaliteli oyunculardan oluşan bir takımımız vardı. Ama o sene 3. Lig'de başarılı olamadık. Ondan sonraki sezon Özgün Kaya yönetiminde çok iyi bir hava yakaladık. Takım olarak başarıya açtık.

Çok genç yaşlarda olmamıza rağmen herkesin kendine inancı ve güveni vardı. Bunu da bütün Türkiye'nin görmesini istiyorduk. Başarı içinde birbirimize sarıldık. Çıkış yolunu başka şeylerde aramadık. Aldığımız ücretler belliydi ama biz sadece kendimizi kanıtlayıp hep daha ileriye gitmeyi kendimize hedef koyduk. Ayrıca ASAŞ'ın bizim için çok iyi fırsat olduğunu ve bunu iyi kullanmamız gerektiğini, iyi oynamanın bizi nerelere götüreceğini biliyorduk. Kendi aramızda "Bu sezon şampiyon olalım, 2. Lig'e çıkalım. 2. Lig bizim için daha farklı olacak" diyorduk. Ama gördük ki 2. Lig'de de pek bir şey değişmiyor. O zaman da Lig A'ya çıkmak için kendimizi aynı şekilde motive etmeye devam ettik. Her toplantıda, "Arkadaşlar burada da başarılı olursak hepimizin hayatı değişecek. Hepimiz birbirimizin transferini yapalım" diye konuşuyorduk. O motivasyonla birbirimizi Süper Lig'e kadar taşıdık. Ama tabii ki insanın hedefleri bitmiyor. Burada da çok şeyler başarmayı düşünüyoruz.

Yıldız oyuncu tanımım farklı

▼Sen bu başarının içinde kendini nereye koyuyorsun? Sürekli şampiyon olan bir takımın banko

oyuncusu olarak transfer teklifleri almıyor muydun?

▲Ben hep "İyi futbolcu, yıldız futbolcu olmak nedir?" diye düşünmüşümdür. Göze hoş gelen hareketler, taraftarı coşturacak işler yapmak, maçın sadece 5-10 dakikasında ortaya çıkıp güzel hareketler yaparak harika bir gol atmak mı? Yoksa performansını maçın, hatta ligin tamamına yayıp takım olarak kazanmayı alışkanlık haline getiren oyuncu olmak mı? Benim ve takım arkadaşlarım için ikinci seçeneğin geçerli olduğunu söyleyebilirim. 2. Lig'de bir ara takımdan ayrılmayı düşünmüştüm ama kalmakla çok iyi bir iş yaptığımı şimdi daha iyi anlıyorum.

▼Geçen sezon şampiyonluğa oynarken Metin Diyadin'in ayrılması olayı var. Böyle bir değişikliğe rağmen yeni gelen teknik direktörünüz Osman Özdemir'le de hemen uyum sağladınız.

▲Başka şansımız yoktu. Ne yapabiliirdik ki? Metin Hoca'nın ayrıldığı günü çok iyi hatırlıyorum. Kendisini önce insan, sonra bir ağabey olarak çok seviyorduk. Ona çok büyük saygımız vardı.

Ayrıldığı gün takımla bir toplantı yaptım. Zaten her maçtan önce toplantı yaparız. Konuşmayı çok seven bir takımız. O toplantıda, "Beyler çok üzülüyoruz ama şartlar bizi bu duruma getirdi. Yapacak hiçbir şeyimiz yok. Kendi geleceğimiz için başarılı olmamız gerekiyor" demiştim. Zaten Metin Hoca da o gün, "Benim çocuklarım ligi şampiyon olarak bitirir. Çünkü onların karakterleri, onların futbolcu kişiliği bunu gösteriyor" demişti. O açıklamada bizi çok duygulandırmış, gururlandırmıştı. Tabii sonrasında Osman Hoca'nın da katkısını çok fazla oldu. Oyuncunun psikolojisinden çok iyi anlayan bir hoca. Sonuçta onun için de takımın başına gelmek büyük riskti. Çünkü lider bir takımın başına geliyorsunuz. Alınabilecek herhangi bir başarısızlık onun üstüne kalacaktı. Ama o da işleyen düzeni çok iyi idare etti ve geçiş dönemini başarılı bir şekilde atlattık.

▼Her maçtan önce toplantı yaptığınızı söyledin. Bunun dışında maçlara motive olmak için neler yapıyorsunuz?

▲Çok rahat bir takımız. Bunu açıklamak için size bir örnek anlatayım. Geçen sezon Osman Hoca geldikten sonraki ilk deplasman maçına gideceğiz. Yanlış hatırlamıyorsam Samsunspor'la oynayacaktık. Takım otobüste son derece rahat. Arkadaşlar şarkılar söylüyor, tezahüratlar yapıyor. Maç öncesi son antrenmanınız da çok neşeli bir şekilde geçerken, Osman Hoca beni çağırdı, "Oğlum bu takımın durumu ne böyle? Yarın çok önemli bir maçımız var" dedi. Ben de, "Hocam rahat ol. Eğer bizi böyle değil de stresli ve gergin görürsen o zaman kork " dedim. Çünkü biz ne kadar rahat olursak, o kadar başarılı olacağımızı biliyoruz. Zaten herkes gerektiği kadar motive oluyor, o heyecanı ve hırsı yaşıyor.

▼Türkiye liglerinin tüm kademelerinde oynadın. Bu ligler arasındaki oyuncu ve futbol kalitesi farkı hakkında ne düşünüyorsun?

▲Geçen sezon 1. Lig'in en az gol yiyen takımıydık. Bu sene de Süper Lig'de en az gol yiyen takımlardan biriyiz. Ama çok iyi hatırlıyorum, biz geçen sezon uzaktan hiç gol yemedik. Bu sezon uzaktan yediğimiz gollerle kaybettüğümüz maçlar oldu. Yani Süper Lig'de yapılan hatayı daha az affediyorlar. Burada skoru her an değiştirebilecek çok kaliteli oyuncular var. Belki alt liglerde tempo açısından daha iyi maçlar

oynanıyor ama buradaki oyuncu kalitesi yüksek. Bulduğu her pozisyonu değerlendirebilecek bir oyuncu topluluğu var. Dolayısıyla Süper Lig'de oynamak çok daha zor.

▼Yabancı kontenjanının 6+2 olarak uygulanmasını nasıl değerlendiriyorsun?

▲Millet olarak çok misafirperveriz. Gelen yabancılar en iyi ortamı hazırlamaya çalışıyoruz. Taraftarların yabancı oyuncuyla Türk oyuncuya bakışı aynı olmuyor. Yabancılar daha fazla sempati duyuluyor. Yabancılar yapılan şeyler Türk oyuncular için de yapılmalı bence. Ama iyi yabancı oyuncuların gelmesini çok isterim. Çünkü onlardan çok şey öğreniyoruz. Mesela

sezonun ilk yarısında bizde oynayan bir Stavrevski vardı. Kişiliği ve yapısıyla takıma bir hava katıyor, güven veriyordu. Böyle oyuncular genç futbolcuların da gelişmesinde çok katkıda bulunuyor. Ama tabii bir de tersi durum var. Bazı takımlardaki yabancı oyuncuların bir kısmı yedek kulübesinde oturuyor. Takıma hiçbir faydası olmuyor. Onlara verilen para bir yana, daha çok Türk oyuncunun önünü kesmelerine üzülüyorum.

OFTAŞ'ın stoperleri örnek olabilir

▼Türk futbolunda bir stoper sorunu yaşandığı sık sık gündeme geliyor. Neredeyse her takımın yabancı bir stoperi var. Bu konu hakkında ne söylemek istersin?

▲Evet, neredeyse ligimizdeki tüm takımların yabancı stoperleri var ve

gerçekten de Türk futbolu bir sıkıntı yaşıyor. Stoper mevki bir takım için çok önemli. Stoperlerin takımı ayakta tutan, direncini arttıran oyuncular olduğunu düşünüyorum. OFTAŞ Spor'da Giray'la yan yana oynuyoruz ve ligin en az gol yiyen takımları arasındayız. Bu, diğer takımlar için bir örnek olabilir.

▼Geçmişte bir orta saha oyuncusu olman, stoperden topu oyuna sokmasının beklendiği günümüz futbolunda sana avantaj sağlıyor olmalı.

▲Bu konuda gerçekten çok şanslıyım. Açık söyleyeyim bu özelliğimi çok da seviyorum.

Defanstan oyun kurmanın çok önemli olduğunu

düşünüyorum. Bakın Galatasaray'ın çok başarılı olduğu dönemde, Popescu'nun takımı geriden yönetmesi ve Bülent'in savaşçı kimliğinin önemli rolü var. Bizim takımımızda da Galatasaray'ın o zamanki havasını görüyorum. Ben, Giray'a nazaran topu daha iyi kullanıyorum. Giray da bana oranla daha iyi kesici ve savaşçı. ▼Yedi sezondur neredeyse bütün maçlarda forma giymişsin. Bu istikrarı neye bağlıyorsun?

▲Bütün Türkiye'nin bildiği gibi çok iyi tesislerimiz var. İdmanlarda sonra kesinlikle dinlenmeme, uykuma ve beslenmeme çok dikkat ediyorum. Futbolun beden gücü ile yapılan bir spor olduğunu biliyorum. Eğer kendime iyi bakmazsam sahada iyi bir performans gösteremeyeceğimi düşünüyorum. Çok şükür ki, önemli bir sakatlık da yaşamadım. ▼Artık birçok takım tek santrforlu

sitemle oynuyor. Bu durum siz stoperleri nasıl etkiliyor?

▲Bence bugünün 4-2-3-1 sistemi, savunmalar açısından iki santrforlu sistemden daha tehlikeli. İki santrforlu sistemde orta sahadan gelecek bir tehlike olmadıkça fazla sorun yaşamazsınız. Forvet oyuncuları hep gözünüzün önündedir. Ama tek santrforlu sistemde sağdan, soldan yapılan bindirmeler ve tek forvetin arkasındaki adamın daha fazla tehlike yaratma şansı var. Tek santrforlu oynayan takımlar ön tarafta baskıyı iyi kurarsa, bu sistemde çok başarılı olabilir. Ama sonuçta bu da oyuncu kalitesiyle ilgili. Sonuçta elinizde biri hava toplanına hâkim, biri de düşen topları alan hızlı bir oyuncunuz varsa çift santrfor daha etkili olabilir.

▼Süper Lig'de seni zorlayan santrforlar var mı?

▲Çaykur Rizespor'daki Anderson'un stili çok enteresan. Yerden pek iyi değil ama havadan gelen toplarda çok etkili bir oyuncu.

▼Kendi mevkinde beğendiğin oyuncular var mı?

▲Kayserisporlu Aydın'ı çok beğeniyorum. Topu oyuna iyi sokması, direnci ve oyun bilgisi yüksek bir oyuncu. Servet de bu sezon iyi bir performans gösterdi. Yabancılardan ise Terry ve Ayala'yı çok beğeniyorum.

▼Gelecekle ilgili planlarında neler var?

▲Plan yaparak hareket eden bir oyuncu değilim. Tabii ki her oyuncu gibi dört büyük takımdan birinde oynamak isterim ama asıl hedefim Avrupa. İngilizcem fena değil. Yurtdışındaki hayatı görmek ve orada oynamak isterim. Hayalim ise Milli Takım. Bugüne kadar hiç milli olmadım. Milli forma altında sahaya çıkmak, ailemin, Türk halkının benimle gurur duyması tek hayalim. İnşallah bu hayalimi gerçekleştireceğim. Açıkçası şimdi konuşurken bile heyecanlanıyorum.

▼Futbolun dışında neler yapıyorsun? Nelere kızar, nelerden hoşlanırsın?

▲Sahada agresif, çabuk sinirlenen bir oyuncuyum ama saha dışında sakin, uysal bir insanım. Film seyretmeyi çok severim. Bazen sinemaya gidip eve döndüğümde bile film seyrettiğim olur. Arkadaşlarımla zaman geçirmekten ve kitap okumaktan hoşlanırım.

▼Ne tarz kitaplar okursun?

▲Daha çok tarih kitaplarını seviyorum. Futbolcu olmasaydım herhalde tarihçi olurudum. Tarihe karşı büyük ilgi var. ■

Disiplin kurullarının hakem kararlarına müdahalesi sorunu

Futbol disiplin hukukunun son dönemlerde en tartışılan konularından birisi hiç şüphe yok ki hakemlerin vermiş olduğu disiplin kararlarının iptal edilip edilemeyeceği konusudur. Ülkemizin de içinde yer aldığı birçok ulusal federasyonun disiplin kurulları bu konu hakkında çetin tartışmalar yaşamakta ve birbirinden çok farklı kararlar ihdas etmektedirler. Bu tartışmaları şiddetlendiren en önemli faktör ise FIFA tarafından 11.01.2005 tarihinde çıkarılarak üye federasyonlara gönderilen 948 sayılı sirkülerdir. Anılan sirkülerin başlığı “Kırmızı kartı takiben otomatik cezalandırma / Televizyon delilleri”dir. Başlıktan da anlaşılacağı üzere anılan sirküler temelde iki konuyu ele almaktadır. FIFA’nın böyle bir sirküler çıkarmasının altında yatan neden ise farklı ulusal federasyonlar bünyesinde verilen ve birbirine taban tabana zıt kararlar nedeniyle sportif rekabetin olumsuz etkilendiği düşüncesidir. Sirkülerde de belirtildiği gibi, çift sarı kart nedeniyle veya doğrudan kırmızı kart sonucu oyundan ihraç edilen futbolcu, takip eden müsabakada yer alamamaktadır. Disiplin kurulları ise gerekli görürlerse takip eden müsabakada yer almanın yanı sıra ek cezalar da öngörebilmektedir. Sirkülerde ise bu temel prensibe bir istisna getirilmekte ve hakemlerin müsabakada verecekleri kararların “aşikâr hakem hatası” olarak nitelendirilmesi durumunda bu kararın sonuçlarının disiplin kurulları tarafından iptal edilebileceği belirtilmektedir. Bu duruma az da olsa açılım getiren sirküler, yanlış bir oyuncunun oyundan ihraç edilmesi (şahista hata) veya kararın açıkça ve ciddi hatalı olması hususlarını örnek olarak vermektedir. Bu istisna sayesinde hakemin saha

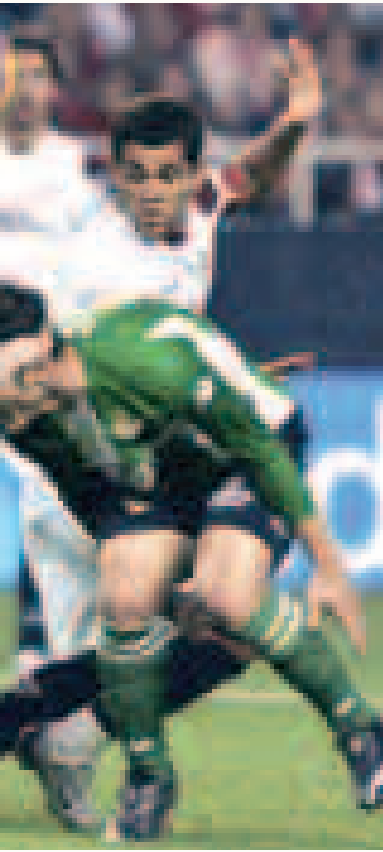
içinde vermiş olduğu bazı kararların iptali yolu açılmış bulunmaktadır. Ülkemizde de birçok kez TFF bünyesinde faaliyet gösteren disiplin kurulları sarı kart ve kırmızı kart iptali yoluna gitmişlerdir. Burada önemli olan husus 948 sayılı sirkülerin nasıl yorumlanması gerektiği ve disiplin kurullarının hakemlerin ne tür hatalı kararları karşısında disiplin yaptırımlarını ortadan kaldırabileceği konusudur. Öncelikle ifade edilmelidir ki, 948 sayılı sirküler sadece bir müsabakada görülen çift sarı kart veya kırmızı kart sonucu oluşan otomatik disiplin yaptırımlarını düzenlememektedir. Aynı sirkülerin devamında televizyon görüntüleri ile hangi şartlar dahilinde ceza verilebileceği hususuna değinilmektedir. Buna göre, televizyon görüntüsüne dayalı olarak disiplin cezası verilebilmesi için müsabaka hakeminin ilgili ihlali görmemiş ve bu nedenle de herhangi bir ceza vermemiş olması esastır. Buna ek olarak ihlalin de rakibe vurmak, ırkçı hareketlerde bulunmak, Fair Play kurallarına açıkça ve ağır bir aykırılık teşkil eden cinsten ihlal olması veya tükürmek gibi ciddi bir aykırılık oluşturmaları gerekmektedir. Özetle denebilir ki, televizyon görüntüleri ile ceza verilebilmesi için bu şartların bir arada bulunması mecburidir. Aksi takdirde, hakemin görüp de bir cezaya hükmetmediği durumlarda, disiplin kurulu müsabaka hakeminin yerine geçerek ceza vermemelidir. Böyle bir durum, maçın mutlak otoritesi olan hakemin müsabaka içindeki kararlarına müdahale anlamı taşıyacaktır. Hakemin bir ihlali görüp de cezalandırmaması durumu da bir hakem kararı teşkil etmektedir. Bu bilgilerden hareketle sirküleri tekrar yorumladığımızda, 948 sayılı sirkülerin hem cezalandırma hem de cezayı

ortadan kaldırma gibi birbirine zıt iki durumu beraberce düzenlediği anlaşılabacaktır. Cezalandırma için uygulanacak prensiplerin otomatik cezanın kaldırılmasına da uygulanacağı kanaatindeyiz. Fikirleri biraz somutlaştırmak gerekirse, çift sarı kart gören oyundan ihraç edilen bir futbolcuya gösterilen kartlardan birinin kaldırılabilmesi için mutlaka ilgili sarı kartlardan birinin şahista hata nedeniyle verildiğinin kanıtlanması gerekmektedir. Bu iddiamızın gerekçesi ise, sarı kart gerektiren hiçbir eylemin ağır bir ihlal niteliğine sahip olmamasıdır. Bu nedenle, hakemlerin müsabaka içinde göstermiş olduğu sarı kartın haklılığı veya haksızlığı disiplin kurulu tarafından tartışılmamalıdır. Aksi uygulamanın kabulü halinde disiplin kurulları hakem kararlarına doğrudan müdahale etmiş olacak ve her sarı kart disiplin kurulu tarafından tartışılır hale gelecektir. Birçok farklı ulusal federasyonunun da disiplin talimatlarında, çift sarı kart nedeniyle ihraç edilen oyuncunun bu karar neticesinde oluşan otomatik cezaya itiraz edemeyeceği açıkça düzenlenmiştir. İngiltere Futbol Federasyonu’nun (The FA) Disiplin Talimatı’nın (Disciplinary Procedures) “haksız olarak oyundan ihraç edilme”ye itirazı düzenleyen 5. maddesinde açıkça, çift sarı kart dolayısıyla oluşan kırmızı kart uygulamalarına karşı ilgili tarafın herhangi bir başvuru hakkının bulunmadığı ifade edilmiştir. Bu düzenlemeye paralel olarak, İsviçre Futbol Ligi’nin (Swiss Football League) Disiplin Yaptırımlarına İlişkin Talimatı’nın 17. maddesinin 2. bendinde, bir müsabakada çift sarı kartı takiben oyundan ihraç hallerinde, otomatik cezanın iptali yönünde herhangi bir başvuru veya itiraz yolunun

bulunmadığı belirtilmiştir. İlgili düzenlemeler ve 948 sayılı sirküler değerlendirildiğinde, çift sarı kart nedeniyle oyundan ihraç edilen bir futbolcunun herhangi bir sarı kartın iptali yönünde yapabileceği tek başvurunun, kartın “şahista hata” nedeniyle verildiğinin kanıtlanmasına bağlı olduğu kabul edilmelidir. Aksi bir düşünce, disiplin kurullarını her somut olayda hakemin yerine geçerek pozisyon değerlendirmeye ve keyfi kararlarla sportif rekabeti bozmaya götürecektir. Kırmızı kart iptallerinde ise kural, kırmızı kart ile cezalandırılan eylemin ciddi ve aşikâr bir hakem hatası oluşturmalarıdır. UEFA’nın bu konuda benimsediği prensip ise, hakemin ilgili kararı verirken yorum hatası değil, bizzat tespit hatası yapmasıdır. Bir örnek vermek gerekirse, son adam olan bir oyuncunun rakibine yaptığı şarjın rakibini düşürmeye yetip yetmeyeceğinin yorumuna disiplin kurulu girmemelidir. Ancak son adam olan oyuncunun rakibine hiçbir teması olmadığı açıkça görülüyor ise, bu kartın iptali söz konusu olabilmektedir. UEFA’nın bu yorumu dahi sportif mücadeleye birçok kez zarar verebilmektedir. Burada eklemek gerekir ki, bir sarı kartın disiplin kurulları tarafından iptali durumunda, bu kartın tüm sonuçlarının da iptal edildiğinin kabulü gerekir. Böylelikle yanlış olduğuna karar verilen hakem kararının bazı disiplin sonuçlarının devam etmemesi sağlanmış olacaktır. Sonuç olarak denilebilir ki, hakem kararlarının kesinliği esastır. Ancak bu kesinliğin çok nadiren de olsa sınırlandırılması adalet duygusunun bir gereğidir. Sportif müsabakanın kendine has yapısı ele alındığında ise, bu tür kararların çok istisnai hallerde verilmesi ve disiplin kurullarının hakem kararlarına olabildiğince müdahale etmemesi uygun olacaktır. ■

Dağhan *Irak*

Zil, şal ve gül. Bu bahçede raksın bütün hızı... Şevk akşamında Endülüs üç defa kırmızı!... Avrupa'nın en güneybatısında, İspanyol kültürüyle Cebelitarık üzerinden gelen Mağrib ve İslâm kültürlerinin etkisinin birleştiği yerde bulunan Endülüs için işte böyle diyordu Yahya Kemal Beyatlı. Tarihi boyunca Endülüs'e Kartacalılar, Romalılar, Vandallar, Vizigotlar, Müslümanlar ve Katolikler hâkim oldu. Günümüzde İspanya'nın özerk bölgelerinden birini oluşturan Endülüs'te hâkimiyetini en son ama belki de en kalıcı olarak ilan eden ise meşin yuvarlaktı. Başkent Sevilla başta olmak üzere, Cadiz, Huelva, Malaga, Almeria gibi şehirlerinde futbol takımları pıtrak gibi biten bu bölge, kendi başına bir milli takım oluşturabilecek kadar zengin bir oyuncu kaynağına sahip. Her ne kadar FIFA üyeliği İspanya tarafından engellense de Endülüs Milli Takımı zaman zaman kendisiyle benzer kaderi paylaşan Basklar ve Katalanlarla, bazen de özel karmalarla maçlara çıkıyor. Bölgedeki hareketli futbol atmosferinin lokomotifini ise kuşkusuz Sevilla'nın iki büyüğü. Rengini Endülüs bayrağından alan yeşil-beyazlı Real Betis ile “üç defa” Yahya Kemal kırmızısı formalarıyla şahalarda arz-ı endam eden Sevilla, İspanya'nın en ilginç derbilerinden birinde her sene karşı karşıya geliyor. Hem de tam bir asırdır...

1907'de askeri eğitimin yanı sıra tıp eğitimi de veren Politeknik Okulu'nun öğrencileri tarafından kurulan Espana Balompie, yani İspanya Ayaktopu Kulübü, önce Sevilla Balompie, sonrasında ise Real Betis Balompie adını aldı. Betis'in kurucuları arasında daha önce Sevilla FC'nin kuruluşunda bulunmuş ve profesyonellik istekleri kabul edilmeyince kulüpten ayrılmış kimi yöneticiler de vardı. Sevilla ile Betis arasındaki ilk derbi maçı 8 Şubat 1915'te oynandı. Daha bu ilk derbiden, iki takımın mücadelesinin hangi minvalde devam edeceği belli olmuştu. Santa Mauro Dükü şerefine ortaya konan kupa için karşılaşan iki kulübün bu ilk maçından tam yedi gol çıktı. Kazanan 4-3'lük skorla Sevilla olmuştu. Ancak bu ilk maç, gol sayısı kadar taraftarların kavgasıyla hatırlanacaktı. İki takımın taraftarı da rakibi renklerinden ötürü bir yiyeceğe benzetiyordu. Sevilla'nın kırmızı-beyazlı renkleri Betislilere üzerine sos dökülmüş bezeleri hatırlatıyordu. Karşı taraf ise yeşil-beyazlı ekibin kuruluşunun bu yılda gerçekleşmiş olabileceğini gösteriyor. Ancak kulübün o yıllarda tespit edilmiş başka bir faaliyetinin bulunmaması, bir isim benzerliği olabileceğini de gündeme getiriyor. Ancak kaç yılında kurulmuş olursa olsun, Endülüs'ün başkentinde Sevilla FC'nin en eski kulüp olduğunu kimse inkâr etmiyor. 1905'te bizzat Sevilla şehrinin valisi tarafından gerçekleştirilen kulübün kuruluşunun ardından kentte başka kulüpler de kurulmaya başladı. Bunlar arasında

Zil, şal, gül

Avrupa'nın en güneybatısında, İspanyol kültürüyle Cebelitarık üzerinden gelen Mağrib ve İslâm kültürlerinin etkisinin birleştiği yerde bulunan Endülüsün futboldaki lokomotifini kuşkusuz Sevilla'nın iki büyüğü. Rengini Endülüs bayrağından alan yeşil-beyazlı Real Betis ile “üç defa” Yahya Kemal kırmızısı formalarıyla şahalarda arz-ı endam eden Sevilla, İspanya'nın en ilginç derbilerinden birinde her sene karşı karşıya geliyor. Hem de tam bir asırdır...

rakibine büyük bir üstünlük sağlayarak sahadan 5-0'lık galibiyetle ayrıldı. Bu, iki ekibin mücadelelerindeki en flaş sonuçlardan biri olarak tarihte yerini aldı. İlk yıllar Betis, Endülüs Kupası'nda iyi mücadele etse de Sevilla kadar başarılı olamamıştı. 1916-17 sezonunda ilk kupasını kazanan Sevilla, Betis'i 4-0 mağlup etmiş, ancak yeşil-beyazlı kulüp şampiyonun tek maçta belirlenemeyeceği gerekçesiyle kupanın Sevilla'ya verilmesine karşı çıkmıştı. Bunun üzerine oynanan ikinci maçı da kazanan Sevilla'ydı. 1-0 kazanan kırmızı-beyazlılar, hem kupayı almış hem de Betis'i zor duruma bırakmıştı. 1920'ler boyunca bu rekabette Sevilla'nın mağlubiyet Betis'e puanların eşitlenmesine neden olmuştu. Birinciye belirlemek için oynanan ilk

maç 1-1 berabere bitince, yine ikinci bir maç oynandı. Bu ikinci maçta gülen 3-2 ile yine Sevilla olmuştu. Bir sonraki sezon da mücadele yine iki kulüp arasında geçmiş ve yine tartışma çıkmıştı. Oynanan ilk maçta Sevilla, Betis'i 4-0 mağlup etmiş, ancak yeşil-beyazlı kulüp şampiyonun tek maçta belirlenemeyeceği gerekçesiyle kupanın Sevilla'ya verilmesine karşı çıkmıştı. Bunun üzerine oynanan ikinci maçı da kazanan Sevilla'ydı. 1-0 kazanan kırmızı-beyazlılar, hem kupayı almış hem de Betis'i zor duruma bırakmıştı. 1920'ler boyunca bu rekabette Sevilla'nın mağlubiyet Betis'e puanların eşitlenmesine neden olmuştu. Birinciye belirlemek için oynanan ilk

ve Endülüs'te futbol...

ikincilikte kalmıştı. 1927'de ise bu durum değişti ve Betis tarihindeki ilk ve tek Endülüs şampiyonluğuna ulaştı. Bundan sonraki yıllarda şampiyonluk yine hep Sevilla'da kalacak, İspanya İç Savaşı'yla birlikte de bu kupa tarihe karışacaktı. 1928'den itibaren ise artık İspanya Ligi düzenlenmeye başlanmıştı. Ancak Endülüs ekiplerinin bu lige katılımı o kadar da çabuk olmadı. 1928-29 sezonunda Birinci Lig on takımla oynanmaya başlanırken, Betis

aynı seviyede mücadeleye başlamıştı, ancak Sevilla'yı bir sürpriz daha bekliyordu. Kırmızı-beyazlı ekibin ligdeki ilk sezonunda şampiyonluğa ulaşan takım Real Betis'ti. İrlandalı ünlü futbol adamı Patrick O'Connell'in çalıştırdığı ekip, yalnızca Endülüs'ün değil, İspanya'nın da zirvesine çıkmıştı. Aynı teknik adam yıllar sonra Sevilla'yı da şampiyonluğa oynatacaktı. Real Betis, şampiyonluğu kazandıktan sonra bir daha hiçbir zaman bu başarıya ulaşamadı. Betis'in altın döneminin kısa sürmesinde o yıllarda patlak veren İspanya İç Savaşı'nın da etkisi vardı. Endülüs, faşizm yanlısı Frankistlerin eline en çabuk düşen bölgelerden biri olmuştu. Bu arada futbola da ara verilmişti. Savaşın sonra ise Sevilla şehrinde futbolun dengeleri kökünden değişmişti. Betis iç savaş sonrasında küme düşerken, Sevilla, Hava Kuvvetleri'nin desteğiyle mücadele eden Atletico Madrid'e kafa tutabilen tek takım konumundaydı. İkinci Dünya Savaşı yılları da bu şekilde geçti. 1945-46 sezonunda Sevilla ilk lig şampiyonluğunu kazanırken, Betis hâlâ İkinci Lig'deydi. Elliler boyunca Betis en üst lige yalnızca iki kez çıkabildi, ikisinde de çıktığı sezon düştü. Derbi de ister istemez sessizliğe bürünmüştü. Bu dönemde iki ekip yalnızca özel maçlarda karşılaşabiliyor, onları da Sevilla rahatlıkla kazanıyordu. Bu durumun tek istisnası, 1958'de Nervion'da yapılan yeni stadın açılışıydı. Günümüzde Sevilla'nın maçlarını oynadığı Ramon Sanchez Pizjuan Stadi'nda oynanan bu ilk maçta kazanan 4-2'yle Betis olmuştu. Ancak Betis'in derbilerdeki bir sonraki galibiyeti ancak 1968 yılında gelebilecek, Betis de 1970'e kadar Birinci Lig'i göremeyecekti. Betis çıktığında ise bu kez düşme sırası Sevilla'daydı. 1973-74 sezonunda ise ilk kez iki kulüp de İkinci Lig'deydi ve bir seneliğine Endülüs Derbisi alt kümede oynandı. Seksenli yıllarda Betis de Sevilla da Birinci Lig'e geri döndü. Bu yıllarda oynanan derbilerde Sevilla'nın büyük üstünlüğü vardı. Kırmızı-beyazlılar bu dönemde rakiplerini ligde on bir kez yenmeyi başarırken, kupadaki tek eşleşmede de gülen Sevilla oldu. 1990'lar, ezeli rekabetin önce hız kazandığı, sonra da krize girdiği yıllardı. La Liga'nın endüstriyel futbol içerisinde marka değeri en hızlı artan liglerden biri olması, iki takımın da Avrupa'nın önemli oyuncularını

bünyelerine çekebilmelerini sağlamıştı. Betis ve Sevilla, özellikle birden bire girdikleri kapitalist futbol piyasası içinde “ofsayta düşen” ve ışık hızıyla eriyen Doğu Avrupa kulüplerinin ve Güney Amerika'nın oyuncu hazinesinin kaymağını Barça ve Real gibi birinci dereceden yememişlerse de ucundan tadına bakabiliyorlardı. Bu yolda Sevilla başı çekmişti. Örneğin 1992'de Sevilla kadrosuna bakıldığında Diego Armando Maradona, Ivan Zamorano ve Davor Suker gibi üç süper yıldızla rastlamak mümkündü. Ayrıca “Demir Perde” lakaplı efsane Sovyet kalecisi Rinat Dasaev de futbolu aynı yıllarda Sevilla formasıyla bırakmıştı. Fakat Sevilla, yıldızları ancak futbolu bırakmadan hemen önce alabiliyor ve harcadığı parayı anlamlı başarılarla dönüştüremiyordu. Kırmızı-beyazlı ekip bu dönemde tek bir kupa kaldıramadığı gibi, İspanya'da zorunlu hâle getirilen şirketleşmeyi de 1995'e kadar tamamlayamadı ve küme düşürüldü. Sevilla, tıpkı eski Doğu Bloku ekonomilerine benziyordu. Önce serbest piyasanın nimetlerini işthla kucaklamış, sonra da arkadan gelen rüzgârı yiyerek hasta düşmüştü. Bu dönemden ellerinde tek kalan Betis'e karşı kurdukları büyük üstünlüktü. Ama bunun değişmesi de çok uzun sürmeyecekti. 1992'de ağır bir ekonomik travma geçiren ve bir alt ligin yolunu tutan Real Betis ise küreselleşmenin bu ilk ve hızlı yıllarını “asansör takım” olarak geçirdi. Sevilla gibi büyük transferler yapmalarına imkân yoktu. Bulgar Trifon Ivanov ve Yugoslav Faruk Hacıbeğić gibi yıldız olmayan ama Doğu Bloku'nun kaliteli oyuncular arasında sayılan isimler bu yıllarda yeşil-beyazlı formayı giydi. Aslında takımın Sevilla'yla aynı yolu izleyememesi, belki de doksanlı yılların ortasında Sevilla'nın yaşadığı çöküntüyle karşılaşmasını da engellemişti. Yavaş yavaş kendi ayakları üstünde durmaya başlayan Betis, bu dönemde Denilson ve Jarni gibi biraz daha üst kategoriden oyunculara kadrosunda yer verdi ve Sevilla'nın İkinci Lig'de olduğu 1997'de Barcelona'ya karşı Kral Kupası finali oynamayı başardı. Bu dönemde hızlı başlayan Sevilla, iyi bitiren ise Betis olmuştu. Sevilla ile Betis'in rekabetindeki ilginç noktalardan biri, iki takımdan birinin iyi döneminin genelinde diğerinin düşüş dönemine denk gelmesi. 1999-2000 sezonunda da Betis küme düşerken, Sevilla sonunda La Liga'ya yükselmeyi başarmıştı.

Kırmızı-beyazlıların yeni yönetimi Jose Antonio Reyes'i Arsenal'e satarak mali problemlere de son vermiş, Sevilla'nın toparlanma süreci başlamıştı. Betis'i bulundduğu zor durumdan çıkarmak ise Juande Ramos isimli genç bir teknik direktöre düşmüştü. Betis, bir sezon kaldığı İkinci Lig'den çıkar çıkmaz UEFA biletini aldı. İki takım da yüzüncü yılına yaklaşırken belli bir istikrar sağlamıştı. 2000'lerin ilk yarısında iki takım da başarılı ekipler arasında sayılıyordu. Bu süre içinde Betis bir kez Kral Kupası kaldırırken, Sevilla da ligi sürekli olarak ilk altı içinde bitiriyordu. Bu dengenin bozulması ise Endülüs'te Juande Ramos'un yıldızının ikinci kez parlaması ile gerçekleşecekti. 2005-2007 yılları arasında Sevilla'nın başında kalan Juande Ramos, kurduğu dengeli kadro ve kulübe kazandırdığı iki UEFA Kupası ile tarihe geçti. O güne kadar Betis'in de Sevilla'nın da bir şampiyonluğu ve birkaç Kral Kupası başarısı vardı. Sevilla, UEFA başarılarıyla arayı tartışılmaz bir şekilde açmakla kalmadı, derbilerde de rakibine üstünlük kurdu. İlginç olan ise Sevilla'nın bu başarıları yaşayan kadrosunun, doksanlı yıllarda küme düşen kadrodan çok daha isimsiz oyuncularla oluşmasıydı. Kırmızı-beyazlı ekip endüstriyel futbol içinde sağ kalmanın farklı bir yolunu tam bulmuştu ki, Juande Ramos'u bir anda İngiliz takımı Tottenham'a kaptırdı. Adeta birileri Sevilla'ya kupa kaldırımanın günümüz futbolunda büyük olmaya yetmediğini hatırlatıyordu. Sevilla'ya Betis, şu an İspanya Ligi'nde tehlikeli sulardan uzakta, istikrarlı bir dönem geçiriyorlar. Bu iki kulübün yakın zamanda önemli bir sıkıntıyla ya da büyük bir sıçramayla karşılaşmaları olası görünmüyor. Ama belki de bu sakin durum, iki kulüp arasındaki rekabeti körüklemeye yardımcı olacak. Zira, tarihte iki kulübün de benzer koşullarda mücadele ettiği çok fazla dönem yaşanmadı. Şu an güç dengesinin kurulmuş olması daha çekişmeli maçları beraberinde getirebilir. Dolayısıyla yakın gelecekte İspanya'da futbol keyfi de Endülüs'teki bu raks ile çıkabilir. Son sözü söylemek ise Yahya Kemal dururken bize düşmez. Kuşkusuz bu dizeleri yazarken üstadin aklında futbol yoktu ama futbol sevdalısının “en güzel gülü” meşin yuvarlak olduğuna göre; “Gözler kamaştıran şala, meftun eden güle, her kalbi dolduran zile, her sineden: Ole!” ■

Müdür Beyin eseri!

Gökhan Emreciksin

Üç ay öncesine kadar Boluspor'da Milli Takım'ın maçlarını TV'den izlerken, şimdi Milli Takım kadrosuna alındım. Gerçekten gurur verici bir başarı. Beş sene önceki takım arkadaşlarımla telefonda konuştuğumuzda benim şimdi geldiğim noktaya inanamadıklarını söylüyorlar.

Galatasaray altyapısında başlayıp Zeytinburnuspor'a geçtim ama verimli olamayınca futbolu bıraktım. Okul müdürümüz Hüseyin Demirkol, İstanbul Sinopspor'un son 6 maçında oynamamı istedi. Ben gol kralı, takım da şampiyon olunca futbola devam ettim.

Babadan futbolcu ve ilk eğitimi Galatasaray'da aldı. Zeytinburnuspor altyapısında futboldan koptuktan sonra okul müdürünün yoğun ısrarıyla yeniden futbol oynamaya başladı. Birkaç ay önce Boluspor'da oynarken önce Ankaragücü formasıyla Süper Lig'e, hemen ardından da Milli Takım'a terfi etti. Sağ kanatta hücum gücüyle dikkat çekiyor ancak defansif yönünün zayıf olduğunu da itiraf ediyor. 24 yaşındaki oyuncu, geç keşfedilmediğini, amatör kümeden itibaren sırasıyla bütün liglerde oynayarak adım adım yükselmenin avantajını yaşadığını düşünüyor.

Türker Tozar

▼Galatasaray, İstanbul Sinopspor, Bandırmaspor, Boluspor derken, ara transferde Ankaragücü'ne geldin ve bir anda kendini A Milli Takım'da buldun. Daha önce Genç ve Ümit Milli Takımlarda yer almamış bir oyuncu olarak böyle bir daveti bekliyor muydun? ▲Üç ay öncesine kadar Boluspor'da Milli Takım'ın maçlarını TV'den izlerken, şimdi Milli Takım kadrosuna çağırıldım. 1. Lig'deki bir takımdan Süper Lig'deki bir takıma yeni geliyorsunuz, ardından da A Milli Takım kadrosuna seçiliyorsunuz. Gerçekten gurur verici bir başarı. Beş sene önceki takım arkadaşlarımla telefonda konuştuğumuzda benim şimdi geldiğim noktaya inanamadıklarını söylüyorlar. Fatih

Terim'in gençlere önem verdiğini herkes bilir. Ankaragücü'nde iyi bir performans göstersem, Fatih Hoca beni sezon sonunda kadroya çağırabilir diye düşünüyordum. Oysa sağ olsun hocamız beni şimdiden planlarına dahil etti. Bundan sonra daha çok çalışıp sezon sonunda şimdikinden de iyi bir duruma gelmeyi hedefliyorum. ▼A Milli Takım'a çağrılınca neler hissettin? ▲Açıkçası önce A2 Milli Takımı için davet aldığımı düşündüm. Bir an, "Orada kendimi gösterirsem A Milli Takım kapısı

bana açılır" diye aklımdan geçti. Fakat sonra A Milli Takım için davet aldığımı görünce gerçekten çok şaşırdım. Yine de olmayacak bir şey değildi. Er ya da geç çağıracağım konusunda kendime güveniyordum. ▼Beyaz Rusya maçında aday kadroya seçildin ve bu gururu ilk kez yaşadın. Henüz milli olamasan da kadronun içinde yer almanın heyecanını tattın. Nasıl bir heyecan bu, bizimle paylaşır mısın? ▲Daha Türkiye'den çıkmadan herkesin gösterdiği ilgiye çok şaşırdım. Yıllardır televizyondan

izlediğim kişilerle bugün aynı yerdeyim. Şaşkınlıkla karışık bir gurur içerisinde oluyor insan. ▼Beyaz Rusya maçında takımı nasıl gördün? ▲Çok iyi bir takıma sahibiz ancak rakibi küçümsediğimizden olsa gerek Beyaz Rusya karşısında çok iyi oynayamadık. Bence maçın hakkı beraberlikti. Zaten saha ve iklim koşulları da iyi değildi. Tamamen rakibimizin istediği bir ortam vardı. Biz de Avrupa Şampiyonası'nı düşünerek kendimizi riske etmedik. Beyaz Rusya karşısında galip gelemedik ama kadroda olmayan

Zeytinburnuspor'a geçtim. Bu kulüpte pek verimli olamadım ve ayrıldım. Yaklaşık bir yıl futbola ara verdim. O dönem, okulum sebebiyle bir ara futbolu tamamen bırakmak istedim. Sefaköy Fevzi Çakmak İlköğretim Okulu'nun Müdürü Hüseyin Demirkol aynı zamanda İstanbul Sinopspor Kulübü'nün de başkanıydı. Okulda futbol oynarken izleyip beğenince futbola dönmem için çok ısrar etti. Bana "Ligde 6 maçımız kaldı. Şampiyonluğa gidiyoruz. Hiç değilse bu altı maçta oyna" dedi. Kendisine tekrar futbol

Babam Cavit Emreciksin İstanbul'un çeşitli takımlarında santrfor oynamış. Zeytinburnuspor'la şampiyonluk yaşamış. Annem ev hanımı. Üç kız, iki erkek olmak üzere beş kardeşiz. 1986 doğumlu kardeşim de İstanbul Sinopspor'da futbol oynuyor.

Geç keşfedildiğimi düşünmüyorum. 24 yaşındayım ve bulunduğum noktaya amatör kümeden başlayıp sırasıyla bütün liglerde oynayarak geldim. Bence basamakları böyle çıkmak çok daha iyi. O bakımdan kendimi şanslı görüyorum.

Daha çok atağı düşünen bir oyuncu olduğum için defansif özelliklerim biraz zayıf. Çalıştığım bütün antrenörler de bu yönümü geliştirmem konusunda beni uyardı. Hocalarım bu eksikliği gidermem halinde Türkiye'nin en iyi oyuncularından birisi olacağımı söylüyor.

Ankaragücü forması altında iyi maçlar çıkarsam da henüz kendimi ispatladığımı düşünmüyorum. 4-5 maç iyi oynamak yetmez. Taraftarlar futbolcularımızla fotoğraf çektiirmek için neredeyse sıraya giriyor ama bana henüz böyle bir talep gelmedi.

Semih Şentürk, Ümit Karan gibi oyuncularımızın da aramıza katılacağını düşünürsek Avrupa Şampiyonası'na kadar çok iyi duruma geleceğiz.

Müdürümün ısrarı dönüm noktası oldu

▼Futbola nasıl başladın? ▲Babam ve dayım beni Galatasaray'ın seçmelerine yazdırdı. Toplam üç aşamalı bir seçme yaptılar, üçünü de kazandım. İki sene Galatasaray'da oynadım. İyi bir başlangıç yapmıştım. Oradan

oynamayacağımı söylesem de ısrar etti. Ben de sonunda "Nasıl olsa sadece 6 maç. Hem de şampiyonluğa oynuyorlar" diye düşünüp teklifini kabul ettim. 6 maçlık seride ben gol kralı, takımımız da şampiyon oldu. Sonuçta futboldan kopamadım ve dört sene bu kulüpte oynadım. Bu süre içinde okulumda da devam ettim. Lisese okurken tekrar Galatasaray'a gittim ama maalesef ilk idmanda ayak bileğim kırıldı. Bu arada biraz sitem edeceğim. Ayak bileğim maçın bitimine yakın kırılmıştı. Son düdüğü çaldı, baktım

etrafımda kimse yok. Sadece kalecinin beni sırtına alarak sahadan çıkardığını hatırlıyorum. Durup düşündüm ve kendi kendime “Demek ki sakatlanınca böyle oluyormuş” dedim. Aklımdan hem futbolu bırakmak hem de daha da hırslanıp eskisinden daha iyi olarak sahalara dönmek geçiyordu. Sonuçta üç aylık sakatlık döneminden sonra amatör takıma geri dönmeye karar verdim.

Babam ve kardeşim de futbolcu

▼Ailen ne iş yapıyor, kaç kardeşisiniz?

▲Babam Cavit Emreciksin eski bir futbolcu. Başta Zeytinburnuspor olmak üzere İstanbul’un çeşitli takımlarında santrfor oynamış.

da yeteneğimi keşfetme bakımından okul müdürümüz ve İstanbul Sinopspor Kulüp Başkanı Hüseyin Bey’in çok büyük emeği var. O olmasaydı belki de futbola devam etmeyecektim.

▼İstanbul’dan Bandırma’ya transferin nasıl oldu?

▲Babam, “İstanbul dışına gidersen kariyerin için daha iyi olur” dedi. Babam böyle söyleyince Bandırmaspor’daki seçmelere katıldım. Profesyonel takıma seçmeyle gitmenin çok zor olduğunu söylemişlerdi ama seçmeleri kazanmayı başardım ve profesyonel oldum. Takım 3. Lig’deydi. İlk sezon bazı maçlarda oynadım. Ancak, ikinci sezonumda 30 maçın 29’unda forma giydim.

▼Bolu’ya transferin nasıl gerçekleşti?

▲Bandırmaspor’da iki sezon başarılı şekilde oynadım. Performansım üst düzeydeydi. Boluspor’a transfer olmadan önce de teklifler alıyordum ama bonservis bedelim yüksek olması nedeniyle gidemedim. 2005 senesinde Kasımpaşa, Orduspor, Turgutluspor ve Boluspor’dan teklif aldım. Sonuçta Boluspor’u tercih ettim. 30 milyar bonservis ücreti ödediler benim için. Boluspor için de önemli bir paraydı. Çünkü kimse için bonservis parası ödemiyorlardı. Zaten o sezon Bandırmaspor’da benden başka hiçbir oyuncu transfer yapamadı.

Basamakları birer birer çıktım

▼Ankaragücü’ne ve dolayısıyla Süper Lig’e bu sezon geldin. Neden daha önce keşfedilmediğini hiç düşündün mü?

▲Bolu’ya yakın ve Başkent takımı çoğu takımın dikkatini çekmişti. Ben de bir üst ligde forma giyebileceğim konusunda kendime güveniyordum. Bu sezon devre arasında başkanımız Necip Çarıkçı’ya takımdan ayrılmak istediğimi söyledim. O da sağ olsun önümü açacağını belirterek Sivasspor, Bursaspor, Vestel Manisaspor ve Ankaragücü’nün benim için resmi teklif yaptığını söyledi. Ben de kısa bir araştırmadan sonra Ankaragücü’nün benim için daha uygun olacağına karar verdim. Bolu’ya yakın ve Başkent takımı

olması kararında etkili oldu diyebilirim. Geç keşfedilme konusuna gelirsek, ben böyle düşünmüyorum. 24 yaşındayım. Bulduğum noktaya basamakları birer birer çıkarak geldim. Amatör küme, 3. Lig, 2. Lig, 1. Lig ve şimdi de Süper Lig. Bunlara artık Milli Takım’ı da ekledim. Bence basamakları böyle çıkmak çok daha iyi. Daha önce Milli Takımlarda hiçbir kategoride oynamadım. Ancak, buralarda oynayıp da A milli olamayan çok futbolcu var. O bakımdan kendimi şanslı görüyorum.

▼Futbola birlikte eğitimini yürütebildin mi?

▲Yeşilköy 50. Yıl Lisesi’nde okudum. Liseye giderken antrenman ve ders saatleri çakışıyordu. Hem okula gidip hem de idmanlara katılmak zor olmaya başlamıştı. Bir yandan da kendimi futbola devam etmeye mecbur hissediyordum. İkisi bir arada yürüyemeyince okulu bırakmak zorunda kaldım. Bir senelik bir aradan sonra okula devam edecektim fakat liseyi dört senede bitirmem gerektiğini bilmiyordum. Bu yüzden de yarıda kaldı.

▼Senin durumunda olan birçok futbolcu var. Futbolcuların eğitimlerini de sürdürmelerini sağlayacak düzenlemeler yapılması gerekmez mi?

▲Bu çok güzel olur. Okulu bıraktığıma çok pişman oldum. Şimdi milli futbolcu oldum. En azından İngilizce konuşabilecek durumda olmak çok önemli.

▼Futbola başladığında kendine örnek aldığın oyuncular var mıydı?

▲Gheorghe Hagi’ye büyük hayranlığım vardı. Hâlâ da hayranım. Bence, o Türkiye’ye gelmiş en iyi oyuncuların bir tanesi.

▼Başlangıçtan beri sağ kanat oyuncusu musun?

▲Aslında okul yıllarında kaleye geçirdim. Üstelik kaleciliği iyi de yapardım. Okul takımının kalecisiydim. Ancak, Galatasaray’daki seçmelere kaleci olarak katılmadım. İstanbul Sinopspor’da forvetin her bölgesinde oynadım. Bandırmaspor’da forvet ve forvet arkasında görev aldım. Sağ kanat oyuncusu olarak ilk kez Boluspor’da oynadım.

▼Kendi pozisyonunda hangi oyuncuların beğeniyorsun?

▲En çok Gökhan Gönül’ü beğeniyorum. Kendisi örnek bir sağ kanat oyuncusu. Bir de Cristiano Ronaldo’yu beğeniyorum.

Defansif yönde sorunlar yaşıyorum

▼Kendinde eksik gördüğün yönler var mı?

▲Daha çok atağı düşünen bir oyuncu olduğum için defansif özelliklerim biraz zayıf. Çalıştığım bütün antrenörler de bu yönümü geliştirmem konusunda beni uyardı. Hocalarım bu eksikliği gidermem halinde Türkiye’nin en iyi oyuncularından birisi olacağımı söylüyor.

▼Milli Takım’ın Avrupa Futbol Şampiyonası’ndaki şansını nasıl görüyorsun?

▲Grubumuzdaki takımlar birbirinden güçlü. Turnuva öncesi bir öngöründe bulunmak güç ama bizim hedefimiz gidebildiğimiz yere kadar gitmek olacak.

▼Şampiyona kadrosunda yer alırsan, hayran olduğun Cristiano Ronaldo’yla belki de karşılıklı oynama şansı bulacaksın. Ne düşünüyorsun?

▲Sonuçta o da kendi milli takımının oyuncusu, ülkesi için mücadele edecek. Ben de kendi vatanım için. Neler olacağını ancak karşı karşıya gelince görebiliriz.

▼Ankaragücü’nden sonraki hedeflerin ve gelecekle ilgili beklentilerin neler?

▲Ankaragücü’nde başarılı olup Milli Takım’a çağrılmak benim için yakın gelecekteki en büyük hedefti. Şimdi kendime yeni bir hedef koydum. O da Euro 2008 kadrosunda yer almak ve Milli Takım’ın düzenli oynayan futbolcularından biri olmak.

Henüz kendimi ispatlamadım

▼Avrupa için hazırlık yapıyor musun?

▲Ankaragücü forması altında iyi maçlar çıkarsam da henüz kendimi ispatladığımı düşünmüyorum. 4-5 maç iyi oynamak yetmez. Hatta bunu bir örnekle açıklayayım. Kafale halinde seyahat ettiğimizde taraftarlar futbolcularımızla fotoğraf çekirmek için neredeyse sıraya giriyor. Henüz bana böyle bir talep gelmedi. Demek ki hâlâ başarmam gerekenler var. Ne zaman ki ben de fotoğraf çektirilmek istenen birisi olurum, ciddi bir aşama kaydetmişim demektir.

▼Avrupa’ya gidersen kalıcı olabileceğini düşünüyor musun?

▲Türkiye’de bir-iki sezon oynadıktan sonra her takımda başarılı olabileceğime inanıyorum. Bu konuda özgüvenim yüksek ama öncelikli olarak kendimi göstermeliyim.

▼Futboldan geriye kalan vaktinde neler yaparsın? Hobilerin neler?

▲Ben çalışkan bir oyuncuyum. İdman olmasa bile kendi kendime çalışırım. Bunun dışında sinemaya gitmeyi ve internette gezinmeyi çok seviyorum. ■

Zeytinburnuspor’la şampiyonluk yaşamış. İki sene öncesine kadar taksi şoförlüğü yapıyordu ama şimdi çalışmıyor. Annem ise ev hanımı. Üç kız, iki erkek olmak üzere beş kardeşiz. 1986 doğumlu kardeşim de İstanbul Sinopspor’da futbol oynuyor.

▼Başka sporlara da ilgin var mıydı?

▲Basketbolu da çok severim. Okul zamanında çok oynadım ama profesyonel bir basketbolcu olmayı hiç düşünmedim.

▼Seni ilk keşfeden kimdi?

▲Futbola Galatasaray’da başlasam

Her kulübün bir 'baba'sının olduğu bir dönem yaşadı komşu futbolu. Profesyonellikle birlikte bu yapının değişmesi amaçlandı ama sadece patronların saltanatı yasal zemin kazanmış oldu. Şike, tehdit ve dayak skandallarıyla çalkalanan, TV yayın gelirleri konusunda büyük darbe yiyen kulüplerin bir kısmı şimdiki eski futbolcuların çabalarıyla yeni çıkış yolları arıyor. Komşunun futbolunun bundan sonra ne tarafa meyledeceğini ise zaman gösterecek.

Türkiye'den Yunanistan'a karayoluyla geçmek sakın bir deneyimdir. Ayçeği tarlalarına baka baka kendinizi kaptırıp gidersiniz. Arada yolculuğun neredeyse kendisi kadar uzun sürebilen pasaport kontrolleri olmasa, Meriç'in trabzanları bir anda kırmızı-beyazdan mavi-beyaza dönen köprüsünden geçerken bile ülke değiştirdiğinizi farketmeyebilirsiniz. Aynı tarlalar, aynı binalar, kutsal yerlerin mimarisi bile birbirine benzer. Tabii minareler hariç. Türkiye'den Yunanistan'a geçerken gördüğünüz duvar yazıları da birbirini andırır. Dikkatli bakmazsanız aynı olduğuna dahi yemin edebilirsiniz. Türkiye tarafındaki BJK-FB-CS'lerin yerini AEK-OSFP-PAO'lar alır; TS'lerin, KSK'lerin, Gözgöz'lerin yerini ise PAOK'lar, Aris'ler, AEL'ler doldurur. Hatta, rakibinin yazdığı yazının yanına hemen bir laf çiziktirivermek de ortak geleneklerdendir. Sözün özü, Ege'nin insanı birbirine benzer, laf aramızda, topu da pek sever. Aynı denizin kıyısında yüzyıllardır bazen kavga, bazen sevdıyla yaşayan bu iki ülkenin (ki bu iki sözcüğün iki halkın dilinde aynı şekilde bulunması acaba tesadüf müdür?) futbolla da tanışıklığının da ortaklıklar taşıması abes olmasa gerek. Yunanistan'da ve Türkiye'de futbolun doğduğu ve büyüdüğü şehirler, uluslaşma öncesi iki halkın beraber yaşadığı şehirlerdi. Yunanistan'da Selanik, Türkiye'de İzmir, bu işin başını çekti. Özellikle İzmir ve İstanbul'da, günümüzde iki ülkenin liglerinde mücadele eden takımlar, aynı sahalarla oynadı. Alta'yın, Karşıyaka'nın, Apollon ve Panionios'la maçları UEFA Kupası mücadelesi değil, düpedüz derbiydi. Sonrasında Dido Sotiriyyun'un

deyimiyle topraklar kana bulandı ve ayrılık kaçınılmaz oldu. Ancak iki ülkenin futbolunda diğerinin esintisi de uzun yıllar kaldı. Özellikle mübadeleyle beraber hatırı sayılır bir Anadolu Rum nüfusunu bünyesinde taşımaya başlayan Yunanistan'da bu etki günümüze kadar dahi taşındı. Dolayısıyla az sonra okuyacağınız Yunan Futbol Ligi'nin, bir diğer deyişle Ethniki Katigoriya'nin öyküsü hiç de yabancılık çekilecek türden değil. Hatta hepten renkli ve yer yer de Türkçe. Yunanistan'da kulüplerarası ilk futbol şampiyonası, 1905 yılında Spor Kuruluşları Birliği (SEGAS) çatısı altında oynandı. Üç takımın katıldığı bu şampiyonada rakiplerini 3-0'lık sonuçla yenen Atina kulübü Ethnikos ilk şampiyon olmuştu. Günümüzde varolmayan bu kulüp, futbol dışında pekçok spor dalında faaliyeti gösteriyor, Olimpiyatlara farklı dallarda sporcu gönderiyordu. Bunun dışında, aynı yıllarda Kara ve Deniz Askeri Okulları ile Atina Üniversitesi de takım kurarak lige dahil olmuştu. Ancak bu ligin ömrü uzun olmayacaktı. Çünkü aynı coğrafyanın tüm ülkeleri gibi Yunanistan da savaşlarla dolu bir döneme giriyordu. 1911-12 sezonunda FC Goudi'nin şampiyonluğuyula biten ligden sonar Balkan ve Birinci Dünya Savaşları nedeniyle lig iptal edildi. 1921'de savaşın Yunanistan topraklarını terketmesi ve Anadolu'ya yığılmasıyla tekrar futbol maçları başladı. Atina ve Pire Futbol Kulüpleri Birliği (EPSAP) ülkenin güneyinde bir turnuva düzenlerken, bir turnuva da ülkeye yeni katılan Selanik'te düzenleniyordu. 1922-23 sezonunda ilk kez ulusal bir play-off'ta Atina ve Selanik şampiyonları karşılaştı. Pire

ekibi Piraikos, Aris'i yenerek şampiyonluğa ulaşıyordu. Bu yıllarda günümüzün güçlü kulüplerinden Olympiakos ve Panathinaikos lige girmişti. Selanik ise yine varlığını günümüzde de sürdüren Iraklis'i lige sokmuştu. 1924'te çok önemli bir gelişme yaşandı. İstanbul'da Pera Club adıyla futbol sahnesinde boy göstermiş isimlerin önderliğinde AEK (İstanbul Spor Birliği) Atina'da kuruldu. İzmir'in büyükleri Apollon ve Panionios da Atina'ya taşınmıştı. Artık mübadeleyle gelenlerin de kulüpleri vardı. 1926'ta AEK'ten ayrılanların Selanik'te PAOK'u (Pan-Selanik İstanbullular Spor Kulübü) kurmasıyla Anadolu rüzgârı bu şehre de sıçramıştı. 1920'lerde futbolla uğraşmaya başlayan kulüplerin neredeyse tamamı varlıklarını koruyor. 1920'lerin ikinci yarısında Atina, Pire ve Selanik'te üç ligin varlığı, üçlü ulusal play-off fikrini doğurdu. Üç ligin şampiyonları bir turnuvayla ulusal şampiyonu belirliyordu. 1926'da Futbol Federasyonu'nun da kurulmasıyla, kurumsallaşma adımları atılmaya başlandı. 1927'de oynanan play-off, ilk Yunanistan Şampiyonası olarak kabul edilirken, yerel liglere şampiyonanın cazibesinin artırılması yoluna gidildi. Başlangıçta takım sayısı sekize çıkarıldı ve 1930-31 sezonundan itibaren lig usulü mücadele başladı. Atina-Pire bölgesinden AEK, Olympiakos, Panathinaikos, Selanik'ten ise PAOK, Aris, Iraklis üçlüsünün katılımı böylelikle garantiye alınmıştı. Yunan futbolseverlerin çoğunun desteklediği bu altı takımın aynı ligde mücadele etmesiyle ulusal lig, yerel mücadelenin önüne rahatça geçti.

‘Baba’lar mı kazanacak, futbolcular mı?

1930'ların tartışmasız yıldızı Olympiakos'tu. Kırmızı-beyazlı "hamsiler", bu yıllarda altı şampiyonluk almıştı. Pire ekibini tahtından indiren AEK oldu. Şampiyon olduğu ilk yıl ezeli rakibiyle büyük bir mücadeleye giren İstanbullular, ikinci sezonda ise adeta ligi tek başına oynayarak şampiyon oldu. İstanbul'daki kuzeni Beyoğluspor gibi sarı-siyah renkleri taşıyan kulüp, göçmen olduğu için rakiplerince aşağılansa da taraftar sayısını sürekli artırıyor, özellikle Atina'nın banliyölerine ve fakir semtlerine hitap ediyordu. Günümüzde de kulüp bu özelliğini büyük ölçüde koruyor. Yunanistan, İkinci Dünya Savaşı'nda önce işgale uğrayınca, bu yıllarda lig mücadelesi de yapılamadı. Bu arada zaman zaman kulüpler turnuvalar düzenliyor ama bu maçlar da tamamlanamıyordu. Savaş sonunda lig yeniden başladı. Bu sırada çıkan iç savaştan ligler fazla etkilenmedi. Bu dönemde şampiyonluk yarışı daha çok Olympiakos, Aris ve Panathinaikos arasında geçiyordu. Savaş sonrasında ise Olympiakos'un altı senelik üstünlüğü başladı. 1960'ların başında benzer bir seriyi Panathinaikos yakalamış, ancak altı sene üst üste kazanmasını AEK engellemişti. Bu üstünlük yılları Panathinaikos'la Olympiakos'un taraftar sayılarını diğer kulüplerin çok üstüne taşımasını sağladı. Bu iki kulübün ardından ise son şampiyonluğunu 1946'da kazanan Aris geliyordu. 1959'dan itibaren yerel ligler kapanmış ve ulusal lig organizasyonu tüm ülkeye yayılmıştı. Bu yıllarda

toplam yedi şampiyonluk kazanan Panathinaikos, bu başarıyı tam da Avrupa kupalarının oynanmaya başladığı senelerde yakalamış ve 1964'te kupalarda tur atlayan ilk Yunan takımı olmuştu. Yeşil yoncalar, Avrupa'daki asıl çığır açan başarılarını ise 1970-71'de Şampiyon Kulüpler Kupası'nda yaşadı. O güne kadar hiçbir Yunan takımının iki turdan fazla oynamadığı kupada Panathinaikos, Jeunesse D'Esch ve Slovan Bratislava'yı eledikten sonra çeyrek finalde Everton'la karşılaştı. Macar futbol efsanesi Ferenc Puskas'ın çalıştırdığı Panathinaikos, Liverpool'daki maçtan 1-1'lik beraberlikle döndükten sonra Atina'da 0-0'a tutundu ve yarı finale çıktı. Yarı finalde rakip Kızılyıldız'dı. Yugoslavların ünlü ekibi karşısında Belgrad'da 4-1'le bozguna uğrayan PAO, hemen hemen elenmiş gibiydi. Ancak ikinci maçta sahneye, ailesi Samsun göçmeni olan ve fırsat buldukça Türkiye'e gelerek köyünü ziyaret eden Antonis Antoniadis çıktı. Daha birinci dakikada takımını öne geçiren Antoniadis, 54. dakikada durumu 2-0 yaptı. Kamaras'ın attığı üçüncü golle Panathinaikos finale yükseliyordu. Wembley'deki tarihi finalde Ajax 2-0'la fazla zorlanmadan kupayı aldı ama Antoniadis ve arkadaşları "Wembley on biri" olarak tarihe geçti. 1974'te başını Politeknik öğrencilerinin çektiği 17 Kasım Devrimi'yle Albaylar Cuntası'ndan kurtularak anayasal düzene geçen ve AET'ye dahil olan Yunanistan, özellikle 1980'li yılları bir geçiş devresi olarak kabul etmişti. Artık

Olympiakos'un şampiyonluğu tehlikede

Yunanistan'da sezon sona erdi fakat şampiyon henüz belli değil. Daha doğrusu görünürde şampiyon Olympiakos ama CAS'ın vereceği karara göre AEK da olabilir. Konuyu açıklamak gerekirse, Olympiakos, 26 Şubat'ta oynadığı Apollon Kalamarias maçını 1-0 kaybetti. Daha sonra o maçta forma giyen Avusturyalı forvet Roman Wallner'in Ocak ayında Yunan ekibine yaptığı transferin bu sezon gerçekleştiği 3. transfer olduğu ortaya çıktı. Bu durumu öğrenen Pire ekibi, FIFA'nın kurallarına göre bir futbolcunun bir sezonda en fazla 2 takımda forma giyebileceğini ileri sürerek Yunan Futbol Federasyonu'na başvurdu. Yunan Futbol Federasyonu da Olympiakos'u hükmen galip ilan etti. Böyle olunca, son hafta oynanan maçlarla birlikte Olympiakos, AEK'nın 2 puan önünde ligi şampiyon tamamladı. Fakat Apollon, CAS'a başvurarak yapılan transferde bir usulsüzlük olmadığını, Wallner'in Falkirk'ten kısa süre için Hamilton'a kiralandığını, bunun da yeni bir transfer olmadığını savundu. CAS'ın açıklayacağı karara göre ya Olympiakos ya da AEK sezonu şampiyon olarak tamamlayacak.

iyiden iyiye kemikleşmiş olan ve temelde kurumsallıktan uzak geleneksel yapı, toplumun her alanında bir dönüşüme tâbi tutuldu. Spor, özellikle de futbol da bu dönüşümün dışında kalamazdı. O ana kadar yarı profesyonel bir düzeyde devam eden Yunan futbolu artık profesyonelleşmek zorundaydı. Yunan toplum yapısı ve bu yapının spora etkileri üzerinde çalışmalar yapan Alexander Kitroeff, o dönemi şöyle anlatıyor: "O zamanlar, büyük patronların, 'baba'ların devriydi. Her kulübün bir 'baba'sı, bir 'hami'si bulunurdu. Bu kişiler, ortaya para koyar, kulübün almaya gücünün yetmeyeceği futbolcu ve teknik adamları takıma getirirdi. Taraftar grupları da bu 'baba'ların kontrolü altındaydı. Taraftarlara bedava bilet dağıtılır, deplasmanlara beş kuruş harcamadan gitmeleri sağlanırdı." Profesyonellikle beraber bu yapının kırılması amaçlanmıştı. Ancak Kitroeff'e göre bu yalnızca patronların saltanatının yasal zemin kazanmasına yaramıştı. Zira, büyük patronların sahibi olduğu şirketler kulüpleri bünyelerine katmaya başladı. Spora para akıyordu ancak bu kez de kulüplerin kaderi, şirketlerin kaderine tâbi olmak durumundaydı. 2000'lere gelindiğinde, profesyonel Yunan futbolu yirmi yılı geride bırakmıştı. Ancak bu yirmi yıl Yunan futbolunun yapısına olan güvensizliği azaltmadı. Her şampiyonluğun ardından şaibeler dolışmaya başladı. En güçlü başkanı ya da en zengin şirketi arkasına alanın, yani "parayı verenin düdüğü çaldığına" inanç giderek kuvvetleniyordu. Bu durum özellikle Olympiakos'un yedi kez üst üste şampiyon olduğu 1997-2003 arasında ayyuka çıktı. Olympiakos Başkanı Sokratis Kokkalis aleyhinde başlatılan şike soruşturmasının sonuçsuz kalması güveni iyice sarstı. Oysa ki o günlerde hakemlerin Kokkalis'le ilişkileriyle ilgili video bantları özel televizyonlarda

dakikalarca yer almıştı. Kokkalis soruşturmasının kaderi bu ünlü işadaminin dönemin Başbakanı Simitis'le olan dostluğuna bağlandı. Yakin zamanda Kokkalis bu kez de Pire'deki Yorgos Karaiskakis Stadyumu'nun arsasının devletten yasadışı bir şekilde alınması iddialarıyla gündeme geldi. Bu iddiaları yazan gazeteci Filippos Syrigos saldırıya uğradı. Olympiakos hakkında yazan bir başka isim Kostas Nikolakopoulos da bir süre sonra ailesinin gözlerinin önünde dört kişi tarafından demir sopalarla dövülerek hastanelik edildi. Böyle bir ortamda artık güvenden bahsetmek mümkün değildi. Orman kanunları geçerliydi ve tek 'baba'sı olan da Olympiakos değildi. İstanbul'dan Atina'ya giden göçmenlerin kurduğu AEK'te o yıllar Makis Psomiadis'in tartışmasız hâkimiyet yıllarıydı. "Big Mac" lakaplı Psomiadis, ipleri elinde tutmayı seven bir başkandı ve hâkimiyetini hem yıllarca kulübün içinde yer almasına hem de nereden geldiği fazla kuralanamayan parasal gücüne borçluydu. AEK'te başkan olduğu dönemde de işleri kendi sevdiği gibi halletmeye çalıştı. Takımın yıldızı, Yunanistan'ın gözbebeği Demis Nikolaidis'i bir keresinde ölümle tehdit etti. Nikolaidis, kulübün kötüye geçtiğini farkındaydı ve "AEK'de oynamayacaksam bu ülkede kalmamın anlamı yok" diyerek Atletico Madrid'in yolunu tuttu. Ancak bu gidiş geçici bir gidişti. Çünkü AEK iflas edip, Psomiadis de evrak sahtekârlığı suçundan hapsin yolunu tuttuğunda, Nikolaidis futbol hayatına 31 yaşında nokta koyacak ve oyuncu lisansının süresinin dolduğu gün AEK'i satın alarak Yunan futbol tarihinin en genç kulüp başkanı olacaktı. Lakin şimdilik Yunanistan'da Nikolaidis'lerin değil Big Mac'lerin zamanıydı. Oyun onların kurallarına göre oynanıyordu ve bu oyunda daha çok paraya ihtiyaç vardı.

İşte Alpha Digital de tam bu dönemde ortaya çıktı. 2000'li yıllarda Yunan Ligi maçlarını dijital platform Nova yayınıyordu. Yeni kurulan Alpha Digital isimli başka bir platform, kulüplere tek tek çengel atarak astronomik sözleşme tekliflerinde bulundu. Varolabilmek için daha çok paraya ihtiyaç duyan kulüpler istisnasız olarak Alpha Digital'e geçti. De facto bir havuz sistemi oluşmuştu. Ancak piyasanın kuralları, yapılan sözleşmelerin yayıncı kuruluş için kârlı olmaktan çok uzak olduğunu gösteriyordu. Yunan Ligi'ne güven ve ilgi giderek azalırken, sözleşmeler tavana fırlamıştı. Kaçınılmaz olarak Alpha Digital kısa bir süre sonra iflasını ilan etti. Tüm hesaplarını TV yayınlarından gelecek paralara göre yapan Yunan kulüpleri şoka girdi. AEK, PAOK gibi dev kulüpler iflasın eşğine geldi. Onları Nikolaidis gibi gözü kara sevdalılar ve bir o kadar da devlet katındaki itibarları kurtardı. Panahaiki gibi kulüpler ise borçlarını sildirebilecek kadar güçlü değildi. Kurtlar sofrasında onların yeri ancak alt ligler olabilmirdi. Ligde tutunmaya çalışan kulüpler devlete baskı yaparak bir an önce yeni bahis oyunu Stihima'nın devreye sokmasını talep etti. Pek çoklarına göre Yunanistan henüz bahis oyunlarına hazır değildi ve Stihima şike sorununu derinleştirmekten başka işe yaramayacaktı. Yunan futbolunda sorunların bu kadar ciddi noktalara gelmesi kuşkusuz önlemler alınmasını gerektiriyordu. TV kuruluşları kulüplerle ayrı ayrı sözleşme yapmakta serbest sözündi ancak kimse Alpha Digital'in verdiği paraları ödemeye yanaşmadı. Daha gerçekçi rakamlarla sözleşmeler yapıldı. Kulüpler maddi sorunlarıyla bir kez daha baş başaydı. Bir de mevcut durumla beraber iyice gerilen taraftarlarıyla... Yunanistan'da son on bir yılın onu Olympiakos'un şampiyonluğuyula geçildi. Kokkalis hakkındaki söylentiler ise hâlâ devam ediyor. Geçtiğimiz yıl içinde kimi kulüpler yine büyük kriz yaşadı. Selanik ekiplerinden PAOK'u eski oyuncusu Theodoros Zagorakis, Iraklis'i ise pop şarkıcısı Antonis Remos, başkanlığı üstlenerek kurtardı. Bu yazının yazıldığı hafta sonu Panathinaikos taraftarları multimilyoner başkanları Yannis Vardinoyannis'i "kulübün yüz yıllık tarihinin tek utancı" olmakla suçlayan bir miting düzenledi. Bir yanda kulüplerini iflastan kurtaracak kadar seven eski futbolcular, diğer yanda bitmek bilmeyen problemler... Yunan futbolu, bu çalkantılar içinde bir kez Avrupa Şampiyonluğu çıkardı, bir kez de uluslararası karşılaşmalardan men edilmenin eşliğinden döndü. Komşunun futbolunun bundan sonra ne tarafa meyledeceğini ise zaman gösterecek. ■

Tarihin kıyısında...

Fenerbahçe Şampiyonlar Ligi'nde zafere bir gol kadar yaklaştı... Chelsea'yi salladı, yıkamadı ama doğru politikaların meyvesini yakın gelecekte toplayacağını kanıtladı.

Kanarya'nın borçlanarak değil zenginleşerek, saldırganlaşarak değil âkilleşerek buraya kadar geldiğini düşünürsek, Chelsea eşleşmesinin bir tesadüf, bir son değil de bir başlangıç olduğuna inanmak hayalperestlik mi? Bu başlangıcın ardıllarını gelecek sezon yazabileceğimiz inancıyla bu sezon okuduğumuz o anlamlı, bir o kadar da göğüs kabartan Chelsea eşleşmesi hikâyesinden dem vuralım o vakit...

Tarih 8 Nisan 2008, yer Stamford Bridge... Chelsea-Fenerbahçe maçının 81. dakikasında Gökhan Gönül'ün çaprazdan vuruşu, 'Maviler'in üçüncü kalecisi Hilario'nun müdahalesine rağmen Chelsea ağlarıyla buluştuğunda 'Devler Ligi' yarı finalinin kapısı ardına kadar açılıyordu sarı-lacivertlilere. Fenerbahçe, Şampiyonlar Ligi'nin en pahalı takımını elemiş, son dörde kalarak tarih yazmıştı... Bu paragrafın, gerçekliğin kıyısından bile geçmediğini kim iddia edebilir? İşte bu kadar, bir gol kadar yakındı Fenerbahçe Londra'da tarih yazmaya, olmadı. Peki, Stamford Bridge'de sona eren bu yolculuktan kalanlara 'tarih yazmak' demesek bile anlamlı bir metin çıkaramıyor muyuz? Aziz Yıldırım'ın "Sürdürülebilir olmayan başarılar tesadüftür" vecizesini aklımızın bir kenarına not düşerek devam edelim. Kanarya'nın borçlanarak değil zenginleşerek, (medyanın aksine) saldırganlaşarak değil (Zico'nun telkinleriyle) âkilleşerek buraya kadar geldiğini de düşünürsek, Chelsea eşleşmesinin bir tesadüf, bir son değil de bir başlangıç olduğuna inanmak hayalperestlik mi? Bu başlangıcın ardıllarını gelecek sezon yazabileceğimiz inancıyla, bu sezon okuduğumuz o anlamlı, bir o kadar da göğüs kabartan Chelsea eşleşmesi hikâyesinden dem vuralım o vakit... Nyon'da çeyrek final eşleşmeleri belirlendiğinde en rahatlamış takımın Chelsea olduğu iddia edilebilir. Şampiyonlar Ligi'nde bu noktaya ilk kez gelmiş tecrübesiz bir rakip, herhalde 'son sekiz' turunda bulunmaz nimet. Gerçi 'Maviler'den gelen açıklamalar son iki yılın UEFA Kupası şampiyonunu eleyen Fenerbahçe'ye saygıda kusur eder nitelikte değildi, lakin hiçbir Chelsealinin aklına bu turda lige veda etmek de gelmiyordu hani. İşte Fenerbahçe'nin bu sezon Avrupa'daki en büyük kazanımı burada gizli. Zico'nun öğrencilerinin gelecek sezon Chelsea ayarında bir takımı elemesi hem içeride hem dışarıda kimse için mucize olmayacak. Çünkü Kanarya, 'Brezilya asıllı Avrupalı' kimliğini Londra'daki, ama en çok da Kadıköy'deki maçta ibraz etti. Buraya kadar haklı olarak pembe bir tablo çizsek de

eşleşmenin ilk ayağı öyle başlamamıştı aslında. Şükrü Saracoğlu'ndaki maçın ilk yarısında bu sezon 'Devler Ligi'ndeki en kötü futbolunu oynadı Fenerbahçe. Deivid'in kendi kalesine attığı gol de moralleri alaşağı etti. Ama kulübede '1982 Brezilya'sı âşıklarının ilham perisi Zico vardı. Beyaz Pele, tıpkı Sevilla eşleşmesinde morali yerle bir olan Volkan Demirel'e kahraman olabileceğini hatırlatması gibi, Chelsea maçının devre arasında da Deivid'e Golyat'ı yenebileceğini anımsattı. Bu inanca ortak olan sarı-lacivertliler, ikinci yarıda bambaşka bir futbol oynadı. Umutları yeşerten gol de 65'te Kazım'dan geldi. Genç oyuncu kariyerinde ilk kez sol ayağıyla gol buluyor, mucizelere olan inancı perçinliyordu. Nitekim 81'de Deivid, izlerken bize kendi yarı alanının ortasındanmış gibi gelen uzak bir noktadan harika bir özgüven gösterisi sundu. Mustafa Denizli'nin "Futbolda bazı özel 90 dakikalar vardır" sözünü doğrularcasına, Fenerbahçe İngiliz devi Chelsea'yi Saracoğlu'nda mağlup etti. Hem de rakibinin Şampiyonlar Ligi'nde bu sezon sekiz maçta yediği kadar golü 45 dakikada bularak...

Sıra devamlılıkta...

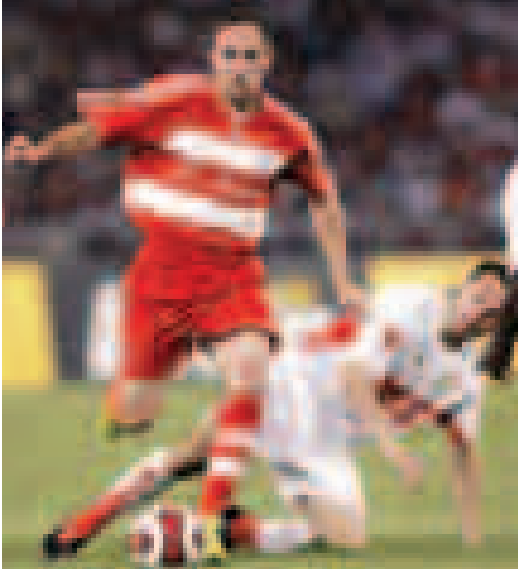
Stamford Bridge'e Devler Ligi yarı finali için skor avantajına sahip olarak çıkmak... 'Bir umuttur yaşatan insanı' vecizesi doğruysa Fenerbahçeliler kendilerini hiç bu kadar 'yaşıyor' hissetmemiştir herhalde. Michael Ballack'ın henüz 4. dakikada gelen golü bile bu umutları tüketmeye yetmedi. Golden sonra biraz daha geriye yaslanmayı tercih eden Chelsea karşısında ilk yarıda iki duran toplu gol kokladı Kanarya, olmadı. İlk yarı 1-0'la geçildikten sonra, Zico maça yedek başlayan Kezman'ı sahaya sürdü. 'Batman' pozisyon yaratma

konusunda verimli değildi belki ama ileride top tutuyor, böylece orta saha da rakip alana daha fazla yerleşebiliyordu. Fenerbahçeli oyuncularının kendilerine güveni yerine gelmişti. Şimdi sıra turu müjdeleyecek o goldeydi...

Tarih 8 Nisan 2008, yer Stamford Bridge... Chelsea-Fenerbahçe maçının 81. dakikasında Gökhan Gönül'ün çaprazdan vuruşu, 'Maviler'in üçüncü kalecisi Hilario'nun parmak uçlarına takılınca, Portekizli kaleci bir dakika sonra da Kazım'ın füzesini çıkarınca Fenerbahçe yarı finalden oldu. Frank Lampard'ın 87'de gelen golü filmin sonuna eklenen bir ayırtıydı sadece. Fenerbahçe, Avrupa'da tarih yazmanın kıyısından dönmüştü... O dönülen kıyıları artık daha bildik, daha tanıdık. Nisan ayında Avrupa'da maç yapmanın ne olduğunu biliyor artık sarı-lacivertliler. Kıtanın en iyi sekiz takımından biri olmanın hazzını yaşadılar. En önemlisi de gelinen bu nokta, Kanarya için tadı damakta kalmış bir başarı hikâyesi. Her yıl bir kat daha çıkmaya kararlılar. Ve bunu yaptıkları takdirde 2010'da final hedefi gerçeğe dönüşebilir. Mevcut kadro, iki-üç sezon daha aynı seviyede oynayabilecek durumda. Kulübün mali durumu borç kapatmak için oyuncu satmayı gerektirmiyor. Aksine Roberto Carlos, Alex, Kezman gibi yıldızlara hangi yenilerinin ekleneceğini merak ediyor taraftar. Zico'nun da takımda kalması halinde gelecek sezonki Avrupa macerasının, bu yılkinden eksik kalmaması için hiçbir neden yok. Eğer bu kadar göz önünde olan oyuncularından bazılarını kaybettikten sonra (ki kaybetmesi kaçınılmaz), yerlerine doğru isimleri alabilirse Fenerbahçe, o zaman 'sürdürülebilir başarı'nın önünde hiçbir engel kalmayacak. İşte o zaman, Stamford Bridge'deki maçın son düdüğü, gerçeğe dönüşmüş bir başarının başladığı an olacak... ■

Sezon başında 25 milyon euroluk bonservis bedeliyle Bayern'e transfer edildiğinde gerçekten de büyük gürültü koparmıştı ama hiç kimse ondan bu denli yüksek bir performans beklemiyordu. Bayern taraftarları onu "Bavyera Kralı 1. Franck" diye çağırırken, menajer Uli Hoenes, "FC Bayern, FC Ribery oldu. Hangi kulüp isterse istesin, hangi Rus zengini kapımızı çalarsa çalsın, Ribery'yi kimseye vermeyeceğiz" diyor. Beckenbauer onun için "Geçmişe baktığımda, Bayern'in hiçbir zaman bir oyuncuya bu kadar bağımlı olduğunu hatırlamıyorum" görüşünü savunuyor. Cantona'nın ManU'la, Platini'nin Juve'yle, Henry'nin Arsenal'le ve Zidane'ın Real Madrid'le özdeşleşmesi gibi şimdi de bir başka Fransız oyuncu Bayern'de simge haline geliyor.

Bavyera Kralı 1. Franck

Dr. Cem Çetin

Kupası'nı kazandıkları gibi, lig şampiyonluğu için de büyük avantaja sahip. UEFA Kupası'nda ise önlerinde iki engel kaldı. Bayern Münih'in bu başarı grafiği herhangi bir şaşkınlığa neden olmazken, Fransız Ribery'nin Alman futboluna çabuk ayak uydurması "tatlı bir sürpriz" şeklinde nitelendiriliyor. Bu da tabii en çok Fransız yıldız için hatırı sayılır bir transfer bedeli ödeyen bonkör Bayern Münih yönetiminin yüzünü güldürüyor. "O satılık

değil" diyen menajer Uli Hoenes, 1983 doğumlu eski Marsilyalı için, "FC Bayern, FC Ribery oldu. Hangi kulüp isterse istesin, hangi Rus zengini kapımızı çalarsa çalsın, Ribery'yi kimseye vermeyeceğiz. B. Münih'in bugünkü başarısında Ribery'nin rolü çok büyük. Oynadığı her maçta, sergilediği futbolla hayranlık uyandırıyor" yorumunu getiriyor. İstatistikler de Bayern Münih'in Fransız yıldızını fazlasıyla ön plana çıkartıyor. Örneklendirmek gerekirse; bir orta saha oyuncusu olan Ribery'nin gol attığı maçlarda, Bayern Münih sahadan galibiyetle ayrılıyor. Bundesliga'daki ilk sezonunda Ribery tam 11 defa fileleri havalandırırken, Bayern bu 90 dakikaların hepsini kazandı. İlginç bir istatistik değil mi? Yeri gelmişken, Ribery'nin duran toplarda Bayern'in 1 numaralı opsiyonu olduğunun da altını çizelim. 1987'den bu yana Bayern'in maçlarını kaçırmayan kombine bilet sahibi Nic adında bir Bavyeralı, Ribery ile ilgili görüşlerini, "Onun gelmesiyle her şey değişti. Bugüne

kadar görmediğimiz şeyleri yapıyor.

Ribery'nin futboluna hayranlık duymamak elde değil. Tarihini hiç bir döneminde Bayern, bir oyuncuya bu kadar bağımlı olmamıştı. Top ayağındayken oldukça hızlı ve göze hoş gelen hareketleri var. İzlerken büyük keyif alıyoruz. Ayrıca top sürüşü de mükemmel. Standartların oldukça üzerinde" şeklinde özetliyor.

Varsa yoksa Ribery

Fransız yıldız övenlerden biri de kolay kolay bu tür ifadeler kullanmayan Franz Beckenbauer. İmparator lakabıyla anılan efsanevi Alman futbol adamı, "Biz Bavyerliler için böyle bir oyuncuya sahip olmak büyük bir şans. Oynamadığı maçlarda eksikliği çok fazla hissediliyor; takım iyi bir görüntü sergilemiyor. Şöyle bir geçmişe uzanıp baktığımda, Bayern'in hiçbir zaman bir oyuncuya bu kadar bağımlı olduğunu hatırlamıyorum" görüşünü savunuyor. Alman medyası da Ribery'nin göz kamaştıran performansına oldukça geniş yer ayırıyor. Sıkça Alman gazete ve dergilerinde boy gösteren Fransız için atılan başlıklar, "Bayern Münih'in doğru tercihi", "Yıllar sonra yapılan en iyi transfer" ve "Ribery'li Bayern durdurulamıyor" şeklinde sıralanıyor. Haftalık *Sport Bild*'in Bayern muhabiri olarak çalışan Christian Falk, "Bayern forması altında ne Effenberg ne de Ballack, Ribery'nin yakaladığı popülarlığı yaşayabildi. Bugünkü Bayern'in yıldızı Ribery'dir, diğerleri onun gölgesindedir. Sezon başında hepimiz Luca Toni'nin yıldızlaşacağını tahmin ediyorduk. Ancak Ribery hepimizi yanılttı. Bu

Franck Ribery

arada ilginç olan, takım arkadaşları Ribery'yi kıskanmıyor. Çünkü Fransız futbolcu samimi, herkesle çok iyi geçiniyor ve örnek bir kişiliğe sahip" değerlendirmesinde bulunuyor. Bu arada haftalık futbol dergisi *Kicker*'in bir süre önce okuyucuları arasında yaptığı, "Bundesliga'nın en iyi futbolcusu kim" anketinde, Ribery oyların yüzde 55'ini alarak zirveye oturdu. Ortaya çıkan bu tabloyu *Kicker*, "Ribery'nin transferi, Bayern için loto ikramiyesi gibi bir şey" şeklinde yorumladı.

Bayern Münih kalecisi Oliver Kahn'ın Zidane benzetmesi yaptığı Ribery ise başarılı performansının altında yatan gerçeği dile getirirken önemli mesajlar veriyor: "Çocukken herkes benimle dalga geçerd. Eve gider ağlardım. Geçmişte yaşadıklarım bana kazanma gücünü verdi. Geldiğim nokta itibarıyla kendimle gurur duyuyorum ve yüzümdeki yara izleri de artık rahatsızlık vermediği gibi, beni sempatik kılan unsurların başında geliyor."

Bu arada samimiyeti elden bırakmayan Fransız yıldız, Almanya'daki ilk yılı için, "Yaşadıklarım tahminlerimin oldukça üzerinde" diyerek, kısa sürede yakaladığı başarıyı kendisinin de beklemediğini itiraf etmekten kaçınmıyor. Fransız futbolculardan nasıl Cantona Manchester United'ta, Platini Juventus'ta, Henry Arsenal'da, Zidane Real Madrid'de yıldızlaştıysa, Ribery de Bayern Münih'in vazgeçilmezi olma yolunda emin adımlarla ilerliyor. Bakalım Bayern elindeki bu değeri tutup, önümüzdeki sezonlarda Şampiyonlar Ligi'nde hedeflediği başarıları yakalayabilecek mi? ■

Sezon başında 25 milyon euro karşılığında Marsilya'dan Bayern Münih'e transfer olurken, her halde hiç kimse Franck Ribery'nin bu kadar kısa süre içinde Bavyeralıların hayranlığını kazanabileceğine düşünmüyordu. Ne var ki Fransız futbolcu çok fazla uyum sorunu yaşamadan sadece futboluyla değil, eğlenceli ve rahat tavırlarıyla Bavyerlilerin gönlünde taht kurdu. Şimdilerde hem Alman basını hem B. Münihliler, bir dönem Galatasaray'da da forma giyen Ribery için, "Bavyera Kralı, 1. Franck" şeklinde övgü dolu ifadeler kullanmaktan kaçınmıyor. Kırmızı-beyazlıların taraftarları da bu sempatik Fransız yıldızın performansından oldukça memnun.

O satılık değil

2007'nin yaz döneminde yaptığı flaş transferlerle dikkatleri çeken Bayern Münih için pek çok futbol otoritesi, "Bu sezon Bavyeralılar kupaları toplar" yorumunu yapıyordu. Sezonun bitmesine bir ay kala Oliver Kahn ve arkadaşları, Lig ve Almanya

Ferhat Çökmüş

20 yaşına kadar İsviçre Milli Takımı'nın bütün yaş gruplarında forma giydikten sonra

Türkiye'den gelen Ümit Milli Takım teklifini kabul etti. Ardından "futbol şehri" olarak gördüğü Trabzon'dan aldığı teklife "Evet" dedi. Üç sezondur Trabzonspor

formasını giyiyor ve hangi mevkide görev alırsa alsın terinin son damlasına kadar mücadele ediyor. Hayatının futbol dışındaki bölümünü kitaplar, satranç ve tenis kaplıyor.

▼Öncelikle bize biraz geçmişinden ve aileden söz eder misin?

▲14 Şubat 1985 yılında İsviçre'nin başkenti Bern'de doğdum. 3 kardeşiz. Bir ağabeyim, bir de kız kardeşim var. Ağabeyimde doğuştan kalça çıkığı bulunuyor. Kız kardeşim ise okuyor. O da benim gibi futbola çok meraklı. Babam bir fabrikada çalışıyor. Annem ev hanımı.

▼Sevgililer gününde doğmuşsun.

▲Evet, güzel bir gün. Ama ben genelde bu günü yalnız geçiririm.

▼Futbolla ilk buluşman nasıl oldu?

▲5 yaşında babamdan gizli olarak FC Ostermundigen takımında futbola başladım. Kuzenlerim idmana giderken ben de onlara katıldım. İlk gittiğimde bizi denediler. Beğenilince takımda kaldım ve 7 yıl forma giydim. Babam da yeteneğimi

görünce futbol oynamama izin verdi. 12 yaşında Young Boys takımı tarafından beğenildim. O şekilde geçiş yaptım.

▼Bize biraz Young Boys'daki günlerinden söz eder misin?

▲Çok güzel bir ortam vardı. Yabancılar karşı ön yargı yoktu. Çabuk benimsendim. Uzun yıllar mutlu bir şekilde forma giydim.

▼Hangi mevkide görev alıyordun?

▲Futbola ön libero olarak başlamıştım. O şekilde devam etti. Young Boys PAF takımında bazen oyun kurucu olarak da görev alıyordum. Önümde çok iyi iki forvet vardı. Biri Hollanda ve İtalya liglerinde oynamış İsviçreli Johan Fonlanten'di. Onlarla birlikte çok iyi bir uyum içerisindeydik.

▼Takımda başka gurbetçiler de

5 yaşında babamdan gizli futbola başladım. Kuzenlerim idmana giderken ben de onlara katıldım. İlk gittiğimde denediler ve beğendiler. Babam da yeteneğimi görünce futbol oynamama izin verdi.

Futbola ön libero olarak başlamıştım. O şekilde devam etti. Young Boys PAF takımında bazen oyun kurucu olarak da görev alıyordum.

İsviçre'de yabancı olmak hiç sorun değil. Çünkü insanları ırklarıyla değil oynadıkları futbolla değerlendiriyorlar. Bu nedenle gurbetçi futbolcular gayet iyi durumda.

var mıydı?

▲Altyapıda birçok Türk oyuncu vardı. A takımında ise Hakan Yakın ve Gürkan Sermeter oynuyordu.

İsviçre'de takımların altyapılarını yabancı oyuncular oluşturur. Her milletten futbolcu bulabilirsiniz.

▼İsviçre'de top koşturan gurbetçi futbolcuların durumu nasıl? Yeni yıldız adayları var mı?

▲İsviçre'de yabancı olmak hiç sorun değil. Çünkü insanları ırklarıyla değil oynadıkları futbolla değerlendiriyorlar. Bu nedenle gurbetçi futbolcular gayet iyi durumda. Birçok önemli oyuncunun da olduğuna inanıyorum. Onlara örnek olarak Basel'de oynayan gurbetçi Eren Derdiyok'u gösterebiliriz. Çok iyi bir oyuncu. Bana göre ileride çok daha iyi duruma gelecek. Bir de İsviçre'de yetişip İtalya'da oynayan Gökhan İnler var.

▼Trabzonspor'a transferin nasıl gerçekleşti?

▲Tam 3 yıl önce Trabzonspor İsviçre'ye kamp yapmak için geldi. Teknik Direktör Şenol Güneş'ti. Bir hazırlık maçı yaptık. Orada iyi bir performans sergiledim. Üstelik o müsabakada stoper olarak görev yaptım. Maç sonrası Trabzonsporlu yöneticiler beni transfer etmek için girişimlerde bulundu. İlk zamanlar yaşımın küçük olması nedeniyle teklife sıcak bakmadım. Türkiye'de kaybolacağımı düşündüm. Bir yıl aradan sonra Antalya'da geniş kapsamlı yapılan Ümit Milli Takım seçmelerine davet edildim. Yaklaşık 250 oyuncu vardı. En iyiler arasına seçildim. Burada beni Türkiye'den

Futbolun entelektüeli

birçok takım takip ederek transfer teklifinde bulundu. Gördüğüm ilgi sonrası fikirlerim değişti. Trabzonspor'un teklifini kabul ettim.

▼Başka hangi takımlardan teklif almıştın?

▲Beşiktaş, Kayserispor, Gençlerbirliği, Malatyaspor gibi ligdeki birçok takımdan teklif aldım.

▼Trabzonspor'u tercih etmendeki sebep neydi?

▲Trabzonspor ülkenin dört büyük takımından bir tanesiydi. Ayrıca şehir tamamen futbolla yatıp kalkıyordu. Ben pek sosyal hayatı olan biri değilim. Hayatım tamamen futbola endeksli. Bu nedenlerden dolayı kendi yaşam ve futbol tarzıma uyduğu için Trabzonspor'u tercih ettim. Ailem de aynı düşüncelerle bana destek verdi.

▼Uyum sorunu yaşadın mı?

▲İlk zamanlar biraz sıkıntı çektim. Çünkü ilk defa ailemden ayrı kalıyordum. Türkçem iyi olmadığı için arkadaşlarımla iletişim kurmakta zorlandım. Sonra takımda Aykut Akgün'le iyi arkadaş oldum. O da benim gibi gurbetçiydi. Zamanla tüm futbolcularla kaynaştım. Şimdi çok mutluyum. Hiçbir sorunum yok.

▼Şimdi Teknik Direktör Ersun Yanal'la birlikte çalışıyorsun. Onunla ilgili düşüncelerin neler?

▲Trabzonspor'a geldikten sonra sırasıyla Halilhodziç, Lazaroni, Ziya Doğan ve şimdi de Ersun Yanal'la çalışıyorum. Hiçbiriyle en ufak sorun yaşamadım. Benim görevim teknik direktörün verdiği direktifler doğrultusunda hareket etmek. Ersun Hocaya gelince, onun her şeyden önce çok kaliteli bir insan olduğunu düşünüyorum.

Bizimle iletişimi iyi. Antrenmanları zevkli. Kendisinden çok şey öğrendik ve öğrenmeye devam ediyoruz.

▼Trabzonspor bu sezon hedeflerinden uzak kaldı. Sana göre bunun nedeni neydi?

▲Lige çok kötü başladık. Sivasspor maçında talihsiz bir olay yaşadık. Bunun neticesinde işlerimiz bir türlü planladığımız gibi gitmedi. Sorunlar oldu. Bugünlere geldik. Ama biz bu sezon taraftarlarımıza iyi futbol izlettirmek istiyoruz. Gelecek sezon ise yine tek hedefimiz zirve mücadelesi olacaktır.

▼Türkiye'de genç oyunculara gereken fırsat veriliyor mu?

▲Eskiye oranla Türkiye'de genç oyunculara büyük önem veriliyor. Büyük takımlara baktığımızda hepsinin genç oyunculara güvenip forma verdiğini görüyoruz. Bu, Türk futbolunun gelişmesi açısından çok önemli. Genç oyuncuların da buldukları şans iyi değerlendirmesi gerekiyor.

▼İsviçre'deki futbol anlayışının sana katkıları neler oldu

▲İsviçre'de altyapıya büyük önem veriliyor. Oyuncular küçük yaşlardan itibaren disiplinli bir şekilde teknik ve taktığın yanı sıra psikolojik eğitim alıyor. Orada önce altyapı, sonra üst yapı geliyor.

▼İsviçre Genç Milli Takımı'nda oynamanı nasıl

değerlendiriyorsun?

▲Orada U15'ten başladım, sırasıyla tüm yaş grubu takımlarında oynadım. U20 Milli Takımı'yla Dünya Şampiyonası'na katıldım. Ancak tüm bunlara rağmen Türkiye'de oynamak istiyordum. Ümit Milli Takım'a kadar ülkemden hiç teklif almadım. Bu nedenle ilk dönemde İsviçre'yi tercih ettim.

▼Çok futbolcunun örnek aldığı, kendi oyun biçimini özdeşleştirdiği bir idolü vardır. Sen hangi futbolcuları kendine örnek alıyorsun?

▲Real Madrid takımında orta sahada oynayan Guti'yi ve Sevilla'da savunmanın sağ kanadında oynayan Daniel Alves'i çok beğeniyorum.

▼Trabzonspor'da senin birçok mevkide oynadığını gördük. Farklı mevkilerde oynamak senin için sorun oluşturuyor mu?

▲Bir yandan avantaj, bir yandan da dezavantaj. Ama benim bu konularda yorum yapmam doğru değil. Hocamız hangi mevkide görev verirse, işimi en iyi şekilde yapmaya çalışırım.

▼Sen kendi futbolunu nasıl anlattırırın?

▲Her şeyden önce iyi mücadele etmeye çalışırım. Hem hücumda hem de savunmaya destek olmak önceliğim. Kısacası kolektif futbola uygun oynamaya çalışırım.

▼Türkcüll Süper Lig'de oynanan futbolu nasıl buluyorsun?

▲Kalite gayet iyi. Her geçen yıl biraz daha ileriye gidiyor. Ligin en büyük özelliği mücadelenin ön planda olması. Her takım elinden geldiğince çok koşup bu şekilde sonuca gitmeyi planlıyor. Sürekli pres yapmak zorundasınız. Bunu düşünürsek birçok ligden zor.

▼En beğendiğin lig hangisi?

▲Bundesliga'yı çok beğeniyorum. Orada oynamak hedeflerimden biri.

▼Trabzon'daki sosyal hayatın nasıl?

▲Genelde tesislerde ve evde zaman geçiriyorum. Gece hayatım yok. Sade bir yaşam tarzı sürdürüyorum.

▼Futbol dışında nelerle uğraşıyorsun?

▲Satranç ve tenis oynamayı severim. Bunun dışında bol bol kitap okurum. ■

Trabzonspor ülkenin dört büyük takımından bir tanesiydi. Ayrıca şehir tamamen futbolla yatıp kalkıyordu. Ben pek sosyal hayatı olan biri değilim. Hayatım tamamen futbola endeksli. Bu nedenlerden dolayı Trabzonspor'u tercih ettim.

İsviçre'de altyapıya büyük önem veriliyor. Oyuncular küçük yaşlardan itibaren disiplinli bir şekilde teknik ve taktığın yanı sıra psikolojik eğitim alıyor. Orada önce altyapı, sonra üst yapı geliyor.

Yayın haklarında 60 milyon YTL'lik iyileştirme

TFF ile yayıncı kuruluş Digitürk arasında varılan anlaşmaya göre, Turkcell Süper Lig'in yayın haklarında 2008-2009 ve 2009-2010 yıllarını kapsayacak toplam 60 milyon YTL'lik bir iyileştirmeye gidildi. TFF Başkanı Hasan Doğan ile Digitürk Genel Müdürü Ertan Özerdem, yaptıkları basın toplantısında konuya ilişkin açıklamalarda bulundu. Başkan Doğan, göreve başladıktan sonra Garanti Bankası ve THY ile yapılan anlaşmalar da dikkate alındığında futbol ekonomisine 90 milyon YTL kazandırdıklarına dikkat çekti ve şunları söyledi: "Hedeflerimiz doğrultusunda Federasyonumuzun yeniden yapılandırılmasıyla ilgili çalışmalarımız yoğun biçimde devam ediyor. Bir yandan yeni oluşturduğumuz Futbol Geliştirme Merkezimiz Türk futbolunun yarınlarını garanti altına alacak proje çalışmalarına devam ederken diğer yandan Federasyonumuz, bu projelerin kaynaklarını oluşturmak için gelirlerini süratle artırıyor. Haziran ayında gerçekleştireceğimiz Mali Genel Kurulumuzda futbolumuzun tüm paydaşlarıyla tartışarak karar bağlanmış projelerimiz ihtiyaç duyulan mali imkânları tedarik edilmiş şekilde kamuoyunun ve sayın genel kurul delegelerimizin bilgisine sunulacak. Göreve geldiğimiz günden itibaren futbol ekonomisini büyütme konusunda görüşme yaptığımız gerek yayıncı kuruluşlarımız gerekse sponsorlarımızın yoğun ilgisiyle karşılaştık. Görüştüğümüz tüm kurumların yöneticilerine federasyonumuza ve Türk futboluna olan güvenlerinden dolayı teşekkür etmek istiyorum. Özellikle belirtmek isterim ki, Federasyonumuzun sağladığı gelir artışlarının en önemli nedeni sağlanan güven ortamıdır. 7 yıldır Turkcell Süper Lig'in yayıncı kuruluşu olan ve Türk futboluna milyar dolar seviyesinde katkı sağlayan Digitürk, Federasyonumuzla yaptığı sözleşme gereği 2010 yılına kadar yayın

haklarını elinde bulunduruyor. Buna rağmen Digitürk, 2008-2009 ve 2009-2010 sezonları için mali şartlarda iyileştirme yapmayı kabul etti. Digitürk'le yaptığımız görüşmelerde, futbol ekonomisini büyüteceğimizi ve bu büyümenin de yayıncı kuruluşumuzun gelirlerine olumlu biçimde yansıtacağını ifade ettik. Başta Genel Müdür Sayın Ertan Özerdem olmak üzere Digitürk yöneticileri çok yapıcı ve olumlu müzakereler sonucu Federasyonumuza olan güvenlerini hayata geçirerek taleplerimize olumlu yanıt verdi. Bu katkısından dolayı Digitürk'e, büyük mali sorunlarla karşı karşıya olan 18 Süper Lig kulübümüz adına teşekkürü borç biliyorum. Bu anlaşmayla, mevcut yayın hakkı bedellerine 2008-2009 ve 2009-2010 sezonu için toplam 60 milyon YTL ilave bir imkân getirildi. Bu bedelin ilk taksiti bu yılın Mayıs ayında, ikinci taksiti ise 2009 yılının Mayıs ayında ödenecek. Söz konusu ilave kaynağın kulüplerimiz tarafından

mali dengelerini iyileştirme ve kendilerinin yarınlarını garanti altına alacak altyapı yatırımlarına yöneltmesi en büyük dileğimiz. Digitürk'ün katkıları ile sağladığımız 60 milyon YTL ve daha önce iki sponsorluk anlaşmasıyla gerçekleşen 30 milyon YTL tutarındaki gelirle toplam 90 milyon YTL'lik ilave bir imkân Türk futboluna kazandırıldı. Futbolumuzun gelirlerini artırma konusundaki çabalarımız devam edecek. Mayıs ayı sonuna kadar pek çok müjdeli haberi sizlerle düzenli olarak paylaşacağız. Başta Digitürk olmak üzere bize güvenen, inanan tüm sponsorlarımıza ve yayıncı kuruluşlarımıza sonsuz teşekkürler sunuyorum. 2010-2014 yayın ihalesi, 2009-2010 sezonun bitişinden 6 ay önce yapılacak. Tüm ihaleler açık ve şeffaf biçimde tüm katılımcıların eşit rekabet koşullarında yarışacağı platformlarda gerçekleştirilecek.

Yaptığımız anlaşmanın Çukurova Grubu, Digitürk, Futbol Federasyonu ve Türk futbolu için hayırlı olmasını diler, başta Sayın Ertan Özerdem olmak üzere iki gruptan da emeği geçenlere teşekkür eder, saygılar sunarım." Genel Müdür Ertan Özerdem ise Türkiye'nin yayın gelirlerinde İngiltere, Fransa, İspanya, Almanya ve İtalya'dan sonra 6. sırada olduğunu kaydederek, "Türkiye ekonomisi ve ülke futbolunun başarısı 6. değil. Ama yayın gelirleri olarak bu noktaya gelmekten büyük mutluluk duyuyoruz. Digitürk'ün yayın haklarıyla ilgili ödediği rakam, sonuçta halkımızın cebinden çıkıyor. Biz bir aracı konumundayız. Bu nedenle onlara daha iyi futbol seyrettirmek zorundayız" diye konuştu. Özerdem ayrıca 2010'daki ihalede en iyi teklifi vereceklerine emin olduğunu da sözlerine ekledi.

TFF'nin kaynakları eğitime ayrılacak

İzmir'deki Buca Genç Futbol Akademisi'ni ziyaret eden TFF Başkanı Hasan Doğan, Süper Lig'de İzmir takımlarını görmek istediklerini söyleyerek, "Ancak bir teselli var. Buca Genç Tesisleri'nde çok güzel bir manzarayla karşılaştık. İki yıl önce de gelmiştim. Çok yakından takip ettiğim, Türk futbolunun geleceğini inşa edecek bir çalışma bu. Federasyon olarak bu çalışmalara her zaman destek vereceğiz" dedi. Göreve geldiklerinden bu yana eğitim konusuna ayrı bir değer verdiklerini kaydeden Doğan, "TFF'nin kaynaklarını ağırlıklı olarak eğitime ayıracağız. En önemli program tabii ki 7-15 yaş

eğitime olacak. Altyapı eğitimleri için Haziran-Temmuz aylarında 750 kişilik bir grubu eğitime alacağız. Bu grup, belli bir eğitimden sonra ciddi bir sınava tâbi tutulacak. Buradan mezun olan seçilmiş özel altyapı eğitimcilerini federasyonun gönüllüsü olarak kulüplerin altyapılarına göndereceğiz" şeklinde konuştu. Bu çalışmalarla Avrupa ülkelerindeki altyapı imkânlarını yakalamak istediklerini belirten Doğan, "Cumhuriyetimizin 100. yılında dünya şampiyonu ve Avrupa şampiyonu bir Türk Milli Takımı ve kulüp takımlarımızı görürüz diye düşünüyoruz" dedi.

Bilgi Paylaşım Protokolü imzalandı

TFF, Spor Toto Teşkilatı ve İddaa arasında Futbolda Etik Değerlerin Korunmasına ilişkin bilgi paylaşımı protokolü imzalandı. Ortaköy'deki Feriye Restaurant'ta düzenlenen toplantıda, TFF Başkanı Hasan Doğan, Spor Toto Teşkilat Müdürü Bekir Yunus Uçar ile İddaa oyununu oynatmakla yetkili firma olan Inteltek'in Kurumsal İletişimden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Kerem Ertan protokol imzaladı. Hasan Doğan, Türkiye'de futbol anlayışının ve kültürünün değişmesi için kolları sıvadıklarını belirterek, "Türk futbolunda değişimi gerçekleştirmek için hummalı bir çalışma içerisindeyiz. Bugünkü konumuz, yine Türk futbolunun çok önemli gelir kaynaklarından biri olan bahis oyunlarının durumu ve onun sorunlarıyla ilgili. İddaa oyunu Türkiye'de futbol kulüplerimizin en önemli gelir kaynaklarından biri. Hatta Bank Asya 1. Lig'e baktığımızda, bu gelirler toplam gelirlerin yüzde 60'ından fazla. Bu nedenle bizim açımızdan son derece büyük öneme sahip" diye konuştu.

Doğan, İddaa oyununda Türkiye'deki futbol takımlarının 2004-2005 sezonunda 48 milyon YTL gelir elde ettiğini ifade ederek, şunları kaydetti: "Bu rakam 2005-2006 sezonunda 124, 2006-2007 sezonunda 136 milyon YTL'ye çıkmış. Bu yıl da 150 milyon YTL civarında bir beklenti var. Bu yıl Tüccell Süper Lig takımlarımıza 2.5 milyon, Bank Asya 1. Lig takımlarımıza 2 milyon, TFF 2. Lig takımlarımıza 1.2 milyon, TFF 3. Lig takımlarında ise 250 bin YTL civarında pay dağıtılması

bekleniyor. Bu Türk futbolu için son derece önemli bir kaynak. Bu kaynağın değerlendirilmesi ve büyütülmesi bizim öncelikli hedeflerimiz arasında."

Doğan, bahis oyunlarının önünde iki engelin bulunduğunu, bunlardan bir tanesinin illegal oyunlar, diğerinin de kötü kişilerin yapacağı manipülasyonlar olduğunu söyledi. Bu engellerle mücadelenin en önemli görevlerinden biri olduğunu dile getiren Doğan, "Ne yazık ki, ülkemizde illegal şirketler de bu oyunu oynatıyor. Bunların yüzde 25-30 gibi bir payı var. Bu oyunlardan hem kulüplerimiz hem de devletimiz gelir olarak yararlanamıyor. İkramiyelerinin ödenmesi konusunda bir garanti yok. Bahis sitelerindeki oyunların önlenmesiyle ilgili Federasyonumuz çok ciddi çalışmalar içerisinde olacak" ifadelerini kullandı. Kötü kişilerin yapacağı manipülasyon konusunun da çok önemli olduğunu vurgulayan Doğan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu toplantının ana nedeni de zaten bu. İddaa oyununun sağlıklı bir şekilde oynanması, herkesin gönlünün rahat olması, haksız

kazançların temin edilmemesi için Federasyon olarak kararlı bir tutumumuz var. Bu konuda İddaa oyununu oynatan resmi kuruluşumuz Inteltek'le ortak bir çalışma yaptık. Bugün de bunun protokolünü imzalayacağız. Amacımız bu oyunda manipülasyon yapmak isteyen kötü kişilere karşı tedbir almak. Bu tedbirde en etkili yöntem bilgi paylaşımı. O yüzden de çok hassas bir teknolojiyle takip edeceğiz. Nasıl oynadığı, kimlerin oynadığı veya bir maçta aşırı yüklenme olup olmadığı konularındaki bilgileri en kısa sürede İddaa kuruluşu, TFF'ye bildirecek. Biz de bu bilgileri alıp gerekli incelemeleri başlatıp, kötü niyetli insanlara fırsat vermeden, etkili çalışmalar yapacağız." Doğan, kulüpler için en önemli gelir kaynaklarından biri olan İddaa'nın büyütülmesi, geliştirilmesi ve yaşatılması, Futbol Federasyonu açısından son derece büyük önem taşıdığını ifade ederek, "Türk futbolu içerisindeki kirliliğin ortadan kaldırılması, kötü niyetli insanların futbol ortamından uzaklaştırılması federasyonumuzun temel prensipleri içerisinde. Bunu gerçekleştirme

konusunda her türlü tedbiri alacağımızdan hiç kimsenin kuşkusu olmasın" dedi. Spor Toto Teşkilat Müdürü Bekir Yunus Uçar da TFF'nin yeni yönetiminin futbol için önemli çalışmalar içinde bulunduğunu belirterek, "Başkan temiz futbol için bembeyaz bir defter açtı. Temiz futbol için, futbolu ve iştirakçilerimizi korumak için çalışıyoruz. Kulüplerimiz İddaa'dan fazla pay istiyor. Bunun için illegal oyunlara engel olmaya çalışıyoruz. Bu konuda da Bakanlarımızdan ve Federasyonumuzdan büyük destek görüyoruz" diye konuştu. Inteltek Kurumsal İlişkilerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Kerem Ertan ise "Futbolun sadece Avrupa'da 10 milyar euro piyasa değeri var. Bu pay ülkemizde de çok büyük. Böyle büyük paraların bulunduğu bir faaliyetin yasal hale getirilmesi çok önemli. Futbolda güven çok önemli. Bu Federasyon da bunun için çalışıyor. Dürüstlük ve güveni bir ilke olarak benimsemiş. Bu da bizi rahatlatıyor. Bu oyunu 4 yıldır yasal olarak oynatıyoruz. Kötü niyetli insanlar tarafından manipüle edilmeden oynatılması için çalışıyoruz" dedi. İddaa ve Spor Toto'nun diğer oyunlarının programlarında yer alan Türk takımlarının maçları ile ilgili istatistiksel bilgilerin TFF ile paylaşımını öngören protokol, normalin dışında ve şüpheli görülen oynama bilgilerini paylaşmak suretiyle, etik ve yasal olmayan girişimleri ortaya çıkarmayı ve önceden önlem alınarak bu tip yasa dışı girişimleri engellemeyi hedefliyor.

Altyapı antrenörleri Federasyondan

TFF Başkanı Hasan Doğan, Kastamonu'da incelemelerde bulundu. Polisevi'nde Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu Kastamonu Genel Başkanı Mahmut Korkmaz ve diğer spor temsilcileriyle bir araya gelen Doğan, Kastamonu'daki tesisleşme, sportif eğitim faaliyetleri ve futbol branşındaki son durum hakkında Korkmaz'dan bilgi aldı. Futbol Federasyonu olarak özellikle bilinçli ve başarılı sporcu yetiştirme konularına büyük önem verdiklerini belirten Doğan, şunları söyledi: "Eğitime büyük bir pay ayıracağız ama sporda tesis de çok önemli. Bölgedeki tüm imkânların aktif olarak kullanılması hepsinden önemli. Kastamonu'da elimizde ne var ve bununla neler yapılabilir, ona bakmak gerekir. Kastamonu'da çok sayıda beden eğitimi öğretmeni var. Onları kullanmak gerek. Türkiye genelindeki eğitim ve sporcu yetiştirme konularında eksiklikleri giderebilmek için elimizden geleni yapıyoruz. Bunun için ilk olarak eğitimcileri eğitmeye başlayacağız. Federasyon olarak tesislerini tamamlamış, altyapılarını kurmuş takımların altyapı hocasını biz göndermek istiyoruz. Eğitimden geçmiş bir altyapı hoca, yeteneklerin taranması açısından bize imkân sağlayacak. Tüm Türkiye'de altyapı programını uygulama imkânı verecek. O yetenekleri belirleyip daha iyi eğitim vermek istiyoruz. Bu konuda çok başarılı işlere imza atacağımıza inanıyorum."

Bank Asya 1. Lig'e yabancı izni

TFF Yönetim Kurulu, Bank Asya 1. Lig'de yabancı uyruklu futbolcu transferi konusunu karara bağladı. Alınan karara göre;
► Bank Asya 1. Lig'de 2007-2008 sezonu sonunda Turkcell Süper Lig'den düşen takımlar, kadrolarında bulunan sözleşmeli yabancı uyruklu futbolcuları, sözleşme süreleri sonuna kadar kulüplerinde istihdam edebilecek.
► Bank Asya 1. Lig takımları 01.01.1987 ve daha sonraki tarihte doğan iki yabancı uyruklu futbolcu ile profesyonel sözleşme imzalayabilecek. Bu sözleşmelerin bitiş süresi

maksimum 31.05.2011 tarihi olacak. 2007-2008 sezonu sonunda Turkcell Süper Lig'den düşen takımlar, yabancı uyruklu futbolcu kontenjanını boşaltmaları halinde bu haktan yararlanabilecek.
► Bank Asya 1. Lig takımları Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan ve Kırgızistan ülkelerinin vatandaşı olan en fazla iki futbolcu ile profesyonel sözleşme imzalayabilecek.
► Bank Asya 1. Lig müsabakalarında, 18 kişilik müsabaka isim listesine her halükarda en fazla

iki yabancı uyruklu futbolcu ismi yazılacak ve müsabakalarda en fazla iki yabancı oynatılabilecek.
► 2008-2009 sezonu sonunda Turkcell Süper Lig'e yükselecek takımların, 2009-2010 sezonunda sözleşmesi devam eden yabancı uyruklu futbolcuları, kulübün Turkcell Süper Lig yabancı uyruklu futbolcu kontenjanında sayılacak.
► TFF 2. Lig'e düşen kulüplerde, sözleşmesi devam eden yabancı uyruklu futbolcular müsabakalarda oynatılamayacak. ■

Başkanlar zirvesi

TFF Başkanı Hasan Doğan, Bank Asya 1. Lig Kulüp Başkanlarıyla İstanbul'da bir toplantı yaptı. Feriye Restaurant'ta düzenlenen toplantıya Başkan Hasan Doğan'ın yanı sıra Başkanvekilleri Lutfi Arıboğan, Mahmut Özgener, Yönetim Kurulu üyeleri Yunus Egemenoglu, Levent Kızıl ve Genel Sekreter Metin Kazancıoğlu da katıldı. Doğan, toplantı sonunda Altay Başkanı Nafiz Zorlu ile birlikte açıklamalarda bulundu. Federasyonun göreve geldiği günden beri yaptığı çalışmalarla ilgili kulüp başkanlarının bilgilendirildiğini belirten Doğan, "Kulüp başkanlarının sıkıntı ve tavsiyelerini dinledik. Bank Asya 1. Lig'in total değerinin ve artırılması için neler yapılabileceğini konuştuk. Kulüp gelirlerini artırmak ve saha zeminlerinin iyileştirilmesi hakkında çalışma yapma kararı aldık" dedi. Doğan, kulüplerin mali sıkıntılarının ana nedeninin kısa sürede başarı elde etme amacı olduğunu belirterek, "Tesisleşme yerine oyunculara verilen yüksek ücretlere rağmen başarı elde edilemezse kulüpler mali sıkıntıya düşüyor. Biz de onlara sportif başarının daha uzun vadeli projelerle elde edilebileceğini söyledik" açıklamasını yaptı. 5 sene içerisinde tüm kulüplerin UEFA kulüp lisans kriterlerini karşılar hale gelmesini planladıklarını kaydeden Doğan, "Yalnız kulüplerimizin de şimdi birçok problemi var" diye konuştu. Süper Lig'in yayın hakları bedellerinde hızlı bir yükseliş yaşandığına dikkati çeken Doğan, "Bu ligin de katma değerini yükseltmede ve lisanslı ürünlerin

satışını artırmada yayın haklarının önemli rolü olacak" diye konuştu. Doğan, şike iddialarının üzerine kararlılıkla gideceklerini belirterek, "Kötü niyetli kişileri futbol platformundan dışarı atacağız" açıklamasını yaptı. Kulüplerin dernekler statüsüyle işleyişiyle ilgili olarak da görüşlerini ifade eden Doğan "Bu konuda yeni düzenlemeler olacak. Konu, Spordan Sorumlu Devlet Bakanımız Murat Başesgioğlu'nun da gündeminde. TFF'nin de çalışmasını içine ligleri ve kulüplerin işleyişini de düzenleyecek maddeler konulması için çalışmalar yapıldığını biliyorum" dedi. Altay Başkanı Nafiz Zorlu ise "Kulüp başkanlarımızın Federasyonumuza güvenlerinin olduğunu gördüm. Bir işi

yönetenlere güven duyulması çok önemli. Buraya davet edilmemiz de Federasyonumuzun bizi önemseydiğini gösteriyor. Federasyonun futbolu daha iyi idare edebilmek adına bizim katkılarımızı alması ve bilinçli hareket etmesi bizi mutlu ediyor" diye konuştu. Futboldan yaratılan gelirlerin futbolculara ödeme şeklinde kullanılmasının mali yapıyı bozduğuna dikkati çeken Zorlu, "Kulüplerimizin ciddi maddi sıkıntıları var. Tüm kulüp başkanları, Federasyonun, kulüplerin maddi harcamalarını yönetecek ve disipline edecek bir sistem oluşturmaya faydalı olacağı görüşüne vardı" dedi.

Seyircisiz maçlara bayan seyirci formülü

TFF Başkanı Hasan Doğan, "Seyircisiz oynanan maçları bayanların izlemesi konusunda çalışmalar sürüyor" dedi. Boluspor-Gaziantep Büyükşehir Belediyespor arasında oynanan karşılaşmayı izlemek için Bolu'ya giden ve öncesinde Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonu'nun organize ettiği, Türkiye İşitme Engelliler Şampiyonası'nın final müsabakalarını seyreden Başkan Doğan, cezaların federasyon kurallarında değerlendirildiğini kaydederek, "Seyircisiz maçların keyfi yok. Ancak cezaların da uygulanması gerek. Bu ceza uygulamasında, seyircisiz maçlar yerine bayan seyircilerin olduğu karşılaşmaların oynanabilirliği konusunda arkadaşlarımız çalışmalarını sürdürüyor. Açıklayacağımız yeni statülerde bunları göreceğiz" dedi.

Yabancı hakem hocası geliyor

TFF Yönetim Kurulu, MHK Başkanı Oğuz Sarvan'ın sunduğu eğitim projesini onayladı. Bu proje çerçevesinde, hakemler yurtdışında yabancı dil eğitimi alabilecek ve hakem eğitimi için yurtdışından hakem hocası getirilecek.

Play-off maçları İstanbul'da

TFF Yönetim Kurulu, Bank Asya 1. Lig play-off müsabakalarının İstanbul'da oynanmasını kararlaştırdı. Play-off'ta eleme müsabakaları 16 Mayıs, final maçı ise 18 Mayıs'ta oynanacak.

Şike Tahkik Kurulu oluşturuldu

Türkiye Futbol Federasyonu, İstanbulspor-Gaziantep Büyükşehir Belediyespor müsabakasına ilişkin bahis şikesi iddialarını incelemek amacıyla Şike Tahkik Kurulu oluşturulmasına karar verdi. Savcı Hüseyin Yavaş'ın başkanlık edeceği Şike Tahkik Kurulu'nda, Av. Kemal Işkın Keleşoğlu, Savcı Sait Kunt, GSGM Teftiş Kurulu Başkanı Haluk Çetin, İstanbul Asayiş Şb. Müdürü Mustafa Köse asil üyeler; Av. Günsel Dede, Av. Bilal Üzer, Av. Mehmet Ali Turanlı ve Av. Serdar Çetin ise yedek üyeler olarak yer aldı.

● Blatter'den başsağlığı mektubu

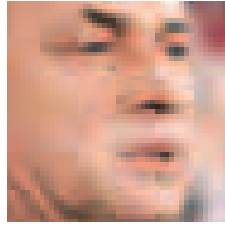
FIFA Başkanı Joseph S. Blatter, uğradıkları saldırıda hayatlarını kaybeden Bafra Belediyespor Antrenörleri Sedat Gezer ve İsmail Kurt için Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Hasan Doğan'a bir başsağlığı mektubu gönderdi. Blatter mektubunda "Bafra Belediyespor Antrenörleri Sedat Gezer ve İsmail Kurt'un feci bir saldırıda hayatlarını kaybettiklerini öğrendikten sonra, size bu mektubu üzüntüyle yazmaktayım. FIFA ve dünya futbol ailesi adına size, Türk futbol camiasına, Bafra Belediyespor'daki herkese ve en önemlisi Sedat Gezer ve İsmail Kurt'un ailelerine taziyelerimi sunmak istiyorum. Futbol camiasının onların yanında olduğunu lütfen kendilerine bildiriniz. Bu destek sözlerimizin bu üzüntülü anda biraz barış ve teselli sağlamasına yardımcı olacağını ümit etmekteyiz" ifadelerini kullandı.

● Bafra Belediyespor'un maçları askıya alındı

Bafra Belediyespor Kulübü'nün yaptığı başvuruyu değerlendiren TFF Yönetim Kurulu, kulübün TFF 3. Lig 2. Grup'ta oynaması gereken maçlarını askıya aldı. Bu çerçevede Bafra Belediyespor'un ligde kalmasını kararlaştıran Yönetim Kurulu, ertelenen Çorumspor, Tarım Kredispor ve Artvin Hopaspor maçları ile bundan sonra oynaması gereken müsabakaları 3-0 rakiplerinin lehine tescil etti. Bu arada, sezon sonunda dört takımın düşmesi gereken bu gruptan 3 takımın düşürülmesi karar altına alındı. Elim saldırıda hayatlarını kaybeden Bafra Belediyespor Teknik Direktörü Sedat Gezer ile Kaleci Antrenörü İsmail Kurt'un ailelerine katkıda bulunmak amacıyla, Gezer ile Kurt'un üniversite öğrencisi çocuklarına, eğitim hayatları boyunca başarılı olmaları koşuluyla aylık biner YTL yardımda bulunmaya karar verildi.

● UÇK ve Tahkim Kurulu Talimatları yürürlüğe girdi

Uyuşmazlık Çözüm Kurulu Talimatı ile bazı maddelerinde değişiklik yapılan Tahkim Kurulu Talimatı yürürlüğe girdi. Bilindiği gibi, Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu 26 Mart 2008 gün ve 5 sayılı toplantısında, Federasyon Yönetim Kurulu'nca kabul edilecek olan talimat, talimat değişiklikleri ve talimat hükümlerine dayalı kararların Resmi Gazete'de ilan edilmek suretiyle duyurulması yerine, TFF'nin resmi internet sitesi www.tff.org'da yayınlanmasına karar vermişti. Bu çerçevede Uyuşmazlık Çözüm Kurulu Talimatı ile Tahkim Kurulu Talimatı, TFF'nin resmi internet sitesi www.tff.org'da yayınlanıp yürürlüğe giren ilk talimatlar oldu.

Ne biz Terim'i bırakırız ne de o bizi

Federasyon Başkanı Hasan Doğan, "Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim'e dışarıdan bir teklif gelmesi bizi mutlu eder ama genel itibarı ile şunu söyleyeyim, ne biz Fatih Terim'i bırakırız, ne de o bizi bırakır" dedi.

Kardemir Karabükspor'un Tarsus İdmanyurdu ile oynadığı karşılaşmayı izlemek üzere Karabük'e giden Doğan, Vali Can Direkçi, Kardemir Karabükspor Kulübü Başkanı Hikmet Feridun

Tankut, yönetim kurulu ve futbolcular tarafından Ramsey Tekstil Fabrikası önünde karşılandı. Burada gazetecilerin sorularını cevaplandıran Doğan, Milli Takımlar Teknik Direktörü Fatih Terim'e dışarıdan bir teklif gelmesinin kendilerini mutlu edeceğini belirterek, "Bu, çok değerli teknik direktörle çalışıyoruz anlamına gelir. Ama genel itibarı ile şunu söyleyeyim, ne biz Fatih Terim'i bırakırız, ne de o bizi bırakır" dedi.

GTK ve MHK ortak toplantı yaptı

Gözlemciler ve Temsilciler Kurulu ile Merkez Hakem Kurulu üyeleri, Ankara Etap Altınol Otel'de bir araya gelerek ortak bir toplantı gerçekleştirdi. Her iki kurulun üyeleri, toplantıda temsilci, gözlemci ve hakemler konularında görüşerek, durum değerlendirmesinde bulundu.

Anadolu futbolunun kalkınmadan, Türk futbolunun kalkınamayacağını, illere yaptığı ziyaretlerinde statlarla ilgili "Neler yapılabiliriz?" diye sorunları yerinde görüp tespit etmeye çalıştıklarını anlatan Doğan, şöyle konuştu: "Statlarla ilgili hummalı çalışmalarımız bulunuyor. Türkiye'de şu anda en az 10 stadın gerekli standartlara getirilmesi çalışmaları devam ediyor. Başbakanımız ve Spordan Sorumlu Bakanımızın bu konuda gayretleri var. Başbakanımız, 2 yıl içerisinde en az 10 stadın gerekli standartlara kavuşturulması konusunda talimat verdi. Bu yöndeki çalışmalarımız sürüyor."

Doğan, daha sonra Karabük Valisi Direkçi'yi makamında ziyaret etti. Direkçi, Doğan'a plaket verdi.

Mehmet Ali Aydınlar'ın evlat acısı

Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi ve Acıbadem Hastaneleri sahibi Mehmet Ali Aydınlar'ın oğlu Kerem Aydınlar, KKTC'de geçirdiği trafik kazası sonucu hayatını kaybetti. Kerem Aydınlar'ın cenazesi 27 Mayıs günü Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Camii'nde kılınan ikinci namazını müteakip Çengelköy Mezarlığı'nda toprağa verildi. Türkiye Futbol Federasyonu, 25 yaşında hayatını Kerem Aydınlar'a Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı diler.

Topbaş'tan Hasan Doğan'a ziyaret

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, TFF'nin 4. Levent'teki binasına gelerek Başkan Hasan Doğan'ı ziyaret etti ve yeni görevinde başarılar diledi. Görüşme sonrası bir açıklama yapan Doğan, belediyeler ve futbol ilişkisinin her zaman önemli bir konu olarak ele alındığını belirterek, "Sayın Kadir Topbaş'la

projelerimizi ve ortaklaşa yapabileceğimiz çalışmaları paylaştık. İstanbul Büyükşehir Belediyespor

Kulübü, UEFA kriterlerine uyan ve borcu olmayan örnek bir kulübümüz. Belediye ile ortak çalışmayı bu kulübümüzle beraber yapalım istedik" dedi. Türkiye'de elit sporcu yetiştirmeye dönük programlar olmadığını belirten Doğan, "İstanbul Büyükşehir Belediyespor bünyesinde açılacak bir futbol okulu ile önemli bir eksiğin giderileceği inancındayım" diye konuştu. Topbaş ise İstanbul Büyükşehir Belediyespor Kulübü'nün 3000'e yakın lisanslı sporcusu olduğunu altını çizerek, "Elit sporcular yetiştirebilmek için yapacağımız

ortak bir çalışmayla 'Futbol Meslek Okulu' kuracağız. Bu okulun müfredatını hazırlarken de Federasyonumuzdan destek alacağız" dedi. Topbaş ayrıca, İkitelli'ye inşa edilecek yeni statla ilgili hazırlıklara da hız vereceklerini sözlerine ekledi. Ziyaretin sonunda, Doğan ve Topbaş, birbirlerine plaket hediye etti. Görüşmeye, TFF Başkanvekili Lütfi Arıboğan, Yönetim Kurulu Üyesi Levent Kızıl ve İstanbul Büyükşehir Belediyespor Kulübü Başkanı Göksel Gümüşdağ da katıldı.

Arıboğan, Meşale Koşusu'na katıldı

Çin'in başkenti Pekin'de 8-24 Ağustos 2008 tarihleri arasında düzenlenecek 29. Yaz Olimpiyat Oyunları öncesi dünya turu çerçevesinde gerçekleştirilen Olimpiyat Meşalesi Koşusu'nun İstanbul ayağı bugün yapıldı. Sultanahmet meydanında gerçekleştirilen ve Devlet Bakanı Murat Başesgioğlu, Gençlik ve Spor Genel Müdürü Mehmet Atalay, İstanbul Valisi Muammer Güler, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ve 2008 Olimpiyat Komitesi Başkan Yardımcısı Jiang Xiaoyi'nin katılımıyla gerçekleştirilen törenle startı verilen koşuda Türkiye Futbol Federasyonu Başkanvekili Lütfi Arıboğan da meşale taşıdı. 20 kilometrelik parkurda, yaklaşık 80 kişi tarafından, 350-400 metrelik mesafelerde koşularak taşınan meşaleyi, Lütfi Arıboğan Boğaziçi Köprüsü üzerinde aldı. Arıboğan, 400 metrelik koşunun ardından meşaleyi bir başka koşucuya devretti.

23 Nisan'da Çocuk Şenliği

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda futbolu seven çocuklarımızın gönlüne eğlenmeleri ve doyasıya futbol oynayabilmeleri amacıyla Türkiye Futbol Federasyonu ve Ülker işbirliğiyle HERKESİÇİN FUTBOL (Grassroots) projesi kapsamında TFF Riva Turkcell Milli Takımlar Tesisleri'nde Çocuk Şenliği düzenlendi. Şenliğe katılan eski futbolculardan Müjdat Yetkiner, Hamdi Aslan, Ferhat Südoğan, Tuna Güneysu, Yavuz Şimşek, Çetin Noyan ve U15 Milli Takım Teknik Direktörü Turhan Mesci ile Fatih Eser yoğun ilgi gördü. U15 Milli Takım futbolcularıyla futbol oynamanın sevincini yaşayan çocuklar, deneyimlerinden faydalanmak istedikleri futbolcuları soru yağmuruna tuttu. Şenlik, 26 Nisan'da Riva'da devam etti. TFF Yönetim Kurulu Üyeleri ile miniklerin velilerinin de izlediği karşılaşmaların devre arasında minik futbolculara başarılar dileyen Başkan Hasan Doğan, 'Bu çocuklarımız Türk futbolunun geleceği. Riva Milli Takımlar Turkcell Tesisleri'ne büyük önem veriyoruz. Buraya elit futbolcuları yetiştireceğimiz bir futbol okulu yapmayı düşünüyoruz" dedi.

Adana ve Trabzon'a HERKESİÇİN FUTBOL Merkezi

Adana ve Trabzon'da, Türkiye Futbol Federasyonu ile Ülker'in ortaklaşa düzenledikleri, Grassroots-HERKESİÇİN FUTBOL Merkezleri açıldı. İstanbul'dan sonra, ikincisi Adana'da oluşturulan merkezin açılışını TFF Başkanvekili Lütfi Arıboğan yaptı. Merkezde, futbol oynamanın yanı sıra, katılımcılara Fair Play, oyun kuralları, dengeli ve sağlıklı beslenme, çevre bilinci gibi konularda eğitim verilecek. Böylelikle çocukların gelecekte sadece futbolcu değil, aynı zamanda iyi bir sporsever ve taraftar olma bilinciyle yetişmeleri sağlanacak. HERKESİÇİN FUTBOL "GRASSROOTS" Müdürü Zeynepgül Ene, Teknik Uygulama

Uzmanı Necat Gürpınar, İdari Sorumlu Taygun Erdem ve TFF Trabzon Bölge Müdürü Hasan Gençoğlu tarafından organize edilen Trabzon'daki merkezin açılış törenine ise GSMG Müdürü Mehmet Atalay, Milletvekilleri Hamza Yerlikaya, Abdurrahman Arıcı ve TBMM Futbol Takımı, Macaristan Parlamentosu milletvekilleri, Ahmet Suat Özyazıcı ve Özkan Sümer katıldı.

Diyarbakır'da Plaj Futbolu Turnuvası yapıldı

TFF ve Diyarbakır Kayapınar Belediyesi'nin Grassroots çerçevesinde ortaklaşa düzenlediği Plaj Futbolu Turnuvası, Diyarbakır'da yapıldı. 15-18 yaş grubundaki lise öğrencilerine yönelik olarak düzenlenen turnuvaya, 40 erkek, 8 kız, 2 de engelli öğrenci takımı katıldı. Kızlarda Şehmuz Sultan Tatlıcı Lisesi, erkeklerde ise 500 Evler Lisesi şampiyon oldu. Turnuvada kız-erkek karma öğrencilerin oluşturduğu iki engelli takımı da kendi arasında maç yaptı. Turnuva kapsamında ayrıca Diyarbakır Faal Futbol Hakemleri Derneği üyelerinin katılımıyla, plaj futbolu oyun kuralları ile ilgili mini seminer düzenlendi.

UEFA B Lisans Güncelleme Kursunda büyük başarı

TFF tarafından açılan UEFA B Lisans Güncelleme Kursu, 24 kursiyer ve UEFA'dan eğitmenlerin katılımıyla 7-11 Nisan 2008 tarihlerinde Riva'daki Milli Takımlar Turkcell Tesisleri'nde gerçekleştirildi. 11 Nisan'da sona eren kursta 24 kursiyerin tümü başarı sağladı.

Tahkim, PFDK, UÇK ve Hukuk Kurulu yeni adresine taşındı

Tahkim, Profesyonel Futbol Disiplin, Uyuşmazlık Çözüm ve Hukuk Kurulları yeni çalışma binalarına taşındı. Çalışmalarını Toprak Center, İhlamur Yıldız Caddesi, No: 10, B Blok, Kat: 7, Beşiktaş-İstanbul adresinde sürdüreceği olan kurulların telefon numaraları şöyle: 259 85 85 (Santral PBX), 259 85 17 (Santral), 259 85 16 (Santral), 259 85 05 (Santral), 259 85 64 (Tahkim Kurulu Başkanlığı faks), 259 85 66 (Uyuşmazlık Çözüm Kurulu Başkanlığı faks), 259 85 86 (Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu Başkanlığı faks), 259 85 63 (Hukuk Kurulu Başkanlığı faks).

İşitme engellilerin şampiyonu Ankara

16-20 Nisan 2008 tarihleri arasında Bolu'da gerçekleşen İşitme Engelliler 1. Futbol Ligi müsabakalarında, final maçında Antalya Belediyesi'ni 3-0 hükmen mağlup eden Ankara İşitme Engelliler Spor Kulübü şampiyon oldu. Final müsabakalarının sonunda yapılan seremonide dereceye giren takımlara TFF tarafından çeşitli hediyeler verildi.

Turkcell Süper Lig 22 Ağustos'ta başlayacak

TFF Yönetim Kurulu, Turkcell Süper Lig'de 2008-2009 sezonunun 22 Ağustos Cuma günü oynanacak karşılaşmayla başlamasını kararlaştırdı. Turkcell Süper Lig 31 Mayıs 2009 tarihinde sona erecek. Turkcell Süper Lig ile Fortis Türkiye Kupası şampiyonları arasında yapılacak TFF Süper Kupa Finali ise 17 Ağustos tarihinde oynanacak.

Bu arada, birinci transfer dönemi 9 Haziran-1 Eylül 2008, ikinci transfer dönemi 5 Ocak-2 Şubat 2009 tarihleri arasını kapsayacak. Engelliler futboluna verilen desteğin artırılarak sürdürülmesi görüşünde birleşen Yönetim Kurulu, 5-11 Mayıs 2008 tarihleri arasında Manisa'da düzenlenecek Ampute Türkiye Futbol Şampiyonası

organizasyonuna 50 bin YTL'lik katkıda bulunulmasına karar verdi. Riva Milli Takımlar Tesisleri'nin avan projeleri üzerinde görüşmelerde de bulunan Yönetim Kurulu, gerekli hazırlıklar yapıldıktan ve yasal işlemler tamamlandıktan sonra ihale sürecinin başlatılması kararlaştırdı.

U19 Takımımız İsviçre'yi yendi

2008 Avrupa Şampiyonası Elemeleri Elit Tur karşılaşmalarına hazırlanan Teknik Direktör Ahmet Ceyhan yönetimindeki U19 Milli Takımımız, özel maçta İsviçre'yi 2-1 mağlup etti. Buca Stadı'nda oynanan karşılaşmada Milli Takımımızın gollerini 10. dakikada penaltıdan Erhan Şentürk ve 18. dakikada Yiğit İsmail Gökdoğan kaydederken, İsviçre'nin golünü 74. dakikada Valentin Stocker attı. Teknik Direktör Ahmet Ceyhan, Ermenistan'da 22-27 Mayıs tarihleri arasında yapılacak, 2008 Avrupa Şampiyonası Elemeleri Elit Tur maçlarına hazırlanacaklarını belirterek, bu hazırlık karşılaşmasının amacının, 18 kişilik kadroyu belirlemek olduğunu kaydetti.

TamSaha, TSYD'den en iyi röportaj ödülünü aldı

Türkiye Spor Yazarları Derneği'nin düzenlediği geleneksel "TSYD-Ülker Spor Yazarları Armağanı Yarışması"nın ödül töreni Esmâ Sultan Yalısı'nda yapıldı. "Kralların Hocası" başlıklı röportajıyla birinciliğe layık görülen Mazlum Uluç, törende ödülünü aldı.

U18 Takımımız Rusya'dan rövanşı aldı

Teknik Direktör Abdullah Ercan yönetimindeki U18 Milli Takımımız, Rusya ile oynadığı iki özel maçta bir galibiyet, bir de yenilgi aldı. Akçaabat Fatih Stadı'nda oynanan ilk maçta Rusya, U18 Takımımızı 2-0 mağlup etti. İki gün sonra Avni Aker Stadı'nda oynanan maçı ise gençlerimiz 2-1 kazandı. Bu maçta U18 Takımımızın gollerini 78. dakikada Onur Ayık ve 82. dakikada Sefa Yılmaz attı.

U16'lar, Ukrayna ile berabere kaldı

Teknik Direktör Ferhat Südoğan yönetimindeki U16 Milli Takımımızın, deplasmanda Ukrayna ile oynadığı özel karşılaşma 1-1 berabere sonuçlandı. Krim Teplitsa Kulübü Tesisleri'nde oynanan karşılaşmada Ukrayna'nın golünü 6. dakikada Vitali kaydederken, Milli Takımımızın golünü 28. dakikada Recep Berk Elitez attı.

Futsal U21 Milli Takımımız elendi

2008 Avrupa U21 Futsal Şampiyonası Elemeleri 6. Grup'ta mücadele eden Futsal U21 Milli Takımımız finallere katılma hakkını elde edemedi. İtalya'nın Martina Franca bölgesindeki Palazetto dello Sport'ta oynanan eleme maçlarının ilkinde Moldova ile karşı karşıya gelen takımımız, salondan 0-0 beraberlikle ayrıldı. İkinci maçında İtalya'ya 5-0, son maçında ise Fransa'ya 6-1 yenilen Futbol U21 Takımımız, grubunu 1 puanla üçüncü sırada tamamladı. Üç maçını da kazanan İtalya 9 puanla finallere gitmeye hak kazanırken, Fransa 6 puanla ikinci, Moldova ise puansız dördüncü oldu.